

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

24 üncü Birleşim
24 . 11 . 1999 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	425
II. - GELEN KÂĞITLAR	426
III. - YOKLAMA	493
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	428,439
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	428
1. - Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündemdiŐi konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı	428:430
2. - Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle'nin, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündemdiŐi konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı	430:431
3. - Samsun Milletvekili Şenel Kapıcı'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündemdiŐi konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı	431:433
4. - Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun; Rize Milletvekili Ahmet Kabil, Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve Samsun Milletvekili Şenel Kapıcı'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündemdiŐi konuşmalarına cevabı	433:435
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	436,439
1. - Türkiye-AB Karına Parlamento Komisyonu EŞbaşkanlığında açık bulunan üyelik için, aday gösterilen milletvekiline ilişkin Başkanlık tezkeresi	436

Sayfa

2. - Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu'nun Bosna-Hersek Federasyonuna yaptığı resmî ziyarete Ankara Milletvekili Hayrettin Özdemir'in iştirak etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Başbakanlık tezkeresi 439
- C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ** 436
1. - Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz ve 22 arkadaşının, öğretmenliğin yeniden saygınlık kazanması ve öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98) 436:438
- V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER** 438,439,495
1. - Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/5) (S. Sayısı : 207) 438:439
2. - Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/432) (S. Sayısı : 198) 439
3. - 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/525) (S. Sayısı : 159) 440:493,495:513
- VI. - SORULAR VE CEVAPLAR** 514
- A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI** 514
1. - Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, ruhsatlı silah sayısına ve bununla ilgili toplanan bağışlara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/695) 514:540
2. - Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in;
- İstanbul Defterdarlığına ne zaman atama yapılacağına,
- Bakanlığın merkez ve taşra denetim elemanı sayısına,
İlişkin soruları ve Maliye Bakanı Sümer Oral'ın cevabı (7/805, 823) 541:542

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Ebediyete intikal eden Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı için saygı duruşunda bulunuldu.

Aydın Milletvekili Bekir Ongun, 24 Kasım Öğretmenler Gününe,

Diyarbakır Milletvekili Abdulkaki Erdoğan, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin sorunlarına,

Edirne Milletvekili Şadan Şimşek de, Edirne'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 77 nci yıldönümüne;

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Edirne Milletvekili Şadan Şimşek ve 21 arkadaşının, Edirne İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi (10/95),

Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 27 arkadaşının, sokak çocuklarının sorunlarının saptanarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi (10/96),

İzmir Milletvekili B.Suat Çağlayan ve 21 arkadaşının, tütün mamullerinin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik kamusal tedbirlerin araştırılması (10/97);

Amacıyla birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemde yerlerini alacağı ve öngörüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, (6/194) esas numaralı sözlü soru önergesini geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sorunun geri verildiği bildirildi.

Siyasi parti gruplarının TBMM Başkanlık Divanında sahip oldukları üyeliklerin görev yerleri dağılımında, siyasi parti grupları yüzde oranlarında sonradan meydana gelen eşitlik nedeniyle değişikliğe gerek olmadığına,

Geçen yasama döneminde kurulmuş Meclis soruşturması komisyonlarınca rapora bağlanmış olan önergeler ile rapora bağlanmamış olan önergelerde belirtilen ilgililer hakkında Anayasanın 100 üncü maddesine göre, geçen yasama döneminde ilgileri nedeniyle birleştirilen (9/40) ve (9/41) esas numaralı Meclis soruşturmaları önergeleri için bir, diğer önergelerin her biri için de bir olmak üzere, görüşme yapılmaksızın 15 Meclis soruşturması komisyonu kurulmasına ve komisyonların ilk iki aylık çalışma süresinin başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimi tarihinden başlamasına;

İlişkin Başkanlık,

Genel Kurulun 24 Kasım 1999 Çarşamba ve 25 Kasım 1999 Perşembe günleri 15.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri arasında çalışmasına, gündemin 5 inci sırasına kadar olan işlerin 25 Kasım 1999 Perşembe günü saat 24.00'e kadar bitirilememesi halinde saat 24.00'ten sonra da çalışmalara devam olunarak tamamlanmasına, 24 Kasım 1999 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesine, 23 Kasım 1999 Salı günü gündemdeki sunuşların bitimine kadar çalışma süresinin uzatılmasına ilişkin DSP, MHP ve ANAP Gruplarının müşterek;

Önerileri, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı

Yüksek Öğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında (2/142),

Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun, 6831 Sayılı Orman Kanununun 34 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair (2/265);

Kanun tekliflerinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergeleri, yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Altı ilde uygulanmakta olan olağanüstü halin 30 Kasım 1999 günü saat 17.00'den geçerli olmak üzere, bir ilden kaldırılmasına ve beş ilde dört ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezeresi, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

24 Kasım 1999 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.56'da son verildi.

Nejat Arseven

Başkanvekili

Cahit Savaş Yazıcı

İstanbul

Kâtip Üye

Hüseyin Çelik

Van

Kâtip Üye

No. : 34

II. - GELEN KÂĞITLAR

24 . 11 . 1999 ÇARŞAMBA

Sözlü Soru Önergeleri

1. - İstanbul Milletvekili İrfan Gündüz'un, İstanbul Üniversitesinde yaşandığı iddia edilen yolsuzluklara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/283) (Başkanlığa geliş tarihi : 18.11.1999)

2. - Denizli Milletvekili Salih Erbeyin'in, Denizli'nin sulama suyu ve toplulaştırma projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/284) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

3. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan-İliç Millî Eğitim Müdürlüğü Hizmet Binası inşaatına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/285) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

4. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan-İliç İlçesinde yağışların neden olduğu zararlara karşı alınacak önlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/286) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

5. - Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, "Bitki Besleme" adlı yayında bilim hırsızlığı yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/287) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

6. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan-İliç Devlet Hastanesinin bazı sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/288) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

7. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan-İliç İlçesinin yollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/289) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

8. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan-İliç İlçesinin içme suyu sorununa ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/290) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

9. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan-İliç İlçesinde Kadastro Müdürlüğü açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından (Şuayip Üşenmez) sözlü soru önergesi (6/291) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.11.1999)

10. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, amatör spor faaliyetlerine ilişkin Devlet Bakanından (Fikret Ünlü) sözlü soru önergesi (6/292) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

11. – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Olağanüstü Hal Bölgesindeki Çocuk Esirgeme Kurumlarında görevli öğretmenlerin kademe ilerlemelerine ilişkin Devlet Bakanından (Hasan Gemici) sözlü soru önergesi (6/293) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

12. – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, okullarda idareci olarak çalışan öğretmenlerin makam tazminatlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/294) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

13. – Hakkari Milletvekili Hakkı Töre'nin, Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde hayvan sevkiyatı konusunda uygulanan ambargonun ne zaman kaldırılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/295) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

14. – Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun, Bursa İli İnegöl İlçesinde uygulanan taşınmaz eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/296) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

Yazılı Soru Önergesi

1. – Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş'ın, Vakıf şerhi bulunan taşınmaz mallara ilişkin Devlet Bakanından (Yüksel Yalova) yazılı soru önergesi. (7/924) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

Meclis Araştırması Önergesi

1. – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz ve 22 arkadaşının, öğretmenliğin yeniden saygınlık kazanması ve özlük haklarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.11.1999)

Geri Alınan Yazılı Soru Önergesi

1. – Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen, bakanlıkça 57. Hükümet döneminde belediyelere gönderilen para miktarına ilişkin Maliye Bakanına yönelttiği yazılı soru önergesini 24.11.1999 tarihinde geri almıştır.

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

24 Kasım 1999 Çarşamba

BAŞKAN : Başkanvekili Nejat ARSEVEN**KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Cahit Savaş YAZICI (İstanbul)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24 üncü Birleşimini, eğitim ordumuzun değerli mensuplarını Öğretmenler Gününde saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşımıza gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 24 Kasım Öğretmenler Günü hakkında söz isteyen Rize Milletvekili Ahmet Kabil'e aittir.

Buyurun Sayın Kabil. (Alkışlar)

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı

AHMET KABİL (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 24 Kasım Öğretmenler Günü dolayısıyla söz almış bulunuyorum. Yüce Heyetinizi, bütün öğretmenlerimizi ve dinleyen herkesi saygıyla selamlıyor; Öğretmenler Günü'nü kutluyorum.

Ayrıca, iki gün önce, müessif bir kazada Hak'kın rahmetine kavuşan Gaziantep Milletvekili Bedri İncetahtacı'ya Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, toplumda, artık, hızlı değişim süreci devam etmektedir. Teknolojideki değişiklikler, çağımızı, bilgi ve iletişim çağı haline getirmiştir. Bana göre, ülkeler arasındaki var olma yarışı, gerçekte, eğitimdeki yarışla başlar. Gençlerimizi bu amansız yarışa hazırlayacak öğretmenlerimize de, her zamankinden daha fazla görev düşmektedir. Ülkelerin kalkınmasında ve demokrasilerin güçlenmesinde en etkili güç, eğitilmiş insangüçtür; bunu sağlayacak da öğretmenlerimizdir.

Hepimizi yetiştiren, yarınlarımızı emanet edeceğimiz çocuklarımızı yetiştiren öğretmenlerimizi tanımlayacak olursak, öğretmen, Millî Eğitim Temel Kanununun tarif ettiği ölçüler içerisinde, yetiştirdiği öğrencilerin, vatanını, bayrağını, milletini, dinini, ailesini ve öğretmenini ve bütün insanları seven, sevgiyi ve bilgiyi paylaşmasını bilen, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, millî ve manevî değerlerimize sahip çıkan, çevreyi ve kültür varlıklarını koruyan, millî değerlerin, millî kültürün gelecek nesillere güçlenerek aktarılmasını sağlayan, Türkiye'nin bütünlüğüne yürekten inanmış gençleri yetiştiren kişilerdir.

Öğretmenlik camiası kutsal bir kurumdur. Davranışları ve alışkanlıklarıyla, yukarıda tanımladığımız sıfatla bağdaşmayan kişilerin veya arıniyetli, bu müesseseye sızma isteyenlerin, öğretmenlerimizin arasında barındırılmayacağından eminim. Bu niteliklere, bu sorumluluklara sahip olması gereken öğretmenlerin, çağdaş bir eğitim sistemi içerisinde, en mükemmel şekilde yetiştirilmeleri gerekiyor. 19 uncu Dönemde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öğretmenlerin yetiştirilmesi ve

sorunlarını araştıran -benim de Başkan Yardımcısı olduğum- araştırma komisyonunca bir rapor hazırlanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştu. Bu rapor hazırlanırken Millî Eğitim Bakanlığı üst düzey bürokratlarından, Millî Eğitim il müdürlüklerinden, mevcut öğretmen kuruluşlarından, geçmiş Millî Eğitim Şûra kararlarından görüş almak suretiyle, öğretmenlerimizin yetiştirilme sistemi, sosyal statülerinin iyileştirilmesi, eğitim ortamının iyileştirilmesi, özlük haklarındaki sorunların giderilmesi, hizmetiçi eğitim sorunları ve istihdam sorunları ayrı ayrı incelenmiş ve rapora bağlanmıştır. Benim teklifim, bu çok kapsamlı raporun arşivden alınarak, tekrar Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirilmesidir. Sorunları halledilmiş, yeni gelişmeleri takip edebilen, bilgili, eğitimden başka düşüncesi olmayan öğretmenlerin, ders anlatırken, ekonomik problemleri de olmayacak; kitap da, gazete de alacak; tatile veya tiyatroya da gidebilecektir.

Yüce Meclisin daha neler yapması gerektiğini araştırmalıyız. İlk olarak, birçok üniversitede değişik fakültelerde, değişik programlarla öğretmen yetiştirme yerine; yıllardır gündemde olan, sadece öğretmen yetiştiren üniversiteler kurulmalıdır. Bu üniversitelerde, Millî Eğitim Bakanlığımızın ihtiyaç duyduğu branşlarda ve ihtiyaç olacak miktarda öğretmen yetiştirilmelidir; yani, eğitimde de yeniden yapılanma kaçınılmazdır.

Öğretmen açığını kapatacağız diye, 1970'li yıllarda, lise ve dengi okul mezunlarına 2 ay kurs vermek suretiyle, sözde hızlandırılmış eğitimle öğretmen yetiştirmek dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Bugün "her meslek mensubuna ihtiyaç var" diye "sen branş öğretmenisin" veya "sınıf öğretmenisin" demek de yanlıştır. Yıllardır okullarımızın büyük bir çoğunluğunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim, tamamlayın...

AHMET KABİL (Devamla) - Yıllardır, okullarımızın büyük bir çoğunluğunda, bilhassa lisan dersleri boş geçmektedir. Benim talebelik yıllarımda, lisan hocalarımız "bir lisan, bir insandır" diye bizi teşvik ederlerdi. Şimdi, hocalarımıza hak veriyor ve onları şükranla anıyorum. Yani, iyi bir eğitim kavramı içerisinde, mutlaka, lisan bilmek şartı vardır diye düşünüyorum; ama, niçin, lisan programlarına önem verip, öğretmen yetiştiremiyoruz anlamak mümkün değildir.

Sayın milletvekilleri, öğretmenlerin içerisinde bulunduğu sıkıntılara çare bulabilirsek, önemli bir sosyal problemi çözmüş olacağız. Başlangıç olarak, mahrumiyet bölgesine tayin edilen öğretmenlerimize, kendilerine ev hazırlamaları için donanım kredisi verilmeli, kira ve mahrumiyet yardımı yapılmalıdır. Bu gibi teşvikler, öğretmenlerimizin, büyük şehirlerde veya şehir merkezlerinde yığılmasını da önleyecek, taşradaki çocuklarımıza da eğitimde fırsat eşitliğini sağlayacaktır.

Büyük Atatürk'ün işaret ettiği gibi, öğretmenlerimizi de öğrencilerimizi de fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür olarak yetiştirmeye devam etmeliyiz.

Sayın milletvekilleri, öğretmene saygı, kendimize ve topluma saygıdır. Sözlerime son verirken, başta, Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, görevi başında şehit olan öğretmenlerimizi rahmetle, minnetle ve şükranla anıyor, bütün öğretmenlerimize, Yüce Heyetinize ve Sayın Başkana saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kabil.

Sayın Bakanım, öğretmenler günü dolayısıyla, her üç konuşmayı da değişik arkadaşlarıma verdim. Zannediyorum, her üç arkadaşımızın konuşmasından sonra cevap verirsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) - Lütfen efendim.

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz talebi, yine, Öğretmenler Günü hakkında söz isteyen, Erzincan Milletvekili Sayın Sebhattin Karakelle'ye aittir.

Buyurun Sayın Karakelle.

2. - *Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle'nin, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı*

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz almış bulunuyorum, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan, 21 Kasım Pazar günü elim bir trafik kazası sonucu rahmeti rahmana kavuşan fikir ve gönül adamı Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'ya Allah'tan rahmet, kederli ailesine, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Gaziantep halkına sabır ve başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bugün, gönül tezgahlarında bizleri ilmek ilmek, desen desen dokuyan öğretmenlerimizin Öğretmenler Günüdür. Bu vesileyle başta başöğretmenimiz Atatürk olmak üzere, ebediyete intikal eden öğretmenlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Emekli öğretmenlerimize sağlık, mutluluk ve huzur dolu günler diliyorum. Tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, önelerinde saygıyla eğiliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, hiç şüphe yok ki, her meslek kutsaldır; ancak, öğretmenlik mesleğinin ayrı bir yeri ve önemi vardır. Hiçbir meslek düşünemezsiniz ki, hammaddesi insan, işleyeni insan, işleneni insan olsun. Öğretmenin rehberi ilim, vasıtası akıl, meskeni okul, silahı kitap, kılıcı tecrübe, kazancı evlat, marifeti ise sadece ve sadece hizmettir. Başöğretmen Atatürk'ün "ilk ve ortaöğretim mutlaka insanlığın ve medeniyetin gerektirdiği ilmi ve tekniği versin; fakat o kadar pratik bir tarzda versin ki, çocuk, okuldan çıktığı zaman aç kalmaya mahkûm olmadığına emin olsun" diyerek çerçevesini çizdiği eğitim, hiç şüphe yok ki, din ve vicdan hürriyetinin bulunduğu, öğrenme hakkının hiçbir zaman engellenmediği, millî hedefleri olan, millî davalara hizmet eden, muasır dünyada yerimizi almamızı sağlayacak bir eğitimidir. Günümlüzdeki eğitim ve öğretim sistemini ise sizlerin takdirlerinize arz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; medenî toplumların en önemli vazifelerinden biri de, eğitime verdikleri önemdir. Bilindiği üzere, eğitim, sağlık, beslenme, barınma ve savunma, insanlarımızın vazgeçilmez insanî ihtiyaçlarıdır. Ne var ki, diğer bütün ihtiyaçlar da eğitime muhtaçtır ve eğitimin kalitesine göre de, bunların kalitesi artar veya azalır.

Ülkemizde, savunma ordusundan sonra ikinci büyük ordu, hiç şüphesiz ki, eğitim ordusudur. Sayısı yarım milyonu bulan öğretmenlerimizin, büyük bir fedakârlıkla ve açlık sınırı altındaki ücretlerle çalıştıkları malumunuzdur. Bütün çalışanlara olduğu gibi, öğretmenlerimize de, onurlarına yarışır ücretler vermek için, ne yapıp yapıp kaynak tıretmek, bir kısım mullu azınlığa hortumlanan kara delikleri kapatmak ve kamudaki israfı yok etmek zorundayız. Aksi takdirde, maaşları tutarındaki ev kiralarnı dahi nasıl ödeyeceğini düşünen öğretmenlerimizden, elbette ki, istenen randımamı alamayız ve geleceğimizin teminatı olan çocuklarımız da, istediğimiz gibi eğitilemez.

Malzemesi insan olan eğitim ordumuzun, tıpkı savunma ordumuz gibi özel bir ihtimama ve malî imkânlarla ihtiyaç duyduğu hepimizce bilinmektedir; fakat, ne gariptir ki, iyileştirme yönünde, bugüne kadar, ciddi adımlar atılamamış, vaat edilen öğretmen personel kanunu da hep lafta kalmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri "öğretmen mum gibidir, kendisi yanar, ama etrafını aydınlatır" vecizesi, hayatın katı gerçekleri karşısında, artık çok fazla bir anlam ifade edememektedir. Kendi hayatını başkalarının saadetlerine vakfederek teselli bulan ideal öğretmen üpüne, iyice maddileşen ve idealizmi hor gören dünyamızda sıkça rastlamak kolay değildir. Onun için, mesle-

ye romantik tarafından değil, realist tarafından bakarak, öğretmenlerimizin hayat standartları mutlaka iyileştirilmelidir.

Bugünkü bütçe imkânlarıyla, sayıları 11 750 000'i bulan ilk ve ortaöğretim öğrencilerimize kaliteli eğitim sağlamak mümkün değildir. Onun için, ne yapıp yapıp, eğitimde ciddi oranda özelleştirmeye mutlaka gitmeliyiz. Özel okul açan müteşebbisleri desteklemek yerine, bu okullarda çocuklarını okutan veliler desteklenmelidir. Bütün bunlar yapıldığı zaman, hem öğretmenimize daha iyi ücretler ödenebilir hem de devlet okullarındaki 80 kişilik sınıflardan 25 kişilik sınıflara kavuşmuş oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Karakelle, tamamlayın efendim.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, bugün, övgüler yağdırıp, törenlerle atamalarını yapıp, güvenlik güçlerimizin bile yılda bir iki kere gittiği, tabiri caizse, ülkemizin kuş uçmaz kervan geçmez köylerinde Türk Bayrağını dalgalandırmak, Türk çocuğunu aydınlatmak üzere gönderdiğimiz gönül eri öğretmenlerimizin bugün eline geçen maaş 150 000 000 liradır. Eşiğinde bulunduğumuz 2000'li yıllara girerken, 57 nci hükümetten, bir eğitimci olarak, Türk öğretmeni adına dileğim şudur: Bölgenin, coğrafi yapısı göz önünde bulundurularak, köy, ilçe, merkez köy ve şehir merkezlerinde çalışan öğretmenler ile yardımcı ve genel idarî hizmetlerde çalışan personelin özlük haklarında, çalıştıkları yerlere, yörelere göre yeniden düzenlemeler yapılmalıdır.

Her öğretim yılı başında verilen, eğitime hazırlık ödeneği, en az 1 maaş tutarında olmalı, bu haktan diğer personel de yararlanmalıdır. Bugün 912 000 lira olan 1 saatlik ders ücreti de, günün şartlarına göre mutlaka yeniden düzenlenmelidir.

Zihinsel ve fiziksel yönden büyük bir yıpranmayla karşı karşıya kalan öğretmenlerimize ve Millî Eğitim personelimize de, Silahlı Kuvvetlerimize ve emniyet mensuplarına verilen yıpranma payı mutlaka verilmelidir.

24 Kasım Öğretmenler Günü'nde, öğretmenler ve diğer çalışanlara da, 1 maaş tutarında ikramiye verilerek, Öğretmenler Günü hamasetten kurtarılmalıdır. Bu hafta içerisinde, öncelikle, deprem bölgesindeki öğretmenlerimize bu yardım eli mutlaka uzatılmalıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, yarım milyon öğretmenimizle birlikte, Sayın Millî Eğitim Bakanımızın da duygularına tercümanlık ettiğime inanıyor, Yüce Heyetinizden destek bekliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karakelle,

Gündem dışı üçüncü söz, yine aynı konuda; yani, 24 Kasım Öğretmenler Günü hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Şenel Kapıcı'ya aittir. (DSP sıralarından alkışlar)

Buyurun efendim.

3. – *Samsun Milletvekili Şenel Kapıcı'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı*

ŞENEL KAPICI (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce Gaziantep Milletvekilimiz Mehmet Bedri İncetahtacı kardeşimizi rahmetle anıyor; acılı ailesine, milletimize ve Meclisimize baş sağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün 24 Kasım; cumhuriyetimizin en önemli yeniliklerinden biri; 3 Kasım 1928'de Türk harflerinin kabulü ve tatbikiyle, ulusumuzun Büyük Önderi Mustafa Kemal

Atatürkümüze 1929'da "başöğretmen" unvanının verilisinin 70 inci yılı. Millet Meclisimizden bir öğretmen milletvekili olarak, ulusumuzun bütün öğretmenlerinin Öğretmenler Gününü kutlamak için gündem dışı söz almış bulunuyorum.

Önce, ebediyete göç eden, demokratik, laik vatanımızın bölünmez bütünlüğü uğrunda şehit düşen öğretmenlerimizi rahmetle anıyorum.

Yaz-kış demeden, türlü zorluklar, yokluklar içerisinde, cumhuriyet düşmanı vatan hainlerinin kurşun tehditleri altında, amacı sevgi dolu güzel insan yetiştirmek olan, onları yönlendiren, özveri ve sadeliğin simgesi değerli öğretmenlerimiz, sizler, eğiterek, sosyal, kültürel ve ekonomik yönden insanları yetiştirir, bilgiyle değiştirirsiniz. Sizlerin yetiştirdiği iyi eğitilmiş bir toplumda çeteler, mafyalar türemez, demokratik, laik cumhuriyetimize saldırılar olmaz, Atatürk ilkeleri çiğnenmez.

En kârlı yatırım, insana olan yatırımdır. Deprem, büyük bir yer sarsıntısıdır; ama, en büyük deprem, bilgisizlik depremidir. Azimli, nitelikli, çalışkan, erdem sahibi, çağdaş insan yetiştirmek için gayret sarf eden siz öğretmenlerimizin, hepimizin üzerinde hakları vardır. Onun içindir ki, Mustafa Kemal Atatürk'ümüzün 100 üncü doğum yılı kutlamalarından; yani, 1981 yılından itibaren, her 24 Kasım'da Öğretmenler Günü kutlanmaya başlanmıştır.

Bu nedenle, öğretmen kimdir sorusuna, öğretmen öğretendir, bilgi verendir, anadır babadır, dosttur, barışçıdır, etrafına sevgiyle yaklaşandır. Öğretmen, insanları, çevreyi, dünyayı tanı ve yeniliktir. Öğrenciyi bilgisi doğrultusunda yetiştirir ve yönlendirir. Sever sevilir, sevgiden yanadır. Tükenmeyen bilgi ve enerji kaynağıdır. Sekiz yıllık kesintisiz eğitimin temel taşlarıdır. Millî eğitim, onların ellerinde büyüyecektir.

Değerli milletvekilleri, Türk dilinin ve kültürünün, Arap ve Doğu etkisinden arındırılarak, Latin harfleriyle cumhuriyet eğitimine geçişinin iki önemli özelliği vardır: Birincisi, bilimsel bilginin ve teknolojinin öğretilmesi, ikincisi, ekonomik gelişmeyi hızlandıracak becerilerin kazandırılmasıdır.

Cumhuriyetimizin ilanı, tekke ve zaviyelerin kapatılması, Tevhidi Tedrisat Kanununun kabulü, öğretmenlikle imamlığın ayrılması, dil ve tarih kurumlarının kurulması, yurttaşlarımıza pozitif dünya görüşünü kazandırmıştır. Bunu idrak edemeyen, Mustafa Kemal Atatürk düşüncesini içine sindiremeyen zihniyetler ve şer güçler, toplumumuzun gelişmesine engel olabileceklerini sanıyorlarsa, yanılmaktadırlar, gaflet ve ihanet içerisinde olduklarıdır. Ben, öğretmenlerimizin, böyle bir gaflete ve ihanete düşeceğini sanmıyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim, tamamlayın lütfen.

ŞENEL KAPICI (Devamla) – Değerli milletvekilleri, dün örnek olduğu gibi, bugün de örnek olması gereken öğretmen, toplum içerisinde saygın yerini almalı; öğretmenin maddî yaşamı yeneden düzenlenmeli; hükümet politikası olan sendikal haklarına kavuşturulmalı; idarî makamlarla özlük hakları çiğnenip, öğretmen ayrımcılığı yapılmamalı.

Her birinin yüreği Mustafa Kemal olan, alnında bilgilerden bir çelenk bulunan, bütün dünyanın çiçeklerini kalbinde taşıyan ve onu isteyen bütün öğretmenlerimizin Öğretmenler Gününü kutluyorum. Atatürk'ün söylediği gibi "muallimler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır" diyorum ve bu duygularımı hepimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kapıcı.

Öğretmenler günü dolayısıyla yapılmış olan her üç gündem dışı konuşmaya da, Millî Eğitim Bakanı Sayın Bostancıoğlu cevap verecektir.

Buyurun Sayın Bostancıoğlu. (DSP sıralarından alkışlar)

4. - *Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun; Rize Milletvekili Ahmet Kabil, Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve Samsun Milletvekili Şenel Kapıcı'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle gündem dışı konuşmalarına cevabı*

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Atatürk'ün millet mektepleri başöğretmenliğini kabul ettiği 24 Kasım günü, 1981 tarihinden itibaren, Öğretmenler Günü olarak kutlanmaktadır.

Her yıl büyük bir coşku ve heyecanla kutladığımız Öğretmenler Günü, bu yıl, ne yazık ki, ülkemizi derin bir acıya boğan deprem felaketlerinin yaşandığı günlere rastlamıştır. Bu felaketlerde, binlerce yurttaşımızla birlikte, 141 öğretmenimizi de yitirdik. Yaşamını yitiren binlerce insanımıza ve öğretmenlerimize Tanrı'dan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralananlara da acil şifalar diliyorum.

Bugün, burada, Öğretmenler Günü nedeniyle konuşan Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil, Erzurum Milletvekili Sayın Sebahattin Karakelle ve Samsun Milletvekili Sayın Şenel Kapıcı'nın öğretmenler ve eğitimimiz için söyledikleri güzel sözlere teşekkür ediyorum. Belirttikleri ve olmasın istedikleri hususlar ise, Millî Eğitim Bakanlığının çalışmalarına ışık tutacaktır; bunun, böyle bilinmesini istiyorum.

Sayın milletvekilleri, büyük bir asker, büyük bir diplomat, ilke ve devrimleriyle çağdaş bir toplumun mimarı olan Yüce Atatürk'ün "Başöğretmen" unvanıyla eğitim topluluğunun başında yer alması, Türk öğretmenini onurlandırmış, ona yepyeni bir dinamizm vermiştir.

Öğretmenler Günü'nün amacı, öğretmenlerin toplumsal önemini vurgulamak, öğretmenler arasındaki saygı ve sevgi bağlarını güçlendirmek, emekli meslektaşları anımsamak, mesleğe yeni başlayanlarda mesleklerinin yüceliği bilincini uyandırmak, hepimizi yetiştiren öğretmenlerimize ulusa şükran borcumuzu ödemektir.

Ülkemizin her kentinde, en ücra köylerinde bile, eğitim ve öğretim hizmetlerini, akla ve bilime dayalı olarak, bütün zorluklara karşı büyük bir özveriyle yerine getirmeye çalışan öğretmenlerimize, bu vesileyle, sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Özellikle, deprem bölgesinde kurtarma çalışmalarına katılan, kısa bir süre sonra da bütün zorluklara karşı eğitim ve öğretime başlayan öğretmenlerimize teşekkür ediyor, onların en zor koşullarda bile ne denli özverili çalıştıklarına bir kez daha tanık olmaktan millette gurur duyuyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yeni bir yüzyıla, yeni bir binyıla giriyoruz. Bu binyılın eşliğinde, bilgi çağının baş döndürücü gelişmeleri, bireyin ve toplumun gereksinmelerinin farklılaşması ve gelişmesi, eğitim sistemlerinin yeniden yapılanmasını gerektirirken, öğretmenlerin görev ve sorumluluklarını da artırmaktadır; ancak, bu gelişmeler ne kadar ileri giderse gitsin, öğretmenin eğitimdeki rolü hiçbir şekilde azalmamakta, aksine, daha da artmaktadır.

Öğretmenin, hizmetiçi eğitim faaliyetleriyle, yaşam boyu eğitim anlayışına uygun olarak sürekli şekilde geliştirilmesi, alanlarında yeni bilgilerle donanması, yeni eğitim-öğretim tekniklerini ve araçlarını kullanır hale gelmesi, bilgi toplumunun aktif bireyleri olarak bilgili ve deneyimli çocukları yetiştirebilmek için, deneyimlerini çocuklarımızla paylaşmaları için, gereken bütün önlemleri alıyor ve bu yönde çalışmalar yürütüyoruz.

Ekonomik ve sosyal zorlukların giderilerek yaşam standartlarının yükseltilmesi için var gücümüzle çalışıyoruz. Sayın milletvekilleri, hiç kimse diyemez ki, Türk öğretmeni, aldığı ücretle, aldığı ders ücretiyle refah içindedir; bunu, hiç kimse söyleyemez. Ancak, yurdumuzda, bütün memurlara, bütün devlet memurlarına, bütçelerle gelen katsayılarla maaş artışı sağlanırken, 55 inci Cumhuriyet Hükümeti döneminde, sadece ve sadece öğretmenlere yüzde 18'lik ücret zammı yapılmıştır. Bu, yeterli midir; elbette, değildir; ancak, öğretmenlerimizin diğer çalışanlardan farklı olarak ekonomik ve sosyal rahatlamalarını sağlamak için çalışmaların yapıldığını gösteren küçük bir olaydır.

Öğretmenlerimize her öğretim yılı başında ödenmekte olan öğretim yılına hazırlık ödeneği, 1998-1999 yılında 35 000 000 lirayken, bu miktar, bu öğretim yılında yüzde 43 artırılarak 50 000 000 liraya çıkarılmıştır ve bu miktar, deprem bölgesindeki öğretmenlerimize 100 000 000 lira olarak ödenmektedir.

Deprem fekaletinde yaşamlarını kaybeden öğretmenlerin ve eğitim personelinin ailelerine 500'er milyon lira nakdi yardım yapılmıştır. Bu anlattığım, bu söylediğim yardımlar devletin kriz masasından, devletin bütçesinden yapılan yardımlar dışında, Millî Eğitim Bakanlığının, Millî Eğitim Vakfı ve Millî Eğitim Sağlık Eğitim Vakfının yaptığı yardımlardır.

Yaşamlarını yitiren öğretmenlerin geride kalanlarına 500'er milyon lira yardım yapılırken, evi yıkılan ya da ağır hasar gören öğretmen ve personele de toplam 150 milyar liralık yardımda bulunulmuştur.

Depremde yaşamını yitiren öğretmenlerimizin ve personelimizin çocuklarına parasız yatılılık olanağı sağlanmıştır; yükseköğrenim yurtlarında barınmalarında ve kredi almada öncelik tanınmıştır.

Depremden zarar gören öğretmenlerin -istekleri üzerine- afet bölgesinden başka illere nakilleri yapıldı. Son öğretmen atanmasında da tercihlerini deprem bölgesine gitme yönünde belirten 11 604 yeni öğretmen de deprem bölgesine atandı.

1998-2003 yıllarını kapsayan öğretmen ihtiyacı planlaması yapılmış; bu planlamaya uygun olarak yeterli ve nitelikli öğretmen yetiştirilmesi için, YÖK'le işbirliği yapılarak öğretmen yetiştirme programları hazırlanmış ve sertifika programları açılmıştır.

Emekli öğretmenlerin gönüllü olarak hizmete dönmelerini sağlamak amacıyla gerekli düzenlemeler yapılmıştır. 1999 yılında, 34 264 yeni öğretmen atanmıştır; ayrıca, 1999 yılı içinde, açılan ve kurumlararası nakil yoluyla 1 645, emekli dönüşü yoluyla da 58 öğretmenimiz aramıza katılmıştır.

Norm kadro uygulamasıyla, öğretmenlerin, okullar arasında, ilçeler arasında ve iller arasında dengeli dağılımı ve daha verimli çalışmasının yolu açılmıştır.

Ayrıca, geçtiğimiz günlerde çıkardığımız toplam kalite yönetimi ile eğitim bölgeleri ve eğitim kurumları yönergelerini uygulamaya koyduğumuzda öğretmenlerimiz, 21 inci Yüzyılın gereklerine uygun, daha nitelikli ve kaliteli bir eğitim ortamında görev yapacak ve daha iyi hizmetler sunacaktır.

Merkez ve taşra örgütümüz ilçe okul ve kurumlarımızdaki yöneticilerin atanmalarında getirilen yeni kurallarda liyakat önplana çıkarılmıştır. Böylelikle, daha nitelikli yöneticilerin atanması gerçekleştirilecek, yönetimde kalite ve istikrar sağlanacaktır.

Öğretmenlerimizi meslek içinde yetiştirecek, bilimsel araştırma ve yayınlar yapacak olan millî eğitim akademisinin açılması hazırlıkları son aşamaya gelmiştir. İşbaşında eğitim, öğretmenin okuldan çıktuktan sonra da işbaşında eğitimi, işte bu millî eğitim akademisinde yapılacaktır.

Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına daha nitelikli öğrenciler sağlamak için, Anadolu Öğretmen Liselerinin ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız sürmektedir. Bu yıl Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olup yükseköğretim programlarına girmeye hak kazanan öğrencilerin yüzde 81'i, öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarına yerleştirilmiştir. Bu sonuç, öğretmenlik ve eğitimimizin geleceği açısından çok sevindiricidir.

Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına daha nitelikli öğrenci akışını sağlamak için, öğretmenlik programlarını ilk beş sırada tercih eden öğrencilere verilen burslar, diğer alanlardaki öğrencilere verilen burslardan daha yüksek düzeye çıkarılmıştır.

Yurt dışında lisansüstü eğitim gören öğretmenlere verilen burslardan büyük bölümü öğretmen eğitimi için ayrılmıştır. İki ve üç yıllık yükseköğretim mezunu öğretmenlerin, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde düzenlenen programlarla lisans eğitimlerini tamamlamaları sağlanmıştır.

Demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan cumhuriyetimizde, öğretmenlerin de demokrat olması gerekir. Türk millî eğitiminin amaçladığı demokrat insan tipini yetiştirmekle sorumlu öğretmenin, öğrencisine demokratik anlayış, tutum ve idealleri benimsetebilmesi için, öncelikle kendisinin demokratik tutumlara sahip olması ve bunu yaşam biçimi haline getirmesi gerekir. İşte, bu öğretmeni, eğitim fakültelerimizde ve üniversitelerimizin öğretmen yetiştiren fakültelerinde yetiştiriyoruz. Öğretmenin kalitesinin, eğitiminin artmasında amacımız, demokrat öğretmenler ve demokratlığı yaşam biçimi haline getirmiş öğretmenler yetiştirmektir.

Millî eğitimin gayesi, yalnız hükümete memur yetiştirmek değildir; daha çok, memlekete, ahlaklı, karakterli, cumhuriyetçi, inkılapçı, olumlu, atılgan, başladığı işi başarabilen, dürüst, düşünceli, iradeli, hayatta rastlayacağı engelleri aşmaya kudretli, karakter sahibi gençler yetiştirmektir.

Eğitimde bizlere düşen en önemli görev, Atatürk'ten devraldığımız değerli mirasa, geçmişin beçliliğini değil, geleceğin öncülüğünü yapacak, geleceğin öncüsü olarak bu mirasa sahip çıkacak yeni nesiller yetiştirmektir.

Öğretmenlerin meslekî dayanışma ve kaynaşma içerisinde olmasını sağlamak, sosyal gereksinimlerini karşılamak amacıyla çeşitli kurumlar açılmıştır. Ülke genelinde 15 838 yatak kapasiteli 594 öğretmen evi vardır, 188 öğretmen lokali vardır; toplam 782 öğretmen evi ve lokali vardır. Ordu dahil hiçbir meslek grubunda bu kadar geniş sosyal hizmet mevcut değildir. Bu dahi öğretmenlerimiz için azdır. Bunun da sayısını geliştirme, öğretmen evlerinin sayısını artırma gayreti içindeyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öğretmenlerimizin özverili çalışmaları karşısında yapılanları yeterli görmüyor, onların daha iyi yaşam koşullarına sahip olmaları için çalışmalarımızı sürdürdüğümüzü belirtmek istiyorum.

Başöğretmen Yüce Atatürk'ü ve aramızdan ayrılan bütün öğretmenlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, Öğretmenler Gününün bütün öğretmenlerimize ve ulusumuza kutlu olmasını diliyor; saygılar sunuyorum. (DSP, MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – İnşallah, maaşlarını artırırsınız Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Beraber yapacağız...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Başkanlığın diğer sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. - *Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanlığında açık bulunan üyelik için, aday gösterilen milletvekiline ilişkin Başkanlık tezkeresi*

23 Kasım 1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanlığında İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın istifasıyla boşalan üyelik için, Anavatan Parti Grubu tarafından aday gösterilen Kars Milletvekili İlhan Aküzüm'ün üyeliği Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin (a) fıkrası uyarınca Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Yıldırım Akbulut

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. - *Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz ve 22 arkadaşının, öğretmenliğin yeniden saygınlık kazanması ve öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi toplumu olma iddiasında olan Türkiye, her şeyden evvel, bu amaç ve hedefe ulaşması için eğitim politikasını yeniden gözden geçirmelidir. Yeni eğitim stratejileri geliştirilmeli, öğretmenlik mesleğinin kamusal saygınlığı kazandırılmalıdır. Eğitim sisteminin demokrasiye, kalkınmaya, bilimsel ve teknolojik gelişmeye yapısal uyumu, gerekli sayı ve nitelikte öğretmenin bulunmasına bağlıdır. Yetersiz eğitim araçlarıyla, 70-80, hatta bazı yerlerde 100 kişilik kalabalık sınıflarda nitelikli öğretmen dahi görevini yapamamanın bunalmına itilmiştir.

En son yapılan bir araştırmaya göre, dört kişilik bir ailenin mutfak harcaması 140 milyon liradır. Oysa, yeni göreve başlayan (9/1) bir öğretmenimizin maaşı 152 milyon, yedi yıllık (7/2) bir öğretmenin maaşı 156 milyondur. Bu maaşla ve bu zor şartlar içerisinde çalışan öğretmenlerimizden verim beklemek insafsızlık olur.

Öğretmenlerimize yaşanılabilir bir ekonomik ortamın sağlanması elzemdir. Maaşlarının artırılması, özlük haklarında iyileştirmelerin yapılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

1- Mustafa Niyazi Yanmaz	(Şanlıurfa)
2- Mehmet Ali Şahin	(İstanbul)
3- Eyyüp Sanay	(Ankara)
4- Latif Özbek	(Elazığ)
5- Maliki Ejder Arvas	(Van)

6- Kemal Albayrak	(Kırıkkale)
7- Eyüp Fatsa	(Ordu)
8- Rıza Ulucak	(Ankara)
9- Ali Oğuz	(İstanbul)
10- Suat Pamukçu	(Bayburt)
11- Ahmet Sünnetçioğlu	(Bursa)
12- Ali Sezal	(Kahramanmaraş)
13- Osman Aslan	(Diyarbakır)
14 - Mahmut Gökso	(Adıyaman)
15 - Mehmet Özyol	(Adıyaman)
16 - Abdullah Gül	(Kayseri)
17 - Ahmet Cemil Tunç	(Elazığ)
18 - Alaattin Sever Aydın	(Batman)
19 - Mehmet Ergün Dağcıoğlu	(Tokat)
20 - Yasin Hatiboğlu	(Çorum)
21 - Şeref Malkoç	(Trabzon)
22 - Yaşar Canbay	(Malatya)
23 - Ahmet Karavar	(Şanlıurfa)

Gerekçe :

Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımıza ve gençlerimize iyi bir eğitim ortamı sağlamak hepimizin temel amacıdır. Hızlı bir gelişme ve kalkınmanın nitelikli bir eğitimle sağlanabileceği inancı şüphe götürmez. Nitelikli bir eğitimin sağlanması için de gerekli araç-gereç, fizikî koşullar ve iyi bir eğitim ortamının oluşturulmasıyla mümkündür. Ancak, hepsinden önemlisi öğretmendir. Çünkü öğretmen, gerekli araç gereçler olmadığı, fizikî koşulların bulunmadığı ortamlarda da, sanki bu koşullar varmış gibi azimle çalışır. Öğretmen, insanın eğitilebileceğine inanan kişidir; pes etmez, bu inançla sonuna kadar mücadele eder.

2000'li yıllara gireceğimiz şu günlerde, eğitime, dolayısıyla öğretmene gereken önemin ve önceliğin verilmediğini üzülerek görüyoruz. Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Gününde duygusal bazı konuşmalar yapılır. Keza, Milli eğitim şûra toplantılarında da, öğretmenlerin sorunlarının giderilmesi için somut bir kararın alınıp hayata geçirildiğine şahit olmadık. Hizmet sürelerine göre 9 uncu derecenin 1 inci kademesindeki bir öğretmen 152 milyon lira maaş alıyor, sekiz yıllık, 7 nci derecenin 2 nci kademesindeki bir öğretmen 156 milyon lira maaş alıyor. İşte bu durum çok hazin, bu maaş ise çok komiktir. Mevcut hayat pahalılığı içinde öğretmenlerimiz geçim derdine düşerken, onlardan kaliteli eğitim beklemek safillik olur.

Özetle, bugüne kadar öğretmenlik mesleğinin geliştirilmesi ve öğretmen niteliğinin araştırılmasına ilişkin çalışmaların sürdürülmesine karşın, gözle görülebilir ciddi bir gelişme olmamıştır. Bu anlamda öğretmenlik mesleğinin yeniden cazip hale getirilmesi ve öğretmenlik statüsünün iyileştirilmesi için, eğitimin her kademesindeki öğretmenlerin medenî şartlar içinde yaşama, bilgi ve görgüsünü artırma imkânını verecek düzeyde yeterli bir aylık gelirin sağlanması, çalışma verim ve etkinliğini artıracak bir öğretmen personel kanununun çıkarılması, öğretmenlere lojman sağlanma-

sı veya ev kiralarının karşılanması, sınıf öğrenci sayısı, ders yükü, eğitim araçları bakımından meslek normlarına uygun çalışma koşullarının yaratılması, öğretmenleri ve tesislerinin geliştirilmesi ve çoğaltılması gerekir.

Sonuç olarak, hem görev şartları ağır hem de maddî açıdan refahı olmayan öğretmenlik, haklı olarak gençler için cazip olmayan geri meslekler arasına itilmiştir. Bu mesleğin yeniden itibar kazanması, cazip hale getirilmesi için çalışmaların ivedilikle yapılması gerekliliğine inanıyoruz. Bu amaçla bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasının faydalı olacağı inancındayız.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörülsünce, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunun bir raporu vardır; okutuyorum:

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (515) (S. Sayısı : 207) (1).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Temmuz 1999 ayı başında mevcut para : 256 988 771 000

Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarında

Ziraat Bankasının aldığı para : +18 568 200 758 000

Toplam : 18 825 189 529 000

Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarında

Ziraat Bankasının harcadığı para : -18 812 936 486 000

Ekim 1999 başında bankada mevcut para : 12 253 043 000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarına ait hesapları incelendi;

Temmuz 1999'da Ziraat Bankasındaki 256 988 771 000 TL mevcudu ile Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarında Hazine'den 18 568 200 758 000 TL alınarak bankadaki hesaba yatırılan mblağ ceman 18 825 189 529 000 TL olduğu, mevcuttan sarf olunan 18 812 936 486 000 TL tenzil edildikten sonra Ekim 1999 başında kasa mevcudunun 12 253 043 000 TL'den ibaret olduğu, Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birbirine uygun bulunduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili	Sözcü	Denetçi
Ataullah Hamidi	Burhan Bıçakçıoğlu	Çetin Bilgir
Batman	İzmir	Kars
Üye	Üye	Üye

(1) 207 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

Fikret Tecer

Arslan Aydar

M. Ergün Dağcıoğlu

Kırşehir

Kars

Tokat

Üye

Üye

Faris Özdemir

Salih Süner

Batman

Diyarbakır

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; okutup oylarımıza sunacağım.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

2. – *Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu'nun Bosna-Hersek Federasyonuna yaptığı resmî ziyarete Ankara Milletvekili Hayrettin Özdemir'in iştirak etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Başbakanlık tezkeresi*

23.11.1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Bakanı Prof. Dr. Ramazan Mirzaoğlu'nun, temas ve incelemelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 20-22 Ekim 1999 tarihlerinde Bosna-Hersek Federasyonuna yaptığı resmî ziyarete, Ankara Milletvekili Hayrettin Özdemir'in iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasanızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, sözlü soruları görüşüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına devam ediyoruz.

Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu raporunun müzakerelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

2. – *Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (11432) (S. Sayısı : 198)*

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

17.8.1999 tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının müzakerelerine geçiyoruz.

3. - 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (1)

BAŞKAN - Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tımlı üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Tasarının tümü üzerinde, gruplar adına...

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) - Sayın Başkan, gündem gereği, henüz daha bitmemiş olan memurun muhakematıyla ilgili kanun tasarısı görüşüleceği düşüncesiyle, görüşülmesini istediğiniz yeni tasarıda vazifeli arkadaşlarımız Plan ve Bütçe Komisyonundaki çalışmalaradalar.

Dün, Danışma Kurulunun emrivakilerinden şikâyet etmiştik; bugün, ibretli bir durumla daha karşı karşıyayız; müştereken hazırladığımız ortak önerge de vardı, tekriri mtlzakere meselesi vardı; onlarda konsensüs sağlandı ve 9 uncu madde için tekrar bir düzeltme yapılacak ve memurin muhakematıyla ilgili kanun tasarısına devam edilecekti. Şimdi, görüyoruz ki, yine, bir değişiklikle karşı karşıyayız. Deprem vergisiyle ilgili kanun tasarısını görüşmek için "komisyon var", "hükümet var" deniliyor, bir atlama daha yapıyor. Ben, bunun ciddiliği üzerinde şüphe içinde olduğumu ifade etmek istiyorum.

Grubumuz adına konuşma yapılacaktır; fakat, konuşmaya hazırlanmış olan arkadaşımı haberdar edebilmem için, belli bir zaman müsaadenizi istirham ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kahraman.

Gruplar adına ilk söz, Anavatan Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Yılmaz Karakoyunlu'nun.

Buyurun Sayın Karakoyunlu.

Süreniz 20 dakikadır efendim.

ANAP GRUBU ADINA YILMAZ KARAKOYUNLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bugün Öğretmenler Günü. Bir cumhuriyet öğretmeninin çocuğu olarak, bütün maarif ordusuna, irfan ordusuna bayramlarının hayırlı olmasını diliyorum, hepsini sevgiyle ve saygıyla anıyorum.

Değerli arkadaşlar, ulusumuz ve ülkemiz, üst üste yaşadığımız iki büyük deprem felaketi nedeniyle fevkalade sıkıntılı günler yaşadı. Önce 17 Ağustosta yaşadığımız birinci deprem, henüz bunun yaralarını sarmadan, 12 Kasımında ikinci bir deprem felaketi daha geçirdik. Her iki felakette de canını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara şifa ve sabır diliyorum, kaybettikleri için geride kalanların hepsine metanet diliyorum ve sonuç itibariyle de, Yüce Allah'tan, bir daha böyle felaketlerin ülkemizde yaşanmaması için niyaz ediyorum.

(1) 159 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Değerli arkadaşlar, milenyumun ilk bütçesini hazırladığımız günlerde, böyle fevkalade önemli iki büyük felaketin yaşandığı dönemde deprem vergisi adıyla yeni bir ek vergi getirmenin ne kadar zor olduğunu takdir edersiniz; ancak, memleketimizin imkânları, kullanılabilir fırsatları bir araya getirildiği zaman, üst üste yaşadığımız bu iki büyük deprem felaketinin yaralarını sarmak için devletin finansman ihtiyacının yeterli olmadığı gerçeğini de gördük. Bu çerçevede içerisinde bakıldığında, nasıl, hangi imkânlar ve kaynaklar kullanılarak bu büyük felaketin yaralarını sarabilir, yarattığı tahribatı giderebiliriz diye de düşündük.

Vergi kanunları getirmek, hele, böyle, ek vergi kanunları getirmek, sadece hükümetin siyasi sınavdan geçtiği bir hadise gibi değerlendirilmemelidir; muhalefet de aynı şekilde bir siyasi sınavdan geçer ve o siyasi sınavda, böyle felaketli dönemlerde getirilmiş olan vergi yasaları karşısında, hangi tercihleri ve eğilimleri savduğunu ortaya koyar ve siyaset sistematikliğini belirler.

Bu nedenle, değerli arkadaşlar, olağan koşullar için öngörülen 1999 bütçesinde, yaşanmış bu iki felaketin tahribatını giderebilecek kaynak tahsisleri söz konusu olmadığından ve bunları karşılayabilecek imkânlar da mevcut olmadığından, acilen müdahale edilmesi gerekli olan bu millî felaket karşısında, maliyemizin nasıl bir tavır takınacağını, elbette ki, takdir edersiniz. Nitekim, huzurunuzda getirilmiş olan deprem vergisi de aynı anlayış içerisinde hazırlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu felaketin yaşanmış olduğu bölge, Türkiye ekonomisi açısından değerlendirildiğinde, fevkalade önem taşıyan bir coğrafyayı temsil eder. Bu coğrafyada, Türkiye'de gayri safi yurtiçi hâsılının yaklaşık yüzde 35'i seviyesindeki pay, deprem felaketine maruz kalmış bulunan 7 ilimizde üretilmektedir; yani, millî hâsılının yaklaşık yüzde 35'i buradan hâsil olmaktadır. Yine, eğer, sadece endüstriyel açıdan baktığınız vakit, endüstriyel katkının, yani, katmadeğerin yüzde 47'si, neredeyse yarısına yakın kısmı da yine bu felaketi yaşadığımız bölgeden meydana gelmektedir ve aşağı yukarı, vergi gelirlerimizin de yüzde 15'ine eşdeğerlerdeki 1,4 katrilyon lira tutarındaki vergi de yine bu bölgeden tahsil edilmektedir.

Ancak, deprem felaketinin yaşanmış olmasını takip eden dönemin içerisinde Maliye Bakanlığının hadiseye hızlı müdahale etmiş, mücbir sebepleri dikkate alarak, mücbir sebep uygulamasına geçmek suretiyle, bu bölgedeki vergi tahsilatını, mücbir sebebin ortadan kalktığı tarihe kadar ertelemiştir. Kaba ölçüleri itibarıyla, 1999 yılı bütçesinde bu bölgeden tahsil edilmesi öngörülmüş bulunan 600 trilyon lira tutarında bir vergi, Maliye Bakanlığının sırf mücbir sebep gerekçesiyle yarattığı erteleme sonucunda tahsil edilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, 2000'li yıllara doğru giderken, 2000 yılı bütçesi için öngörülmüş gelir tahminleri içerisinde de, aynı şekilde, yeni birtakım düzenlemeler getirmek suretiyle, o yaraları sarabilecek finansmanı bulmakta zorluk çekilmiştir. Dolayısıyla, ek bir vergi getirmek suretiyle ve bir defaya mahsus olarak uygulanmak suretiyle, bu ihtiyacı karşılayacak finansman kaynaklarını üretme zarureti hâsil olmuştur.

Hükümetin bu ihtiyacın karşılanması amacıyla düzenlemiş olduğu sistemde, dört kademeye işlerlik kazandırılarak, vergi tahsilatı öngörülmüştür. Bunlardan birincisi, mevcut vergi yapımız içerisinde yer alan bazı vasitasız vergilerde bir kereye mahsus olmak üzere alınacak vergiyle bu ihtiyacın giderilmesine çalışılmıştır.

İkincisi ise, belli bir süreyle sınırlı olmak üzere yeni bir vergi ihdas edilmiş, iletişim vergisi diye özetleyebileceğimiz bu kaynaktan da, yine, o bölgenin yaralarını saracak finansmanı karşılamak bakımından, belli bir miktar tahsilat öngörülmüştür.

Üçüncüsü ise, yüksek gelir sahibi olan bazı kurumların gelirlerinden belli oranların bütçeye aktarılması şeklinde bir düzenleme getirilmektedir. Böylelikle, RTÜK'ten, İstanbul Menkul Kıy-

metler Borsasından ve Rekabet Kurulu gelirlerinden belli oranlar deprem felaketinin giderilmesi için kullanılmak üzere, Maliye Bakanlığına, bütçeye aktarılacaktır.

Değerli arkadaşlar, dördüncü bir yol daha öngörülmüştür; o da, bedelli askerlik mekanizmasının işletilmesi suretiyle elde edilecek kaynakların, yine, deprem felaketinin zararlarının giderilmesinde kullanılmasıdır.

Şimdi, bir numaralı başlık altında söylediğimiz; yani, esasen uygulamakta olduğumuz bazı vasıtasız vergilerde bir defaya mahsus olmak üzere ekvergi alınmasının uygulanacağı vergiler, ek gelir ve kurumlar vergisi şeklinde olacak, ek emlak vergisi şeklinde olacak ve ek motorlu taşıtlar vergisi şeklinde olacak.

Bu, 1999 senesini kapsayacak şekilde vergilendirmenin esasını teşkil edecek. Buna mukabil, 2000 yılı için öngörülen de yeni iletişim vergisidir ki, tasarıda, bu iletişim vergisi, haziran ayının sonuna kadardır, ilk altı aylık dönem için öngörülmüştür.

Ancak, görülen hesaplamaların sonuçlarında ortaya çıkıyor ki, ilk altı ay için öngörülmüş olan bu vergi, derpiş ettiği rakam itibariyle, esas tahsis edilecek, deprem felaketlerinin karşılanmasına yeterli katkıda bulunacak ölçekte değildir.

Değerli arkadaşlar, tasarıyla getirilen mükellefiyetlerin, afet bölgesinde yaşayan ve afetten zarar görmüş kimseleri kapsamaması için de, tasarıda 6 ncı ve 7 nci maddelerinde gerekli düzenlemeler yapılmış, o bölgede yaşayanlar, o bölgedeki afetten zarar görenler, bu ekvergiye mükellef olmayacak şekilde düzenlemeler getirilmiştir.

Böylece, yaklaşık 750 trilyon civarında bir kaynak beklenmektedir. Hesaplara göre, bunun 125 trilyon lirası Gelir Vergisinden, 150 trilyona yakın bir kısmı Kurumlar Vergisinden, 85 trilyon civarında olan kısmı Motorlu Taşıtlar Vergisinden ve 40 trilyon civarında Emlak Vergisinden tahsilat yapılması beklenmektedir. Getirildiği söylenen iletişim vergisi için 2000 yılı itibariyle yapılan tahminin tutarı da 160 trilyon civarındadır. Değerli kâğıtlardan yapılacak olan aktarmalar ve biraz evvel teferruatını size anlattığım kurumların gelirlerinden Hazineye intikal ettirilecek olan paylarla birlikte -ki, o da, yaklaşık 150 trilyon civarında tahmin edilmektedir- toplam 750 trilyonluk bir vergi, bu kaynaktan sağlanmış olacaktır.

Değerli arkadaşlar, 12 Kasım'da birlikte ortaya çıkan durum, 17 Ağustos felaketi dikkate almak suretiyle hazırlanmış bulunan bu tasarıda, tümüyle karşılanabilir mi, karşılanamaz mı hususu, şu anda tereddüt yaratmaktadır. Dolayısıyla, bu düzenlemenin, burada açıklığa kavuşturulması gerekli olan önemli bölümlerinden birisi, bu 750 trilyonluk ekverginin tahsil edilmesi halinde, deprem felaketine uğrayan bölgenin ve yurttaşlarımızın, ihtiyaçlarının karşılanıp, karşılanmadığının açıklığa kavuşturulması olmalıdır.

İzinizle diğer bir hususa da işaret etmek istiyorum: Kanun tasarısının 13 üncü maddesi, Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılmış olan bir önerge müracaatıyla, tasarıya girdi ve o tasarıda içerisinde de sözümlü etmiş olduğumuz kurumlardan, yani İMKB, RTÜK ve Rekabet Kurulundan bazı gelirlerin, bütçeye gelir yazılması şeklinde bir yetki verildi.

Değerli arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılması sırasında gösterilen gerekçe, bu meblağın mutlak suretle, deprem felaketine uğramış bölgelerde kullanılmasına yönelik idi; ancak, tasarıda derpiş edilmiş olan maddeye baktığımız zaman, münhasıran orada kullanılacağına ilişkin herhangi bir açıklamayı görmüyoruz. Dolayısıyla, bu maddeyle ilgili eleştiriler sırasında, Sayın Maliye Bakanımız, meselenin münhasıran oradan kullanılacağına ilişkin bir açıklama yaparsa, za-bitlara geçmiş olması itibariyle, esas amaç doğrultusunda kullanılacağına güven ve teminatını hissetmiş oluruz.

Değerli arkadaşlar, böyle bir kanun tasarısı, önemli bir miktarda vergi yükü getirmektedir. Dolayısıyla da, bu vergi çok dikkatli bir şekilde kullanılmak zorundadır.

Yine ifade etmek mecburiyetinde kaldığım için üzgünüm; ama, bu salonun mimarisi ve şu kürsünün bulunduğu yer, herhangi bir şekilde hükümeti muhatap alan işlevsel bir konuşmaya elverişli değildir. Genellikle bu tür konuşmalarda hükümeti muhatap aldığınız zaman, dönüp kendilerine hitap edebilecek bir mimarî konumun bulunması gerekirdi. Parkına varmadan ve üzülerek, hükümetimi geride bırakmış olmanın kabahatinin bana ait olmadığını ve bu gayri işlevsel olan mimariye bir müdahale olabileceği temennisini tekrar ederek, hükümete söylemek istediğim birkaç şey var.

Bu toplayacağımız vergi, milletin dışından tırnağından artırılarak toplanmakta; millet, çoluğunun çocuğunun nafakasından keserek bu vergiyi verecek. Yüzde 67 gibi yüksek düzeyde bir enflasyon yaşadığımız yıldayız ve bu yıl içerisinde gelirlerimizin ne kadar giderek aşındığını biliyoruz. Dolayısıyla, yurttaştan, vatandaştan "bana vergi ver" talebinde bulunduğunuz zaman, vatandaş, böyle bir felaketin yaşandığı noktada bu vergiyi verecek tahammülü gösterecektir, ulusal dayanışma karakterinin üstünlük örnekleriyle bu vergiyi verecektir; ama, Maliye Bakanlığının, devletin, bu vergiyle ilgili görevi, sadece bunu tahsil etmekten ibaret değildir. Vergiden sağlanmış kaynakların sarfiyatı, tahsilatından daha önemli bir noktaya gelmiştir. Dolayısıyla, Maliye Bakanlığımız, bu tahsil ettiği vergiyi, hakikaten amacına uygun şekilde sarf edecek disiplini göstermek durumundadır.

Herkes bu kürsüye geldiği zaman, devletin kazançlarıyla ilgili olan, vergileriyle ilgili olan meseleleri tartışırken, bir namusluluk ve yiğitlik örneği sergiler ve devletin kör kurusu edebiyatını, altını çizeceğimiz mükemmel örnekleriyle kürsüde size hitap ederek ortaya koyar. Şimdi hakikaten devletin kör kurusuna sahip çıkılacak noktada olduğumuzu belirtmek istiyorum. Tekrar ediyorum: Bu vergiyi, yurttaş, dışından tırnağından artırarak veriyor, çok zor koşullarda veriyor. Dolayısıyla, Maliyemiz, bu çok zor koşullarda verilen vergileri, hakikaten, fevkalade dikkatli, isabetli bir harcama politikasıyla, amaçlarına uygun sarf yerlerine tahsis etmelidir diyorum.

Bu kanun tasarısının, deprem bölgesindeki yurttaşlarımızın yaralarını sarmaya yardımcı olacağı ümidini içimde muhafaza ediyorum, Anavatan Partisi olarak bu kanun tasarısına olumlu oy vereceğimizi ifade ediyorum ve hepinizi, sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karakoyunlu.

Tasarının tümü üzerinde ikinci söz, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Uşak Milletvekili Sayın Hasan Özgöbek'e aittir.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA HASAN ÖZGÖBEK (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17 Ağustos 1999 tarihinde, Marmara Bölgesi ve civarında meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla hazırlanan -keza, 12 Kasım 1999 tarihinde Düzce ve civarında meydana gelen ikinci deprem felaketi de bu kayıpları artırmıştır- 30 Haziran 2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle de, hepinizi, en derin saygılarımla selamlıyorum.

Tasarı hakkındaki düşüncelerime geçmeden önce, 17 Ağustosta Marmara Bölgesi ve civarında meydana gelen ve son yüzyılın en büyük felaketi olarak adlandırılan depremde ve yine, 12 Ka-

sında Düzce ve civarında meydana gelen deprem felaketi sırasında hayatlarını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet dilerken, yaralı olarak bu felaketlerden kurtulan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyor ve yöredeki tüm vatandaşlarımızın derin acılarını en içten duygularıyla paylaşıyorum.

Önce, 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesinde, daha sonra, 12 Kasım 1999 tarihinde Düzce'de meydana gelen büyük depremler, önemli ölçüde can ve mal kaybına yol açmıştır. Bu depremlerin yol açtığı ekonomik ve sosyal kayıpların en kısa sürede giderilmesi için, hükümetimizce büyük bir gayret sarf edilmektedir. Ancak, bu yaraların kısa sürede sarılması, önemli bir kaynak ihtiyacını da gündeme getirmiştir.

17 Ağustos tarihinde meydana gelen depremden sonraki belirlemelere göre, 120 000 yeni konut yapılması gerekmektedir. Depremde zarar gören binaların onarımı, geçici iskân amacıyla yapılması planlanan prefabrik konutlar için yapılması gereken harcamalar da dikkate alındığında, konut yapım ve onarımının maliyetinin 3,6 milyar dolar; hatta, bu tutarın 5 milyar dolara kadar yükselebileceği ifade edilmektedir. Bu, sadece, ilk büyük deprem sonrasında konut yapım ve onarım maliyetidir.

Bunun yanı sıra, bu depremden etkilenen yörelerdeki üretim tesislerindeki kayıplar, altyapı kayıpları ve üretim kapasitesindeki düşüşe bağlı olarak katmadeğerde meydana gelecek kayıplar da dikkate alındığında, toplam etkinin 8,5 milyar ile 13 milyar dolar arasında değişebileceği tahmin edilmektedir. Tabii ki, bu tahminler, 12 Kasım'da yaşanan ikinci büyük deprem öncesinde yapılan tahminlerdir. Bu depremin ekonomik etkileri de dikkate alındığında, yaşanan felaketin ekonomik faturası daha da kabarmaktadır. Bu tablo, depremin yarattığı kayıpların giderilmesi için önemli bir kaynağın bulunmasının gerekli olduğunu göstermektedir. Depremin etkilediği bölgelerin, ülkemiz ekonomik aktivitesinin en yüksek bölgeleri olduğu da dikkate alındığında, finansmanın tamamının, olağan gelir kaynaklarıyla karşılanmasının güçlüğü de ortaya çıkmaktadır.

Depremden etkilenen vatandaşlarımızın, olağan yaşam koşullarına en kısa sürede geçirilebilmesi ve Türkiye'nin, ekonomik gelişmesini sağlıklı bir şekilde sürdürebilmesi açısından, bu finansman ihtiyacının en kısa sürede karşılanması gerekmektedir. Bu nedenle, ekfinansman ihtiyacının karşılanmasında hükümetin önündeki tek sağlıklı yol, vergi almaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu arada, deprem yöresindeki, Maliye Bakanlığına bağlı birimlerle ilgili de bilgi vermek istiyorum. 17 Ağustos depreminde, Adapazarı'ndaki 3 vergi dairesinden 2'si tamamen yıkılmış, bir vergi dairesinin bulunduğu bina ise girilemez konuma gelmiştir. Aynı şekilde, Gölcük ve Düzce İlçelerimizdeki vergi daireleri de tamamen yıkılmıştır. Maliye Bakanlığının, yıkılan vergi dairelerinde otomasyona geçememiş olması nedeniyle, vatandaşlarımızın mükellefiyetlerine ilişkin hiçbir sağlıklı kayıt elde edilememektedir. Bu kayıtlar mevcut olsa bile, maddi ve manevi açıdan birçok kayba uğrayan bu mükelleflerden vergi istemek, insanî açıdan da mümkün değildir.

Maliye Bakanlığımızın, bu hususları göze alarak, 1.1.2000 tarihini, bu bölgedeki mükellefler için mali milat kabul ederek, 2000 yılı başından itibaren, sıfırdan mükellefiyet tesisi yoluna gitmesi de, kanaatimce uygun olacaktır.

Bu çerçevede, 1999 yılı öncesine ait vergilere ilişkin terkin müessesesinin çalıştırılması, 1999 yılı için ise, belge düzeni sağlamak açısından, 2000 yılında beyanname alınması; ancak, beyan edilen kârlar üzerinden tahakkuk ettirilecek vergilerin terkin edilmesinin uygun olacağını düşünmekteyim. Keza, depremde zarar gören bütün vatandaşlarımız, bu tasarıyla getirilen ek vergilerden de muaf tutulmuşlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin başına gelen her iki deprem felaketi sırasında, ülkemiz insanlarının ne derece yardımsever oldukları, depremin ilk günlerinden itibaren yaptıkları bağış ve yardımlarla gözler önüne serilmiştir. Elbette ki, bu yardım ve bağışlar çok önemlidir; ancak, her ne kadar büyük miktarda bağış ve yardım toplanmış ise de, hükümetimiz, yeni bir takım vergiler ihdas etmek ve bazı vergilerin oranlarını artırmak suretiyle, zaten açık veren bütçemizin daha da büyüyen açıklarını, bir nebze olsun kapatmayı amaçlamaktadır.

Elbette ki, bu tasarıyla karşılanmaya çalışılan finansman ihtiyaçları için getirilen ekvergilerin, ülkemiz ekonomik durumu da göz önünde bulundurularak, vatandaşlarımızın ekonomik faaliyetlerini engellemeyecek tutarda ve ödeme güçlükleri dikkate alınarak belirlenmesi de gerekmektedir. Diğer yandan, alınacak vergilerin, depremin yarattığı ekonomik kayıpları gidermek için gerekli olan finansman ihtiyacını da karşılayabilecek tutarda olması gerekmektedir. Dolayısıyla, alınacak vergilerin, hem depremin finansmanında kullanılacak kaynakların elde edilmesi hem de ekonomik faaliyetler üzerinde daraltıcı etki yapmayacak nitelikte olması göz önünde tutulmalıdır.

Tasarının bütününe değerlendirdiğimizde, getirilen ek yükümlülüklerin, bir yandan, ödenebilecek tutarla sınırlı tutulduğu; diğer yandan, önemli bir finansman imkânı sağlayacak ölçüde de gelir getirici nitelikte olduğunu görmekteyiz.

Getirilen tasarıyla, Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin 1998 yılına ilişkin Gelir veya Kurumlar Vergisi matrahları üzerinden; bina, arsa ve araziler üzerinden; motorlu taşıtlar üzerinden ve GSM aboneliği bulunanların aldıkları hizmet bedeli üzerinden vergi alınması öngörülmektedir.

Tasarıyla alınması öngörülen ek Gelir ve Kurumlar Vergisiyle, esas olarak, vergi mükelleflerinin 1998 yılı vergi matrahları üzerinden yüzde 5 oranında ek bir verginin alınması öngörülmektedir. 1994 yılında çıkarılan Ekonomik Denge Vergisiyle karşılaştırıldığında, verginin matrahının, Ekonomik Denge Vergisine nazaran daha sınırlı tutulduğu; vergi oranlarının, mükelleflerin ödeme gücü dikkate alınarak, yüzde 10 değil, yüzde 5 olarak belirlendiğini görmekteyiz. Dolayısıyla, tasarıyla ihdas edilen ek Gelir ve Kurumlar Vergisiyle, bir yandan devletin acil finansman ihtiyacının karşılanması, diğer yandan ise vergiyi ödeyecek mükellefler üzerine, ekonomik faaliyetlerini engelleyecek ölçüde bir yük yüklenmemesine de azami dikkat gösterilmiş durumdadır.

Tasarıyla getirilen ek Emlak Vergisi ve ek Motorlu Taşıtlar Vergisiyle, taşıtlar ve gayrimenkul sahiplerinin 1999 yılı için ödedikleri vergi tutarı kadar ek bir verginin alınması amaçlanmaktadır. Ödenecek vergi miktarları ve yapılan düzenleme, kapsam dışı bırakılanlar dikkate alındığında söz konusu vergilerin de ödenebilecek düzeyde vergiler olduğunu görmekteyiz.

Yine, tasarıyla ihdas edilen ve 30 Haziran 2000 tarihine kadar uygulanacak olan özel iletişim vergisinin matrahı, alınan haberleşme hizmetlerinin tutarı oranı yüzde 25 olarak belirlenmiştir. Belirli bir süre için uygulanacak bu vergi, ihtiyaç duyulan gelirin elde edilebilmesini sağlayacak niteliktedir.

Getirilen ek yükümlülüklerin, deprem felaketinden etkilenen vatandaşlarımıza bir yük getirmemesi de büyük önem taşımaktadır. Bu yönden tasarıyı değerlendirdiğimizde, depremden etkilenen vatandaşlarımıza ek bir yük getirilmemesi için gerekli düzenlemeleri de içerdiğini görmekteyiz.

Gerek depremden etkilenen bölgelerde yaşayan gerekse depremde yakın akrabalarını kaybedenlerin ek bir vergi ödememeleri konusunda da gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Tasarının yasalaşması, içinde bulunduğumuz olağanüstü koşulları bir ölçüde iyileştirecek, depremden zarar gören vatandaşlarımızın yaralarının sarılmasına katkıda bulunacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; takdir edersiniz ki, yeni getirilen bir vergi yasasını savunabilmek, tenkit etmek kadar kolay değildir; ancak, ülkemizin içinde bulunduğu gerçekler hepimizin gerçekleridir ve bu gerçekler de, önlümlü getirilen böyle bir tasarıyı, sadece seçmene selam olsun diyerek tenkit edip, reddetmeyi değil; ülke gerçeklerini göz önüne alarak kabul etmeyi gerektirmektedir.

Bu bölge, ödediği vergilerle, yıllarca, ülke genelinde GAP Projesini, PKK'yla mücadeleyi ve daha birçok yatırımı finanse etmiştir. Şimdi ise, tüm Türkiye'nin, bu bölgeyi tekrar eski haline getirme yönünde gerekli desteği verme zamanıdır.

Bu bakımdan, bu tasarıyla ilgili olarak, Demokratik Sol Parti Grubu adına olumlu görüşlerimizi bildirir, tasarrının hayırlı olması dileğiyle Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özgöbek.

Tasarının tümtül üzerinde, üçüncü söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Oğuz Tezmen'e aittir; buyurun Sayın Tezmen. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır efendim.

DYP GRUBU ADINA OĞUZ TEZMEN (Bursa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemiz, 17 Ağustos depreminin ardından, 12 Kasım'da ciddi bir deprem felaketi daha yaşamıştır. Acılar tazedir. Ben, gerek 17 Ağustos gerekse 12 Kasım depreminde hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, kalanlarına başsağlığı diliyorum.

Vatandaşımız gerçekten sıkıntı içindedir; soğuk bastırmıştır ve insanlarımız çok ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Gidip ziyaret ettiğimiz ve televizyonlardan izlediğimiz görüntüler gerçekten iç açıcı değil. Ülke, büyük bir felaket yaşamıştır. Allah, inşallah, bundan sonra benzerlerini göstermez demekten başka bir şey yapmak mümkün değil. İnşallah bu son olur diyorum.

Deprem, gerçekten, çok ciddi bir yıkıma sebep olmuş; ülke ekonomisinde büyük bir sıkıntı yaratmıştır. Bu sıkıntılardan yanında, acılar daha tazeliğini korurken -17 ağustos depremi daha tazeliğini korurken- hükümet, bu depremi fırsat bilerek, apar topar bir kanun tasarısı hazırlayarak, kamuoyunda "deprem vergisi" adıyla adlandırılan vergiyi Plan ve Bütçe Komisyonuna getirmiştir.

Bu komisyonda, biz, depremin acısının daha çok taze olduğunu; içeride, dışarıda büyük yardım kampanyaları başlatıldığını, dolayısıyla bir envanter çıkmadan, bağışların ne olacağı daha belli olmadan böyle bir vergi getirilmesinin yanlış olduğunu dile getirdik.

Ayrıca, deprem dolayısıyla, henüz hasara ilişkin olarak da herhangi bir tespit yapılmamıştı, yani ne çöktü, ne kayboldu, bunun maliyeti nedir, dışarıdan, içeriden gelecek yardımlar ne kadar olacaktır; bunların bir envanteri çıkmadan, "deprem vergisi" diye tabir edilen bu vergilerin getirilmesi fevkalade yanlış olmuştur.

Kamuoyunda oluşan tepkileri dikkate alarak hükümet, deprem vergisinin görüşülmesini askıya almıştır; ama, deprem vesilesiyle getirilen bu vergi, IMF görüşmelerinde verilen taahhütler kapsamında kamuoyunun gündemine tekrar girmiş, Meclis Genel Kuruluna kadar getirilmiştir.

Deprem, 17 Ağustos'ta olmuştur; tasarının, Plan ve Bütçe Komisyonundan geçiş tarihi 24 Ağustos'tur. Tasarı bir hafta içerisinde, Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmiştir. Nedir bu?... Deprem olmuştur, nasıl olsa kaynak ihtiyacı var, yardımlar gelsin; ama, bu vesileyle, biz, vergi gelirlerimizi artırmak için fırsatı değerlendirilim... Bir deprem fırsatçılığı yapılmıştır.

Şimdi, şuna bakmak istiyorum: Türkiye, bu deprem vesilesiyle, ciddi kampanyalar başlatmıştı; dünyada ciddi kampanyalar başlatılmış; uluslararası kuruluşlar, ülkeler ülkemize önemli bir des-

tek sağlamaya başlamışlardı. Son verilere göre, Dünya Bankası, IMF, Avrupa Topluluğu, Japonya, Körfez ülkeleri ve İslam Kalkınma Bankasının İslam Fonundan gelen kaynaklar yaklaşık 3,6 milyar doları bulmuş durumda. Bedelli Askerlik Kanunuyla da yaklaşık 1 milyar dolar civarında ilave bir kaynak sağlanacağı gözlüküyor.

Şimdi dönüp bakıyoruz, acaba bu depremle ilgili olarak, hasar ne merkezde, yani ne kadar bir kayıp oldu? Bu konuda kamuoyunda açık seçik bilinen net bir rakam yok. Herkes bir şeyler söylüyor; ama, maalesef, şunu görüyoruz: Ne içeriden, dışarıdan toplanan bağışların bir envanteri çıkarılmış durumda ne de depremden dolayı kamunun yapması gereken harcamalara ilişkin ciddi bir hesap ortaya konulmuş durumda. Yani, bu paralar toplanacak; ama, ne yapılacak?

Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri sırasında şunu dedik: Tamam, deprem dolayısıyla bir vergi ihtiyacı ortaya çıkabilir. Önce, bir görelim içeriden, dışarıdan ne kaynak toplanmıştır; ihtiyaç ne kadardır; açık varsa, açık için, gerekirse, bu millet seve seve vergisini öder; ama, bir önemli şart da, bu toplanan vergilerin, mutlak surette, deprem amacıyla kullanılması lazım ki, insanlar bu vergiyi seve seve ödesinler. Yoksa, bu depremi fırsat bilerek, büyük kamu açıklarının finansmanında bunu kullanmak, depremi istismar ve insanlardaki dayanışma duygusunu tahrip etmek demektir. Nitekim, bu vergi söylenir söylenmez, kamuoyunda deprem yardımları bıçak gibi kesildi ve üzültürek şunu da gözlüyoruz ki, aynı heyecan, son Düzce depreminde, Bolu'da yaşanan depremde maalesef ortaya konamamıştır; çünkü, herkes "devlet bizden vergi alacak, o zaman önce onu bir görelim, ne getirecek ne götürülecek..." diyor. İnsanların imkânları sınırsız değil.

Ayrıca, toplanan bu paraların yerine harcanıp harcanmadığı konusunda da kamuoyunda ciddi kuşkular vardır. Ben, para veriyorum, ekonomiden sorumlu bir bakan "gelen buparalarla memur maaşı ödedik" diyor. O zaman, dışarıdan, bu depremle ilgili yardım eden kuruluşlar, adama "biz, size, bunu, memur maaşı ödeyiciniz diye mi verdik?" derler. Belki, işte "memur maaşı ödedik dedik; ama, bunu yerine koyacağız" denebilir. Peki koymazsanız ne olacak? Neyle koyacak? Zaten, finansman açığının bu kadar büyük boyutta olduğu ülkede, kimse, böyle, yerine konacağına ilişkin bir inanç içinde de değil.

Vergi olayı, çok psikolojik bir olaydır. Vergide, vergi almak için vergi ödeyicisini kazanmak, ikna etmek zorundasınız. "Vergiyi ben koydum, alırım" dersiniz, alamazsınız. Belki zorlarsınız insanları; ama, insanlar vergiye direnirler. Direnme nasıl olur; kaçınma suretiyle olur, kaçırma suretiyle olur ya da ödememe suretiyle olur; yani, "ben vergiyi koydum, bunlar otomatik gelecek" olarak bakmayın. Cep telefonlarına vergi getiriliyor; ama, cep telefonunun kullanımını azaltır ya da iade ederse insanlar, bu, nereden gelecek? Bunlar, önemli olaylar. Vergi psikolojisi çok önemli bir olaydır. Vergiyi "ben yaptım, oldu" zihniyetiyle koymak mümkün değildir.

Bir diğer konuya geçmek istiyorum. Vergi konulan ekonomi ne durumda; ona bir bakmak lazım. Şimdi, deprem dolayısıyla zaten üretimin yüzde 16'sının oluştuğu bölgeyi deprem vurmuştur, bölge etkilenmiştir; ama, bunun zincirleme etkisi vardır; oradan mal alan, oraya senet sepet veren... Türkiye'nin her tarafında bu depremin etkileri vardır. Gelir ve Kurumlar Vergisi ödeyicileri, tüccarlar, sanayiciler buradan ciddi biçimde etkilenmişlerdir. Şimdi, üretim zaten gerilemiş ülkede. Kapasite kullanımını yüzde 70'lere inmiş. Tarımda, sanayide üretimin ciddi boyutlarda gerilemiş, ihracatın azalmış olduğu bir ekonomi içinde, diyorsunuz ki, ben vergi alacağım sizden. Tamam, vergiyi al ama... Vergiyi alacağım; ama, bunu da, ben, genel bütçeye gelir kaydedeceğim. O zaman, şunu söyler insanlar: Kendim muhtaç haldeyken, ben, kamuya, kamunun görünen israfını sürdüren bir yapıya kaynak transfer etmem.

Aslında, vergi, bir kesimden kamu kesimine, özel kesimden kamu kesimine fon transferidir. Zaten, özel sektör, varlığını sürdürebilme sıkıntısı içerisinde. Çok ciddi olarak kapasitesini daralt-

miş. Ekonominin yüzde 50'si pazar daralmasından şikâyet ediyor. Yanlış kur politikaları dolayısıyla, İhraç imkânları daralmıştır. Peki, zaten, kan kaybeden insana, diyorsunuz ki, kamu olarak, benim kana ihtiyacım var, biraz daha bana kan ver; zaten, komaya sokup... Yani, özel sektörü, biz, tümüyle gözden mi çıkardık?

Verginin, belki, detaylarına girilince tartışmalarımızda dile getireceğiz; ama, şunu da ben vurgulamak istiyorum: Ülkede, tamam, vergi de getirilebilir; ama, kime vergiyi yükleyeceğimiz önemli. Ülkede bir felaket ortaya çıktığı zaman, bu yükün, kime, hangi gruplara taşılacağı da önemli. Bu kanun tasarısına bakıyorsunuz; gerçekten, daha önce vergisini ödemiş olan insanlara, 1998 yılı içerisinde, devlete doğru dürüst gelir beyan etmiş insanlara, diyoruz ki; biz, biraz daha vergi alacağız senden, yüzde 5 daha bana vergi vereceksin...

Peki, geniş ölçüde kapsam dışında kalan, stopaj yoluyla nihai vergilendirilen finans kesiminden, niçin, burada vergi alınmıyor? İçki, sigara gibi, aslında, yabancı ülkelerde çok önemli yük tutan bu ürümlere niçin vergi konulmuyor da, cep telefonu gibi, artık, hepinizin çoluğunda çocuğunda, hanımında olan şeylere vergi getiriyoruz? Yani, bunlar, bütün boyutlarıyla tartışılmadan getiriyor; ben yaptım oldu zihniyetiyle dayatıyor; komisyonlarda herkes el kaldırıyor, geçiyor; ama, ülkeye verdiğimiz tahribatı lütfen bir daha düşünmemiz lazım.

Bunlar yanlış yaklaşımlardır, ekonomiyi tahrip ediyor. Depremin vurduğu ekonomiye, biz, vergiyle vuracağız; çok ciddi ekonomik sonuçları olacaktır. 750 trilyon lirayı, bu kesimin, kamuya transfer etmesi mümkün değil.

Kamuya bakıyoruz... Kamu ne yapıyor; Eskişehir yoluna çıkın bakan, devamlı, plaza diyorlar kamu kuruluşları. Her biri belki yüz milyonlarca dolara varacak lüks binalar yapıyor. Makam arabalarından geçiliyor. Ben de bürokratım; ama, bunları tespit etmek durumundayız.

Bizim, vatandaşın verdiği verginin her kuruluşuna sahip çıkmamız lazım. Kamu israfı devam ediyor, yeni kadrolar alınıyor, kadrolar şişiriliyor, yeni harcamalar yapılıyor. Şimdi komisyondan geliyorum, her bütçede yeni taşıt alımı, yeni bina inşaatı... Herhangi bir tasarrufu hiçbir şekilde göstermiyorsunuz. Bir iki bütçede, göstermelik tasarruf tedbiri getirilmiş; ama, hiçbir ekonomik etkisi olmayan sonuçlar.

Peki, vatandaş, zor durumda olan sanayici, üretici, işçi çıkaran sanayici size kaynak transfer edecek, siz de yeni kadroları dolduracaksınız ya da en azından, kamunun bu israfını finansabilite etmeye devam edeceksiniz. Bunlar da, büyüklük ihtiyaç ve ekonominin çok doğruları gibi getirilmeye çalışılıyor. Bunlar, çok yanlış ve üzücü yaklaşımlar. Ekonomi perspektifi kaybeden bir vergi, aslında, ekonomiyi çökmeye mahkûmdur. Bu kanun tasarısının gelişi bence zamansızdır, doğru değildir, geri çekmek lazım; ödeyicileri yeni baştan belirlemek lazım.

Zaten, kanun tasarısının adı üzerinde... 17 Ağustos depremiyle ortaya çıkan sonuçlar iyileştirilmek isteniyor. Peki, 12 Kkasım depremi ne olacak; belki, öngergelerle değiştirilmeye çalışılacak; kapsamı değiştireceksiniz, verginin ödeme sürelerini değiştireceksiniz, verginin yürürlük süresini değiştireceksiniz; o zaman, yeni bir vergi kanunu yapılıyor demektir! Bunun, Plan ve Bütçe Komisyonunda, yeniden, bir daha elden geçirilmesi içtüzük gereği. Aksi takdirde, ek bir kanun yaparak, bunu komisyondan geçirmeden bir vergi kanunu getirilmiş oluyor; bu, hukuka aykırı.

Komisyonunda, aynı şekilde, 13 üncü madde eklendi; 13 üncü madde, bazı kuruluşların bütçesinden, Maliye Bakanının teklifi, Başbakanın uygun görmesiyle kaynak aktarılıyor. Yani bir hukuk devletinde, bir sınır belirlemeden, tek başına, tek iradeyle bazı kuruluşlara vergi koymak gibi bir şey; kaynaklarına el koyuyorsunuz! Bu, bu kadar kolay mı? Ne kadarına el konulacak? Çünkü o kuruluşların belli görevleri var, kanunla verilmiş görevleri var. Kanunla verilmiş görevleri yerine

getiremeyecek bir şekilde bir transfer imkânını sağlamak mümkün mü? Hukuk devletinde böyle keyfi ya da belirsiz yetkiler kimseye verilmez; padişahlık değil ki burası! Padişaha verilmemiş yetkiler, Başbakanın onayıyla bilmem sermaye piyasasından, şuradan buradan, hepsinden kaynak aktarıyor; 150 trilyon deniliyor. Bunlar bir hukuk devletin de olacak şey değil.

Demokrasiden bahsediyoruz, demokratikleşmenin ihtiyacından herkes bahsediyor; ama, biz, yaptıklarımızla, demokrasiye, millet iradesine saygı göstermek zorundayız. Yürütme organına bu kadar büyük bir yetki devri, başta, hukuka aykırı, akla aykırı, Anayasaya aykırıdır. Bu nedenle, ben, bu kanun tasarısının mutlak surette geri çekilmesini; daha katılımcı bir yaklaşımla, yeni baştan, kapsamından başlayarak, hepsinin, yeniden değerlendirilmesini istiyorum.

Gelecek olan bu kaynağın ne olduğu konusunda da detaylı, inandırıcı hiçbir çalışma yapılmıştır, ne gerekçesinde, ne komisyon tutanaklarında buradan devletin ne kadar vergi toplayacağına ilişkin net bir açıklama da göremezsiniz.

Dolayısıyla, ben diyorum ki, bu kanun tasarısı mutlak surette hükümet tarafından geri çekilmeli, ekonomiyi tahrip etmeden, dengeler yeniden gözden geçirilip, kamuoyu ikna edildikten sonra, gerekiyorsa getirelim, gerekirse destekleyelim; ama, bu haliyle, bu tasarıyla olmaz.

Ben, hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tezmen.

Tasarının tümü üzerinde, dördüncü söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Hayrettin Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır efendim.

MHP GRUBU ADINA HAYRETTİN ÖZDEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17.8.1999 Salı günü gece saat 3'te Bolu, Sakarya, Kocaeli, Yalova ve İstanbul ilçelerinde; 12.11.1999'da da Düzce'de ülkemizi üzüntüye boğan, büyük can ve mal kaybına neden olan depremin felaketini yaşamış bulunmaktayız. Bu elim deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımızı Cenabı Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Milletimizin her ferdi derinden yaralayan bu deprem felaketinin sebep olduğu hasar ve zararın en kısa sürede giderilerek, bölgede normal yaşama dönülebilmesi için, devletimiz ve milletimiz, maddî ve manevî bütün imkânlarıyla işbirliği yapmaktadır. Konuya duyarlı dünya devletleri de, ülkemize yardım için seferber olmuş durumdadır. Yardımlarını esirgemeyen dünya devletlerine ve hayırsever vatandaşlarımıza, devletimiz ve milletimiz adına teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, insanlarımızı, deprem değil, depremde çöken kalitesiz yapılar öldürdü. Son yaşadığımız deprem sırasında, binlerce konut ve işyerinin yerle bir olması, enkaz altında kalan binlerce vatandaşımızın ölmesine, binlerce insanımızın yaralanmasına ve ülkemiz açısından büyük bir ekonomik kayba neden olmuştur.

Bugün için, bu konuyla ilgili tüm teknik birimler, mal ve can kaybının bu kadar büyük olmasının nedenini, zemin sağlamlığı gibi jeolojik unsurların yanı sıra, bina inşaatlarında kullanılan yapı ve malzemelerin standartlara uygun olmamasından ve eksik malzeme kullanılmasından kaynaklandığı konusunda hemfikirlerdir. Bundan sonra, yapılaşmanın olacağı alanlarda, kamu kurumları tarafından zemin sağlamlığı konusunda araştırmalar yapılmalı ve zemini yapılaşmaya uygun olmayan alanlarda inşaatı izin verilmemelidir.

Artık, dönem, bütün kaynakların en rasyonel biçimde kullanılması dönemidir. Kaynaklarımız kıt ve ihtiyaçlarımız fazladır. İsraf ise, memleketimiz için en büyük günahıdır. Standartlara aykırı kalitesiz malzeme kullanarak inşaat yapmak ise, büyük bir israftır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuyla ilgili tüm yetkililer tarafından yüzyılımızın en büyük felaketi olarak nitelendirilen bu depremde yaraların sarılabilmesi ise, tek başına, devlet imkânlarıyla mümkün gözükmemektedir.

Yaşanan bu felaket, önemli bir boyutta can ve mal kaybına yol açmış, daha önce yürürlüğe giren bir vergi kanununun ekonomik hayatta yapması beklenen olumlu etkisinin sonuçları görülmeden, yeni ve büyük bir kamu finansmanı ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bölgede meydana gelen ciddi boyutlardaki tahribatın ve zararın giderilerek, hayatın en kısa zamanda normale döndürülmesi için büyük ekonomik kaynaklara ihtiyaç bulunmaktadır. Deprem, vergi gelirlerinin yüzde 15'ine tekabül eden bir bölümünün tahsil edildiği bölgede meydana gelmiş olmasının, gelir kaybına da yol açacağı göz önüne alındığında, karşılaşılan ekonomik sorunların boyutunu anlamak daha da kolay olacaktır.

Depremzedelere yeni konutlar yapılabilmesi, çocuklarımızı yeni okullar açılabilmesi, yıkılan fabrikaların yerine yenilerinin yapılabilmesi, bölgede yaşayan halkımızın eski yaşam standartlarına ulaştırılabilmesi için büyük bir ekonomik kaynağa ihtiyaç vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; depremin yaralarının, devlet-millet el ele hep birlikte sarılması gerekmektedir. Bunu gerçekleştirmek için, vefakâr Türk Milleti, her ferdiyle depremzedelerin derterleriyle hemdert olmuş vaziyette, değişik yardım kampanyaları düzenlemektedir; ancak, bu yardım kampanyaları, tek başına, depremin açmış olduğu yaraları sarmaya yetmeyecektir. Bu amaçla, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmekte olan 17 Ağustos 1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı, 57 nci cumhuriyet hükümetimiz tarafından hazırlanarak, Meclis gündemine getirilmiş bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere, kamu finansman açıklarının giderilmesi, ekonomimizin en önemli çözüm bekleyen sorunlarının başında gelmektedir. Enflasyonun düşürülmesi, dış ticaret açıklarının kapatılması, sağlıklı ekonomik büyümenin gerçekleştirilmesi, kamunun ekonomi içindeki yerinin yeniden tanımlanması ve sonuç olarak, ekonominin yeniden istikrara kavuşturulması amacıyla alınması gereken tedbirlerin en önemlilerinden birisi de, vergi gelirlerini artırmaktır. Bu amaçla, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, değişik defalar, vergi kanunları çıkarılmıştır. Vergi kanunu değişikliklerinin olumlu sonuçları alınmadan böyle bir felakete karşı karşıya kalmış olmamız olağanüstü bir durum olduğundan, bir defaya mahsus ilave bir vergi salınması gereği ortaya çıkmıştır.

Görüşülmekte olan tasarıyla, depremde zarar gören vatandaşlarımız, getirilen yeni yükümlülüklerin kapsamı dışında bırakılmaktadır. Bu düzenleme, kanımca, devlet ve milletimizin konuya olan hassasiyetinin bir göstergesidir.

Bu tasarıyla, 1998 yılında beyan edilen Gelir veya Kurumlar Vergisi matrahları, bu yılda elde edilen 12 milyar lirayı aşan ücretler, bina ve arsa ve araziler, motorlu taşıtlar, cep telefonu konuşma ücretleri üzerinden bir defalık ekvergi ödenmesi öngörülmektedir. Ayrıca, bankalar tarafından verilen çekler, Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamına alınmaktadır.

Görüşülmekte olan bu kanun tasarısıyla bir defaya mahsus olmak üzere getirilen vergiler ise aşağıdaki gibidir:

Ek Gelir ve Kurumlar Vergisi, ek Emlak Vergisi, ek Motorlu Taşıtlar Vergisi ve özel iletişim vergisi. Yine, getirilen düzenlemeyle, Akaryakıt Tüketim Vergisi oranı yüzde 300'den yüzde 500'e

çıkarılmaktadır. Banka çekleri ise, Değerli Kâğıtlar Kanunu kapsamına alınmış olup, her bir çek yaprağı için 600 000 lira harç ödenmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Bu düzenlemeyle, bir yandan, depremde zarar gören vatandaşlarımızın yaraları sarılmaya çalışılacak, diğer yandan, ekonomide yeni yapısal sorunlar yaratılmadan, bir süredir uygulanmakta olan ekonomik istikrar programının devamı da sağlanacaktır.

Sayın milletvekilleri, görüşülmekte olan tasarıyla getirilmek istenilen yeni vergiler ise aşağıdaki gibidir:

Ek gelir ve kurumlar vergisiyle ilgili düzenlemeler, tasarinın 1 inci maddesine göre, 1998 yılı kazançlarını yıllık beyanname ile beyan eden Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri ile götürü usulde Gelir Vergisi ödeyen mükellefler ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerin vergi matrahı tutarı 12 milyar lirayı aşan ücretliler, bir defaya mahsus olarak ek gelir ve kurumlar vergisi ödeyeceklerdir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri ile götürü usulde vergiye tabi mükellefler, 1998 yılı vergi matrahının yüzde 5'i oranında ek vergi ödeyeceklerdir.

Ücretliler, 12 milyar liraya kadar olan ücretleri için ek vergi ödemeyecek olup, 12 milyar lirayı aşan tutar üzerinden yüzde 5 oranında ek vergi ödeyeceklerdir.

Görüşülmekte olan tasarinın 3 üncü maddesiyle muafıklar düzenlenmektedir. Buna göre, 17.8.1999 tarihi itibarıyla, Kocaeli, Sakarya ve Yalova İllerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Güntüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli İlçelerinde faaliyet gösteren ve depremde zarar gören mükellefler ile bu illerdeki işyerlerinde çalışan ücretliler ek gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulmaktadır.

Yine, depremle birlikte varlıklarının en az yüzde 10'unu kaybettiğini belgeleyen mükellefler veya birinci derecede kan hısımlarından birini kaybedenler (eş dahil) ek gelir vergisinden muaf olacaklardır.

Mükellefler, tasarinın 5 inci maddesine göre, ek gelir ve Kurumlar Vergilerini, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde, beyannameyle beyan edeceklerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1998 yılı ücretlerinin vergi matrahı 12 milyar lirayı aşan ücretlilerin ek gelir vergilerinin ödenmesinde, öncelikle, bu kanunun yayımı tarihinde kendilerine ücret ödemesinde bulunan işverene, 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin Gelir Vergisi matrahını bildirmesi gerekmektedir. Bu ücretlilerin ek gelir vergisi, işverence, bu kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan ücret ödemelerinden başlamak üzere, birincisi ilk aya ait ücretten, ikinci taksit üçüncü aya ait ücretten, üçüncü taksit ise beşinci aya ait ücretten tevkif suretiyle üç eşit taksitte ödenecektir.

Emlak Vergisi konusunda yapılan düzenlemeler: Bir defaya mahsus olmak üzere, bina, arsa ve arazinin 1999 yılı Emlak Vergisi matrahları üzerinden ek emlak vergisi alınması öngörülmektedir. Bu vergi için mükellefler ayrıca beyanname vermeyeceklerdir.

Belediyeler, mükelleflerin, 1999 yılı üzerinden yitiriliğe olan bina ve arazi vergisi nispetinde, ayrıca, ek emlak vergisi tarh edeceklerdir. Brüt alanı 200 metrekareyi geçmeyen ve tek konutu olan mükellefler ile deprem bölgesindeki mükellefler, bu verginin kapsamı dışında tutulmuşlardır.

Ek motorlu taşıtlar vergisi: 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelere göre vergiye tabi olan ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, ilgili olduğu sicilde kayıt ve tescili bulunan taşıtlar üzerinden, bir defaya

mahsus olmak üzere ek motorlu taşıtlar vergisi alınacaktır. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra sicile kayıt ve tescil edilen taşıtların ise, vergiye tabi tutulmaları söz konusu değildir.

Özel İletişim Vergisi: Plan ve Bütçe Komisyonuna sevk edilen tasarıda, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar adlarına GSM aboneliği tesis ettirmiş olanlar ile 30.6.2000 tarihine kadar yeni abonelik tesis ettirecek olanlardan, bir defaya mahsus olmak üzere 50 milyon lira alınması öngörülmekteydi; ancak, tasarının görüşülmesi esnasında, bizim de yerinde bulduğumuz bir değişiklik yapıldı. Buna göre, tüm cep telefonları ile araç telefonları konuşma ücretlerinin yüzde 25'i oranında ek vergi getirildi. 30.6.2000 tarihine kadar yapılacak olan konuşma bedelleri üzerinden, telefon faturalarında, ilgili firmalar tarafından yüzde 25 oranında özel iletişim vergisi hesaplanacaktır. Bir aya ait özel iletişim vergisinin, takip eden ayın 15 inci günü mesai saati bitimine kadar, ilgili vergi dairesine firmalar tarafından yatırılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; böyle bir düzenleme yapılmasının amacı, verginin hizmet bedelleri üzerinden alınması ve vergilemede adalet ilkesine uyulmasıdır. Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan değişiklikte, tesis, devir ve nakil bedelleri ile abone bedeli, sabit ücret ve benzeri adlarda alınanlar dahil olmak üzere, her türlü haberleşme hizmeti bedeli üzerinden yüzde 25 oranında ek vergi alınacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin içinde bulunduğu durum hepimizin malumu; buna rağmen, zor durumda olan mükelleflerimize, bu kanunla ek vergiler getirilmektedir. Bu, ilk anda, mükelleflerimizi ve bizleri sıkıntıya düşürecek gibi görülmektedir; ancak, olağanüstü dönemlerden geçmekteyiz. Hiç beklenmedik bir anda, yüzyılın felaketi olarak nitelendirilen ve çok sayıda vatandaşımızın can ve mal kaybına neden olan bu depremin yaralarını biraz olsun sarabilmenin başka bir yolu da bulunmamaktadır.

Türk milleti, tarihinin her döneminde, böyle zorlu durumlarda birlik ve beraberlik içerisinde hareket ederek, tüm dünyaya örnek olacak biçimde birbirine kenetlenmiştir. Depremde yakınlarını kaybeden vatandaşlarımızın acılarını yüreklerinde hisseden milletimiz, tüm sivil toplum kuruluşlarıyla elbirliği içerisinde, yardım kampanyaları düzenlemektedir; ancak, bunlar, tek başına, bu felaketin yaralarını sarmaya yetmemektedir. Gün, birlik ve beraberlik günüdür. Bu nedenle, devlet ve millet olarak hep birlikte yaralarımızı sarmak için seferber olmak durumundayız. Bu nedenle, yaklaşık üç ay önce yasalaşan vergi kanunları değişikliklerinin olumlu sonuçları alınmadan böyle bir felakete karşı karşıya kalmış olmamız olağanüstü bir durum olduğundan, bir defaya mahsus ilave bir vergi alınması gereği ortaya çıkmıştır. Böylece, ekonomide yeni yapısal sorunlar yaratılmadan, bir süredir uygulanmakta olan ekonomik istikrar programının devamı da sağlanmış olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime burada son verirken, depremden yakınlarını kaybeden vatandaşlarımıza Cenabı Allah'tan sabir, şehitlerimize rahmet dilerken, Tanrı'dan, bizi bir defa daha bu felaketlere maruz bırakmamasını niyaz ediyorum ve bu kanun tasarısına Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak olumlu oy vereceğimizi bildirir, Yüce Heyeti saygıyla selamlarım. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun.

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; "deprem vergisi" adıyla getirilen kanun tasarısı -159 sıra sayılı vergi kanunu tasarısı- üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, 17 Ağustosta ve 12 Kasım'da Türkiye'de büyük bir deprem oldu. Marmara Bölgesi, olduğu gibi, büyük bir sarsıntıya maruz kaldı ve 17 000-18 000 civarında vatandaşımız hayatını kaybetti; onbinlerce vatandaşımız yaralandı ve takriben, 250 000 ev hasar gördü ve 30 000 civarında işyeri de yıkıldı, hasara maruz kaldı. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyor, yakınlarına başsağlığı ve yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Ayrıca, üç gün önce aramızdan ayrılan çok değerli arkadaşımız, ahlakıyla, bilgisiyle, çalışmalarıyla, insan münasebetiyle, örnek insan olan Bedri İncetahtacı kardeşimizi de burada rahmetle anıyorum; yakınlarına taziyelerimi iletiyorum.

Yine, bugün, Öğretmenler Günüdür. Aziz öğretmenlerimize, bizi yetiştiren değerli hocalarımıza burada şükranlarımı ifade ediyorum; ebediyete intikal edenleri de rahmetle anıyorum. Bu fedakâr insanların hizmeti, milletimizi yücelten en mühim hizmettir; onların da, öğretmenlik görevini, ihtiyaçtan âri bir şekilde, aile geçim sıkıntısından uzak bir şekilde yapacakları günlerin bir an önce gelmesini diliyorum. Öğretmenlerimizin ve memurlarımızın zor şartlarda çalıştıklarını bilerek, bir an önce, bunların durumlarının düzeltilmesini temenni ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarı, deprem sebebiyle meydana gelen hasarın zararlarını telafi etmek üzere birtakım vergiler getirmektedir. Esas itibariyle, gelir, kurumlar ve götürü vergi mükellefleri ile ücretlilerin, yüksek ticaret alanların 12 milyarlık ücretlerinin dışında, kalan kısmı için yıllık yüzde 5 vergi getirilmektedir; yani, 1998 yılında beyan etmiş oldukları matrahlarına yüzde 5 vergi getirilmektedir. Deprem bölgelerindeki mükellefler, Sakarya ve Yalova'nın tamamı, Kocaeli'nin Körfez, Gölcük, Karamürsel İlçeleri ve Bolu'nun da Düzce, Gümüşova, Cumayeri, Çilimli İlçelerindekiler bu vergiden muaf olmaktadır. Ayrıca, diğer bölgelerde, bu saydığım yerlerin dışındakilerde de, yine, deprem sebebiyle servetinin yüzde 10'unu kaybedenler ve birinci derecede yakınlarından birini depremde kaybedenler bu vergilerden muaf olmaktadır.

Yine, tasarıyla getirilen bir diğer vergi, ek emlak vergisidir; bunda da benzeri muafiyetler vardır. Bir diğeri, Motorlu Taşıtlar Vergisidir; benzeri muafiyetler vardır. Bir diğeri, Özel İletişim Vergisidir, haberleşmeden alınan yüzde 25 vergidir. Bu bölgedeki iletişim cihazlarına sahip olanlar da bu muafiyetten faydalanmaktadır.

Çeklerle ilgili "kıymetli evrak" hükmü getirilmekte ve bunlardan, her çek sayfası için 600 000 lira tahsil edilmekte ve bu da, yine bu deprem afetiyle ilgili fona ödenmektedir.

Ayrıca, RTÜK reklam gelirlerinden, lisans ve yayın izni ücretlerinden, Rekabet Kurulunun gelirlerinden, Tüketiciyi Koruma Kanununa göre elde edilen gelirlerden ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının muhtelif gelirlerinden bir pay, Bakanlar Kurulunun takdir edeceği bir pay da, yine, bu deprem fonuna aktarılmak üzere tevkif edilecektir.

Değerli arkadaşlar, kanun tasarısının esası budur. Tabii, bu kanun tasarısı depremle ilgili olarak getirildiğine göre, deprem bölgesinde neler yapılmaktadır; üç ay geçmiştir, üç ay bir hafta olmuştur. Bölgeye baktığımızda -ben, daha iki gün önce bölgeden geldim- çadır ihtiyacı karşılanamıyor maalesef; bilhassa, yeni deprem olan Bolu'nun Düzce ilçesinde ve bölgesinde çadır ihtiyacı karşılanamıyor. Nitekim, bir bakan "para var, çadır yok" demiştir. Demek ki, hükümet, gerekli çadır stoklarını temin etmekte, sipariş etmekte, üç ay geçmesine rağmen, bugüne kadar gerekli tedbirleri almamıştır.

Hatırlanırsa, hükümet, bu büyük depremden sonra da, ancak otuzikinci günde Sayın Başbakan gidip çadır tipini beğenmiş ve sipariş etmiştir. Bunlar, aslında, afetin ilk günü değilse de ikinci günü yapılacak işlerdir; ama, muhtemel afetler için, yine, bir çadır stoku olmadığı, sipariş edilmediği -üç ay geçmesine rağmen- görülmektedir.

Prefabrike barakaların yetişmesi mümkün değildir. Ben, bölgeyi gezdim; daha, temeller ve alt-yapı inşa edilmekte. Bunların yarısından çoğunun yetişmesi mümkün değildir. Hükümet, bu konuda da vaatlerini yerine getirememiş durumdadır.

Esnaf, sanatkâr ve iş hayatına bir destek yoktur. Biraz evvel ifade ettim, 30 000 esnafın, sanatkârın işyeri yıkılmıştır, harap olmuştur; binasıyla beraber, raflardaki malını, depolarındaki malını; her şeyiyle beraber, sermayesini kaybetmiştir. Bu insanlar destek bekliyor.

Geçmişte, 1992'de Erzincan, Tunceli ve Güntüştane depreminde yaptığımız destekler, maalesef, Marmara Bölgesindeki depreme verilmemektedir. Detayların üzerinde durmayacağım; vaka budur.

Vergi, sosyal sigortalar primi ve Bağ-Kur primleri ne olacak? Bu bölgeden bunları tahsil etmek mümkün değildir. Vergiler ertelenmiştir; hangi tarihe kadar; ucu belli değildir. İki ay sonra mı, üç ay sonra mı vergi istenecek, iki sene sonra mı istenecek; bunların belli olması lazım. Nitekim, Erzincan bölgesinde, iki yıl için, hükümete terkin yetkisi verilmiş. Hükümetin elinde kanun kuvvetinde kararname yetkisi vardır. Bunları derhal yapması gerekir. Bölgedeki iş hayatının canlanması, önünü görmesine ve gerekli desteklerin verilmesine bağlıdır.

Teklifimiz; üç yıl bunlar ertelenmelidir ve terkin edilmelidir, yani, affedilmelidir; vergi, SSK primi ve Bağ-Kur... Ancak bu şartlarda, bölgede yıkılan ekonomi, iktisadi hayat ayağa kalkar, 150 000 civarında işsiz kalan insan tekrar çalışır hale gelir.

Değerli arkadaşlar, verilen yardımlar yetersizdir. Bakın, bugüne kadar verilen yardım, Halk Bankası vasıtasıyla -benim, üç gün önce aldığım bilgiye göre- 15 trilyon lira verilmiş, bir 10 trilyon daha gelecek deniyor. Gelen 15 trilyona baktığımız zaman, 30 000 esnafa bölerseniz, 500 000 000 lira esnaf başına. Binası yıkılmış, sermayesini kaybetmiş, alacaklarını alamıyor, borçlarını ödeyemiyor; hatta, binası yıkılmayan esnaf da işyerine mal alamıyor; çünkü, bölgenin çekleri toptancılar tarafından kabul edilmiyor, "afet bölgesidir, ödenmez" diye. İşte bu fevkalade elem verici manzara karşısında da hükümet, bu kadar ilgisiz, bilgisiz ve meseleden uzak davranmaktadır. Hükümet, gelen yardımları başka işlerde kullanıyor; maaş ödüyor, başka kaynakları başka yerlere sarf ediyor, cari giderlere harcıyor.

Geçici konutlar yetişmiyor dedim. Bakın, Dünya Bankası yetkilisinin bugünkü basında beyanları vardı. İşadamlarının beyanları var, uluslararası kurumların beyanları var; "bize yer gösterin, kalıcı konutları inşa edelim" diyorlar; ama, hükümet, daha, yer gösteremiyor. Sayın Başbakan bu beyan karşısında, bu ifade karşısında "efendim, idareyi değiştirdik; arsa göstereceğiz, yer göstereceğiz" diyor. Üç ay sonra idare değiştireceksiniz, tedbir alacaksınız... Yani, her yönüyle, idarenin, hükümetin, aciz olduğu görülmektedir. Sivil toplum kuruluşları, yaptıkları hayır karşısında mükâfatlandırılacak yerde, suçlanarak, bölgeden uzaklaştırılmıştır ve bölge, maalesef, sivil toplum kuruluşlarının yardım imkânından mahrum kalmıştır.

Değerli arkadaşlar, her yönüyle baktığımız zaman, deprem sonrasının yönetimi bakımından, hükümet, beceriksizdir, acizdir, meselelere hâkim değildir. Aylar sonra şu bakanlıktan bu bakanlığa afet yönetimi alınmakta, koalisyon içinde de bu, birtakım sürtüşmelere sebep olmaktadır. Hükümet, ahenk içinde çalışan bir hükümet değildir, meselelere hâkim olan bir hükümet değildir. Vatandaş, devlet nerede diye feryat ediyor ve bu feryadı ortaya koyanlar da, zaman zaman, azarlanıyor, hakarete maruz kalıyor, bazen de tevkif ediliyor. Maalesef, hükümetin vatandaşla davranışı da budur.

Hükümet ne yapıyor; hükümetin yaptığı, faizcilere, tefecilere, rantiyeye bol bol faiz ödemek. Bakın, 1999 Ocak-Ekim döneminde, on aylık dönemde vatandaşlar ne kadar vergi ödemişler hü-

kümete; 11 katrilyon 216 trilyon lira vergi ödemişler. Peki, hükümet bu vergiyi ne yapmış; bu verginin 9 katrilyon 677 trilyonunu faizcilere ödemiş, rantiyeye, tefecilere ödemiş. Yani, bu on ayda vatandaşın 100 lira toplamış, 86 lirasını faizcilere ödemiş. Vatandaş ayağına ayakkabı alırken KDV ödemiş, her ödediği 100 liralık KDV'nin 86 lirası faizciye gitmiş. Vatandaş esnaf olmuş, Gelir Vergisi ödemiş; şirket olmuş, Kurumlar Vergisi ödemiş; işçi-memur olmuş, bordrodan vergi ödemiş; bu on ayda her ödenen 100 liranın 86 lirası faize gitmiş. Ekim ayının faiz ödemeleri 1 katrilyon 400 küsur trilyondur. Aylık ödeme bu.

2000 yılının bütçesi geldi öntümüze; şimdi, bütçenin Komisyonadaki görüşmeleri bitmek üzere, yakında Genel Kurula getirilecek. Bütçede ne görüyoruz; bütçede, 24 katrilyon vergi geliri var; buna karşılık, bir hesaba göre 21 katrilyon, bir hesaba göre 26 katrilyon faiz gideri var. Niye bir hesaba göre diyorum; Sayın Maliye Bakanı bütçe beyanlarında "21 katrilyon 133 trilyon faiz gideri var" diyor; ama, yine, bizim, devletin birtakım kaynaklarından aldığımız bilgiye göre, 2000 yılında, üçer aylık dönemler halinde faiz ödemeli tahvil ve bonoların faizlerini de yazdığımız zaman -ki resmî belgededir bu ifade- 5 katrilyon da oraya ödenecek faiz ve toplam 26 katrilyon faiz ödenecek. Yani, 2000 yılında, 65 milyon insan çalışacak, vergi ödeyecek; ödenen her 100 liralık verginin 88 lirası faize gidecek veya 108 lirası faize gidecek. 100 liradan 108 lira çıkar mı; çıkmaz; tekrar borçlanacak, borçla, ilave faizleri ödeyecek. Tablo budur. Bu tabloya, tabii, Türkiye, bu hükümet zamanında gelmedi, hakkını yemeyelim; bu, altı aylık bir hükümettir; ama, bu hükümetin üç ayağından ikisi altı aylık hükümet değil, 1997'nin 1 Temmuzunda görev almış ve bugüne kadar devam eden, takriben ikibuçuk yıllık icraatta bulunan Anavatan Partisi ve Demokratik Sol Partidir, yani, bu tabloda bunların payı vardır.

Değerli arkadaşlar, dönüp 1995-2000 yılları arasında faiz ödemelerinin vergi oranına bakalım, ne görüyoruz: 1995'de toplanan verginin yüzde 51'i, 1996'da yüzde 67'si faize ödenmiş. Bizim yaptığımız bütçede, yani, 54 üncü hükümetin yaptığı bütçede faiz ödemelerinin vergiye oranı yüzde 48 ve bunlar, gerçekleşen rakamlardır. Ben, size, konsolide bütçe teklif rakamlarını söylemiyorum; yani, biz, faiz ödemelerini yüzde 67'den yüzde 48'e düşürmüştük, yani; 19 puan düşürmüştük. Peki, 1998'de, 55 inci Anasol-D Hükümetinde ne olmuş; toplanan her 100 liranın 67 lirası yine faize gitmiş. Yani, bizim teslim aldığımız noktaya getirmişler. İşte, biz, onun için, bu hükümetlere, rantiyeyi, faizcileri, tefecileri memnun eden hükümetler dediğimiz zaman bize kızmayın; zira, bunları, bu rakamlar söylüyor; ortada. Biraz önce de ifade ettim, 1999 yılında da, on ayda toplanan her 100 liranın 86 lirası faize gitmiş.

Topladığı vergileri, rantiyeye, faizcilere, tefecilere ödeyen bir hükümete, yeni vergi kanunuyla niye vergi verelim! Eğer, para lazımsa, 500 trilyon lira lazımsa... Bakın, siz, rantiyeye, on ayda aşağı yukarı 10 katrilyon lira faiz ödemişsiniz. Buradan 500 trilyon lira kesin. Onlara ilave yüzde 4-5 -10 katrilyon, sene sonu itibariyle, herhalde 12-13 katrilyon lira olacaktır- stopaj getirseniz, tevkifat getirseniz, işte, depremzedelerin her türlü zararlarını, afetlerin yaralarını sararsınız. Zaten, Dünya Bankası ve diğer uluslararası kuruluşlardan da afetle ilgili yardım geliyor. Siz, hükümet olarak, zaten, bu yardımları bile kullanmaktan acizsiniz, binaları yapacak olanlara arsa ve yer dahi gösteremiyorsunuz. Onun için, biz, bu vergi tasarısına karşıyız.

Değerli arkadaşlar, şunun için de karşıyız: Sırf hükümetin ehliyeti olmadığı için değil ve şunu da tashi edeyim; burada, çok sevdiğim Değerli Maliye Bakanımız için bir şey demiyorum, kendisi bütün iyi niyetiyle çırpıyor ve bu tablo karşısında en çok Maliye Bakanı müteessirdir, onu da biliyorum. Kendisi, değerli bir maliyecidir ve değerli bir siyasetçidir; ama, maalesef, devraldığı miras, tablo budur. Bu tabloyu da, kendisine, 55 inci ve 56 ncı hükümetler getirdi, önüne koydu. Şimdi, bu tablodan nasıl bir çıkış yolu bulurum diye uğraşılıyor.

Değerli arkadaşlar, bakım, vergiye karşı olmamızın ikinci bir sebebi de, 1998'den beri Türkiye ekonomisi daralıyor. 1999'da daralma devam ediyor, ihracat geriliyor, üretim geriliyor, fabrikalar kapanıyor, işyerleri vergilerini ödeyemiyorlar. Nitekim, Maliyenin vergi tahsilatıyla ilgili rakamlarına baktığımız zaman; yani, tahakkuk eden ve tahsil edilen arasındaki orana baktığımız zaman, vergi tahsilatının giderek gerilediğini görüyoruz.

Nitekim, IMF -bugünkü basında ifade edildiğine göre- yüzde 70 vergi artışını 2000 yılında mümkün görmediği için, yeniden birtakım müzakereler yapıldı; herhalde, dün akşam son dakikada bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşma, tabii, bugünkü şartlarda uygulanır mı, bir netice verir mi; bundan ümitvar değilim. Hepimiz enflasyonun düşürülmesini istiyoruz.

Bakın, size bir rakam, bir tablo vereyim: Devlet Planlama Teşkilatının "Uluslararası Ekonomik Göstergeler" diye yayımladığı -bir hafta önce bize gelen- 1999 yayımına bakın, onun sayfalarına bakın, IMF'nin muhtelif ülkelerle ilgili 2000 yılı tahminleri var, Uluslararası Para Fonunun tahminleri. IMF'nin Türkiye için enflasyon tahmini nedir, açın bakın, yüzde 73,6; tüketici fiyatlarıyla, bugünkü şartlarda, Türkiye'de 2000 yılında enflasyon, yani fiyat artışı yüzde 73,6 diyor. Hükümet "ben, bunu, yüzde 25'e düşüreceğim" diyor. Yüzde 25'i, yüzde 73,6'dan düşerseniz, aşağı yukarı yüzde 48, yüzde 49 düşüreceksiniz demektir. 12 aylık sürede bunu düşürmek mümkün mü?.. Tabii, hükümet olarak, birilerinin kaburgasını kıracaksınız, kolunu koparacaksınız. Ne yapacaksınız; işçinin, memurun kolunu koparacaksınız, kaburgasını kıracaksınız. Niye; enflasyon tahmininin yüzde 74 -73,6; 74 demektir- olduğu bir ülkede, memura diyorsunuz ki, yüzde 15 zam vereceğim; sonra da yüzde 10 vereceğim... Peki, rakamlar neyi gösteriyor; tüketici fiyatlarındaki gelişmeye açın bakın, son eylül ve ekim aylarında, daha önceki aylarda yüzde 2-3 mertebesinde seyreden aylık fiyat artışları yüzde 6, yüzde 7 mertebesine gelmiş. Demek ki, enflasyonda tırmanma var ve bu tırmanmanın sebebi de, hükümetin, kamu kurumlarının ürettiği mallara yaptığı zamlardır ve bunların başında da akaryakıt gelmektedir. Neredeyse, 10 uncu ay sonu itibarıyla, yüzde 150, yüzde 200 mertebesinde, akaryakıtta zam yapılmış. Şimdi, siz, enflasyonu düşürmek için akaryakıt zamlarını düşürecek misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan; size, 1 dakika süre veriyorum; lütfen, tamamlayın efendim.

Buyurun.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Akaryakıt zamlarını düşürecek misiniz?.. Memnun oluruz; ama, o zaman faizcilere nereden para bulacaksınız? Bu dönemde enflasyonu düşürmek için aylık döviz kuru artışlarının yüzde 1,8'le yüzde 2 arasında sınırlanması lazım. Bunu yaptığımız zaman, Türk parası pahalılaşacak, ihracat bütçütün gerileyecek ve mümkün olmayacak. İç piyasayı da genişletemezsiniz, mümkün değil. Para arzını artıramazsınız; çünkü, bu, enflasyonla mücadele programınıza ve taahhütlerinize terstir. Ne yapacaksınız?.. Onun için, sizin, IMF'yle imzaladığımız anlaşma, bu hükümetin bir intihar anlaşmasıdır. Millet intihar etmez; sizi değiştirir, yoluna devam eder.

Bizim, bu Vergi Kanunu Tasarısına karşı olduğumuzu ifade ediyor; hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Tasarının tümtl üzerinde, şahsı adına, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç; buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 24 Kasım Öğretmenler Günü. Öğretmenler Gününün de, değerli öğretmenlerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, hükümet, getirdiği bu tasarıyla, 17 Ağustos 1999 tarihinde Türkiye'de meydana gelen deprem nedeniyle, depremlenelerin ihtiyaçlarını gidermek için ek bir vergi almak ihtiyacını duyuyor.

Aslında, hükümet, bir çelişki içinde. Dün, burada, olağanüstü halin uzatılmasıyla ilgili olarak yaptığımız konuşmalarda... Tabii, Türkiye'nin üçte 1'ini, hatta üçte 1'inden de büyük bir değerini götüren bir deprem oldu. Anayasamızın 119 uncu maddesinde denilir ki, tabii afetler, deprem nedeniyle memlekette ciddi bir bunalım doğarsa, o zaman, hükümet, ekonomik olağanüstü hal ilan eder. Ekonomik olağanüstü halin de özelliği şu... Biz, muhalafet partisi milletvekiliyiz, olağanüstü hale de her zaman karşıyım; ama, burada, her gün akşam televizyonlarımızda seyrediyoruz; o genç, yaşlı, çoluk, çocuk çamurlar içinde; onları, inanılmaz ve dayanılmaz hayat şartları içinde görüyoruz ve bu devletin birer vatandaşı olarak da, bu insanlara gerekli hayat şartlarının, rahat hayat şartlarının sağlanamaması dolayısıyla utanç duyuyoruz. Ama, bu utanç bizim değil ki, bu hükümetin utanıcı; çünkü, eğer, bu hükümet işi bilseydi, devleti daha iyi yönetseydi, hemen ertesi gün ekonomik olağanüstü hal ilan ederdi. Ekonomik olağanüstü halde de, o olağanüstü halin başına gelen kişinin olağanüstü şartları var; yani, orada, artık, temel hak ve özgürlükleri askıya alabilirsiniz. O zaman, kişiler için para, mal ve çalışma mükellefiyetini getirirdiniz. Bu gibi hallerde de, buraya gelecek kişinin, istenilen kişinin... Mesela, şimdi, Türkiye'de, bütçe gelmiş; 46 katrilyon liralık bütçenin 21 katrilyon lirasını, faiz olarak, 20 veya 30 holding alıyor. Şimdi, bu devleti ve memleketi düşünen hükümetin burada esas yapması gereken neydi? Olağanüstü halin başına getirdiği kişi -gel bakalım kardeşim, bankerler, devletten 21 katrilyon lira faiz alanlar- onların o almış oldukları faizin bir miktarını alırdı. O, şu anda, Düzcü'de, Kocaeli'nde, Yalova'da, Adapazarı'nda çamur içinde yaşayan o insanlar için elde ettiği bu kaynakla ne yapardı; Türkiye'nin herhangi bir yerinde, icabında nakil vasıtalarına da el koymak suretiyle, icabında, belirli bazı kamu kurumlarının veya özel kişilerin elindeki gayrimenkullere de el koymak suretiyle, bu insanlarımızın problemlerini çok kısa bir zamanda çözebilirdi; ama, maalesef, bu insanları yönetme gücü olmayınca, yani, işte, belirli yerler, belli kişiler iktidara gelir "yahu, hele, her şeyi haline bırakalım" der; ama, onlar her şeyi kendi haline bırakınca da, maalesef, millet ve insanlar büyük bir acı ve ıstırap çeker.

Bu kanunla, biz, tabii, aslında, bu kadar büyük bir depremin vuku bulduğu bir sırada, bu insanlarımızın içinde bulunduğu sıkıntıları gidermek için, değil yüzde 5 vergiyi, malımızın mülkümüzün de tamamının verilmesine razıyız; çünkü, Türkiye Cumhuriyeti hudutları içinde yaşıyoruz. Eğer, bizim bir vatandaşımız sıkıntı içindeyse, hele, deprem ve tabii afet nedeniyle büyük bir sıkıntıdaysa, hele yaşadıkları hayat şartları, yaşanmaz bir işkenceyse, eziyetse, yaşam koşulları dışındaysa, biz, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin vatandaşları olarak, bütün varlığımızla, bu insanları normal hayat şartlarına kavuşturmak için elbirliğiyle yardım etmemiz lazım. Aynı ülkenin vatandaşı olmamızın gereği de budur, bunun bize yükleyeceği en büyük vicdanî borç da budur; ama, bu hükümet, yapılması gereken şeyleri yapmıyor.

Bakın, dün burada birtakım şeyler söyledik. İşte, Telsim ve Turkcell normal olarak 400'er bin abone yapmaları lazımken, 1 milyon aboneye çıktı; orada, 1 milyar dolar para alınıyordu, o 1 milyar dolar para alınmadı. Ne oldu; dört ay, beş ay geciktirildi ve birtakım holdingler bundan yararlandı. Yine, gazetelerin yazdığına göre, burada, 150 milyon dolar KDV var, hükümet, kulakları sağır sanki, hiç duymuyor. Basın yazıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde bunlar dile getiriliyor. Kardeşim, evvela, tahsil edebildiğin paraları tahsil et.

Yine, dün, burada söyledim, yine, Sayın Başkan çok büyük tepki gösterdi; Mavi Akım Projesinde, daha hiçbir şey yokken, bu hükümetin bir kanadı, kendi yandaşlarına 55 milyon dolar para veriyor, sırf, onların bozulan ekonomik durumlarını tamir etmek için. Şimdi, ülkenin kaynaklarını bu kadar keyfi kullanan bir hükümete yeni yeni imkânlar verseniz ne olacak?.. Bu insanlarımız bu kadar büyük sıkıntı içindeyken, bu depremde vatandaşlarımızın yaşadıkları hayat şartları çekilmez bir vaziyetteyken, yine, bazılarının, perde arkasında rant paylaşımı peşinde koştukları konusunda çok ciddi kuşkularım var.

Mesela, bakın, o olağanüstü hal ilan edilseydi, işte, iş makinelerine el konulurdu, devletten de bir kuruş para almadan -tabii ki, bunların makinelerine el koyarken, ücretleri de ödenirdi- bu enkazlar kaldırılabilirdi ve oraya giden, depremden dolayı devletin oraya tahsis ettiği kaynaklar da, yeni bir ev yapmak için kullanılabilirdi; ama, maalesef, bunlar yapılmadı. İşte, Türkiye, çok basiretsizce yönetilmesi nedeniyle, her gün, o insanlarımızın içinde yaşadığı o çamur, o açlık, o sefalet, o hastalık, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin birer vatandaşı olarak, insan olarak bizi utandırıyor; ama, bizden önce, bu hükümetin bu işi yapmamasının bir sorumluluğu olması lazım. Hükümet etmek ciddi bir şeydir. Hükümete geleceksiniz, vatandaşın derdine çare bulmayacaksınız, oturacaksınız yerinize, ondan sonra da, ben hükümetim diyeceksiniz... Afrika ülkelerindeki kabilelerde bile böyle bir zihniyet yok değerli milletvekilleri.

Getirilen kanun tasarısıyla, eğer, o deprem bölgesinde yaşayan insanlarımıza hakikaten bir katkı da sağlanacaksa, yüzde 5 yerine yüzde 10 da verebiliriz, o, fark değil; ama, bu kanun tasarısını getirirken, insan... Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakere edilmeden önce, Mesut Yılmaz gidiyor, birisine, bir işadamına diyor ki: "Koç bize dedi ki, yüzde 2 deprem vergisini alabilirsiniz, siz de razı olun da getirin." Yani, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi kendi iradesiyle mi hareket edecektir; yoksa, belli holdinglerin arzu ve direktifleriyle mi hareket edecektir?! Lütfen, bunları artık... Yani, siz, belki, düşünce olarak böyle bir vesayet altında olan kişiler olabilirsiniz; ama, Türkiye Büyük Millet Meclisi, tasarruflarını yaparken, şunun veya bunun vesayeti altında değil. Bu düşünceler, maalesef, Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını da zedeleyiyor ve bu düşüncede olan kişiler, kendileri olabilir, ondan rahatsızlık duymayabilirler; ama, biz, parlamenterler olarak, halkın temsilcileri olarak, bu tip düşüncelerden, kendimiz, gerçekten üzülüyoruz ve eğer, bu memleketin Parlamentosu varsa; eğer, bu memleketin gerçek halk temsilcileri varsa, halkın menfaatlarını kendileri düşündürler, kendileri, hangi yasanın halkın menfaatına olduğunu, hangisinin olmadığını düşündürler. Yoksa, bir holdingin veya iki holdingin, istekleri doğrultusunda kanun çıkarmazlar. Bu kanun eğer gerekli idiyse, bugüne kadar niye geciktirildi? Şu kadar zaman geçti. Buraya, eften püften kanunlar geliyor ve insanlarımız, orada, çamur içinde; ama, ben, bu kanunla sağlanan gelirin de, çok, böyle organize olmuş, sıratle olayların üzerine gitmek suretiyle, bu deprem bölgesinde yaşayan insanların derdine çare bulunacağına da inanmıyorum; çünkü, hükümet, Türkiye'de hükümet edebilecek kapasitede bir hükümet değil. Ben, bunu, samimi söylüyorum.

Yani, arkadaşlar, hükümet etmek ciddi bir iştir. Bu ciddiyeti neyle göstereceksiniz; radikal bir tedbir alınması gerektiği yerde radikal tedbir alacaksınız, başka tedbir alınması gereken usuller varsa, onlara uyacaksınız.

Dün, burada, yine beş ilde olağanüstü hal ilan ettik. Artık, onbeş onaltı yıldır orada olağanüstü hali ilan ediyoruz; ama, o insanlarımıza bir... İşte, ben, şimdi, o deprem bölgesinde yaşayan insanlarımıza da bir durumu anlatmak istiyorum. Bugün, o deprem bölgesinde yaşayan insanlarımızın çektiği sıkıntının benzerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz bitti Sayın Genç, 1 dakika süre veriyorum.

Buyurun.

KAMER GENÇ (Devamla) – ...Tunceli'nin Ovacık İlçesinde, 130 tane aile, tek odalı barakalarda, çamur içinde; üstelik zemini de yapılmamış bir vaziyette, aynı hayatı yaşıyorlar; ama, biz, bunu, defalarca bu kürsüde dile getirdik. Diliyorum ki, hükümet, bari, hiç olmazsa, bu gelen yardımları kullanırken, terör nedeniyle çok büyük bir sıkıntı içinde bulunan bu yurttaşlarımıza da, kenarından kıyısından biraz yardım edebilir. Mesela, 1992 Erzincan ve Pülümür depreminde ve Tunceli'de, o zaman borçlanmış vatandaşlar; hâlâ, evleri yapılmamış. Afetler Genel Müdürlüğe gidiyoruz; diyor ki: "Efendim, para yok." Mümkünse, rica ediyoruz... Tabii, o insanlar da depremde evlerini kaybettiler. O tarihte, 1994'te, 1995'te, 1992'de borçlandılar; hâlâ, kendilerine herhangi bir ekonomik kaynak aktarılmıyor. Hükümete bunu da hatırlatmak istedim.

Saygılar sunarım efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genç.

Değerli milletvekilleri, hükümetin söz talebi vardır.

Hükümet adına, Maliye Bakanımız Sayın Sümer Oral.

Buyurun Sayın Bakan. (ANAP sıralarından alkışlar)

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (İzmir) – Sayın Başkan, sözlerimin başında, size ve değerli milletvekili arkadaşlarıma saygılarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşımız, ayrı özellikleri olan Bedri İncetahtacı'yı kaybetmiş olmanın üzüntüsü içerisindeyiz. Gerçekten, Meclisimiz için, ülkemiz için büyük bir kayıp olmuştur. Merhuma Cenabı Allah'tan rahmet diliyoruz.

Ayrıca, Öğretmenler Günü nedeniyle, her şeyimiz olan değerli öğretmenlerimize şükranlarımızı ve saygılarımızı sunmayı bir borç biliyorum.

Sayın Başkan, bir deprem felaketinin yaralarını sarmaya çalışırken, maalesef, ikinci bir felakete karşı karşıya gelmiş durumdayız. Arka arkaya yaşadığımız deprem felaketleri, tarihimizde daha önce meydana gelen felaketlerle karşılaştırılamayacak ölçüde yıkım meydana getirmiştir. Bu felaketlerin, ekonominin durgunluk içinde olduğu bir dönemde gerçekleşmesi, olayın gücünü ve güçlüğü daha da artırmıştır.

Depremde, yetişmesi uzun yıllar alan, önemli sayıda yurttaşımızı yitirmiş bulunmaktayız. Buna ek olarak, konut, işyeri, altyapı tesisleri, ulaşım araçları, makine, teçhizat, mamul ve yarı mamul mal stoklarında telafisi zor kayıplar meydana gelmiştir. Bu depremlerde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Cenabı Allahtan rahmet diliyor, yaralılara acil şifalar temenni ediyor ve bütün milletimize sabır diliyorum.

Ayrıca, bu bölgede, üretimin, ya durmuş ya da eksik kapasiteyle üretim yapılabilmesi de orta da bir gerçektir. Bunun sonucunda, depremin, 1999 yılında, büyüme üzerinde bir puanlık negatif etkisinin olacağı tahmin edilmektedir; devletin tahmini budur.

Depremden en yoğun şekilde etkilenen illerimiz; Sakarya, Bolu, Yalova ve Kocaeli'dir. 4 ilin toplam nüfus içindeki payı yüzde 4,1 olup, depremler nedeniyle 17 000 üzerinde yurttaşımızı kaybetmiş bulunuyoruz; 25 000'in üzerinde yurttaşımız da yaralanmıştır.

Bu bölge, sanayileşme ve ülke ekonomisine katkı açısından çok önemli bir konuma sahiptir. Bir bakıma, sanayimizin odak sayılabilecek bir bölgesidir. Bu iller, Türkiye gayri safi millî hâsılasının yüzde 7,2'sini, sanayi katma değerinin ise yüzde 13,8'ini yaratmaktadır. Bölge, vergi gelirleri açı-

sından da fevkalade önemli bir konuma sahiptir. Dört ilin, toplam vergi gelirleri içindeki payı yüzde 15,5'i bulmaktadır.

Depremın yarattığı etkileri, kısaca, şöyle özetleyebiliriz: Deprem, her şeyden önce, ülkemizin gelişmesine katkı sağlayan çok değerli, önemli yurttaşlarımızın kaybolmasına ve bu bölgedeki ekonomik faaliyetlerin durmasına yol açarak, ülkede ekonomik bir gerileme etkisi yaratmıştır. Buna paralel olarak, hem bu yıl hem de 2000 yılında, vergi gelirlerinde önemli kayıplar olacağı kuşkusuzdur. Bildiğiniz gibi, bu bölgede, mütebir sebep nedeniyle vergi ödemeleri, mütebir sebep sona erene kadar ertelenmiş bulunmaktadır. Mütebir sebep sona erse bile, bu bölgede ve hatta İstanbul, Bursa gibi depremden kısmen etkilenen diğer bazı illerde faaliyetlerin sekteye uğraması ve makine-teçhizat ile mal stoklarındaki kayıplar nedeniyle önemli vergi kayıpları beklenmektedir. Bu vergi kaybı, sadece 1999 yılında değil, 2000 yılında da devam edecektir. Ayrıca, depremin yaralarının sarılması için yapılması gerekenler, harcamalarda büyük artış meydana getirmektedir. Depremin geniş bir alanı etkilemiş olması, insanların barınma ihtiyaçlarının karşılanması, altyapı tesislerinin uğradığı hasarın giderilmesi önemli düzeyde harcamayı gerektirmektedir. Kısaca, deprem, harcamaları artırırken, vergi gelirlerini de azaltmaktadır. Bütün bu etkilerin, ekonomiyi ve kamu finansman dengesini oldukça olumsuz şekilde etkileyen gelişmeler olduğu kuşkusuzdur. Bu nedenle, depremin yaralarının en kısa zamanda sarılarak, bu bölgedeki hayatın normale dönmesi gerçekleştirilirken, diğer yandan, uygulanmakta olan istikrar programının hedef ve dengelerinin sağlanması ve özenle gözetilmesi gerekir. Ekonomide öngörülen dengelerin bozulması durumunda, gerek deprem bölgesinde ve gerek diğer bölgelerdeki sorunların giderilmesi çok daha zorlaşacaktır. Yeni ve büyük tikanıklıklara da yol açacaktır. Bu nedenle, depremin, bir yandan, bu bölgedeki olumsuz etkilerini giderirken, diğer yandan da, harcama artışı ve vergi kaybı şeklinde, malî denge ve dolayısıyla, istikrar politikası üzerindeki olumsuz etkilerinin, hiç kuşkusuz, alınacak önlemlerle telafi edilmesi gerekmektedir.

Sadece Körfez depreminin, kamu finansmanı üzerindeki yükünün 6,2 milyar dolar olacağı tahmin olunmaktadır. Düzce depremiyle, bu yükün artacağı kuşkusuzdur. Bu depremler dolayısıyla, halkımızın ortaya koymuş olduğu dayanışma, gerçekten gurur vericidir.

Deprem için -kasım ayı itibariyle, yani, bugün itibariyle- toplanan bağışlar, 79 trilyondur. Depremle ilgili olarak, 3 527 000 000 dolar dışkredi taahhüdü alınmış olup, Dünya Bankasından 1,017 milyar dolar -yani, 1 milyar- IMF'den ise 497 milyon dolar gelmiş bulunmaktadır.

Yüce Meclisin takdirine sunulmuş olan tasarı, depremin yarattığı etkilerin malî dengeyi bozmasına izin vermeden, baştan beri uygulanan istikrar programının gerçekleştirilmesi esasına dayanmaktadır. Hiç kuşku yok ki, depremin yarattığı bütün bu zararlar karşılanırken, ortaya çıkan fedakârlıkların kesimler arasında eşit dağıtılması esastır. Takdirinize sunulan tasarıda, ekonominin içinde bulunduğu tikanıklığı aşma çabalarına uygun bir düzenleme yapılmasına ve özellikle, dargelirli kesime ilave bir yük getirilmemesine büyük gayret gösterilmiştir. Bu tasarıyla beklenen fedakârlığın boyutunun, 1994 yılında alınan önlemlerle, 1994 yılında çıkarılan kanunlarla sağlanan fedakârlığın çok altında olduğunu da belirtmek isterim.

Ekonominin yavaşladığı bir ortamda, kimse vergi koymak istemez; ancak, depremin yarattığı kaybı telafi etmek ve malî dengeyi sağlamak, bir zorunluluk olarak önümüzde durmaktadır. Elbiriyle, bu fedakârlığa katlanıp, gelecek günlerin daha iyi olması için çaba sarf etmekteyiz. Türk Milletinin sağduyusu, fedakâr ve dayanışmacı ruhu, bu zor günleri atlattı, çok daha güzel günlere hep birlikte ulaşmada, en büyük güvencemizdir.

Sayın Başkan, tasarıyla ilgili bu genel düşüncelerimden sonra, değerli arkadaşlarımızın, biraz evvel yapmış olduğu görüşmeler üzerinde de, tepe noktaları itibariyle durmak istiyorum. Beş grup

adına yapılan konuşmalarda, arkadaşlarımızın ortaya koyduğu görüşleri dikkatle izledik; mutlaka, burada belirtilen konular, bizim uygulamamızda dikkatle izlenecektir. Kişisel konuşma yapan arkadaşımızın da görüşlerini aynı çerçevede içerisinde değerlendireceğiz.

Şunu belirtmek isterim ki, depremle ilgili harcamalar, bir bütçe anlayışı ve bir bütçe bütünlüğü içinde izlenecektir ve kamuoyuna da duyurulacaktır. Kesinlikle, depremle ilgili harcamaların, arkadaşlarımızın veya Türk kamuoyunun kafasında bir tereddüt yaratmaması lazım; bunun, fevkalade özenle üzerinde duruyoruz. Hatta, bugün, Maliye Bakanlığında, bürokrat arkadaşlarla, bunun esasları üzerinde çalıştık. Her ay yayınlanan, Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği Kamu Hesapları Bülteninde, depremle ilgili ayrı bir bölüm koyabilir miyiz diye onlar üzerinde de çalışıyoruz. Depremle ilgili her türlü elde edilen gelirler ve harcamalar, bir bütçe bütünlüğü, bütçe anlayışı içerisinde mutlaka gösterilecektir.

Sayın Tezmen, yardımların miktarı üzerinde durdular. Bugüne kadar taahhüt edilen yardımlar 3,5 milyar dolardır; ama, bunların hemen tamamı kredidir, bunlar ödenecektir; ama, uzun vadededir, vadeleri değişiktir, faizleri düşüktür; ama, kredidir, karşılıksız gelmiş kaynaklar değildir ve bunların kullanılması belli zaman alabilir ve belli prosedürü gerektirebilir. O bakımdan, hemen bunu kullanma imkânı yok; ama, bunların geliş tarihlerine göre, gayet tabii, hükümet, hükümetin içinde ilgili bölüm, harcama programını da yürütmektedir.

Bedelli askerlik, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ve Genelkurmayımızın takdir edilecek bir yaklaşımının sonucudur. Gayet tabii, o da, zaten, bir özel ödenek şeklinde takip edilecektir. Gelir ve giderler arasındaki ilişki, titiz bir şekilde, kanundan doğan gereklerle götürülecektir.

Paraların yerinde harcamayı harcanmaması konusunda kesinlikle bir kuşku olmaması gerekir. Biz de Hükümet olarak bu kuşkuya meydan vermeyecek davranış içinde olacağız.

"Tasarının maddelerinden ne kadar vergi geldiği çok net değildir" ifadesinde bulundular; ama, ilk konuşmayı yapan Yılmaz Karakoyunlu arkadaşımız, her maddeden gelebilecek, yani, ek gelir, ek kurumlar ve diğerlerinden gelebilecek rakamları ifade etti; o rakamlar bizce de hesap edilmiştir. Plan ve Bütçe Komisyonunda, tabii, tasarının hazırlanmasından kısa bir süre sonra görüşülmüştü; Maliye Bakanlığı bu hesapları sonuçlandırmadığı için tam ifade etmekten kaçınılmıştı; ama, bugün aşağı yukarı bellidir. Çünkü, ek emlak vergisi, ek taşıt vergisi, ek gelir, ek kurumlar vergisi ve hepsi de 1998 yılı beyanları ve matrahları üzerinden yapıldığı için, özel iletişim vergisi, hesapları yapılabiliyor ve Oğuz Tezmen arkadaşımıza bu konudaki listeyi de vereceğim.

Sayın Cevat Ayhan arkadaşım "gelen yardımlar maşa, carilere ödeniyor" dedi. Kesinlikle böyle bir şey olamaz. Biraz evvelki açıklamalarım ona da cevap veriyor. Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, hiçbir cumhuriyet hükümeti hiçbir zaman acz içinde olamaz. Sanıyorum, Sayın Ayhan da o anlamda söylemediler. Çünkü, kendilerinin devlet tecrübeleri ve zarafeti buna manidir.

"Hükümet rantiyecilere kaynak aktarıyor" dendi.

Ben esasında bunlara girmek istemiyorum; ama, burada bir şeyin kamuoyu önünde aydınlanmasında da yarar var: Bir süredir, özellikle 2000 yılı bütçesi Meclise sunulduktan ve özellikle Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlandığından itibaren, işte "faiz bütçelerde çok, bu da Refahiyet Hükümeti zamanında azdı" gibi devamlı bir söylem var. Bu, esasında, gerçeğe uyan bir şey değil. Kendileri de ifade ettiler, faizin bütçedeki ağırlığı 1999 yılının olayı değildir, 1998 yılının olayı da değildir; 1987 ve 1989 yıllarından itibaren Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan tartışmalarda, bu, kamu kesimi borçlanma gereğinin normalin üzerine yavaş yavaş çıkmaya başlaması yer alır. Haliyle, bunun, her yıl, vergi gelirlerindeki payı büyütürek devam etmiştir.

Şimdi, diyorlar ki: "Refahiyol Hükümetinde, 1996 yılında, faiz ödemeleri, vergi gelirlerinin yüzde 48'i idi; diğer yıllara nazaran azdı." Yani, buradan "o tarihlerdeki hükümet, az faiz ödedi, az borçlandı" anlamı çıkmaz.

Şimdi, 1996'nın, 1997'nin, 1998'in, 1999'un borçlarına bakalım, hangi tarihlerde alınmış, vadelerine bakalım. Sayın Ayhan'ın da içinde bulunduğu hükümet, o yıl aldıkları borçların faizlerini, hep 1998'in ilk aylarına denk getirdi. Ben de o zaman Parlamentodaydım ve biz, o zaman onları söyledik. Zaten, 1996 ve 1997 döneminin faizleri, bir önceki yılın faizleridir. Dolayısıyla, sizin hükümetiniz zamanında ödemediğiniz faizler, sizin aldığınız borçların değil, sizden evvel alınan borçların faizlerine tekabül ettiği için, o, sizin lehinize bir durum değil. Nitekim, 1998'de birden bütümlüştür; çünkü, 1997'de alınmıştır, sizin döneminizde alınmıştır çoğu da onun için.

Bir de, o dönemde, Ziraat Bankası ve Halk Bankası gibi devlet bankaları ne kadar devreye girmiştir, bir de ona bakmak lazım, o zaman kesin sonucu çıkarırız. Son zamanda "biz, rantıyeciye az faiz ödedik" diye söyleniyor. Faizini ödemedi borç kullandınız; ama, faizi bir sonraki sene ödedi; bu, oradan kaynaklanmaktadır.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Bakan, doğru değil.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (Devamla) – Evet; o, aynendir; çıkarılır bakılır. Gayet tabii "hayır" diyeceksiniz; ama, olay budur. Bu yanlış bir şekilde. Sizin döneminizde ödemediğiniz faiz, sizden evvel alınan borçların faizidir. Sizin döneminizde alınan borcun faizi, genelde, bir sene sonra ödenmiştir ve bakınız, 1998 yılına aktarılmıştır. Ben, bunu kesinlikle tartışmak için söylemiyorum; bir olayı tespit etmek için söylüyorum.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Borçlanma hedefleri ve sonuçları, sizin dediğinizi teyit etmiyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI SÜMER ORAL (Devamla) – Bunun rakamlarını, Sayın Bakan da bilir ki, Hazine temin etmek mümkündür; bu Maliye kayıtlarında yoktur, Hazine kayıtlarında vardır ve bunları ifade etmeden evvel, bu kayıtları bir kere daha tetkik ettim. Arzu ederseniz o bilgileri size de verebilirim.

Bu, çok önemli değil, bu konuyla da pek ilgili değil; ama bu, son zamanda çok söyleniyor; onu kesmek için arkadaşlarıma bilgi verdim, yoksa tartışma açmak için kesinlikle dışlanmadım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarı, katkılarınızla, değerli eleştirilerinizle, değerlendirmelerinizle son şeklini alacaktır.

Ben hepinize en içten saygılarımla sunuyorum. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Tasarının tıttını üzerinde son söz, şahsı adına, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı'nın.

Buyurun Sayın Sobacı. (FP sıralarından alkışlar)

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Halkın, kazanamayan esnafın, kazanamayan ticaret âleminin ve sanayi sektörünün üstüne, bir afeti istismar ederek, acımasızca giden bir vergi tasarısı hakkında konuşmak beni üzüyor. Böyle bir ortamda Öğretmenler Günü'nü tebrik etmenin de kuru bir ifadeden ibaret kalacağına inanıyorum. Hükümetin, kendine yontarak, iki türlü enflasyon rakamları açıklayıp, sanki bir sadaka verir gibi yüzde 15 gibi güllünç bir zammı hak etmediğine inandığım memurların ve öğretmenlerin, Öğretmenler Günü'nü tebrik ediyorum; ama, bu konuda da buruk bir gülmüsemyle, şu anda, hükümeti ve Meclisi izlediklerini zannediyorum.

Değerli arkadaşlar, elbette, toplum, birey, devletle ve kamuyla bir sosyal mütabakat ve bir sözleşme anlayışı ve olgusu içerisinde karşılıklı birtakım vazife ve görevleri ifa etmek durumundadır. Vergi de bu bakımdan, bu ülkede, bu toplumda kazanan insanların kamuya karşı, topluma karşı bir borcudur; ama, bu, tek taraflı bir görev ve borç değil. Kamunun da, devletin de ve devleti yönetmekle sorumlu olan icraın, hükümetin de bu toplumsal sözleşmede taraf olan kamuoyuna, halka karşı görevleri vardır.

İşte, şimdi, burada bu vergiyi getirirken, bu hükümet nasıl bir tabloyla gelmiştir, nasıl bir tabloyla bu vergi tasarısını hazırlayabilmiştir; ben, anlamakta güçlük çekiyorum. Hangi büyümleri getirdiniz ticarete, sektörde?!. Sanayi sektörünü mü büyüttünüz, turizmi mi geliştirdiniz, tarımı mı geliştirdiniz, ihracatı mı artırdınız?! O tabloyu, bir kere gelsin burada bir okusun ilgili bakanlar, Başbakan; ondan sonra gelin "biz, Türkiye'yi büyüttük, Türkiye'yi, ticareti geliştirdik, millî geliri, bizden evvelki hükümetlerden daha fazla artırıcı yöntemleri getirdik" diyerek, bu vergiyi koyun.

Şimdi, Sayın Bakanım -özür diliyorum; yani, kusura bakmasınlar- gelip burada işte kamu finansman açığının borçlanma gereğinin yükseldiğini... Ha, o kendi partisinin dönemleridir 1987, 1989 yılları... Ha, şimdi, biz kronolojik olarak geriye gitmeye başladığımızda, bu işin sorumlusu kim? Refahiyol dönemindeki vergi artışlarını açın bakın Sayın Bakanım ve sizin, şimdi, 1999'da ve 2000'de gerçekleşecek vergi tahsilatlarınızı da göreceğiz. Vergi ödeme kabiliyetini dikkate almadan hazırladığımız bu tasarı, sizin yüzünüzde mükellefler tarafından çarpılacaktır. Neyle; ödememekle... Ben, burada, beni seçen irade adına konuşuyorum; bir sivil itaatsizlik olarak, bu vergiyi ödememelerini tavsiye ediyorum mükelleflere. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından "Ooo" sesleri) Evet. Şimdi, durun, durun... Siz, 2000 bütçesinde 20 katrilyon içborca... 40 milyar 50 milyar dolar borcun faizine 20 katrilyon ödeyeceksiniz, ondan sonra da kalkacaksınız burada "paramız var, çadır bulamıyoruz" diyeceksiniz, depremedeleri ilgilendiren bir kanun tasarısı getireceksiniz. Bu memlekette bir afet oldu.

Peki, tekstil sektöründe fabrikalar kapanıyor; askerî dikimevleri var, Sümer Holdingin konfeksiyon fabrikaları var; özel sektörün fabrikaları kapandı; kumaş bulup da çadırı diktiremeyecek kadar bir beceriksiz hükümetin işbaşında kalmasına gerek yok arkadaşlar. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İşte, bu, aslında bir beceriksizliğin itirafıdır.

Ha, şimdi, Refahiyoldan sonra, 54 üncüden sonra 3 üncü hükümet... Şimdi burada kalkıp Sayın Bakan, 5 Nisandaki o kara tabloyu öne sürerek bu hükümeti kurtaramaz; 55 inci ve 56 ncı hükümetleri de kurtaramaz.

Şimdi, siz, 55 ve 56 ncı hükümetleri oluşturan partilerin bakanı olarak, mensubu olarak, 1,5 katrilyon lirayı dolandırırken, bankayı boşaltırken, uyuyan partiler, bu hükümetin ana partisi, birinci partisi, DSP ve ANAP neredeydiniz siz ?! 1,5 katrilyon, İnterbank sadecel..

Bizi sabahlara kadar çalıştırdınız, Bankalar Kurulunu kurduk, kanununu çıkardık, hâlâ oluşturamadınız; niye çikardınız?

Ha, yeni banka çökmeleri, yeni içini boşaltmalar çıkacak, var sırada; çok hatırlı kişilerin sahibi olduğu bankalar, şu anda, daha geçen dönem, iç ve dışborç komisyonunda çalışırken, bize Hazine yetkililerinin ve Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünün ifadesi, 10 tane banka batmış durumdadır. Ziraat Bankası, Halk Bankası... Görev zararları, bugün, 7 katrilyona çıkmış Ziraat Bankasının; Ziraat Bankası buharlaşmış, ortada yok.

İşte, böyle bir tabloyla gelip siz, 750 trilyon toplayacaksınız, bu sizin dişinizin kovuğuna bile girmez.

Bu konuda yapılacak tek şey vardır. Bakın, siz şu anda sosyal hakları konsolide ediyorsunuz; bir işçi konfederasyonu başkanının ifadesi, çok güzel. Evet, ücretleri konsolide ediyorsunuz, erteliyorsunuz, hakları erteliyorsunuz. Gelin, şu faiz ödemelerini de 2000 yılında üç ay erteleyin; üç ay borçlanma gereğiniz azalır ve sonuçta da, siz, bu vergiden aslında sarfınazar edebilirsiniz; ama, bu verginin getirilmesinde ne var: Bu verginin getirilmesinde bir psikolojik tavır var, 28 Şubat tavrı var. 750 trilyonu bu millet toplar size verirdi, yardım olarak veriyordu; vergi lafını ettiniz, kesti. Ha, şimdi, siz, bu anlayışla "ha, senin göntüllü vermek istediğini ben almıyorum; ben, senden, zorla, iltmüğüne basa basa bu parayı alacağım" diyorsunuz; aslında, şuur altınızda, psikolojik şuur altınızda bu var, bu anlayış var.

Değerli arkadaşlar, onun için, şimdi, bu çok zalim bir vergi tasarısıdır. Bakın, şimdi, burada -maddeelerde de konuşacağız- bu tablodan, bu vergileri siz toplayamazsınız. Neyi büyüttünüz, Türkiye'nin neyini geliştirdiniz de, bu vatandaş size bu vergiyi ödeyecek?! Hayır... Aslında, en kısa zamanda, yapılacak iş şu tasarıyı geri çekmektir; ama, siz, diğer kanunlarda buraya oturmayarak, öncelik buna verdiniz ve sizi, şimdi, bu vatandaşlarımız, bu millet, bu mükellefler izlemektedir.

Şimdi, Sayın Bakan dedi ki: "Biz, dargelirli kesimin üzerine fazla yüklenmedik." Vergisi götürü usulde tespit edilenler, Bağ-Kur primini ödeyemeyen garibanlar değil mi Sayın Bakanım?! Siz; berberin, bakkalın, köy bakkalının vergisini... Şimdi, bu vergi tasarısıyla ondan vergi isteyecek misiniz istemeyecek misiniz? Onun için, burada, aslında, en büyük sıkıntıyı... Dargelirli küçük esnafı, sanatkârı -holdinglerden toplayamadığımız primlere hiçbir şey yapamazken- Bağ-Kur primini ödeyemeyen garibanı, acımasızca onbeş yirmi gün hapse atan bir anlayış olarak, siz, bu zalim vergi yasa tasarısını getirdiniz.

İngiliz sömürge valisi bile, yönettiği sömürgecinin ödeme kabiliyetini dikkate alır; ama, siz, bu vergiyi salarken, bu milletin, bu halkın, bu mükelleflerin bunu ödeyebilme kabiliyetini dikkate almadan, ceberut devlet anlayışının, sürecinin bir son halkası olarak, bu tasarıyı, bu Meclise getirdiniz.

Şanssız ve talihsiz bir tasarıdır; bunu ifade etmek istiyorum ve beni buraya getiren irade adına bu tasarıyı protesto ediyor, olmayan Başbakan ve Bakanlar Kuruluna da bu tasarıyı iade ediyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sobacı.

Değerli milletvekilleri, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesi hususunu oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler...

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Başkan, soru sormak için söz aldım.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Başkanım, soru sorma talebimiz var, burada.

BAŞKAN – 1 inci maddeyi okutuyorum.

17/8/1999 TARİHİNDE MARMARA BÖLGESİ VE CİVARINDA MEYDANA GELEN DEPREMİN YOL AÇTIĞI EKONOMİK KAYIPLARI GİDERMEK AMACIYLA 30/6/2000 TARİHİNE KADAR BAZI MÜKELLEFİYETLER İHDASI VE BAZI VERGİ KANUNLARINDA

DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Ek Gelir ve Ek Kurumlar Vergisi

Verginin mükellefi

MADDE 1. – Aşağıda sayılan mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisine tabidir.

- 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri,
- 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri,
- Bu Kanunun yayımlandığı tarihte ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin vergi matrahı toplamı 12 milyar lirayı aşan ücretliler. (Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleri ile tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler dahil)

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Nezir Aydın; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır efendim.

FP GRUBU ADINA NEZİR AYDIN (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporu üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, 1 inci maddeyle ilgili söz almış bulunuyorum; Sayın Başkan ve Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu arada, tüm öğretmenlerimin, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutlarken, inşallah, sadece, 24 Kasımla bağlı kalmaz, bütün günler, öğretmenlerimizin gerçek manada yüzü gülen günler olur temennisini de buradan dile getiriyorum.

Değerli arkadaşlar, az önce, Divan Kâtibi arkadaşımız, bu tasarının 1 inci maddesini okudu. Öntünüzde tasarı metni var zannediyorum; müsaadenizle, ben de 1 inci maddenin gerekçesini okuyorum:

"- 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyannameyle beyan eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri,

- 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri,

- Kanunun yayımı tarihinde ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerin vergi matrahı toplamı 12 milyar lirayı aşan ücretliler,

ek gelir ve ek kurumlar vergisininin mükellefidir."

Şimdi, eğer, öntünüzdeki tasarının 1 inci madde metnine baktıysanız, bu gerekçe ile tasarının 1 inci madde metni arasında hiçbir fark yok. Benim bildiğim, madde gerekçeleri, o maddenin neden konulduğunu, neden ihdas edildiğini, o maddeye neden lüzum duyulduğunu açıklamak mecburiyetindedir; ama, burada, bakıyoruz ki, madde de aynı, gerekçe de aynı. Demek ki, bu tasarının nasıl hazırlandığını, ne şekilde hazırlandığını bu gerekçeden ve 1 inci madde metninden görmek son derece mümkün.

Değerli arkadaşlar, ben, deprem bölgesi Sakarya'nın milletvekiliyim. Burada görüştüğümüz tasarı, görüntüde, Türkiye'deki tüm vergi mükelleflerinden ve çeşitli şekilde cep telefonundan akaryakıtına kadar, binasından arsasına kadar, yani 70 milyon insanımızı direkt olarak ilgilendiren bir yasa tasarısıdır. Buradan toplanacak, deprem bölgesine aktarılacak. Hoş, bu tasarıda böyle bir şey denmiyor; ama, bize izah edilen veya anlatılmaya çalışılan bu, Deprem bölgesinin milletvekili olarak böyle bir tasarıya görüntüde karşı çıkmam hiç mümkün değildir; ama, değerli arkadaşlar, burada bir gerçeğin altını çizmek mecburiyetindeyiz. Arkadaşlarımız da ifade ettiler, acaba toplanacak olan paralar, tüm kamuoyunda merak edilen konu, gerçekten deprem bölgesinin ihtiyaçlarına mı harcanacak, yoksa bütçenin deliklerinin kapatılmasına mı harcanacak? Bu, çok önemli bir olaydır, bu çok psikolojik bir hadisedir. Bu inandırıcılığı sağlayamazsak, insanımızı bu konuda ikna edemezsek, deprem vergisini toplama ihtimalimiz veya miktarımız çok azalabilir. Acaba burada yarın şu mazeret mi gündeme gelecek: "Efendim, toplayamadık, onun için de yapamadık." Hükümete, devleti temsil edenlere böyle bir mazeret yakışmaz.

Değerli arkadaşlar, bundan bir müddet önce, burada, Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitim Kanunu'nun çıkardık, onunla ilgili ihtiyaçların karşılanması noktasında hemen hemen a'dan z'ye her şeye ek vergiler kondu, faturaların altlarına ilaveler yapıldı, her türlü biletlerle ilave yapıldı, her şeyde onun etkisini gördük. Şimdi, bu vergiyle bir ilave daha gelecek. Bu gidişle herhalde her faturanın altında vergi türlerinden oluşan bir liste oluşacak.

Değerli arkadaşlar, bu tasarı hemen depremin arkasından gündeme geldi hatırladığımız şekilde; ama, geri çekildi ve bugün görüşülmeye başlandı; hatta bir kanun tasarısı görüşülüyordu burada, o yarım bırakılarak bu tasarıya geçildi. Eğer bu kanun tasarısıyla, gerçek manada, toplanan vergilerle depremezdelere yardım amaçlanıyor idiyse, uçbuçuk aydır neredeyiz, neden bu kanunu hemen depremin arkasından çıkarmadık; o zaman erteledik, şimdi çıkıyoruz. Bu tasarı, milletimizin moralini bozmuştur.

Değerli arkadaşlarımız, tek tip eğitim bu ülkede dayatılıyor, bunu anlamak mümkün; tek düşünce bu ülkede dayatılıyor, bunu da anlamak mümkün; ama, tek elden yardım toplamayı anlamak mümkün değildir.

Deprem tasarısının, bizzat, düşündürdüğü çok önemli iki nokta var. Bahsettiğim gibi, eğer, bu tasarıyla toplanacak vergiler deprem yaralarını saracaksa, bunun yolu metazori kanun değildi. Bu milletimiz, zaten, bunu, 17 Ağustos sabahından itibaren veriyordu, yine de vermeye devam eder; ama, bütçe açıklarını gidermek için kullanacaksamız, o zaman diyecek bir şeyimiz kalmıyor. Önce, milleti, böyle olmayacağına inandırmamız gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, hatırlayacağımız üzere, deprem sabahı, depremden bir, iki, üç gün veya dört gün sonrasına kadar, özellikle Adapazarı ve havalisinde hiçbir ulaşım aracı yoktu. Yani, karayolu taşımacılığı demiyorum, havayolu taşımacılığı demiyorum; haber ulaşım aracı yoktu. Hatırlayımız, Başbakanımız bile, o günlerde, deprem bölgesinden, ancak televizyon yayımlarıyla haberleşme yapabiliyordu; ama, bir şeyi unutmadık, unutmayacağız; o günlerde, Ankara, İstanbul, Trabzon, Adana belediye, sivil kurum ve kuruluşlarımızın, tamamı ve daha burada ismini saymadığım nice belediyeler, kurum ve kuruluşlar deprem bölgesindeydi. Ben, buradan, hiçbir ayırım gözetmeksizin, deprem bölgemize, oradaki muhtaç insanlarımızla, o dönemde her türlü yardımı yapan her kurum ve kuruluşla, her şahsa, depremezdelere adına Yüce Meclisin kürsüsünden teşekkür etmeyi bir vazife telakki ediyorum ve hepsine teşekkür ediyorum.

AHMET KABİL (Rize) – Rize de vardı.

NEZİR AYDIN (Devamla) – Mutlaka, Rize de vardır; her yer var. Yani, ayırım yapmak istemiyorum; ama, başta en önemlilerini veya ilk etapta gördüklerimi saymaya çalıştım.

Değerli arkadaşlarım, size, bu halk, bu millet nasıl güvensin?! Hükümet olarak söylüyorum: Şimdi "deprem bölgesinde, kamu görevlilerine 50'şer milyon liralık bir ilave verilecektir" dediniz. Aynı ilin yan yana olan ilçelerinin birine var, birine yok. O ilçelerde de, deprem dolayısıyla cumartesi pazar günleri kamu görevlileri çalıştı, kriz masaları oluştu, yardımlar yapıldı, o bölgede insanlar hâlâ çadırda; ama, bu takdir kimin takdiri ise, hangi gücün takdiri ise, Sakarya'da -kendi vilayetim olduğu için söylüyorum- Akyazı'ya var, Hendek'e var, Geyve'ye var, merkeze var, Sapanca'ya var, Söğütlü'ye yok, Ferizli'ye yok, Karasu'ya yok, Kocaali'ye yok, Kaynarca'ya yok, Taraklı'ya yok, yok, yok, yok... Neden yok?! Verdiğiniz 50 milyon lira, zaten fazla bir değil; ama, oradaki insanların motivasyonu yönünden çok önemliydi bu.

İnanırcılık yönününüzü ifade etmek için söylüyorum. Belediyelere depremle ilgili, afette ilgili katsayı artışı yaptınız -ki olması gereken bir şeydi- ama, yüzde 80'i yıkılan bir yerin belediyesine 1 kat, tabiri caizse -oradaki insanların ifadesiyle söylüyorum- vitrininden bardak düşmeyen ilçeye 4 kat. Neden; o MHP'li. Böyle şey olmaz, böyle adalet olmaz; kusura bakmayın. Onun için, bunu burada ifade etmek zorundayım. Bunu ben burada bir sefer daha ifade ettim...

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) – Sayın Bakanın açıklaması var.

NEZİR AYDIN (Devamla) – Tam birbuçuk ay önce, bize, bunun düzeltilileceği söylendi; ama, maalesef, hâlâ düzeltilmedi. Eğer bugün düzeltildi de benim haberim yoksa, o zaman, sözlerimi geri alıyorum.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) – Haberin yok, sözümlü geri al.

NEZİR AYDIN (Devamla) – İnşallah, keşke öyle olsa!

Değerli arkadaşlar, bakınız, deprem bölgesindeki insanların, hükümetimizden net tavırlar istiyor, açık olmayı istiyor, net bilgi istiyor; ama, maalesef, bu istediği bilgileri sizlerden bir türlü alamıyor. Diyor ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, size ekstre veriyorum; lütfen tamamlayın.

Buyurun.

NEZİR AYDIN (Devamla) – Peki Sayın Başkanım.

Deprem bölgesinde, ölen insanlara bile Maliyeden veya alacaklı kurumlardan sarı zarf geliyor. Sayın Bakanım, lütfen, deprem bölgesine bir talimat verin, şu sarı zarfları, en azından bir müddet ortadan kaldırsınlar. Bu kanun tasarısını çıkarırken, en azından şunu yapabilirsiniz: Tüm Türkiye için olabiliirdi; ama, deprem bölgesi için illa olması gerekiyordu. Madem ilave vergi koyuyorsunuz, 1.1.2000 tarihini milat kabul ederek, geçmişe dönük, defterlerin incelenmemesi, sorgulanmaması noktasında da bir emir buyurabilirsiniz.

Başkanımın sabrını da istismar etmek istemiyorum. Diğer sözlerimi diğer maddeler üzerinde ki konuşmalarına bırakıyor, hepimize saygılar sunuyorum; ama, maalesef, kanun hayırlı olsun diyemiyorum.

Teşekkür ediyorum. (FP sıralarından alkışlar)

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) – Her şeyde bir hayır vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

1 inci madde üzerinde gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahsı adına, Sayın Kamer Genç?.. Sayın Genç yok.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, Grubumuz adına Sayın Necati Yönder konuşacaklar.

BAŞKAN- Efendim, bende yok.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Efendim, gönderdik kâğıdı. 1 inci ve 2 nci maddeler olarak yazar.

BAŞKAN- Hayır efendim, yok.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – 1 inci ve 2 nci maddede Bingöl Milletvekili Necati Yönder görülecek diye gönderdik.

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına, 1 inci madde üzerinde, Sayın Necati Yönder.

Buyurun.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Müsaade eder misiniz Başkanım, teyidini alalım. Var mı yazılı kâğıt?

KÂTİP ÜYE HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Var efendim.

BAŞKAN – Bana iletilmedi yalnız.

Buyurun Sayın Yönder.

DYP GRUBU ADINA NECATİ YÖNDAR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 24 Kasım. Saygıdeğer öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü candan kutluyor; gelecek yıllarda, ekonomik durumlarının düzelerek normal hayat standardını idame ettirecek bir seviyeye yükselecek şekilde maaş ve ücretlerinin düzenlenmesini, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması diliyoruz. Yine, gelecek yıllarda, her yıl olduğu gibi, öğretmenlik mesleğinin ekonomik ve sosyal hayatımızdaki önemini anlatmakla birlikte, maaş, ücret seviyelerinin yükseltilmiş olmasından bahsedilmesini diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17.8.1999 tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihi-ne Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesi üzerinde, Grubum adına söz almış bulunuyorum. Şahsım ve Grubum adına, hepinize saygılar sunarım.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir: Yasa tasarısının başlığından, bu yasanın amacının, 17.8.1999 tarihinde Marmara Bölgesi ve civarında meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpların giderilmesi olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim, tasarının genel gerekçesinde de "karşı karşıya kalınan gelir ihtiyacının sağlıklı kaynağının vergi olduğu kuşkusuzdur" denilerek, tasarının bu amaçla hazırlandığı ifade edilmiştir.

Bunun başlıbaşına bir bütçe olduğunu düşünenecek olursak, deprem felaketinin yol açtığı kayıpların boyutları tam olarak tespit edilmiş midir; yeni vergiler ihdası yoluyla sağlanması gereken kaynak tutarı, bir çalışma yapılarak tespit edilmiş midir; yoksa, ne alabilirsek kârdır mantığıyla mı hareket edilmektedir? Nitekim, böyle olduğu, verginin oranı konusundaki gelişmelerden de bellidir. Mükelleflerin tahammül sınırına ve verilen tepkiye göre hareket edilmektedir.

Bu bütçenin harcama tarafı yoktur. Sağlanan kaynakların nereye ve nasıl harcaıldığı belli değildir. Bu gelirler, genel bütçe gelirlerine kaydedilmektedir. Dolayısıyla, sırf deprem için kullanılabileceğini söylemek mümkün değildir.

Bunlar, vatandaşın, halkın kafasındaki sorular ve görüşlerdir. O sorulardan ortaya çıkan sonuç, tasarının başlığının yanlış olduğudur. Tasarının maddeleriyle ilgili görüş ve eleştirilerime geçmeden önce, bu konuda birkaç şey söylemek istiyorum.

Öncelikle, hükümeti, özellikle de koalisyonun iki partisini, devletin gelir ihtiyacının sağlıklı kaynağının vergi olduğunu anlamış olmaları ve bunu ifade etmeleri nedeniyle kutlamak gerekir; ancak, bu ifadenin hükümet uygulamalarıyla örtüşüp örtüşmediğini söylemek mümkün değildir. Zira, bu hükümetin ilk icraatı, daha önce hükümet ortaklarından ikisinin vergiyi tabana yayma ve kayıtdışı ekonomiyi kayıt altına alma konusunda ısrarla, isteyerek çıkarmış oldukları 4369 sayılı Yasayı budamak ve uygulamaları ertelemek olmuştur. Bundan önce de, Bankacılık sektörünü yakından ilgilendiren bazı vergisel düzenlemeleri, aceleyle, hem de geçici bütçe kanununa hüküm koyarak ertelemişlerdir. Bu arada, ben, Maliyenin içerisinde gelen biri olarak, son yirmibeş yılda, vergi kanunlarında, bir defa ertelendikten sonra bir daha uygulanan bir hüküm hatırlamıyorum. Bizim ülkemizde, ertelemek ile kaldırmak aynı şey olmuştur maalesef. Aynı ortaklar, şimdi, devletin gelir ihtiyacının sağlıklı kaynağının vergi olduğunu söyleyerek, böyle bir tasarı hazırlayıp gündeme getiriyorlar. Takdir sizlerindir.

Bu genel değerlendirmeden sonra, yasa tasarısının 1 inci ve 2 nci maddeler ile teknik bazı hususlara dikkat çekmek istiyorum.

Tasarının 1 inci maddesi, verginin mükellefini belirlemektedir. Tasarıda, 1 inci maddenin (a) bendiyle, 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyannameyle beyan eden Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin, ek gelir ve kurumlar vergisine tabi oldukları belirtilmektedir; ancak, madde metninde "1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri" ibaresi geçmekte ve bunlar ek vergi mükellefi sayılmaktadır. Bu ifadeyle, 1998 yılında gelir elde eden, ancak, beyanname vermemiş olanlar, ek vergi kapsamı dışında bırakılmaktadır. Bir vergi incelemesi sonucunda, hiç beyanname vermemiş; ancak, beyana tabi gelir elde etmiş olduğu saptananların durumu ne olacaktır? Onlar, bu vergiye de mi tabi olmayacaklar? Bu nedenle, tasarının 1 inci maddesinin (a) bendininin, 5 inci maddesinin (a) bendine paralel şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, hayat standardı esası, bilindiği üzere, son kez, 1998 yılı gelirleri için 1999 yılı beyannamelerinde uygulanmıştır. Şimdi, yapılan düzenlemeyle, hayat standardı nedeniyle zaten elde edemediği gelirin vergisini ödemek zorunda kalan mükellefler, bir de ek vergi ödemek durumunda bırakılmaktadırlar. Bu nedenle, 1998 yılı kazançları için hayat standardı esasına göre vergi ödeyen mükelleflerin, bu verginin kapsamı dışına çıkarılması gerekir. Ayrıca, ileride yargıyı meşgul edecek ihtilafları şimdiden önlemek açısından, 1998 yılına ilişkin yapılacak vergi incelemeleri sonucunda tespit edilecek matrah farkları üzerinden ek gelir ve kurumlar vergisi tarhiyatı yapıp yapılmayacağının açıkça belirtilmesinde fayda mülahaza edilmektedir.

Bir diğer konu, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerin durumudur. Bu tasarıda, bu konuda hiçbir belirleme yoktur. Bilindiği üzere, bu mükellefler açısından kazanç, hesap döneminin kapandığı yılın kazancı sayılmaktadır. Bu konuda açık belirleme yapılmasının faydalı olacağı kanısındayım.

Esasen, 1 ve 2 nci maddede yapılan düzenlemeler, genel hukuk prensiplerine aykırıdır. Yasaların geriye yitmezliği ilkesi, hem de mükelleflerin aleyhine olarak yok sayılmaktadır. Mükelleflerin vergi planlaması, finansman, bütçeleme gibi olguları yok sayılmaktadır. Bu nedenle, bu yasanın 1998 yılına ilişkin beyanları esas alması son derece yanlıştır. Genel hukuk prensipleri uyarınca, yasadada, mükelleflerin 1999 yılı gelirleri için 2000 yılında verecekleri beyannamelerde bildirdik-

leri kazançları üzerinden ek bir vergi alınacağı öngörülmesi daha doğru olurdu. Kaldı ki, bu, aslında, hiçbir şeyi etkilemez. Zira, 1999 yılına ilişkin değişik gelir türleri itibariyle 2000 yılı ocak ayından itibaren beyannameler verilmeye başlanacaktır -örnek veriyorum; gayrimenkul sermaye iradı beyannameleri- ve Nisan 2000'e kadar bütün beyannameler verilecektir. Böylece, 1999 yılı gelirlerine ilişkin beyannameler dizayn edilirken ek vergi içinde bir satır, sütun veya bölüm açılarak, aynı anda bu verginin tahakkuku da sağlanabilirdi. Böyle bir durum, hem yukarıda belirttiğim prensiplere ayrıntılılık teşkil etmeyecek hem de vergi idaresinin yükümlü son derece hafifletecektir. Böylece, yeni beyanname düzenlenmesi, ayrı beyanname verme ve ayrıca taahhuk, tahsilat gerekmeyecektir. Aksi bir durum, bir ay önce birkaç trilyon almak için daha fazlasının harcanması sonucunu doğuracaktır.

Tasarımın birinci maddesi, vergi tekniği ve adaleti açısından da yanlıştır. Zira, maddenin (a) ve (b) bentlerinde, 1998 yılı kazançları ve iratlarını yıllık beyannameyle beyan eden Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri ile aynı yıl ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilenlere ek yükümlülükler getirilmekte olduğunu biliyoruz. Halbuki, 1998 yılı içinde çeşitli sebeplerle (ekonomik sıkıntılar, kriz, iflas, mevcut vergilerin ödenemeyecek durumda olması) işyerini kapatarak faaliyetlerine son vermek suretiyle mükellefiyeti terk edenlerle, 1999 yılında beyanname verdiği tarihten sonra yukarıdaki sebeplerle mükellefiyeti terk eden kişiler bu verginin kapsamı dışına çıkarılmamışlardır. Oysa, bu mükellefler, zaten ekonomik hayattan çekilmiş ve büyük bir ihtimalle, başta vergi borçları olmak üzere birçok yükümlülükleri yerine getirememişlerdir. Bu nedenle, söz konusu düzenleme, ekonomik ve sosyal adalet ilkelerine aykırıdır. Bunun da ötesinde, söz konusu kişilerin bu vergiyi ödeyememeleri ve devletle ihtilafı hale düşmeleri kuvvetle muhtemel olup, bir yandan sosyal barışı artırmak amaçlanırken, bu maddeyle, tam tersine bir sonuçla karşılaşılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yönder, lütfen tamamlayın.

NECATİ YÖNDAR (Devamla) – Bu açıklamalar çerçevesinde, madde yeniden ele alınarak düzeltilmelidir. Örneğin, söz konusu maddenin uygun bir yerine "bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mükellefiyeti halen devam edenler" veya benzeri bir ifadenin konulmasında fayda görüyorum.

Böylesi bir adaletsizlik nasıl savunulabilir? Bunun da ötesinde, yukarıda değindiğimiz gibi, ücret gelirleri için 12 milyar liralık bir istisna öngörülürken, aynı yılda (kalkınmada birinci derece öncelikli yörede) Maliye Bakanlığınca belirlenen en düşük had olan 106 milyon liralık kazanç elde eden bir götürü mükellefe hiçbir istisna uygulamaksızın vergi alınması halinde, durum çok daha vahim olmaktadır.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yönder.

Madde üzerinde, şahsı adına, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç?.. Yok.

Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinize saygılar sunuyorum.

Deprem Vergisi Tasarısının 1 inci maddesi, verginin mükellefini tanımlayan ve düzenleyen bir madde. Şunu hepimiz biliyoruz ki, Anayasamızda da belirttiği üzere, kanunların temel şartlarından biri eşitlik ilkesidir. En önemli gözetilmesi gereken yasama çalışmalarında ve yargıdaki uygulamalarda da bu eşitlik ilkesinin zedelenmemesi lazım.

Şimdi, bu eşitlik ilkesi açısından baktığımızda mükellefiyeti düzenleyen bu maddenin, bir ke-re, Türkiye'de reel ekonomik tablo ve sonuçları gözetilmeden hazırlandığı ortadadır. Şimdi, Kurumlar Vergisi mükellefleri diyoruz. İçerisinde anonim şirketler ve holdingler var, limitet şirketler var. 20 nci Dönemde de, bu Parlamentoda, o günkü hükümetler, limitet şirketlerin sınırsız sorumluluğunu getirdiler maalesef. Bence yanlıştır ve o da eşitlik ilkesine aykırıydı aslında.

Şimdi, burada, reel ekonomik tablolara ve sonuçlara uymadığını ifade ettim. Niye? Şimdi, benim, Sayın Maliye Bakanımızdan -bürokratları da burada- bir istirhamım var: Türkiye'de 500 büyük şirketin beyan ettiği gelirlerde, bilanço düzenlemelerinde, birkaç yıldır, ana gelir tablosunu, normal kuruluş gayelerine matuf gelirler mi oluşturuyor, yoksa, acımasızca yükselttiğiniz reel faizlerden şişirdikleri bünyelerinin bir ifadesi olarak, vergi matrahlarının yüzde 80'lere varan tutarları repo, ve hazine bonusu ve tahvil gelirlerinden mi oluşuyor, bunu bir inceletin. Şimdi, bunu bu-raya yazmak hiçbir şey ifade etmiyor; ama, Türkiye'de reel ekonominin sonuçları ve tabloları, en önemli sanayi şirketleri bile, bilançolarındaki rakamları, üretimi ve ihracatı terk edip -kolay kazanç yolunu sizler acımasızca teşvik ettiğiniz için, desteklediğiniz için, işahlarını kabarttığımız için- re-podan elde ediyorlar. Şimdi, diğer Kurumlar Vergisi mükellefi limitet şirketler var KOBİ bünye-sinde, KOBİ statüsünde, KOBİ seviyesinde. İhracat yapayım, üç kişi fazla çalıştırayım, ilime, ilçe-me, ülkeme faydalı olayım diye... O insanları da, o mükellefleri de, o şirketleri de, siz, aynı statü-de değerlendiriyorsunuz. Burada kayıp, reel ekonomiye hizmet eden üretici KOBİ şirketlerinde. Hiçbir zarara uğramayan da, zaten yüksek reel faizlerle, Avrupa'dan buldukları libor artışı ile ger-tirdikleri milyarlarca dolarla bütçeyi söğüşleyen holdingler. Bunları, siz, aynı kefeye koyuyorsu-nuz. Bu açıdan bakıldığı zaman, bu, eşitsizliktir ve bir zulümdür arkadaşlar. Siz, üretimi cezalandı-rıyorsunuz, kolay kazanamı da aslında destekliyorsunuz ve mükafatlandırılıyorsunuz. Bu maddenin anlamı budur.

Şimdi, Sayın Maliye Bakanımız konuşmasında "biz dargelirli mükellefi burada koruduk" diye ifade etti. Yine ifade ediyorum: Burada, kazançları götürü usulde tespit edilen mükelleflerle, siz, aslında, dargelirliyi, bu vergi kıskacının, bu ceberut ödemenin mükellefi haline getiriyorsunuz. Şimdi, Sayın Maliye Bakanından ben tekrar istirham ediyorum: Daha üç saat önce, KİT Komisyo-nunda, Bağ-Kur prim ödemeleri, 1998'e göre 1999'da yüzde 100 oranında azalmış, gerçekleşme-miş. Bu neyin ifadesi? Hükümetin ve ilgili bakanların bu tabloyu okumasını tavsiye ederim. Niye Bağ-Kur primleri tahsil edilemiyor; ekonomiyi daralttınız ve mahvettiniz de onun için.

İşte, siz, çoğu da, aslında, götürü usulde tespit edilen bu insanları, Bağ-Kur primini ödeyeme-yip hapse giren bu insanları, yeni bir vergi yüküyle karşı karşıya getiriyorsunuz. Bir daha, onbeş yirmi gün hapis yatıracaksınız o insanları. Onlar da, kızlarına, çocuklarına, evlatlarına ve hanımı-na karşı mahcup olacak; hanımına "ben, onbeş günlüğüne geziye gidiyorum; çocuklarıma, Bağ-Kur primini, vergimi ödeyemedim diye hapse girdiğimi söyleme" diyecek. Bu bir zulüm tablosudur ve zulüm tasarısıdır.

Bir diğer konu: Siz, üst düzey yöneticileri, holding yöneticilerini koruyorsunuz. 12 milyar li-radan fazlasını vergilendiriyorsunuz ücret gelirinde. 12 milyar liranın istisnası var. Şimdi, bir taraf-ta, yıllık 12 milyar lira -1998 itibariyle- gelire sahip yönetici var; öbür tarafta da, götürü usulde tes-pit edilmiş, 150 milyon lira götürü vergi veren gariban var. Hani, eşitlik neresinde bu maddenin? Bu tasarının eşitlik neresinde? (FP sıralarından alkışlar)

Hepinizi insafa davet ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Sobacı.

Şahsı adına, Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 159 sıra sayılı kanun tasarılarının 1 inci maddesinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Bu madde, verginin mükelleflerini tarif etmekte ve mülteakip maddelerde de bu mükelleflere getirilecek olan vergiyi ifade etmektedir. Daha önce, geneli üzerinde Grup adına konuşmamda da, bu bilgileri zaten vermiştim.

Değerli arkadaşlar, zarafet timsali Değerli Maliye Bakanımız, konuşmasında, bu konuşma sırasında, bendenizin ifade ettiği faiz ödemelerinin vergi gelirlerine oranıyla ilgili değerlendirmeyi ele alarak "1998'de ödenen faizlerin müsebbibi, 1997'deki hükümdür" dediler. Bakın şimdi, öyle midir, değil midir... Biz 1996'nın 1 Temmuzunda görevi devraldık. Görevi devraldıktan sonra, borçlanma vadesini üç dört aydan, beş aydan, oniki onüç aya, ondört aya doğru turmandırdık; yani, 1996'nın 1 Temmuzundan sonra yapılan borçlanmaların faizlerinin ödenmesi 1997'ye yansımaktadır. 1997'nin 1 Ocak-30 Haziran dönemindeki borçlanmalarımızın faizleri de -onüç ondört ay alırsanız ortalama borçlanma vadesini- 1998'in birinci yarısı, ikinci yarısına kısmen yansır; doğru.

Şimdi, bakın, biz, 1996'da, ikinci altı ayda aldığımız tedbirlerle, 1997'de faiz ödemelerini vergi gelirinin yüzde 48'ine kadar düşürmüştük; ama, 1998'i yöneten, bütünüyle yöneten Anadol-D Hükümeti ise, borçlanmalarının faizlerini, aynı Sayın Bakanın mantığına göre, 1999'da ödeneceği için... Bakın, 1999'da, halen içinde bulunduğumuz yılda faiz ödemelerinin vergi gelirlerine oranı yüzde 86'dır. Yani, bizden önceki yıl yüzde 67, bizim hükümetimiz döneminde yüzde 48, bizden sonraki dönem, 1998'de yüzde 67'dir. Hadi bir kısmını bize yükleseniz bile, 1998'in birinci yarısını bize yükleseniz bile, ikinci yarısı ve 1999'daki rakamlar, bizden sonraki hükümetlerin faiz ödemelerini arttırdıklarını göstermektedir. Nitekim, 1999'un on aylık rakamları, 1999'un ocak-ekim on aylık döneminde ödenen faizleri -ki, toplam 9,7 katrilyondur- 11,2 katrilyona böldüğünüz zaman, yüzde 86 olduğunu görüyorsunuz. Yani, 100 liranın 86 lirası faiz olarak ödenmiş. 2000 yılının bütçesi de, zaten, bu vahameti, vahim gidışı ortaya koyuyor. Yani, Erbakan Hükümetinin dönemi, takdirle anılacak bir dönemdir.

Bakın, geçenlerde, 13 Kasım'da İzmir'deydim, bir seyahatte. Orada bir işadamını ziyaret ettim. Maruf bir işadamı... Konuşurken, dedi ki: "Cevat Bey, sizin hükümet neden yıkıldı biliyor musun." "Buyur" dedim. "Sizin hükümet kurulduktan sonra, 1996'nın kasım, aralık aylarında, bir banka genel müdürü geldi bana, mağazaya -büyük bir mağaza- dedi ki -ismini söyleyerek- 'Şahin Bey, Erbakan Hükümeti yıkılmalıdır, Refahiyol Hükümeti yıkılmalıdır.' O beni ANAP'lı biliyor. Özal zamanında ANAP'lıydım, doğru; ama, Özal'dan sonra ANAP'ı bıraktım. Ben de, biraz daha konuşsun diye 'peki, neden yıkılmalı, sebebini söyler misin' dedim ki, başkasına anlatayım. 'Bu Erbakan başbakan olduktan sonra, Refahiyol hükümeti zamanında bizim gelirlerimiz azaldı, yıkılıyor; çünkü, devlete para satamıyoruz' dedi. Evet, sizi yıkan, faizcilerin, bankacıların, onların gelirlerini içborçlanmayı azaltarak kesmiş olmak..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Eğer ifade edeceğimiz bir şey varsa, mikrofonu açayım; buyurun.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Ben de "doğrudur, bizi faizciler yıktı; ama, bugünkü hükümeti de faiz yıkacak ve maalesef, Türkiye'yi de faiz yıkıyor" dedim, onu ifade ettim. İşte, gelinen tablo budur.

Yani, hakikaten, 54 üncü hükümet dönemi, Refahiyol hükümeti dönemi, Sayın Erbakan'ın başbakanlığı, içborçlanmalarda fevkalade iyi politikaların uygulandığı, iş hayatının canlandırıldığı, ti-

caretin canlandırıldığı, ekonominin iyi gittiği bir dönemdi. Bunu, zaten, bizim söylememize lüzum yok, piyasa söylüyor.

Teşekkür ediyorum Muhterem Başkan. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan ben de size.

1 inci madde üzerinde...

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Soru soracaksınız...

Bir dakika Sayın Özgün.

Değerli milletvekilleri, yerinden soru sormak isteyen sayın milletvekillerinin, şifrelerini yazıp, parmak izlerini tanıttıktan sonra, ekrandaki söz isteme butonuna basmaları gerekmektedir. Mikrofonlarındaki kırmızı ışıkları yanıp sönmeye başlayan milletvekillerinin söz talepleri kabul edilmiş olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Özgün.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, delaletinizle, Sayın Bakana bir soru sormak istiyorum.

Bu tasarıyla, geriye dönük bir vergilendirme yapılmak arzu ediliyor. Yapılan bu işlemin, vergi tekniğine ne kadar uyup uymadığını Sayın Bakandan öğrenmek istiyorum.

Bir de, ileride herhangi bir inceleme esnasında ortaya fark çıktığı takdirde ekvergi istenecek midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMI ÇAĞAN (İstanbul) – Burada vergi tekniğine aykırı bir durum yoktur. Geriye dönük bir vergilendirme de söz konusu değildir; çünkü, vergilendirme dönemi tamamlanmadan bir vergi konulmuştur. Vergilendirme dönemi tamamlanmadığı için ve ölçülü bir artış olduğu için, aykırılık söz konusu değildir. İnceleme sonunda fark ortaya çıkarsa, pek tabii ki, ekvergi tarhiyatına gidilecektir.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Sayın Bakanım, mart ayında peşin ödeyenler ne olacak?

BAŞKAN – Lütfen, soru talebinde bulunun ve öyle soru sorun sayın milletvekilim; çok rica ediyorum, böyle bir usulümüz yok.

Sayın Bedük, buyurun efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkanım, delaletinizle Sayın Bakanıma şu sorularımı arz etmek istiyorum.

Vergi ödemeyi sevdirmek, hem devletin görevidir hem de kamu görevlilerinin hazırlaması gereken bir ortamdır. Bir vergi ödemesi söz konusudur. Vergiyi kolaylaştırmak gerektiği de muhakkaktır. Vergiyi sevdirmenin bir yolu da vergi ödeme kolaylığını sağlamaktır.

Ben şunu öğrenmek istiyorum: Acaba vergi mükellefleri yeniden bir beyanname verecek midir? Yeniden bir beyanname verecekse -malî yılın bitmesine bir ay kalmıştır- malî yılın bitimine bir ay kala, bir taraftan beyanname vermek, bir taraftan da vergi ödemeyi istemek, acaba mükellef için ne kadar kolaylaştırıcıdır? Bunun beyanname vermeden ödenme usulü var mıydı? Bununla ilgili herhangi bir tedbir düşünülüyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bedük.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, çok basit bir beyanname verilecek; bu, tebliğle belli edilecek.

Vergiye sevdirmek konusunda ise, hiç kimse vergi sevmez, vergi kolay sevdirilmez; fakat, burada toplumsal dayanışmanın (trüvü olarak ortaya çıkarılan bir vergi vardır. O bakımdan, bu vergi, kişilerin çok tepki göstermemesi gereken bir vergidir; ama, her vergiye de tepki olağandır, normaldir.

Sağ olun efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Pamukçu, buyurun efendim.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Daha önce sormam gereken soruyu, şimdi ancak sorabiliyorum.

BAŞKAN – Ona da şüktür.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Ona da şüktür diyelim, peki.

Efendim, benim öğrenmek istediğim husus şu: 1999 yılı içerisinde bu tasarıyla tahsil edilmesi hesaplanan vergi miktarı ne kadardır?

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Tasarıdaki vergilerin getirisi 726 trilyon liradır, tahmin edilen tutar budur efendim.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – 1999 yılı içinde ne kadar tahsil edileceğini sordum.

BAŞKAN – Cevap bu kadar efendim.

Buyurun Sayın Seven.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkanım, aracılığımızla Sayın Bakanımıza şu sorularımı arz etmek istiyorum:

1997 yılında, Ziraat Bankasına, günlüklik, İnterbank kanalıyla, iç piyasadan 10 katrilyon civarında borç para alınmıştır. İç piyasadan 10 katrilyon civarında borç para alınırken, yurt dışında da libor + 1 faizle krediler verilmiştir. Bir taraftan kaynak maliyeti yüksek olan bu faizler, diğer taraftan düşük maliyetle kredi verilmesi konusu, bugünkü bütçe üzerinde bir etki yaratmış mıdır? Birinci sorum bu.

İkinci sorum: Yine 1997 yılında, Sayın Maliye Bakanımızın "denk bütçe, denk bütçe" demesi bütün medyada yer aldı; fakat, bu denk bütçe gerçekleşmedi. Aynı zamanda "tedbirler paketi" adı altında da bazı tedbirler alındığı söylenerek, ekonominin düzeldiğini söylediler. 1997 yılında eğer 2,5 katrilyon lira civarında negatif bir durum olmamış olsaydı, deprem olsa dahi, bugünkü vergi olayına başvurulacak mıydı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Seven.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, birinci sorunun cevabını, Hazine Müsteşarlığından alacağımız bilgi doğrultusunda yazılı olarak vereceğiz.

İkinci soruyu anlayamadık; onu da, tutanaklar çözüldükten sonra, anlayabilirsek, cevap vereyim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Tezmen, buyurun efendim

OĞUZ TEZMEN (Bursa) – Sayın Başkan, delaletinizle, Sayın Bakandan sormak istediğim sorum şudur: 1998 yılı içerisinde beyanname vererek bir kâr beyan eden; sonradan tasfiye olmuş şirketlerden bu beyanname alınacak mıdır? Çünkü, ortakları kaybolmuştur, şirket dağılmıştır, işi tatil etmişlerdir. Burada, işi terk eden mükellefler de aynı durumdadır; işi terk etmiş gerçek kişilerden de alınacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tezmen.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Yasanın metnine göre, 1998 yılında kâr beyan edip, sonradan işini değiştirmiş olan mükelleflerden vergi alınacaktır.

OĞUZ TEZMEN (Bursa) – Mükellef ortada yok ...

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Evet, 1998 yılında bir kârlılık ortaya çıkmışsa bu vergi vardır efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Tüzel kişilik yok olmuş, tasfiye olmuş...

OĞUZ TEZMEN (Bursa) – Tüzel kişisi yok, mükellef yok; ölmüş...

BAŞKAN – Cevap tamam mı Sayın Bakan?

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Tamam efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, madde üzerinde 4 önerge vardır; önergeleri geliş sırasına göre okutacağım, sonra, aykırılıklarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarisının 1 inci maddesinin (c) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu	Fahrettin Kukaracı	Yahya Akman
Bayburt	Erzurum	Şanlıurfa
Ramazan Toprak	Mahfuz Güler	Mehmet Batuk
Aksaray	Bingöl	Kocaeli
Ali Güner	Ali Oğuz	Rıza Ulucak
İğdir	İstanbul	Ankara
M. Niyazi Yanmaz	Ahmet Karavar	Hüseyin Arı
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Konya

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin (b) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu	Fahrettin Kukaracı	Yahya Akman
Bayburt	Erzurum	Şanlıurfa
Ramazan Toprak	Mahfuz Güler	Mehmet Batuk
Aksaray	Bingöl	Kocaeli
Ali Güner	Ali Oğuz	Rıza Ulucak
Iğdır	İstanbul	Ankara
M. Niyazi Yanmaz	Ahmet Karavar	Hüseyin Arı
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Konya

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Lütfi Yalman	Suat Pamukçu	Ali Güner
Konya	Bayburt	Iğdır
Ali Oğuz	Rıza Ulucak	M. Niyazi Yanmaz
İstanbul	Ankara	Şanlıurfa
Ahmet Karavar	Hüseyin Arı	
Şanlıurfa	Konya	

"Madde 1.- Aşağıdaki mükellefler ek gelir ve kurumlar vergisine tabidir:

Devlet tahvili, hazine bonosu ve diğer faiz geliri mükellefleri."

BAŞKAN – Aynı zamanda en aykırı önerge olan bu son önergeyi okuttuktan sonra da işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

İsmail Özgün	Hüseyin Arı	Ahmet Karavar
Balıkesir	Konya	Şanlıurfa
Ali Güner	Ali Oğuz	Rıza Ulucak
Iğdır	İstanbul	Ankara

Verginin Mükellefi

"Madde 1.- Stopaj yoluyla vergilendirilen menkul sermaye iradı elde edenler."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Sayın Başkan, çoğunluğumuz olmadığı için katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gereğeyi mi okutturalım, yoksa konuşacak mısınız efendim?

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Konuşacağım efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özgün.

Süreniz 5 dakikadır.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinde vermiş bulunduğumuz önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu madde ve bu kanun tasarısının genel gerekçesine baktığımız zaman, hükümet "benim ekvergiiye ihtiyacım var; tabii, meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla bunu istiyorum" diyor. Böyle bir gerekçenin arkasına sığınarak bunu söylüyor ve bu vergiyi de, genel olarak bugün çok büyük sıkıntı içerisinde bulunan küçük esnaf ve sanatkârimizin sırtına yüklemek istiyor.

Madde 1'de verginin mükellefi kimdir diye baktığımız zaman, burada görüyoruz ki, 1998 yılı kazançlarıyla ilgili olarak beyanname veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ve götürü vergi mükellefleri arz ediliyor. Demek oluyor ki, hükümet, ihtiyaç duyduğu bu ekvergiiyi, paraları, bugün için büyük sıkıntı içerisinde bulunan esnaf ve sanatkârimizden çıkarmanın gayreti içerisinde.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye'de, kayıtdışı ekonomiden bahsediyoruz, vergi dairesinin kapısının nerede olduğunu bilmeyen, ama, kazanç sahibi olan insanların varlığından bahsediyoruz; bunları kayıt altına alarak adil bir vergilendirme yapmayı düşünmüyoruz, sadece, elimizin altında olan, dürtüst bir şekilde milletine, devletine bugüne kadar vergisini kuruşu kuruşuna ödemiş olan küçük esnaf ve sanatkârimizi, tutup -depremi de bahane ederek- cezalandırmaya çalışıyoruz; bu tasarının anlamı budur, 1 inci maddenin anlamı budur.

Bugün, ülkemizde esnaf ve sanatkârimizin ne durumda olduğunu hükümet biliyor mu?! Bugüne kadar, yirmibeş otuz senelik tanıdığım esnaf ve sanatkâr var, vergisini kuruşu kuruşuna ödemiş; ama, bugün, piyasanın içinde bulunduğu sıkıntından dolayı, siftah yapmadan dükkânını kapatmak durumunda olmasından dolayı, üzülerek -duyuyoruz ziyaretlerimizde- "ben, yirmibeş senelik esnafım, ilk defa bu sene vergimi ödeyemedim" diyor, bunun sıkıntısını arz ediyor bizlere. İşte şimdi biz, bu esnaf ve sanatkârdan bir de deprem vergisi alacağız diyoruz; bunu hangi hakkaniyet ve adalet ölçüleriyle bağdaştırarak buraya getiriyoruz?! Ama, öbür tarafta, stopaj yoluyla vergilendirilen, faiz ve repo geliri elde eden insanlar var. Burada geçtiğimiz aylarda yapılan bir düzenlemeyle, bu mükellefler de, üstelik, beyanname dışılarına çıkarıldı, beyanname vermek mecburiyeti dışına çıkarıldı ve kaynağında stopaj yoluyla vergilendirilecekler. Peki, niye onları vergilendirmeyi düşünmüyoruz? Bugün, yüzde 12, yüzde 13 nispetinde, stopaj yoluyla vergi ödüyorlar; niye yüzde 18 yapmayı düşünmüyoruz? Bunu yapmış olsak, hem vergide adaleti sağlamış olacağız hem de bugün ayakta durma mücadelesi veren, evine 2 tane ekmeğ götürme mücadelesi veren küçük esnaf ve sanatkârimizi bu sıkıntidan kurtarmış olacağız.

Değerli arkadaşlar, bugün gerçekten, biraz önce de ifade ettiğim gibi, esnaf ve sanatkârimizi, bırakınız normal vergilerini, Bağ-Kurunu, sigortasını ödemeyi, çeklerini ve senetlerini ödeyemez, iflas eder noktaya gelmiş bulunmaktadır. Ekonomiyi canlandırmak yerine, üretimi artırmak yerine... Bugünkü şartlarda, bırakınız bu esnaf ve sanatkârdan ilave vergi istemeyi, bunlara vergi teş-

viki yapmak suretiyle esnaf ve sanatkârı canlandırmak, piyasadaki alışverişleri artırmanın yoluna gitmek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Bir cümleyle bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Sayın Bakan biraz önce buradaki konuşmasında "efendim, bu depremden dolayı öntümüzdeki yıl vergi gelirleri azalacak" dedi. Biz biliyoruz ki Maliyenin kayıtlarından, daha bu sene vergi gelirleri azaldı; bırakınız öntümüzdeki yılları, bu sene vergi gelirleri azaldı; önceki yıllarda yüzde 100'ün üzerinde gerçekleşen vergi artışı, bu sene ne yazık ki yüzde 56 civarında kaldı.

Şimdi, hükümet, bu şartlarda, 2000 yılının bütçesinde yüzde 60 oranında vergi artırmayı düşünüyor; nasıl artıracak? Vergi gelirleri düşerken, siz, yüzde 60'lara varan vergi artırmayı nasıl sağlayacaksınız? Üstelik bir de, arada bir böyle birtakım bahanelerle ekvergiler isteyerek, yüzde 60'lara bulacak vergi artışını sağlamanız mümkün değildir. O bakımdan, hayali şeylerle uğraşmayın; gelin, gerçekleri konuşalım ve bu milletin, memleketin menfaatına olan işleri burada yapalım diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

Önergeyi oylanıza sunuyorum... Kabul edenler...

TURHAN GÜVEN (İçel) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yetersayısını arayacağım efendim.

Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler...

Değerli milletvekilleri, her iki Kâtip Üyemiz arasında uyuşmazlık olduğu için, elektronik cihazla oylama yapacağım.

3 dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Pusulaları okur musunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, pusulalara gerek kalmadan karar yetersayısı olduğu için, pusulaları müsaade ederseniz okumuyorum.

Önerge reddedilmiştir.

Mittekip önergeyi okuyacağım; yalnız, okutmadan önce, çalışma stremizinin bitmesine çok az bir süre kaldığı için, 1 inci maddenin oylaması bitinceye kadar çalışma stremizinin uzatılması hususunu Yüce Heyetinizin takdirine sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin (c) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu
(Bayburt)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Pamukçu, konuşacak mısınız?

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Pamukçu.

Süreniz 5 dakikadır.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda görüşmekte olduğumuz deprem vergisiyle ilgili tasarının 1 inci maddesi üzerinde verdiğimiz önerge hakkında söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hükümetin getirdiği bu tasarının 1 inci maddesi -tabii, komisyondan da aynen geçmiş, öyle gözüküyor- kimlerin bu ekvergiiyi ödeyeceğini düzenleyen bir madde. Yalnız, bu maddeye baktığımız zaman, biz şöyle geçmiş on yılı hatırlıyoruz; geçtiğimiz on yıldan beri ülkemiz, maalesef faiz kısıkaçı altında bulunmaktadır; şu anda toplanan vergilerin yüzde 90'ı faize gitmektedir. Bu kısıkaçtan kurtulmaya çalışan hükümetler, zaman zaman birtakım yöntemlere başvuruyor. Geçtiğimiz yıllarda başvurulan iki yöntemden sonra, bu, üçüncü bir yöntem; dahası var mı, bilmiyoruz, tabii, göreceğiz yakında. Bunlardan ilki, 1994 yılında, o zamanki Sayın Çiller Hükümeti tarafından uygulanmıştı; yine o zaman, faiz kısıkaçında bunalan hükümet, ekvergilerle bu kısıkaçtan kurtulmaya çalışmıştı. Bugün getirilen bu vergi tasarısı da, deprem yaralarını sarmayla alakalı değildir; tamamen, hükümetin, içborç kısıkaçından birazcık nefes almak üzere getirdiği bir tasarıdır. Dolayısıyla, geçmiş yıllarda yük, nasıl vatandaşlara yıkılmışsa, yine burada da yük, aynı vatandaşlara yıkılmaktadır.

Bu iki uygulamanın dışında da, 1996 yılında, o zamanki Refahiyol Hükümetinin de bir uygulaması olmuştu; ancak, o zamanki hükümet bu yolu seçmemiş, halka yük olmamış, halka yük olmadan tatlı reçetelerle faiz kısıkaçından kurtulmaya çalışmıştı. Biliyorsunuz, belki hatırlayanlarınız vardır; o zamanki hükümet, birtakım kaynak pakelleriyle ek gelir elde etmek suretiyle faiz kısıkaçından kurtulmaya çalışırken, bu sefer de, Fadimelerle, Müslümlerle karşı karşıya kalmıştı. Halkımız bugün, o zamanki Fadimelerin, Müslümlerin niçin piyasaya sürüldüğünü çok iyi anlamaktadır. Bu acı reçetelerin yerine, o zaman tatlı reçete uygulandığı için, o hükümet böyle bir muameleye maruz kalmıştı; halkımız şimdi bunu daha iyi anlıyor.

Şimdi, bu getirilen nedir; faizden kurtulmak için, içfaiz yükünden kurtulmak için dışkredi temin etmeye çalışan hükümetin önüne konulan bir dayatmadır; yani, dışarıda faizler yüzde 6-10 civarında, içeride döviz bazında yüzde 30-40 civarında; hükümetler, yüzde 30-40 faizle bunalınca, dışarıdan daha makul faizlerle kredi bulmak istiyor ve gidiyor, kredi veren finans kuruluşlarının kapısını çalıyor; kapısını çaldığı kuruluş, hükümete "IMF'yle anlaş, gel" diyor. "IMF'yle anlaş, gel" ne demek; IMF reçetelerini kabul et... Bakın "reçete" diyor, adına da "reçete" diyor! Aslında, IMF'nin öne sürdüğü şartlar, tamamen, dışfinans kuruluşlarının verdiği kredilerin geriye dönüşünü garantileme şartlarıdır; yani, dışfinans kuruluşları "madem bizden kredi istiyorsunuz, o halde, bu krediyi nasıl geri ödeyeceksiniz, bunun garantileri nedir, o konuda IMF ile anlaşın, gelin" diyor. IMF ile yapılan anlaşmada, IMF "yüzde 90'ını, sen, içerideki faizcilere ödüyorsun; geriye kalanla, memurun maaşını mı ödeyeceksin, yatırım mı yapacaksın, yoksa, dışarıdan istediğin bu krediyi

geriye mi ödeyebileceksin?" diye soruyor. Ne yapalım? Hükümetler ne diyor... Bu sefer hükümetlere dayatıyor: "Memura az zam yapacaksın, işçiye zam yapmayacaksın, köylünün taban fiyatını düşük tutacaksın, ekvergi koyacaksın; bunlar yetmezse, bir vergi daha getireceksin." İşte, önümüze konulan tasarrufların mahiyeti budur; deprem yaralarını sarmakla uzaktan yakından yakından ilgisi yoktur; sadece, depremi bahane etmiştir hükümet; dışarıya karşı verdiği taahhütleri içeriden kaçırmak için, içeride saklamak için, depremi bahane etmiştir; bu bahaneyle de, yine halkımızı ezmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Pamukçu, sözünüzü tamamlayın.

SUAT PAMUKÇU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Verdiğimiz önergeyle, bugüne kadar gelir vergilerinin yüzde 90'ına el koyan kesimin vergilendirilmesini, bu ekvergi yükünü taşımasını istiyoruz ve umuyorum ki, Yüce Heyetiniz de bize destek olacaktır; halkımıza ilave yük getiren bu yükü alıp, halkın yüzde 90 vergisine el koyanların sırtına yükleyecektir.

Bu vesileyle, hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Pamukçu.

Komisyon ve Hükümetin katılmamış olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin (b) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu
(Bayburt)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırkkale) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Gerekçe okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Adı geçen mükelleflerin ekvergi vermeleri ekonomik olarak doğru değildir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip ve son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Lütfi Yalman
(Konya)
ve arkadaşları

*Madde 1.- Aşağıdaki mükellefler ek gelir ve kurumlar vergisine tabidir.

Devlet tahvili, hazine bonusu ve diğer faiz geliri mükellefleri."

BAŞKAN – Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Efendim, gerekçeyi mi okutalım?

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Gerekçeyi okutun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Vergi gelirlerinin yüzde 90'ına yakını faiz geliri olarak ödenmektedir. Vergi ödeyenlere ek vergi konulması adil bir uygulama değildir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Böylece, madde üzerindeki önergelerin işlemi tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, çalışmalarımıza saat 20.00'de devam etmek üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 19.02

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Nejat ARSEVEN**KÂTİP ÜYELER : Cahit Savaş YAZICI (İstanbul), Hüseyin ÇELİK (Van)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 24 üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. 159 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

3. – 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet yerlerini aldı.

Tasarının 2 nci maddesini okutuyorum;

Verginin konusu, matrahı ve oranı

MADDE 2.– Ek gelir ve ek kurumlar vergisi;

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1998 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahları üzerinden %5,

b) 1998 yılı ticarî ve meslekî kazançları götürlü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin; 1998 yılına ilişkin götürlü matrahları üzerinden %5,

c) 1 inci maddenin (c) bendinde sayılan ücretlilerin; 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamı üzerinden %5,

Oranında alınır.

BAŞKAN – 2 nci madde üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün konuşacaktır.

Buyurun Sayın Özgün. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının 2 nci maddesi, verginin konusunu, matrahını ve oranlarını ifade etmektedir. Hükümet diyor ki, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1998 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahları üzerinden yüzde 5 ilave vergi alacağım. Yine aynı şekilde, 1998 yılı, ticarî, meslekî kazançları götürlü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin 1998 yılına ilişkin götürlü matrahları üzerinden de yüzde 5 vergi istiyorum. İnci maddenin (c) bendinde sayılan ücretlilerin 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamı üzerinden yüzde 5 vergi istiyorum. Bunun bir istisnası var; ileriki maddelerde öndümüze gelecek. Yıllık 12 milyar liranın üzerinde olan kısımdan istiyorum diyor.

Değerli arkadaşlar, biz, depremin yol açtığı yaraların sarılmasına karşı değiliz; elbette, depremin yol açtığı yaraların sarılması lazım. Biz demiyoruz ki, deprem için para toplanmasın, bu yaralar sarılmasın; böyle bir şey söylemiyoruz; ama, bizim söylediğimiz bir şey var: Bu depremin arkasına sığınarak, bugüne kadar, vergilerini dürtüst bir şekilde beyan eden, vergiden kaçmayan, vergi kaçırmayan, beyanname veren mükelleflere, siz, haksızlık yapıyorsunuz, bu mükelleflerden bir kere daha vergi istiyorsunuz. Hani, halk arasında bir tabir vardır, bir koyundan iki tane post çıkarmaya uğraşıyorsunuz. Bizim itiraz ettiğimiz nokta budur.

Hükümet, Plan ve Bütçe Komisyonuna tasarıyı getirmiş, üstelik, bu oranları yüzde 10 olarak getirmiş; işin garip tarafı; yani, insaf ölçüleriyle bağdaştırılmayacak bir şekilde yüzde 10 olarak getirmiş. Bereket, Plan ve Bütçe Komisyonunda itirazlar olmuş, yüzde 10 oranı yüzde 5'e düşürülmüştü. Bu yüzde 5 de yüksektir. Esasında, şu anda, normal vergilerini, çeklerini, senetlerini ve Bağ-Kur primlerini bile ödemekten aciz durumda olan, sıkıntı içerisinde olan bu insanlardan bir ilave vergi istemek, hakikaten büyük insafsızlıktır. Bunu, hiçbir şekilde, vergi adaletiyle bağdaştırmak da mümkün değildir. Üstelik de, geriye dönüp, önceki yıl kazançları üzerinden bunu istiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakınız, Hazine eski Müsteşarı Mahfi Eğilmez, Radikal Gazetesindeki sütununda şöyle diyor: "Para bulma telaşında alelacele getirilen ek vergi, ekonomiyi daha rezil hale getirecek. Halbuki, biz, ekonomide durgunluğu aşmak zorundayız. Böyle zamanlarda, ek vergi almak yerine, gerekirse, vergi iadesi bile yaparak ekonomiyi canlandırmak gerekir."

İşte, bizim itirazımız budur. Küçülen, daralan bir ekonominin yaşadığı bir dönemde, dargelirlinin sırtına yıkılmak istenen bu deprem vergisine bunun için karşıyız. Bu, sadece bizim düşüncemiz değil; bugüne kadar yüzlerce, binlerce esnaf ve sanatkârla görüştüm, dargelirliyle görüştüm, bu hepsinin sloganlaşmış düşüncesidir. Deprem vergisine bu şekilde karşıyız; çünkü, bu dargelirli insanların bu tasarı bu şekilde buradan geçerse başlarına geleceği biliyor. Daha geçtiğimiz senenin vergilerini ödeyemez durumda olan, sifatah yapmadan dükkânını kapatma noktasına getirilmiş bulunan esnaf ve sanatkâr, siz buradan dilediğiniz kadar vergi isteyin "yetmedi, bir daha" deyin; ama, esnafın, sanatkârın, çiftçinin, dargelirlinin bu vergileri ödeyecek gücü yok; siz buradan istediğiniz kadar kanun çıkarın; ama bunların ödeme gücü yok; çünkü sürekli aynı kesimlerin üzerine gidiyoruz, sürekli aynı kesimlerden vergi istiyoruz; ama, öbür tarafta, biraz önceki konuşmamda da söylediğim gibi, vergi dairesinin kapısının nerede olduğunu bile bilmeyen, ancak vergi veren insanlardan daha çok para kazanan bir kesim var ki, onların üzerine hiç gidilmiyor.

Neden bu hükümet bu depremin faturasını esnaf ve sanatkârdan çıkaracağına, rantiyecilerden çıkarmıyor? Neden stopaj yoluyla vergilendirilen faiz ve repo gelirlerinden bu alınmıyor? Neden devlet, iç borçlarımız var, bu borçların faizsiz olarak hiç olmazsa üç ay ertelenmesini gündeme getirmiyor? Varsa yoksa "vurun abalya" misali elimizdeki mevcut mükelleflerin üzerine yükleniyoruz ve tabii, bu işin bir dayanma noktası var, bir sabır noktası var. Biz ne yazık ki bugün, bu getirdiğimiz tasarıyla bugüne kadar devletini, milletini çok severek ve de hakikaten, hiç kaçırmadan, dürtüstçe vergi veren insanların, neredeyse, sabrını taşıma noktasındayız ve o insanlara haksızlık ediyoruz; o insanları, âdeta, cezalandırıyoruz. Onlar da mı vergi kaçırsaydılar?! Şimdi, bu mantıkla gidersek, geçmişte doğru dürtüst vergi veren adam "keşke, vermeseydim" deme noktasına gelecek; çünkü, bir daha, bir daha istiyoruz ve üstelik, gönüllü yapılan bağışları da, yardımları da ne yazık ki, engelliyoruz. "Nasil olsa deprem vergisi gelecek, o halde, ben neden yardım yapayım" düşüncesi içerisinde insanları iteliyoruz.

O bakımdan, değerli milletvekilleri, bu tasarınnın bu şekilde buradan geçmesi hakikaten çok büyük bir yanlışlık olur. Biz, üretimi artırmanın yoluna bakmalıyız, piyasaları canlandırmanın yol-

una bakmalıyız; o zaman, daha çok vergi almanız mümkün olabilir. Yoksa, bugüne kadar deprem için toplanmış paraların hesabını daha henüz vermemişken, milletin kafasında, verdiği paraların nerelere harcandığı hususunda birtakım soru işaretleri var iken, biz, kalkıp da "bir kere daha vergi ver, deprem için de vergi ver" dersek, bunun neticesinde vergi toplamamız mümkün olmaz.

Şimdi, şuraya, Kızılay'a çıksak, esnaf üzerinde bir anket yapsak "vergi olarak verdiği paranın, size hizmet olarak geri döndüğü noktasında, yerli yerince harcandığı noktasında kanaatiniz nedir" diye sorsak, mükelleflerin yüzde 80'i ben, biliyorum ki "verdiğim vergilerin yerli yerince harcanmadığı inancındayım; birtakım kesimlere transfer edildiği kanaatindeyim" diyecektir.

O bakımdan, mükelleflerimizin vergi verme noktasında ikna edilmesi lazım. Millet hükümete güvenmiyor "ben, vergi vereceğim; ama, vergi, istenen yere gitmeyecek, birtakım insanların cebine, birtakım yollarla transfer edilecek" kanaati içerisinde. O bakımdan, önce, hükümet, bugüne kadar toplananların hesabını vermek zorundadır. Bugüne kadar ne yapılmıştır; bunun hesabının millete verilmiş olması lazım.

Şimdi, siz, hükümet olarak, Emlak Bankasının falanca genel müdürü zamanında dağıtılan milyonlarca dolar krediyi tahsil etmeyecek, batıracaksınız; bankaların içini boşaltanlar ellerini kollarını sallayarak ortalıkta dolaşacak, gezecekler; malı götüren birtakım bürokratlardan, eski bakanlardan, milleti soyup soğana çeviren soygunculardan hesap sorulmayacak, hatta, bunları burada bir de affetmeye kalkışacaksınız; İnterbankın 1,5 milyar doları, hortumlandığı keselerden geri gelmeyecek; koskoca İş Bankasının Evcil'e kapırdığı 300 milyon doları, bugün, İş Bankası zeytin satarak tahsile çalışacak; soygun yapanın soygunculuğu yanına kâr kalacak, bu şartlar altında siz kalkıp "efendim, bu kadar daha paraya ihtiyacımız var, bize vergi verin" diyeceksiniz!..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgün, lütfen tamamlayın.

İSMAIL ÖZGÜN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu şartlar altında, üzerine gitmekte olduğumuz ve vergi istemekte olduğumuz esnaf ve sanatkârın, ilave vergi verecek gücü, takatı yoktur.

Bakınız, eğer, bu politika böyle devam ederse, çok yakın bir zamanda, esnaf ve sanatkârlar dükkânlarının anahtarlarını hükümete teslim etme noktasına gelecek "biz, bu işlerin içerisinde çıkamıyoruz, haydi, buyur, gel, dükkânı sen çalıştır; bana da günlük iki ekmeğe parası ver" deyip "eyvallah" diyecek; o noktaya doğru geliyoruz; aklımızı başımızı toplayalım, bu esnaf ve sanatkârın üzerine bu kadar gitmeyelim.

Bunun yolu var; vergi alınması gereken yerler var, nerelerden alınması gerektiğini söylüyoruz; geliniz, bu işi böyle yapalım diyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

Madde üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Necati Yönder; buyurun.

DYP GRUBU ADINA NECATİ YÖNDAR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17.8. 1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında 159 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesi üzerinde, Grubum adına söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, hepinize saygılar sunarım.

Bugün, herkesin üzerinde mutabık olduğu konu, Türkiye'nin ekonomik sıkıntısının tek nedeninin kamu finansman açığı olduğu, daha doğrusu, içborçlanma gereği ve içborç faiz ödemeleri olduğudur. Ancak, Türkiye'de, bu konuda hiçbir ekonomik kuramın kavrayamadığı bir durum yaşanmaktadır. Öyle ki, ünlü İktisatçı Milton Friedman'ın dahi kafası karışmıştır.

Hazine, üç aylık dönemler itibariyle, nakit yönetimi ve borçlanma programını açıklayacak, bu programda, hangi gün, ne kadar borçlanacağını bildirecek, sonra, 5 banka, bu ihalelerde faiz oranını kendileri belirleyerek devlete borç verecektir. Üstelik, faiz oranları, devletin açıkladığı enflasyon oranlarının neredeyse iki katı olacak, sonra, devlet, bu ülkenin çalışan ve tireten, vergi mükellefi olmuş insanların aldığı vergileri, bu bankalara faiz olarak ödeyecek. Bu nerede, dünyanın hangi ekonomisinde vardır?!

Bu sistemin işlediği bir ekonomide, mükelleflerin vergiye dirençleri doğal olarak artacaktır. Nitekim, bu direnç, hükümetin vergiye ilişkin tahminlerinin de gerçek dışı kalmasına yol açmaktadır.

Hatırlarsınız, üç aylık geçici vergi uygulamasının ilk döneminde, 500 trilyon lira civarında gelir beklendiği açıklanmıştı; ancak, gerçekleşme, 180 ile 190 trilyon lira civarında oldu. İşte, bu, yukarıda bahsettiğim direncin bir sonucudur.

Şimdi, bu tasarı yasalarsa, önümüzdeki yedibuçuk aylık dönemde, 550 ile 600 trilyon lira civarında gelir beklenmektedir. Bu arada, ekim, kasım, aralık 1999'da ödenecek faiz tutarının da 2,7 katrilyon, borçlanılacak tutarın da 4,5-5,5 katrilyon lira arasında olduğunu belirtiyim.

İçborç faiz sarmalı halledilmedikçe, vergiye, her zaman, her ortamda direnç olacaktır. Bu sistemin işlemeye devam etmesi, maalesef, vergiyi kutsal olmaktan çıkarır. Bu işin, aslında, siyaset yapılacak yanı da kalmamıştır, bu, artık herkesin gördüğü ve kabullendiği acı bir gerçektir; Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bu kadar aciz konuma sokulmamalıdır. Ülkelerde, vergi kanunları yapılırken, mutlaka, ekonomik hayata yapacağı etkilerle birlikte, vergiye ilişkin sağlıklı beklentilerin ve sağlıklı tahminlerin de dikkate alınması gerekir; bu yapılırken de, geçmişteki birtakım rakamlar, gerçekleştirmeler dikkate alınır.

Bahsedilen 600 trilyonun nasıl tahmin edildiğini de anlayabilmiş değilim. Öncekilke, bu yasa tasarısı, verginin mükellefini ve konusunu yanlış belirlemiştir. Şimdi, 1998 yılına ilişkin bazı rakamlar ve oranlar vereceğim: 1998 yılında, beyana dayanan ve götürü tespit edilen Gelir Vergisinin tutarı 319 trilyon liradır ve toplam genel bütçe gelirleri içerisindeki payı sadece ve sadece 2,7'dir. Yine, beyana dayanan Kurumlar Vergisinin tutarı 360 trilyon ve toplam genel bütçe gelirleri içindeki payı da sadece yüzde 3'tür. Ek gelir ve kurumlar vergisi, işte, bu orandaki vergilerin matrahları üzerinden alınacaktır. Bu düzenlemeler, ağaçlardan dolayı ormanı görmediğini söylemekle aynı şeydir.

Diğer taraftan, beyana dayanan Gelir ve Kurumlar Vergilerinin matrahları 1998 yılında yaklaşık 1,3 katrilyon civarındadır; bu matrahın 1999 yılında yüzde 70 oranında arttığını varsayarsak, matrah 2,3 katrilyon olacaktır, bu matrahın yüzde 5'i de 115 trilyon eder. Üstelik, muaf kılınan deprem bölgesinden alınan vergileri de düşersek, ki, gerçekten, gelirlerin yüzde 15'inin bu bölgeden alındığı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak, Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinden alınacak verginin tutarı 100 trilyon lirayı geçmez.

Ek Motorlu Taşıtlar Vergisinin 1998 yılındaki gerçekleşmesi ise 65,8 trilyon liradır. 1999 yılı tahmini de 117 trilyon liradır.

Özel İletişim Vergisi olarak ne tahsil edileceğini, biz de bilmiyoruz, sizler de bilmiyorsunuz, belli değildir.

Sonuç olarak, öntümüzdeki 7,5 ayda tahsili beklenen toplam tutar 300 trilyon lirayı geçemez.

Bırakınız yasalar çıkararak yeni vergiler ihdas etmeyi, devlet, kendi halkına yönelik yardım kampanyası açsa, inanın ki, 7,5 ayda bundan daha fazlasını toplar ve nitekim, gerek kendi vatandaşlarımızın gerek diğer ülkelerin ve gerekse uluslararası kuruluşların şu ana kadar yaptıkları nakit yardımlar ortadadır. Devlet tarafından sırf bunun için vergi kanunu çıkarmak, üstelik deprem felaketini yasa adında kullanarak yasa çıkarmak, bu devlete yakışmaz.

Bu yasayla toplanacak vergi, 3 ayda gerçekleştirilecek 5,5 katrilyon liralık içborçlanmanın faiz oranının yüzde 5 daha düşük belirlenmesi halinde bulunacak rakama eşittir. Ayrıca, bu yasaya ilişkin uygulamaların vergi idaresinde yaratacağı yükü ve maliyeti de dikkate almak gerektiği kanısındayım. Değerlendirmeyi sizlerin takdirine sunuyorum.

Hükümet, depremi fırsat bilerek faiz bütçesinin açıklarını kapatmak amacıyla, deprem felaketinin hemen arkasından bu vergiyi gündeme getirmiştir. Alınacak olan vergi, zaten, vergi yükünü sırtında taşıyanlardan alınacaktır. Bu insanlar, fedakâr insanlardır. Bu insanlar, deprem felaketinin arkasından olanaklarını seferber edip, yapabilecekleri yardımı yapan insanlardır. Bu insanlara, faiz ödeyebilmek için, depremi bahane ederek yeni vergi konulmasının gündeme getirilmesi yardımları yavaşlatmıştır. Bu yüzden değil midir ki, tasarının Genel Kurula inmesi bugüne dek ertelenmiştir. Halk, verilen vergilerin çok büyük bir kısmı faiz ödemesine gittiği için, zaten, devlete verdiği paraya kuşkuyla bakmaktadır. Hal böyleyken, bir Bakanın deprem felaketinin acılarının dindirilmesi için gelen paralarla memur maaşlarının ödendiğini itiraf etmesinin vatandaşa üzerindeki etkisini, ne yazık ki, bu hükümet anlayamamaktadır. Vatandaşa, alınan vergiyi depremin yol açtığı kayıpların karşılanması için kullanacağınızı nasıl anlatacaksınız, nasıl inandıracaksınız? Zaten, gelirini beyan eden, ciddi bir vergi yüküyle karşı karşıya olan mükellefi ek bir vergiyle karşı karşıya bırakmak yerine, yapılacak bağış ve yardımların tevkifat yoluyla ödenen vergilerin matrahından düşürülme imkânı da getirilerek yardımlar teşvik edilse, belki, vergi yoluyla toplanacak kaynaktan daha fazlası bağış olarak toplanır. Bizim milletimiz vefakârdır; ancak, vefakârlığının amacına ulaştığını görmesi gerekir.

Vergiler konusunda var olan direnç daha da artırılmamalıdır. Vergilerle bu kadar çok oynanmamalıdır. Geçen yıl indirilen Gelir Vergisi oranları bu yıl yeniden artırıldı, Damga Vergisi oranları artırıldı; buna karşı verginin tabana yayılmasından vazgeçildi.

Şimdi, bir defaya mahsus ek bir vergi getiriliyor. Vergi, günlük politika aracı değildir; orta ve uzun vadeli bir politika aracıdır. Günlük politika aracı olarak kullanılmaya başlandığı zaman da uygulaması zorlaşır.

Diğer taraftan, yıllık salt beyanname vermek zorunda olanlardan ek gelir vergisi alınması, beyanname vermek zorunda olmayanlardan alınmaması, işin vergi adaleti boyutunu da ortaya koymaktadır. 10 milyar lira faiz geliri elde eden kişi, bunu arandırmaya tabi tutup beyanname vermediği için ek vergi ödemeyecektir; ancak, 250 milyon lira konut kirası elde eden kişi, bunu beyan etmek zorunda olduğu için ek vergi verecektir. Bunun adil tarafı neresidir?

Ayrıca, götürü mükelleflerimizde, biliyorsunuz, derecelendirme olayı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yönder, lütfen tamamlayın.

NECATİ YÖNDAR (Devamla) – Götürü mükelleflerimizden beşinci derecedeki bir mükellefimize 106 milyon civarında bir vergi matrahı takdir ediliyor. Bunu her yıl Maliye Bakanlığı tespit

ediyor ve bunu uyguluyor. Bakan, şimdi, 106 milyon lira matrah beyan eden götürü vergi mükellefi bir berber ek vergi ödüyor da, 10 700 000 000 lira faiz geliri elde etmiş olan bir menkul sermaye iradı sahibi, maalesef, bu verginin dışında bırakılmıştır. İşte, vergi adaleti burada hiç gözetilmemiştir.

Bu vesileyle hepinize saygılar sunarım. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yönder.

Madde üzerinde şahsı adına, Sayın Kamer Genç?.. Yok.

Sayın Cevat Ayhan?.. Yok.

Sayın Bekir Sobacı?.. Yok.

Sayın Niyazi Yanmaz, buyurun efendim.

Süreniz 5 dakikadır.

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ilk önce, 17 Ağustos, sonra da 12 Kasım depremleri, gerçekten, ülkemizi hem ekonomik hem de sosyal açıdan derinden etkilemiştir. Bu tür felaketler, ekonomisi sağlam olan ülkeleri bile sarsacak güçtedir. Oysa, bizim ülkemiz, zaten sağlam bir ekonomik yapıya sahip değil, dokunsan yıkılacak bir ekonomiye sahip.

17 Ağustos depreminin hemen arkasından, sivil toplum örgütlerinin, çeşitli dernek ve kuruluşlarımızın ve de halkımızın büyük bir sağduyusu vardı, deprem bölgesine adeta yardım yağlıyordu. Hükümet, bir deprem fırsatçılığı yaparak, deprem vergisi niyetini açığa çıkarınca, deprem bölgesine gelen yardımlar bir anda adeta bıçak gibi kesildi.

Şimdi, depremin verdiği tahribatın ekonomik boyutu anlaşılmadan, yurt içinden ve yurt dışından gelen yardımların boyutu çıkarılmadan hemen verginin konulmak istenmesi hem inandırıcı değildir hem de gerçekçi olmayan bir anlayıştır. İşte, buna "deprem fırsatçılığı" diyoruz. Bu vergilerin deprem felaketzedelerine gideceğine hiç inanmıyorum. Yardımları yapan halkımız da deprem yardımlarının yerine ulaştığından emin değil.

Değişik bir türeviyle, bu Mecliste Anadol-D Hükümeti döneminde "sekiz yıllık kesintisiz eğitime katkı payı" adı altında vergiler konulmuştu. Netice itibariyle kocaman bir hiç ortaya çıktı. Yalnız, hiçle kalmadı; bir inat uğruna eğitim sistemimize de bir darbe vuruldu. Ayrıca, kesintisiz eğitime verilen katkı payları, eğitimin haricinde her şeye harcanıyor.

Değerli milletvekilleri, medyamızı İnterbanktaki 1,5 katrilyonluk yolsuzluk olayı süslerken, aylardır bu olayın üzerine ciddi bir şekilde gidilmezken, hükümetin hiç inandırıcılığı olmuyor. Böyle hükümet olmaya ve de ülke idare etmeye can kurban(!) Sıkıştıkça zam geliyor, vergi geliyor; vatandaşın canı çıkıyor, kimin umurunda? Anlaşılan, dersinizi iyi öğrenmişsiniz; zam ve vergi, ikisinden de karneniz kusursuz.

Değerli arkadaşlar, bu ülkeyi idare ederken, zam ve vergiden başka yapacağınız şeyler de var. Ülkenin dinamiklerini harekete geçirmek gerekir. Bu ülkede genç bir nüfus var, müteşebbis bir ruh var, şahlanan Anadolu aslanları var, KOBİ'ler var; ancak, sizin seçtiğiniz yol ise en kolay olan zam ve vergidir.

Şimdi, size soruyorum; bu depremlerin ülkemize maliyeti nedir? Bunlar hangi yollarla depremedeye ulaşacak? Depreme yakın; fakat, depremden etkilenmeyen bir ilin valisini ziyaret

ettim. Vali bey bana "sayın milletvekilim, ilden topladığım bütün yardımları deprem bölgesine bizzat ben kendim götürdüm ve kendi elimle dağıttım" dedi ve gerekçesini açıkladı: "Çünkü, başka türlü depremzedelere ulaşamayacağından eminim."

Değerli milletvekilleri, bunu bir ilin valisi söylüyor. Ülkemizde, yöneticilerimize bir güven bunalımı var. Hele, bir de bugünkü medyada, deprem bölgesinde bir valimizin, vatandaşın ağzına tokat vurması haberinin çıkması, millet-devlet kaynaşması ve bütünleşmesine vurulan bir darbedir.

Değerli milletvekilleri, çiftçi, memur, işçi, emekli, işsiz; esnaf ve sanayici kan ağlıyor; bir anlamda inim inim inliyor. Bu seslere kulak vermek lazım. Vatandaş SOS veriyor. Hükümet, bu anlayışında devam ederse, çok yakında bir hükümet depremi yaşayacağız; ancak, ne yazık ki, böyle bir depremden, yalnız hükümet değil, hepimiz etkileneceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yanmaz, lütfen tamamlayın efendim.

MUSTAFA NİYZAZI YANMAZ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, milletlerin hayatında bu tür felaketler ve badireler yaşandığında, ülke halkı, elbirliği eder, hükümet de bunun koordinasyonunu yapar; ancak, burada, hükümet dayatmayı, buyurganlığı seçmiştir. Bu durum, tamamen, hükümetin acizliğini göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, özelle şunu ifade etmek istiyorum: Depremzedelere her türlü yardıma hazırız; ancak, geleceği belli olmayan, bütün ülke halkını sıkıntıya sokacak olan ve hedefine ulaşamayacağından kesinlikle emin olduğumuz bu vergi yasasına karşıyız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yanmaz.

Sayın İsmail Özgün?..

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) - Vazgeçiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Vazgeçiyorsunuz.

Sayın Musa Uzunkaya?.. Yok.

ALİ OĞUZ (İstanbul) - Sayın Başkan, konuşmak istiyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Oğuz, söz talebiniz yok; ama, buyurun efendim.

Şahsı adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Oğuz. (FP sıralarından alkışlar)

ALİ OĞUZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; saatlerden beri, gruplarımız, 159 sıra sayılı kanun tasarısının gerek geneli üzerinde gerekse 1 inci ve 2 nci maddeleri üzerinde görüşlerini ifade ettiler. Genel kanaat şu ki, bu vergi, isabetli olmamıştır ve halk indinde de, Meclisteki milletvekili arkadaşlarımız üzerinde de müspet bir tesiri olmamıştır.

Vergi nedir diye düşündüğümüz zaman, hepimiz biliriz ki, bize öğretilen, vergi, özellikle devletimizin hizmetine, milletimizin hizmetine, vatandaşın pay vermesidir. Bunu, milletimiz isteyerek verir; devletimiz de, milletimize yük olmayacak en isabetli kararları alarak, milletimizin seve seve vereceği bu vergi kanunlarını çıkarır ve milletimiz de, bunu, seve seve öder. Özellikle, vergi daireleri binalarının üzerine "vergisi ödenmiş kazanç kutsaldır" gibi ibareler yazılır ve vergi ödemeleri teşvik edilir.

Vergi kimden alınır; vergi, her şeyden evvel, bir görüş olarak, malî imkânları olandan, yani, malî gücü olandan, serveti olandan alınır. Özellikle, Avrupa ve Batı ülkelerindeki vergi sistemlerinde, her vatandaşın bu hizmete bir pay vermesi şeklinde tarif edilir; imkânı olsun veya olmasın,

o vatandaş, devletin bu hizmetlerine mutlaka katılır ve vergisini verir diye tarif edilir. Özellikle, kutsal kitaplara göre, gerek sadaka gerekse zekât şeklindeki ödemeler, malî gücü olan insanlar tarafından karşılanır, verilir; ama, biz, bakıyoruz ki, memleketimizde, bu vergiler dayatma şeklinde getiriliyor. Milletimizin gücüne bakıyoruz, millette, artık, vergi ödeme şurada dursun, ayakta kalma imkânı dahi kalmamış. Bugüne kadar, binlerce, yüzbinlerce esnaf vergi ödeyemediği için piyasadan çekilmiş, artık ticarî hayatında, sanatında, serbest mesleğinde devam etme fırsatı kalmamıştır. Devletimiz bu imkânlarla çare arayacağına, yeni yeni vergilerle vatandaşın karşısına çıkmakta ve bunları alma hususunda da, bir dayatma şeklinde, özellikle bunları zorla yürütme şeklinde bir tatbikatı ortaya koymaktadır.

Eğitimde böyle oldu, eğitim vergisi verildi, zoraki herkesten bir şeyler alınmaya çalışıldı; ama bir netice elde edilemedi. Vergi kanunlarında öyle oldu, çıkarıldı, reform denildi, çok başarılı bir şekilde bir tatbikatı ortaya koyduğu ifade edildi, onun adı da reform oldu, sosyal güvenlik kanunumuzda getirilen hükümler de bir reform ve dayatma şeklinde getirildi; fakat ondan da bir hayır gelmedi.

Görüyoruz ki, cami ne kadar büyük olursa olsun imam bildiğini okuyor. Zoraki bunları yapacağız diye dayatıyorsunuz; ama nereye kadar dayatacaksınız? Siz dayatmakta devam edeceksiniz, nereye kadar; zorla, elinizden ne kadar imkân gelirse onu yapacaksınız, hani Bağ-Kurluların toptan, yüzlercesinin, binlercesinin hapse konulduğu gibi. Bunu milletimiz mutlaka hazmetmez ve hoşgörmez. Siz bildiğinizi okursunuz; ama, bakın bir sene oldu, millet sizden ümidini kesti, şu aradaki müddet de çok çok süratli geçer.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Bir yıl olmadı daha, altı ay; bismillah...

ALİ OĞUZ (Devamla) – Çok süratli geçer, ama sonra ne yapacaksınız, millete ne diyeceksiniz; sizden biz oy aldık, bize teveccüh gösterdiniz ve sizin istemediğiniz dayatmaları biz sizin karşınıza getirdik ve size bunları zorla tatbik ettik diyeceksiniz; ama, millet de herhalde bunun hesabını sizden soracaktır. Bunu yapmanın âlemi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oğuz, lütfen tamamlayın efendim.

Buyurun.

ALİ OĞUZ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, komünist ülkelerde, devlet, milletin ve fertlerin mallarını zorla elinden almadı. Araştırın bir sosyalist ve komünist ülkelerdeki tatbikatı; çok ağır vergiler koydu, millet, elindeki malını götürdü ve devlete dedi ki, ben bunun vergilerini ödeyemiyorum, şunu al, ben de kurtulayım. Siz, milleti bu noktaya getirmeye çalışıyorsunuz; ama, bundan bir hayır göremezsiniz. Gelin bunu yapmayım, sonra pişman olursunuz.

Saygılarımı arz ediyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Oğuz.

Değerli milletvekilleri, madde üzerinde 4 adet önerge vardır; önergeleri geliş sırasına göre okutacağım, sonra aykırılık derecesine göre işleme koyacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarisının 2 nci maddesinin (a) bendinde geçen yüzde 5 oranının yüzde 3 olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu	Ali Güner	Ali Oğuz
Bayburt	Iğdır	İstanbul
Rıza Ulucak	M. Niyazi Yanmaz	Ahmet Karavar
Ankara	Şanlıurfa	Şanlıurfa
Hüseyin Arı	Lütfi Yalman	
Konya	Konya	

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinin (b) bendindeki yüzde 5 oranının yüzde 2 olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu	Ali Güner	Ali Oğuz
Bayburt	Iğdır	İstanbul
Rıza Ulucak	M. Niyazi Yanmaz	Ahmet Karavar
Ankara	Şanlıurfa	Şanlıurfa
Hüseyin Arı		
Konya		

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinin (c) bendindeki yüzde 5 oranının yüzde 1 olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu	Ali Güner	Ali Oğuz
Bayburt	Iğdır	İstanbul
Rıza Ulucak	M. Niyazi Yanmaz	Ahmet Karavar
Ankara	Şanlıurfa	Şanlıurfa
Hüseyin Arı	İsmail Özgün	
Konya	Balıkesir	

BAŞKAN – Son ve en aykırı önergeyi okutuyorum, okuttuktan sonra da işlemi yapacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

İsmail Özgün	Hüseyin Arı	Ahmet Karavar
Balıkesir	Konya	Şanlıurfa
Ali Güner	Mehmet Batuk	
Iğdır	Kocaeli	

Madde 2.- Stopaj yoluyla vergilendirilen menkul sermaye iratlarının tevkifat oranı, 30 Haziran 2000 tarihine kadar yüzde 18 olarak uygulanır.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Özgün?..

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Gerekçe okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Menkul sermaye iratlarının tevkifat oranlarının, 30 Haziran 2000 yılına kadar yüzde 18 olarak uygulanması ve elde edilecek kaynağın, depremin yol açtığı ekonomik kayıpların giderilmesinde kullanılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinin (a) bendinde geçen "yüzde 5" oranının "yüzde 3" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu
(Bayburt)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Pamukçu?..

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Gerekçe okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Yüzde 5 oranı yüksektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinin (b) bendindeki "yüzde 5" oranının "yüzde 2" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu
(Bayburt)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum efendim.

Gerekçe

Yüzde 5 oranı, adı geçen mükellefler için yüksektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

NECATİ YÖNDAR (Bingöl) – Karar yetersayısının aranmasını istiyorum.

BAŞKAN – Oylamaya başladım, bir dahaki seferde isterseniz arayalım efendim.

Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarisının 2 nci maddesinin (c) bendindeki "yüzde 5" oranının, "yüzde 1" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu
(Bayburt)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, maddenin oylanmasına geçmeden önce bir yoklama talebi vardır; önergeyi okutup, yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımı arayacağım, daha sonra da yoklama yapacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarisının 2 nci maddesinin oylanmasında, Genel Kurulda toplantı yetersayısı bulunmadığından yoklama yapılmasını arz ederiz.

BAŞKAN – Abdullatif Şener?.. Burada.

İlyas Arslan?.. Burada.

Mehmet Batuk?.. Burada.

Suat Pamukçu?.. Burada.

İsmail Özgün?.. Burada.

Hüseyin Karagöz?.. Burada.

Fahrettin Kucaracı?.. Burada.

Ali Oğuz?.. Burada.

Mustafa Geçer?.. Burada.

Ali Sezal?.. Burada.

Nurettin Aktaş?.. Burada.

Mahmut Göksu?.. Burada.

Sait Aba?.. Burada.

Ahmet Sünnetçioğlu?.. Burada.

Zeki elik?.. Burada.

Zeki Ergezen?.. Burada.

Maliki Ejder Arvas?.. Burada.

Ali Güner?.. Burada.

Ahmet Derin?.. Burada.

Altan Karapaşaoğlu?.. Burada.

Veysel Candan?.. Burada.

Değerli milletvekilleri, elektronik cihazla yoklama yapacağım ve 3 dakika süre veriyorum. Bu süre içerisinde salonda bulunmayan yahut elektronik cihaza giremeyen arkadaşlarımız pusula gönderebilirler.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı yoktur; Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 20.50

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 21.05

BAŞKAN : Başkanvekili Nejat ARSEVEN

KÂTİP ÜYELER : Cahit Savaş YAZICI (İstanbul), Hüseyin ÇELİK (Van)

BAŞKAN – 24 nc Birleşimin nc Oturumunu açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Geçen oturumda toplantı yetersayısı bulunamamıştı.

Yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin, ad ve soyadları, aynı zamanda seçim bölgeleri yazılı pusulaları Divana göndermelerini rica ediyorum.

Yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Başkan, pusulaların okunup, tutanağa geçirilmesini rica ediyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Elektronik cihaza girmeyen arkadaşın sizden mtsade alması la-zım, girmesi lazım. Yarın bunları kontrol edeceğiz. Mükerrer oy kullananları ilan edeceğiz burada; herkes bilsin. Çok ağır bir ithamla itham edilecek.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Çoğunluk yok, değil mi?

KÂTİP ÜYE HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Bakacağız...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu, çok ağır bir sonuçtur; yani, yarın bunları karşılayacağız.

BAŞKAN – Sizi var kabul ederssek olur.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, ben yokum.

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, hem burada oturup hem yok sayılıyor mu?

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Biri var veya yok; bunu sistem sayar, siz değil Sayın Başkan. Sistem var burada, sistem... Niye sisteme giriyorsunuz... Olur mu böyle şey?!

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarım burada, değil mi?

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – O, birinci yoklamada geçerlidir Sayın Başkanım.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Başkan, bir kişi daha geldi.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu saatten sonra gelen yoklama kâğıtları kabul edilemez.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Zorlamayla olmaz ki...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, bir kişi daha geldi...

BAŞKAN – Alamayız efendim; süremiz bittikten sonra gelen milletvekili arkadaşlarımızın pusulasını alamayız.

Değerli milletvekilleri, Divana gönderilen pusulalar dolayısıyla toplantı yetersayısının olup olmadığı konusunda Divanda bir görüş oluşmadığından ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Lütfen, salonda bulunan arkadaşlarım yüksek sesle burada olduklarını Divana işaret buyursunlar efendim.

(Yoklamaya başlandı)

Mahmut Bozkurt?.. Yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, siz, aslında, elektronik cihazı kullanmak suretiyle yoklama yaptınız. Çoğunluk ya vardır, ya yoktur. Ondan sonra... Burası yaz boz tahtası değil...

BAŞKAN – Neyse efendim; ben yoklama yapmaya başladım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Böyle bir yetkiniz yok. İçtüzük açık...

BAŞKAN – O yetkiyi takdir etmek bana ait efendim; ben yapıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Elektronik cihazla yoklama yaptınız, eğer çoğunluk varsa var dersiniz..

BAŞKAN – Sayın Genç... Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Siz, Meclisi keyfi yönetiyorsunuz.

BAŞKAN – Meclisi keyfi yönetmiyorum. Bu Mecliste, daha önce de bu şekilde birçok yoklama ve uygulama yapıldı. Lütfen istirahat buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, istirahat meselesi değil...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sen burada mısın, değil misin; onu söyle!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, siz, yoklama usulünü belirlemişsiniz. Yoklamada çoğunluk bulunamamış, tekrar ad okumak suretiyle yoklama yapıyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın Genç, yoklamaya başladım, yoklamayı bitireceğim; sıranız geldiğinde sizi var mı yazalım, yok mu yazalım?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu, nerede yazılı?!

BAŞKAN – Okumaya devam edin efendim.

Dengir Mir Mehmet Fırat?..

Mahmut Göksu?.. Yok.

(Yoklamaya devam edildi)

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, pusulaları okur musunuz.

BAŞKAN – Pusulaları okuyacağım efendim. Yoklamadan sonra, eğer, pusula veren arkadaşlarımız varsa, salonda olup olmadıklarını tespit edeceğiz.

Lütfen, ismi okunan arkadaşım burada olduğunu ifade etsin.

Ali Uzunırmak?.. Yok.

İlhami Yılmaz?.. Burada.

Mustafa Haykır?.. Burada.

Değerli milletvekilleri, ad okunmak suretiyle yapılan yoklamada, 182 arkadaşımızın burada olduğunu tespit ettim. Gönderilen pusulalardan da iki tanesini okuyup, salonda bulduklarını tespit ettim. Dolayısıyla, toplantı yetersayımız vardır; müzakeremize devam ediyoruz. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

3. – 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S.Sayı : 159) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet yerinde.

Değerli milletvekilleri, 2 nci maddeyi oya sunuyorum; 2 nci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının 2 nci maddesi kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

Muaflıklar

MADDE 3.– Aşağıda yazılı mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaftır.

a) 17/8/1999 tarihi itibarıyla; Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçeleri, Kocaeli İlinin Körfez, Gölcük ve Karamürsel ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Gümüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çiğimli ilçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremde zarar görmediğini beyan edenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler,

b) 17/8/1999 tarihinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla), veya birinci derece kan hısımlarından birini (eş dahil) kaybedenler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Kocaeli Milletvekili Sayın Mehmet Batuk; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA MEHMET BATUK (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; görüşmekte olduğumuz 159 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesiyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, tasarıyla ilgili görüşlerimizi ifade etmeden önce, 24 Kasım dolayısıyla, ülkemizin her tarafında, cansıparane eğitim ordusunun gönüllüleri olarak görev yapan değerli öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, gelecek nesillerimizi yetiştirmedeki gayretleri dolayısıyla, hepsini tebrik ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Öğretmenler Günü dolayısıyla, ülkemizde, pek çok nutuklar atılıp, pek çok törenler yapılıyor; ama, özellikle deprem bölgesinden seçilmiş bir arkadaşımız olarak, çadırlarda eğitim çabası içinde olan öğretmenlerimizin ve özellikle olağanüstü hal bölgesindeki öğretmenlerimizin çalışma şartlarının, mutlaka, tekrar tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini, Öğretmenler Günü dolayısıyla boş nutuklar yerine, öğretmenlerimize saygınlık kazandıracak, en azından sosyal statülerini saygın hale getirecek iyileştirmelerin yapılması gerektiğini vurgulamak isterim.

Özellikle, ek ders ücretlerinin çok yetersiz olduğunu, nöbet hizmetleri karşılığında, en az, öğretmenlerimize altı saat ek ders ücreti ödenmesi gerektiğini ifade ederek, bu konuyla ilgili düşüncelerimi bitirmiş olurum. (Gürtültüler)

BAŞKAN – Sayın hatip, bir dakikanızı rica ediyorum.

Değerli milletvekilleri... Sayın milletvekilleri... Ayaktaki milletvekillerine sesleniyorum ve çok rica ediyorum... Geçenin bu saatinde, çalışma kararı alan Meclisi çalıştırmak için, hepinizle beraber bir gayret içindeyiz. Lütfen, hatibi daha sükünetsiz bir şekilde dinleyelim. Çok rica ediyorum... Ayaktaki arkadaşlarımdan rica ediyorum...

Sayın Köse... Sayın Köse, lütfen, arkadaşımızın oturmasını sağlar mısınız...

Lütfen, hatibi sükunet içinde dinleyelim efendim.

Buyurun Sayın Batuk.

MEHMET BATUK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 21 inci Dönem Parlamentomuz, gerektiği zamanlarda, çok iyi uyumla, Anayasa değişikliklerini bile başarabilmiş bir Parlamentosudur. Gönül arzu eder ki, milletin hizmetinde olmak, muhalefetiyle iktidarıyla, hepimizin arzusudur. Bu hususta, muhalefet olarak da "milleğe gerçekten hizmet olabilecek tasarılarla karşımıza gelin, size destek olalım" açık vaadimizi ifade etmek isteriz. Yalnız, bu tasarımız, şu anda önümüzde bulunan tasarı, Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntıları çözücü değil, vatandaşlarımızın dertlerini dindirici değil; dertlerini katmerleştirici, sıkıntıları artırıcı niteliktedir.

Değerli arkadaşlar, ekonomimizin durumu belli, yeni getirdiğiniz bütçe tasarımız belli. Türkiye'yi negatif büyümeye doğru götürüyorsunuz; bununla beraber, yeni ek vergilerle karşımıza geliyorsunuz. Biz, Fazilet Partisi Grubu olarak bu tasarımı desteklemiyoruz. Sizin, millete daha fazla zulüm ve baskı yapmanıza elimizden geldiği kadar engel olacağız arkadaşlar. Elbette, bu Parlamentosunda Fazilet Partisi var ve bu hakikatler her zaman haykırılacak. Yoklama da istenecek, gerektiği zaman engelleme de yapılmaya çalışılacak. Siz görüşlerinizi tekrar gözden geçirin, milletin hizmetine yönelik faaliyetler için karşımıza gelin, hep beraber, bu hususta elbirliğiyle çalışalım.

Değerli arkadaşlar, şu anda görüşmekte olduğumuz 3 üncü maddemiz muafiyetlerle ilgili hükümleri düzenliyor. Önümüzdeki tasarının 3 üncü maddesinde, özellikle vurgulamak isterim, Kocaeli Merkez İlçesi, Gebze İlçesi ve Kandıra İlçesi deprem vergisinden muaf bırakılmamıştır. Yani, Kocaeli Merkez İlçe ile Gebze ve Kandıra'dan da vergi alınması hususunda hüküm içermektedir. Arkadaşlar, bu hususta insafımıza başvuruyorum. Kocaeli Merkez İlçesi, Gebze, Darıcasıyla,

Kandıra depremin getirdiği sıkıntılarla inim inim inlemektir. Siz, zaten sıftah etmeyen esnafa nasıl yeni vergi getiriyorsunuz? Bu bölgelerimizin de mutlaka bunun içine alınması gerekmektedir. Bu hususta 2 tane önergemiz var; biraz sonra, maddenin geneli üzerindeki görüşmeler bittikten sonra, önergelerimizle ilgili de açıklamalar için karşınızda olacağım. Özellikle Kocaeli yöresinin Merkez İlçesinin, Gebze'nin ve Kandıra'nın da bu ek vergiden muaf tutulması hususunda sizlerin de konuya anlayışla yaklaşacağınızı ümit ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 17 Ağustosun sonra bir de 12 Kasım depremini yaşadık. Tasarının getirdiği muhteva itibarıyla, bu son depremdeki yaraların da göz önünde bulundurularak, mutlaka, değişiklik yapılması gerektiği kanaatindeyiz. Özellikle Bolu İlinin, depremden dolayı olarak da zarar gören kesimlerinin, mutlaka, bu tasarının içinde düzeltilmesi lazım. Bu hususta da önergemiz var. Bolu İlinin de, tamamen, deprem vergisinden muaf tutulmasının isabetli olacağı kanaatindeyiz.

Değerli arkadaşlar, bu deprem vergisi gündeme geldiğinde, biliyorsunuz, tasarı, komisyondan geçtikten sonra uzun bir süre bekledi, Genel Kurulumuza inmesi için epey zaman geçti. Bu hususun, ilk görüşmelerle birlikte, vatandaşlarımızın gönüllü yardımlarını olumsuz yönde etkilediğini hepimiz kabul ediyoruz; çünkü, zorla vergi ödenilmesi, yasal olarak kendilerinden vergi istenileceğini gören vatandaşlarımız, gönüllü yardımlarından vazgeçtiler ve üstüne üstlük, hükümetimiz de, gönüllü yardımları engelleyici bir unsur olarak, özellikle 17 Ağustos depreminden sonra bölgede yapılan çalışmaları engelleyici bir unsur olarak var oldu.

Değerli arkadaşlar, bu hususlarda, Batı toplumlarında ve gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, gönüllü kuruluşların ve sivil inisiyatiflerin, mutlaka, etkisini fazlalaştırmak ve bunları, toplumun sıkıntılarını aşmakta birer etken olarak sahaya indirmek gerekir. Şu anda, ülkemizde, ne yazık ki, bu depremden sonra gördük ki, devletimiz, vatandaşımızın sivil inisiyatifini kullanmasına engel olmuştur. Bu, ne yazık ki, devletimiz adına da tüzüci bir olaydır ve vatandaşın kendi yarasını sarma çabasına da engel oluşturmıştır.

Değerli arkadaşlar, ekvergi, hem bölgemizde hem Türkiye'de sıkıntılarımızı artıracaktır, dertlerimizi çoğaltacaktır, ekonomiyi daha da sıkıntıya sokacaktır. Gelin, bu vergiyi, genel olarak bütün vatandaşlarımıza yaymak yerine; rantıye kesiminden, haksız kazanç elde eden kesimlerden, özellikle, devlet borçlanmasıyla kendilerine büyük kaynaklar peşkeş çekilen kesimlerden elde etmeye çalışalım. Anadolu'da vatandaşımız geçim derdine düşmüş durumda, tekrar yeni bir vergi için kapısına gitmeyelim. Deprem bölgesinde, özellikle çadırlarda sıkıntı çeken vatandaşlarımızdan vergi talep etmek gibi bir ayıbı işlemeyelim.

Biraz önce söylediğim gibi, Gebze'den, Kocaeli Merkez İlçe ve Kandıra'dan vergi talep ederse, vatandaşın devlete olan güvenini sarsarız ve kendi yarasını sarmak için kendisinden yardım talep edecek kadar komik bir duruma düşmüş olmakla, bize olan itimadını yitirmiş oluruz. Gelin, bunu hep beraber tekrar gözden geçirelim ve 3 üncül maddeyle teklif edilen bölgeleri biraz daha genişleterek, deprem vergisi muafiyetini daha makul düzeyde tutarak, vatandaşlarımıza bir kolaylık sağlayalım.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şu anda görüşmekte olduğumuz maddenin ikinci kısmı da, yakınlarını ve mal varlıklarının yüzde 10'unu kaybedenlerin -tevsik etmek koşuluyla- bu vergiden muaf tutulmasını öngörmektedir.

Elbette, kimse, bu deprem mağdurlarının sıkıntısını daha da artırmak ve onları sıkıntıyla başa bırakmak istemez. Mal varlığının yüzde 10'unun kaybedilmesi hususu bana pek makul geliyor. Bunun yüzde 5 seviyesine çekilmesinin daha anlamlı olacağı kanaatindeyim. Zaten, moral çöküntü var, zaten sıkıntılarımız büyük oranda artmaktadır.

Değerli arkadaşlar, hükümetimizin bir uygulamasını da bu vesileyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Batuk, lütfen toparlayın efendim.

Buyurun.

MEHMET BATUK (Devamla) – ... tek cümleyle ifade ederek sözlerimi toparlıyorum.

Hükümetimiz, deprem bölgesindeki kamu işçilerine ve memurlara deprem dolayısıyla 50 milyon liralık bir yardım yapmaktadır. Hükümetimiz bu yardımı Kocaeli İlimizde, sadece Kandıra İlçemizde sayıları 1 000'i bulmayan devlet memurlarından ve işçilerinden esirgemiştir. Bu yanlış düzeltilmesini talep ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum arkadaşlar. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Batuk.

DYP Grubu adına, Isparta Milletvekili Sayın Ramazan Gül; buyurun.

Süreniz 10 dakikadır. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA RAMAZAN GÜL (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, depremde yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı, yaralılara da geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Ayrıca, bugün, 24 Kasım Öğretmenler Günü; eli öpülesi öğretmenlerin de hepsini saygıyla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin ciddi bir deprem felaketi yaşadığı, hepimizce malumdur. Daha 17 Ağustos depreminin yaraları sarılmamışken, Düzce merkezli ikinci bir deprem felaketiyle karşılaşmamız, gerçekten üzücüdür. Ulus olarak yaraları sarmak, halkımızın sorunlarına süratle sahip çıkmak, elbette, hepimizin görevidir. Böyle durumlarda millet olarak duyarlıyız. Nitekim, deprem felaketiyle birlikte, gerek yurt içinden gerekse yurt dışından deprem bölgesine yardımlar yağmaya başlamıştır; ama, maalesef, hükümet bu konuda gerekeni yapamamış, tabiri yerindeyse, sınıfta kalmıştır. O sınıfta kalmanın belgesi de, bugün görüşmekte olduğumuz bu yasa tasarısıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce ifade ettiğim gibi, depremle birlikte her kesimden, hemen hemen her ülkeden yardım gelmiştir. Yurt dışındaki işçilerimiz, işadamlarımız, sendikalar, odalar, borsalar yardım kampanyaları açmıştır. Gönüllü olarak yürütülen kampanyalardan çok iyi sonuçlar alınırken, hükümet birdenbire ortaya çıkarak, bir deprem vergisi alma sevdasına kapılmıştır. Alelacele tasarı hazırlanmış ve süratle Parlamente'ye sevk edilmiştir. Kamuoyundan gelen ciddi tepkiler üzerine tasarı komisyonda dondurulmuş ve beklemeye alınmıştır. Düzce depreminden sonra, tasarı yine gündeme getirilerek, burada huzurunuzda görüşmeye açılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; deprem vergisi telaffuz edildikten sonra ne olmuştur - bunun cevabını hükümet çok iyi bilmektedir- yardımlar bıçak gibi kesilmiştir; vatandaş "mademki, devlet benden vergi alacak; o halde, ben, niçin yardım yapayım" deme noktasına gelmiştir. Vatandaşın bu görüşü doğrudur. Bu hükümet, âdeta, vatandaşın gönüllü yardım yapmasını istememiştir.

Bunun bir anlamı da, vatandaşa güven duymamak demektir. Oysa, vatandaş, hükümete güvenmemektedir; kendi yardımını deprem bölgesine kendisi ulaştırıp, dağıtmak istemektedir; çünkü, vatandaş da çok iyi biliyor ki, devlet aracılığıyla yapılan yardımlar, amacına uygun olarak tam kullanılmamaktadır.

Bakınız, bu deprem felaketi, devlet destekli kurumların içinin ne denli boş olduğunu ve çok kötü yönetildiklerini bize gösterdi. Kızılay, bunun en bariz örneğidir. O nedenle ki, vatandaş, gö-

nürlü olarak yardımlarını sivil toplum kuruluşlarına yaptırmıştır; çünkü, vatandaşımız çok iyi biliyor ki, bu sivil toplum kuruluşları devletten çok daha iyi çalışıyor. Buna, medya da tanık olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hükümet, bazı ciddi tasarrufları deprem felaketinin arkasına gizlenerek yapmıştır. Bakınız, bir sosyal güvenlik yasa tasarısı, apar topar, deprem felaketinin en sıcak günlerinde yasalaştırılmıştır. Toplumda tartışılmadan, uzlaşma kapıları kapatılarak bir oldubittiyeye getirilmiştir. Şimdi önümüze gelen bu tasarıda da aynı amaç güdülmektedir. Düzce depreminin hemen akabinde tasarı gündeme getirilmektedir. Niçin? Evet, bu sorunun cevabını, sanıyorum, hükümet de çok iyi bilmektedir.

Değerli milletvekilleri, ortada bir gerçek var. Bu hükümet mali darboğaz içindedir. Vergi gelirlerindeki artış, enflasyonun altında kalmıştır. Oysa, Sayın Ecevit de bir vergi reformu yaptığını söylemişti. Bu nasıl bir reformdur ki, vergi gelirleri geriliyor ve rantiyeye olağanüstü kaynaklar aktarılıyor... Vergi reformunun demokratik sol mantığı bu olsa gerek.

Şimdi, bu mantıktan yola çıkan bir hükümete güven duyup, bu tasarıya olumlu oy mu vereceğiz; elbette hayır. Çünkü, bu tasarının amacı, deprem yaralarını sarmak değil, hükümetin yaralarını sarmak olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, bu tasarı, hükümetin vergilendirme anlayışına uygun olarak, yine, düşük gelirli, namusuyla kazandığını beyan eden kişileri kapsama almaktadır. Bu tasarıda, rantiyenin vergilendirilmesine yönelik tek bir hüküm yoktur. Oysa, bu hükümet, 2000 yılı mali bütçesinde, toplanan verginin yüzde 82'sini rantiyeye aktaracağını söylemektedir. Rantiyeye bu kadar kaynak aktaran bir hükümetten, bu tasarıyla toplanan paralarla deprem yaralarını sarmasını bekleyebilir miyiz?! Bu paralarla, yine, rantiyeye kaynak aktarılacak, borç faizleri ödenecektir.

Kaldı ki, bu tasarıyla, kayıtdışı ekonomi, yine, kapsam dışı kalmakta ve âdeta, ödüllendirilmektedir. Siz, vergisini dürüstçe beyan edenden ekvergi alacaksınız; ama, gelirini hiç beyan etmeyenden, kayıtdışı çalışandan vergi almayacaksınız; olmaz öyle şey!.. Ve buraya gelip, bizden olumlu oy isteyeceksiniz. Bu tür yaklaşımlara olumlu bakabilir miyiz; elbette, hayır...

Bunları, şunun için söylüyorum değerli milletvekilleri: Gerek yurt içinden gerekse yurt dışından gelen yardımlarla, deprem yaraları sarılabilir ve depremzedeler, kalıcı binalara yerleştirilebilir; ama, bu hükümet, bunu yapmamıştır. Peki, bu hükümet ne yapmıştır; bu hükümet, mülteahhitle daha fazla para kazansınlar diye, prefabrik konutlar yapmayı tercih etmiştir. Yani, yardımlarla, kaynak savurganlığına yol açmıştır. Oysa, bu kaynakların çok daha verimli yerlere kullanılabilmesi mümkündür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce de ifade ettiğim gibi, bu tasarı, deprem yaralarını sarmak için kaynak yaratma amacı taşımamaktadır. Bu tasarıyla elde edilecek kaynaklarla, borç faizleri ödenecektir. Yani, vergilenmeyen, daha doğrusu, bu hükümetin vergilemeye cesaret edemediği rantiyeye kesimine kaynak aktarılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının gerekçesinde doğru bir cümle var; "karşı karşıya bulunan gelir ihtiyacının sağlıklı kaynağının vergi olduğu kuşkusuzdur" diyor sayın hükümet. Bunu biz de biliyoruz; ancak, vergi toplanırken adil davranmak gerekliliği de açıktır; çünkü, vergi toplarken, sadece kamunun finansman ihtiyacını düşünemezsiniz. Vergi, aynı zamanda gelir dağılımını dengelemek için de etkili bir araçtır. Bu tasarıda bunu da göremiyoruz. Bu tasarı, telefon kullanmayı lüks sayıyor, araba kullanmayı lüks sayıyor, evi olanın lüks yaşadığını sanıyor;

ama, bu tasarı, rantiyenin elde ettiği olağanüstü gelirleri hiç görmüyor, daha doğrusu, görmezden geliyor. Özetle, tasarı, oldukça kısır bir anlayışla hazırlanmış ve huzurlarınıza getirilmiş bir yasa tasarısıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarıya baktığımızda, bunun, olumlu hiçbir yönünü görmüyoruz. Yine, dar ve ortageçirirlerin finanse ettiği bir sistemle karşı karşıyayız. Tasarı, kayıtlı çalışanları vergilendirmekte, kayıtdışı çalışanları vergileme ya da vergi kapsamına alma konusunda hiçbir hükme yer vermemektedir. Bu açıdan bakıldığında, tasarı, vergi kaçakçılığını özendirilmektedir. Bu nedenle, bu tasarıya olumlu yaklaşmamız mümkün değildir.

Biraz da, kanun tasarısının bu 3 üncü maddesiyle ilgili görüşlerimizi arz edeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gül, lütfen tamamlayın efendim.

Buyurun.

RAMAZAN GÜL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bu muafiyetlerle ilgili olarak Grubumuzun görüşü, bu maddenin kapsamının genişletilmesi istikametindedir; yani, Bolu İl Merkezi, Kocaeli İl Merkezi, Kaynaşlı ve Kandıra İlçeleri de bu maddenin kapsamına alınmalıdır. Bir de, burada ifade edilen yüzde 10'u fazla görüyoruz, onun da yüzde 5'lere veyahut daha düşük seviyelere çekilmesini, Yüce Heyetinizden arz ve talep ediyorum.

Bu tasarıyı yüce milletimize hayırlı, uğurlu olmasını dileyerek, hepinize saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gül.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Bolu Milletvekili Sayın Mustafa Karşlıoğlu; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA MUSTAFA KARŞLIOĞLU (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 159 sıra sayılı yasa tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerek 17 Ağustos 1999 depreminde gerekse 12 Kasım 1999 depreminde yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına ve ulusumuza başsağlığı diliyorum. Ayrıca, bu depremde yaralananlara acil şifalar diliyorum. Allah'tan, böyle bir doğal felaketi, sadece bizim ulusumuza, bizim ülkemize değil, hiçbir ulusa, hiçbir ülkeye vermemesi için niyazda bulunuyorum.

Ayrıca, bugün, 24 Kasım, değerli öğretmenlerimizin günü. Tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Gününü kutlarken, bu depremde şehit olan öğretmenlerimizi, bir daha, minnet ve rahmetle anıyorum.

Benden önceki konuşmacılar, bu deprem vergisi hakkında hep olumsuz konuşular; ama, ben diyorum ki, bu, bir ulusal dayanışmadır, bu vergi muhakkak çıkmalıdır. Bakın, Yalova'daki, Kocaeli'ndeki, Sakarya'daki, Düzce'deki, Bolu'daki insanların da 16 Ağustos akşamı veya 12 Kasım günü evleri vardı, işleri vardı ve huzurlu bir yaşamları vardı; ama, bugün, hepsi, başını sokacak bir çadır bulma peşinde ve gününü zor koşullar altında geçirmekle karşı karşıya kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, gelin, hangi partiden olursak olalım, bu yasa tasarısı etrafında birleşelim ve bir an önce bu deprem vergisini çıkaralım ve bu insanların yarasını sarmakta bir katkıda bulunmuş olalım.

Bu bölgenin insanları, biliyorsunuz, çok çalışkandır. Gelmişlerdir, önce burada iş kurmuşlardır ve zamanla işlerini genişletmişlerdir; ülkemizin birçok yerinden, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan, Karadeniz'den insanlar da gelip, onların kurduğu işyerlerinde ücretli olarak çalışmışlardır ve öyle zannediyorum ki, bu insanları, biz, tekrar huzurlu bir ortama kavuşturursak; yani, birer konut verirsek, işlerini kurmakta yardımcı olursak, bu insanlar, çok kısa zamanda, verdiğimiz kat kat bu ülkeye geri verecektir. Bunun bilincinde olalım; çünkü, daha önce, bu insanlar bunu yapmıştı.

Bakın, bir Sakaryalı, bir Kocaelili, bir Yalova'lı, bir Düzceli, bir Bolu'nun çoğunluğu, yıllar önce ülkemizin çeşitli yerlerinden bu bölgeye gelip, yerleşmiş insanlardır; ama, bunlar, bugün, büyük bir afetle karşı karşıya kalmıştır.

Bu yasa tasarısının 3 üncü maddesi daha çok muafıkları belirtir. Tabii, bu, 17 Ağustos depremi üzerine ele alınmıştır. Bu madde, Kocaeli, Yalova ve Sakarya'nın merkez ve ilçelerini içermektedir ve Bolu'nun sadece, Düzce, Çilimli, Gölyaka, Gümüşova ve Cumayeri'nde gelir ve kurumlar vergisi ödeyenleri muaf göstermektedir. Bu konuda, Maliye Bakanımız ve Komisyonumuzun, 12 Kasım'da göz önüne alarak, Bolu Merkez İlçemizi, Yığılca İlçemizi, Akçakoca, Mudurnu, Göynük gibi bu depremde zarar gören ilçelerimizi de bu kapsam içine aldığımızı zannediyorum.

Değerli milletvekilleri, evet, gelin, bu yasayı çıkaralım ve elbiriğiyle çıkaralım, hatta buna, deprem vergisinden ziyade, ulusal bir dayanışma vergisi diyelim. O bölgedeki insanlarımız, yine liyorum, kısa zamanda, bu bizim verdiğimiz kat kat fazlasını bu ülkeye verecektir.

Ben, böyle bir depremin bir daha yaşanmamasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karstoğlu.

3 üncü madde üzerinde, şahsi adına, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç; buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 17 Ağustos depreminde zarar gören yurttaşlarımızın bu zararlarını giderme konusunda, devletimizin ekonomik kaynaklarının yetersiz kalması nedeniyle, ek bir vergiye başvuruluyor. Aslında, bu ekvergiye, IMF'nin bir önerisi olduğu için başvuruluyor. Bu, ister IMF'nin bir önerisi, isterse hükümetin bir önerisi olsun; neyse...

Ben, burada, ayrıntılara çok fazla girmeyeceğim; ancak, getirilen bu tasarı, o kadar eksik, o kadar tutarsız ve uygulamada hatalara, boşluklara yer verecek bir niteliktedir ki, bu kanunu uygulayacak olanlara Allah yardım etsin. Başka bir şey demiyorum. Zaten, bu hükümetin yaptığı bütün tasarruflar o kadar yetersiz ki, bu tasarrufların yetersizliğinin altından çıkmak için, Allah'ın yardımını istemekten başka, insanlara bir şey düşmüyor.

Şimdi, bakın, bir defa bu muafiyetle ilgili bölümde "şurada şurada bulunanlar bu vergiden muafırlar, depremde zarar görmediğini beyan eden hariç" deniyor. Kim beyan etmiş? Nasıl beyan edecek? Yani, Bolu'da, Karamürsel'de, Gölcük'te, Kocaelin'de, Düzce'de ve diğer yerlerde oturanlardan kim "ben zarar görmedim" diyecek? Bir defa "zarar görmediğini beyan edenler hariç" cümlesi anlamsız bir cümle. Ayrıca, depremde adamın evi fiilen yıkılmamıştır, belki de dükkânı yıkılmamıştır; ama, bu depremin yarattığı bir ekonomik kayıp var; yani, bir ticaret ortamı ortadan kalkmıştır.

Ayrıca, maddede "...bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler..." deniliyor. Bakın, burada büyük bir hata yapılmış.

Sayın Başkan, herkes yerine otursun... Bakın, burada, biraz önce... Hep dikkat ediyorum, bakın; Komisyon dinlemiyor, Hükümet dinlemiyor, herkes... Rica ediyorum... Bu Meclis...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen, hatibi sakın bir şekilde dinleyelim efendim. Ayaktaki arkadaşlarım da lütfen yerlerine otursunlar.

KAMER GENÇ (Devamla) – Rica ediyorum... Burası ciddi bir Meclis canım... Burada konuşulanların dinlenmesi lazım.

Sayın milletvekilleri, özellikle şunu söylüyorum; İstanbul'da oturan, bir büyük holdingin ücretli durumundaki bir kişisi... Bu, çok önemli bir şey. Mesela, Koç'un, Sabancı'nın veya başka birisinin işyerinde çalışan bir mühendis. Bu kişi İzmir'de bir işyerinde çalışıyor, deprem günü orada bulunmadı, bir kaybı da yok; ama, büyük bir ücret alıyor. Peki, bunu niye muaf tutuyorsunuz?.. Hükümet bize açıklasın efendim. Hükümet dinlemiyor ki!

BAŞKAN – Efendim, herhalde sizin konuştuğunuzun farkında olamadılar.

Efendim, Sayın Kamer Genç konuşuyor... Lütfen... (DSP, MHP, ANAP ve FP sıralarından alkışlar) Genel Kurulu sükûnete davet ediyorum efendim. Lütfen...

KAMER GENÇ (Devamla) – Sayın Başkan, o kadar keyfîliklerle bu Meclisi yönetiyorsunuz ki, sizin yönetiminiz karşısında, sadece sizi protesto etmek dışında bir şey söylemem.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Yani "Kamer Genç" derken... Ben, bu uygulamanın da içinden gelmişim.

BAŞKAN – "Sayın Kamer Genç" dedim efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şunu söylüyorum; İstanbul'da oturup da büyük holdinglerde çalışan bir ücretli, hiçbir zarar görmemiş; niye bu vergiden muaf olsun?

Ayrıca, tasarrufların 1 inci ve 2 nci maddelerinde, ücretlilerle ilgili 12 milyar liralık bir muafiyet getirilmiş.

Sayın milletvekilleri, bu 12 milyar liralık muafiyette... Bu Mecliste, özellikle bazı kanunlar müzakere edilirken, bir yerlere, öyle sinsice, öyle haince hükümler konuluyor ki, işte, falanca kanunun falanca maddesi kaldırılmıştır. Tabii, burada, korsan öngelerle bunlar bu maddelere giriyor. Bir inceliyorsunuz ki, büyük gelir gruplarının bazı kazançlarını vergiden muaf tutuyorsunuz.

Burada, bu hükümler getirilince, mesela, adamın 10 tane işyerinde aylığı var; ama, bir tek işyerindeki aylıklarının toplamı 12 milyar liradan aşağı; ama, o birkaç işyerinde aldığı ücretleri birleştirdiğiniz zaman, Gelir Vergisi Kanununun 87 nci maddesine göre, ihtiyar toplama hakkından da yararlanıyor bu kişi; ihtiyar toplama hakkından yararlanan gelirleri ayrı ayrı mı 12 milyar lira alacağız; yoksa, bunların toplamını mı nazara alacağız?

Tabii, insanlar cahil olunca, konuşulanları anlamayınca gülerler. Bu gülmek, cehaletin bir işaretidir. O bakımdan, bu, çok önemli bir olay.

Maddenin ikinci fıkrası...Mesela, farz edelim ki, Erzurumlu bir vatandaş, İzmir'deki bir depremde birinci derecede kan hismını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Genç, lütfen tamamlayın efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Şimdi, buna göre de bir muafiyet getirilmiş.

Sayın milletvekilleri, bunların ayrıntılı olarak belirtilmesi lazım; muafiyet ve istisnaların kanunda belirtilmesi lazım. Bunların, Maliye Bakanlığınca belirtilecek bir düzenlemeye bırakılması lazım. Bunların, Maliye Bakanlığınca yapılacak bir düzenlemeye bırakılması demek, Meclisin kendi yetkisini kullanmayarak, kendi yetkisini idareye bırakması demektir.

Bunlar, o kadar muğlak, o kadar yetersiz, o kadar niteliksiz bir düzenleme ki, bunları, beş dakikalık bir sürede izah etmek ve bunların özüne varmak mümkün değildir. Alalecele bir tasarı hazırlanmıştır. Arkasından 12 kasım depremi olmuştur, hâlâ 17 Ağustos depreminden bahsediliyor.

Bu kanunla, bunların sağlıklı yürüyeceğine inanmıyorum; ama, ben, şunu da belirtmek istiyorum: Tabii, her gün televizyonlarda görüyoruz; bu vatandaşlarımız çamur içinde, yağmur altında, büyük bir sefalet içinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Genç, tamamlayın efendim.

KAMER GENÇ (Devamla) - Bu insanları, bir an önce sefaletten kurtarmak için -aynı ülkenin vatandaşı olmanın bize yüklediği bir sorumluluk var- her şeyi feda ederek, bu insanlara yardım elini uzatmamız lazım; ama, maalesef, iktidardaki partiler, bunun inceliğine daha varamadılar. Bu insanları çamur altında, yağmur altında, sefalet içinde yaşatmaya devam ediyorlar ve bunun arkasından da bir rant bekliyorlar; ama, elbette ki, bu Meclis, bunlara dersini vermezse bile, halk bunlara dersini verecektir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Genç.

Şahsi adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

CEVAT AYHAN (Sakarya) - Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 159 sıra sayılı kanun tasarılarının 3 üncü maddesinde, şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Bu madde muafırlıklarla ilgilidir. Sakarya ve Yalova İllerinin merkez ve ilçeleri, Kocaeli İlinin Körfez, Gölcük ve Karamürsel İlçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Güntüştova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli İlçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar ve yine, bu bölgelerde götürü vergi mükellefi olanlar bu vergiden muaf olmaktadır. Bir de, tabii, depremde, bu yerleşim yerlerinin dışında da olsa, varlıklarının en az yüzde 10'unu kaybedenler ile birinci derece kan hısımlarından birini, eş dahil, kaybedenler de bu vergiden muaf olmaktadır.

Tabii, burada hemen dikkati çeken, bazı illerin ilçeleri ayrılmış; Kocaeli Merkez konulmamış, Kocaeli'nin Derince İlçesi konulmamış. Tabii, buralar, harap olan, yıkıma maruz kalan yerlerdir. Bölge ekonomisi büyük ölçüde bozulmuştur. Buraların da, bu vergi muafiyetinden faydalandırılması gerekir. Bu kanun tasarılarının bu haliyle çıkması, bu yerleşim yerlerindeki insanlar için birer haksızlıktır.

Değerli arkadaşlar, bu vergi kanunuyla, hükümet, takriben 600-700 trilyon mertebesinde bir vergi toplayacak. Ben, geneli üzerinde konuşurken de ifade ettim, eğer, hükümetin vergiye ihtiyacı varsa, 1999 yılında faiz olarak ödeyeceği para, takriben 12-13 katrilyon mertebesinde, buyurun, buna yüzde 5 stopaj getirsin, tevkifatı kaynağında kessin; böylece, bu verginin tamamını karşılar ve bu şekilde, bütün Türkiye'yi tekrar bir vergi afetine maruz bırakmaz; ama, tabii, bu hükümet bununla kalmayacak. Nitekim IMF anlaşmasında da görüldüğü gibi, bu hükümet, kaynakları yetmediği için, kaynakları faize yetmediği için yeni vergiler getirecektir. Bu depremi bahane ederek, peşinden Katma Değer Vergisinin oranını artıracak, diğer vergilere ilave vergiler koyacak ve bu vergileri çatır çatır da almaya çalışacaktır. Bizim de görevimiz, hükümetin bu yeni vergilerini önlemektir, milletimizi bu vergi afetinden korumaktır.

1998'de vergi kanununu reform dediniz çıkardınız, ekonominin canına okudunuz, altüst ettiniz; bir sene sonra geri vitese taktınız "yanlış yaptık, pardon" dediniz, şimdi tekrar yeni bir vergi kanunuyla karşı karşıyayız.

Bakın "hükümet bu işleri beceremiyor, aciz" dedim; arkadaşlarım üzülüyorlar. Şimdi, bakın, önümde, bugünkü basında çıkan bir haber var, ciddi bir ekonomi basınında çıkan: "Linn'den Ecevit'e: Arsa tahsisleri gecikiyor... Kalıcı konut inşaatı için Dünya Bankasının, Doğu Avrupa ve Ortasaya bölgesinden sorumlu Başkan Yardımcısı Johannes Linn, Başbakan Ecevit'i ziyaret etti ve kalıcı konutların inşaatı için arsa tahsisinin geciktiğini ve Dünya Bankası kredilerinin kullanılmadığını ifade etti. Sayın Ecevit de 'teşkilatı değiştirdik, yeni bir teşkilatla bunu çözeceğiz' diyor"

Dördüncü aya girdik, arsa yok. Bendeniz, afetin ikinci günü burada ifade ettim, haftasında ifade ettim muhtelif vesilelerle ve "Hükümetin yapacağı iş, derhal kalıcı konutların inşa edileceği yerleri belirlemektir. Bu kışı eğer kalem kâğıtla geçirse, bu insanlar, 2000 yılının sonuna kadar bu çadırlarda, bu barakalarda kalmaya mahkûm olurlar" dedim. Nitekim, şimdi, gelişme o istikamettedir. Maalesef, bürokrasi hazretleri ve hükümetin beceriksizliği sebebiyle, işte, bölgedeki milyona yakın insan, maalesef, kışı, yağmurda, soğukta, fevkalade kötü şartlarda geçirecektir.

Bendeniz hemen her hafta, haftanın yarısı bölgede olduğum için bu insanların yaşadığı hayatı yakinen müşahede ediyorum, bölgenin milletvekiliyim ve hükümetin yapması gereken, derhal, eylül ayında, kalıcı konutları ihale etmekte; belediyeler yer göstermişlerdi. Bölge belediyeleri, kendi bölgelerine hâkimdirler, yer göstermişlerdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ayhan, lütfen tamamlayın efendim.

CEVAT AYHAN (Devanla) – ... buralarda, fazla ince hesaba geçmeden, nihayet, bir katlı, iki katlı konutlar şeklinde, afet konutları şeklinde, süratle bunları inşa etmek ve bu insanları bölgede barındıracak sıcak yuvalara kavuşturmakta; ama, maalesef, bunlar başarılammıştır. Bırakın kalıcı konutları, geçici konutların dahi kısmı sonuna kadar teslimi mümkün değildir, aralık sonuna sarkacaktır ve bölgeyi büyük bir kış felaketi beklemektedir. Bu verginin getirilmesinden önce, hükümetin, elindeki imkânları kullanarak, işte Dünya Bankası kredileri, işte dış kaynaklar, bunları süratle, yerinde harcayacak tedbirleri alması gerekliydi, alamadı. Onun için, bu vergi kanunuyla bu hükümetin eline para verilmez ve bu hükümetin de hiçbir şey yapması mümkün değildir diyor, hepinizi hitmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Buyurun Sayın Bedük, zannediyorum soru sormak arzusundasınız.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkanım, delaletinizle, Sayın Bakanım şu soruları arz etmek istiyorum:

Öncelikle, bu kanunun adı "17 Ağustos 1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla..." diye geçiyor. Oysa, 12 Kasım'da vuku bulan ve bizi fevkalade ilzen Bolu, Düzce ve Kaynaşlı depremi de var. Bu kanunun başlığında, acaba, 12 Kasım 1999'da, Bolu, Düzce ve Kaynaşlı' da meydana gelen devpremi de içerisine alacak şekilde bir değişiklik yapmayı düşünüyorlar mı, o, kapsama giriyor mu? Birincisi bu.

İkincisi, yine, bu maddede, istisnalar ilave edilirken, muafıklar dile getirilirken, 17 Ağustos'ta Marmara Bölgesinde vuku bulan depreme atıf yaparak "Sakarya ve Yalova İllerinin merkez ve ilçeleri, Kocaeli İlinin Körfez, Gölcük ve Karamürsel İlçeleri" deniliyor, Kocaeli merkez sayılıyor. Kocaeli merkezde, acaba, depremin ortaya koyduğu zararlar yok mudur?

Diğer bir husus, 12 Kasım'da, Bolu merkez ve Düzce-Kaynaşlı'da büyük bir felaketle karşı karşıya kaldık. Oysa, bu tasarıda Bolu il merkezi yok; Düzce, geçen depremden kalması sebebiyle ya-

rarlanıyor; Kaynaşlı ise ifade edilmiyor. Bolu merkezinin ve Kaynaşlı'nın da içerisine gireceği şekilde, il, ilçe ve köyleri de içerisine alacak biçimde bir genişletme düşünüyorlar mı, yoksa bunu, buradan yorum yapmak suretiyle mi gidermeye çalışacaklar, bunu sormak istiyorum.

Bir diğer husus da, Anayasamızın 73 üncü maddesinde "Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler, kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır" ifadesi var. Buradaki ifadeyi biraz daha açarak, hiçbir suretle Anayasaya aykırılık olmayacak şekilde bir açıklık getirilmesi daha uygun olmaz mıydı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bedük.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Tasarının adı ve kapsamıyla ilgili önerge var, o bakımdan bu daha önce düşünüldü. Önerge geldiğinde bu söylediğiniz sakınca giderilecektir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, tasarının adını söyledim; bu, önergeyle olmaz.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Tasarının ilk şeklinde, Kocaeli merkez, kapsam içindeymiş...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Başlangıçta olması lazım.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – ...fakat, Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan tartışmalar sonunda, şimdi önümüze gelen şekli almış. Yoksa, tasarının ilk şekli sizin belirttiğiniz gibiymiş.

12 Kasım depremiyle ilgili kapsam değişikliği de, yine önergeyle biraz sonra önümüze gelecektir.

Anayasamızın "vergilerin yasallığı ilkesi" ile ilgili bir durum burada söz konusu değil; çünkü, bu, yasal bir düzenleme olarak geliyor. O bakımdan, bana, öyle anayasal bir sakınca görünmüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özgün, buyurun efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, delaletinizle Sayın Bakana iki soru arz edeceğim.

Birincisi, bu kanun tasarısının genel gerekçesinde, hükümet "17.8.1999 tarihinde Marmara Bölgesi ve civarında meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla bu tasarımı buraya getiriyoruz" diyor.

Ben diyorum ki, eğer, bu amaçla getiriliyorsa, neden özel bir fonda bu paralar toplanmayıp, bütçe içerisine dahil ediliyor; bir. İkincisi, bu kanun tasarısıyla, 1998 yılıyla ilgili olarak beyanname vermek durumunda olan ufacak bir esnaftan bile deprem vergisi adı altında vergi istenirken, beyanname dışında kalan; ama, milyarlarca lira geliri olan bazı kesimlerden vergi istenmemektedir. Bu, Anayasaya aykırılık teşkil etmiyor mu?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Bu vergi yasa tasarısı, Hazine birliği ilkesi çerçevesinde hazırlanmış bir tasarı, özel bir fon tasarısı değil.

Bunun dışında, Anayasanın eşitlik ilkesi, aynı statü içerisindeki bireyler bakımından gözetilen bir ilke; farklı statülerdeki kişiler bakımından bir eşitlik ilkesi uygulaması yok; Anayasa Mahkemesi kararlarına göre, aynı gelir statüsü içerisindeki kişiler bakımından ancak düşünülebilecek bir şey. O bakımdan, eşitlik ilkesine aykırılık söz konusu değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Uzunkaya, buyurun efendim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Sayın Başkan, delaletinizle Sayın Bakandan şu soruma cevap vermesini arz ediyorum: Bu 3 üncü maddenin başlığındaki "muafıklar" tabiri, Türk Dil Kurumu açısından da, konuşma açısından da çok ağır bir tabir. Bu, hiç düşünülmeden mi tanzim edilmiş; yoksa, bunun yerine "muafiyetler" sözcüğü daha uygun düşmez miydi? "Muafık" tabiri, toplumda hemen hemen hiç kullanılmayan bir tabir. Neden, özellikle bu sözcüğün 3 üncü maddenin başlığı olarak seçildiğini sormak istiyorum.

BAŞKAN – Siz, ne olsun ifade ediyorsunuz efendim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – "Muafiyetler" olması daha uygun değil midir diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, kişisel tercihim "bağışıklık" deyimidir; ama, "bağışıklık," "muafık," "muafiyet," bunlar eş anlamlıdır. Benim kişisel tercihim de "bağışıklık"tır; ama, böyle hazırlanmış.

BAŞKAN – Sayın Günbey, buyurun efendim.

SACİT GÜNBEY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, delaletinizle, Sayın Bakandan, aşağıdaki sorularımı cevaplandırmasını arz ediyorum.

Bu Anasol-D Hükümeti, geçtiğimiz yıl içerisinde vergi reformu diye bir kanun çıkardı. Onunla birlikte, sekiz yıllık eğitim dolayısıyla da tekrar vergi ihdas ettiler. Her hafta petrole yapılan zamlarla dolaylı vergi alınmaktadır. Zannediyorum, bu hükümetin getirdiği dördüncü vergi kanunu oluyor bu. Acaba, önümüzdeki yıllarda tekrar vergi kanunları gelecek mi, yoksa bu son mu olacak onu merak ediyorum.

İkincisi, 2000 yılı içerisinde, çalışanlara yapılacak zam oranının yüzde 15 olacağı söyleniyor; esnaf ve çalışanlar bu vergileri kaldırabilecekler mi, bunu öğrenmek istiyorum.

Bir de, bu vergiler faiz alanlardan kesilseydi daha isabetli olmayacak mıydı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günbey.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, önümüzdeki dönemde vergi yasa-sı gelecek mi diye soruyorsunuz. Ekonomik koşullara göre, her zaman vergi yasasıyla karşılaşabiliriz. Bana sorarsanız, mutlaka gelmelidir.

Yüzde 15 memur maaş zammı... Hükümetin, dönem sonunda eğer enflasyon hedefine ulaşmazsa, bir telafi mekanizmasından söz ettiğini biliyoruz. O bakımdan, bu yüzde 15 de mutlak değildir, yükselebilecektir.

Üçüncü, menkul sermaye iratlarından neden vergi alınmadığını soruyorsunuz. Menkul sermaye iratlarıyla ilgili olarak, Bakanlar Kurulunun düzenleme yapma yetkisi vardır. Tahmin ediyorum ki, o yetki kullanılacaktır. Onun yasayla düzenlenmesi gerekli değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Seven, buyurun efendim.

NİDAI SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkanım, aracılığınızla Sayın Bakanımın şu soruları cevaplandırmasını rica ediyorum:

Bu muafiyetleri inceledik; gerçekten, muafiyetler ile istisnalar, bu tasarı içerisinde yer almıştır. Merak ettiğim iki önemli konu vardır: Yurt dışında yerleşik olmayıp da, Türkiye'de bulunan ve Amerika'da mal varlığı bulunan insanlar, bu muafiyetin içerisine alınacak mı? Bir de, 150 kilogramdan fazla altını olan insanlar, bu muafiyetin içerisine girecekler mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Seven.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMI ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, Amerika'daki mal varlığını burada vergilendirme yetkimiz yok. Altın da, zaten, beyan edilmişse, bir değer artışı varsa, ticari hayata intikal etmişse bu kanun kapsamına girer.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Pepe, buyurun efendim.

OSMAN PEPE (Kocaeli) – Sayın Başkanım, delaletinizle, Sayın Bakandan, 3 üncü maddenin (a) fıkrasıyla alakalı sorumu cevaplamasını arz ediyorum.

Bu madde kapsamı içerisine, Kocaeli'nin Merkez İlçesinin dahil olmadığını görüyoruz. Tabii, baktığımız zaman, sanki, Kocaeli'nin Merkez İlçesinde deprem olmamış!.. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı uzmanları, geçtiğimiz hafta içerisinde, yörede, hasat tespiti yapmak için bulunuyorlardı. Merkez ilçedeki iki alt belediyenin hasarının 20 trilyon liradan daha fazla olduğunu uzman raporlarından öğrenmiş bulunuyoruz; sadece iki belediyenin altyapı hasarındır bu. Bölgedeki bütün yatırımcıların -fabrikalarının, işyerlerinin- esnafın, küçük sanatkarın, her birisinin ciddi zararı söz konusudur. Bütün deprem bölgesindeki illerin kapsamı göz önünde bulundurulduğunda, Kocaeli'nin Merkez İlçesinin kapsam dışı bırakılmasının sebebi nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN BAKANI NAMI ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, biraz önce de belirttiğim gibi, hükümet tasarısında, Kocaeli Merkez İlçe kapsamı içindeydi; fakat, Plan ve Bütçe Komisyonundaki tartışmalar sonunda çıkarılmış; fakat (b) bendi var. Şimdi görüştüğümüz 3 üncü maddenin (b) bendinde "varlıklarının en az yüzde 10'unu kaybedenler" ifadesi var. O bakımdan, varlıkların yüzde 10'u bakımından zarara uğrayanlar yönünden, bu mekanizmayla telafi oluyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Enginyurt, buyurun efendim.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana sormak istiyorum; gerçi, sorumuz sorulmuş olsa da, ben tekrar aynı şeyi öğrenmek istiyorum: Kocaeli Merkez ve bir kısım ilçelerinin bu muafiyetten istifade etmeyeceği yönünde 3 üncü maddenin (a) bendi işleme konulurken, depremden, bu bölgede yaşayan insanlar hiçbir hasar, zarar görmemiş olsalar bile, diğer ilçelerle olan ekonomik bağları nedeniyle, Gelir Vergisinde ve Kurumlar Vergisinde ödeme yapacakları sırada, kazançları zaten ortadan kalkacağı için, Kocaeli'nin Merkez İlçesi dahil olmak üzere, diğer ilçelerinin bu muafiyet dışında bırakılması, sizce, (b) bendinde, her ne kadar, varlıklarla ilgili "yüzde 10" kısmı bunu telafi ediyor deseniz de, telafi etmediği kanaatindeyim. Bunun düzeltilmesi yolunda burada bir uygulama yapılmasının ya da bir önergenin işleme konulmasının hayırlı olacağı düşüncesindeyim. Bu konudaki düşüncelerinizi almak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Enginyurt.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Pek tabii, Plan ve Bütçe Komisyonunda hangi düşünceler egemen oldu, ben tam bilemiyorum. Burası da Meclisin Genel Kuruludur; verilen önergeler tartılırlı ve bir sonuca ulaşılır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akın.

MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Başkan, delaletinizle, aşağıdaki sorumu sormak istiyorum:

1999 yılında müflis hale düşmüş bir işletme, geçmişe yönelik, 1998 yılının matrahı ek vergilerde esas alındığına göre, 1999 yılında müflis hale düşmüş ya da aciz hali tespit edilmiş olan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre aciz hali tespit edilen bir Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi mükellefi, ekvergiden istisna mıdır; yoksa, ekverginin mükellefi midir?

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Mükellef olduğu anlaşılıyor. Biraz önce başka bir müdahale daha olmuştu, tasfiye halinde ne olacak diye. Yöneticilerin sorumluluğu sürüyor, anonim şirketler bakımından. İflas halinde de, tasfiye halinde de, iki halde de, mükellefiyet vardır ve yöneticilerin sorumluluğu devam ettiği için, yöneticilerin şahsında bu mükellefiyet..

BAŞKAN – Sayın Geçer, buyurun.

MUSTAFA GEÇER (Hatay) – Sayın Başkan, Sayın Bakanımın, aşağıdaki sorunun cevablandırılmasını delaletinizle rica ediyorum.

Muafliklarla ilgili 3 üncü maddenin (a) bendinde parantez içindeki hüküm "depremde zarar görmeyenler hariç" demektir. Bu, hangi kriterlere göre belirlenecektir? Depremde zarar görmemek... O bölgede olup, depremde zarar görmemek mümkün müdür? En azından, ticarî bir işletme, hiçbir zarar görmese dahi, müşteri kaybıyla bir zarar görecektir diye düşünüyorum.

Maddenin (b) bendinde "17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla)" denilmekte. Bu yüzde 10 zarar ve kayıp hangi belgelerle tevsik edilecektir? Burada birtakım ihtilaflara neden olunmaz mı?

Diğer bir sorum da, özellikle (a) ve (b) bentlerinde "17.8.1999 depremi" diye zikredilmekte; oysaki Düzce'de 17.8.1999'da da, 12 Kasım 1999'da da deprem oldu; yani, bunlar, tarih itibarıyla bir yanlışlığa sebebiyet vermez mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Soru üç kısım. Birinci kısmı "depremde zarar görmediğini beyan edenler hariç" sözü, zarar görmediğini beyan edip vergi ödemek isteyen... Yani, iradî yolu açık bırakıyor bu parantezin içi. İkinci parantezin içiyse, hasar tespit komisyonlarının raporlarını kastediyor.

Üçüncü noktada ise, düzenleme, Maliye Bakanlığı tarafından genel tebliğle yapılacak; bu belirtilmek isteniyor. Uygulamayla ilgili ayrıntılar Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek; bu da, zaten, tasarrufların hükümleri içinde mevcuttur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Uzunkaya.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Sayın Başkanım, Sayın Bakandan delaletinizle şu suallerime cevap bekliyorum:

Arkadaşların ifade ettiler. Israrla, zannediyorum, Kocaeli'nin bir önergıyla dahil edileceği gibi bir gelişme var; ama, tekrar tekrar ifade edildi; 12 Kasım'da Bolu ve çevresinde, Akçakoca dahil tabii, ilçe olmayan beldeleri de, ki, bunlardan birisi Kaynaşlı'dır; yok oldu; ama, Düzce'ye bağlı; onu Düzce olarak mütalaa edebiliriz- Konuralp, Bolu'nun merkezi -ki, basında çokça tartışıldı; burada zarar şu boyuttadır, bu boyutta değildir diye- bunların bu kapsama alınması düşünülüyor mu bu değişiklik içerisinde önergede.

Bir diğer konu: İstanbul-Avcılar-Bağcılar da aynı sıkıntıyı yaşadı. İstanbul'un bu kesimiyle ilgili, mademki, eşitlik ve adalet sağlanacak; bunu sağlamak mümkün mü?

Bir diğer konu: Allah vermesin; ama, deprem uzmanlarımız sık sık, yarın olacak, bir gün olacak diye bir tehlikeden bahsediyorlar. Allah vermesin, temenni etmiyoruz; ama, yarın bir yerde deprem olursa, onu bu yasa kapsamına hangi şekilde dahil edeceğiz? Kanun kuvvetinde bir kararname mi olacak; başka bir yürütme yetkisi mi; yoksa, bir açık bent burada bırakmak mümkün mü; deprem afetleri bu kapsamdadır diye bir ilave mümkün müdür?

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, önergeler hazırlanmıştır. Bolu'nun diğer ilçelerini kapsayan önergeler verilmiş; bunları biraz sonra değerlendireceksiniz.

Allah korusun, yeni bir deprem olursa "kapıyı açık bırakalım" diyorsunuz. Bu Meclis ayakta olduğu sürece, zaten her zaman bir çare getirecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ayhan.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, sorum şudur: Göttürü vergi mükelleflerinin 1998 vergi matrahlarından yüzde 5 vergi alırken -ki, bunlar, yıllık kazancı takriben 1 milyar lira civarında olan kişilerdir- yılda 12 milyar lira geliri olan, ayda 1 milyar lira geliri olan kişilerin vergiden muaf tutulmasının hangi gerekçeye, hangi adalet ölçülerine uygun olduğunu sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Sayın Bakan bu soruyu dinleyemediler yalnız.

BAŞKAN – Yazılı da cevap verebilirsiniz efendim.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Yazıyla verelim efendim; çok hızlı soruldu. Ben soruyu duyamadığım için, sorunun tamamını anlayamadığım için soruyu tercüme ettirdim; fakat, yazılı cevap verelim efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sünnetçioğlu.

AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, delaletinizle, sorularımın Bakanımız tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Sayın Bakanım, bu maddenin (a) bendinde Bursa İli zikredilmemiştir. Bursa, biliyorsunuz, deprem bölgesi kapsamındadır. Aşağıdaki (b) fıkrası -Bursa İli zikredilmediğinden dolayı- Bursa'yı da kapsıyor mu? Yani "yüzde 10 zarara uğrayanlar" ifadesi Bursa'yı da kapsıyor mu? İkincisi, ticarî zarar olanları da kapsıyor mu? Yani, İnegöl'de, Kocaeli'ne, Sakarya'ya mal vermiş olan bir esnafın, oradan alacaklarını alamadığından dolayı yüzde 10'u geçen kayıpları da varsa, bu maddeler bunları da kapsıyor mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sünnetçioğlu.

Buyurun Sayın Bakan.

ORMAN BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Efendim, 17 Ağustos depreminde, Türkiye'nin neresinde olursa olsun, herhangi bir kişi varlığının yüzde 10'unu yitirmişse, (b) bendinin kapsamı içindedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Soru-cevap işlemi bitmiştir.

3 üncü madde üzerinde dört önerge vardır; geliş sırasına göre okutup, aykırılık derecesine göre işleme koyacağım.

Birinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emrehan Halıcı

Ömer İzgi

Murat Başesgioğlu

Konya

Konya

Kastamonu

İsmail Köse

Ahmet Kabil

Zeki Çakan

Erzurum

Rize

Bartın

Muafıklar

MADDE 3.- Aşağıda yazılı mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaftır.

a) 17/8/1999 veya 12/11/1999 tarihleri itibariyle; Sakarya ve Yalova İllerinin merkez ve ilçeleri, Kocaeli İlinin Körfez, Gölcük ve Karamürsel İlçeleri ile Bolu İlinin merkez, Düzce, Gümüşova, Gölşaka, Cumayeri, Çilimli, Yığılca, Mudurnu, Göynük ve Akçakoca İlçelerinde Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremde zarar görmediğini veya vergi ödemek istediğini beyan edenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler,

b) 17/8/1999 veya 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) eşini veya birinci derece kan fısımlarından birini kaybedenler.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN – İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı tasarruun 3 üncü maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

a) 17/8/1999 tarihi itibarıyla; Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu İllerinin merkez ve ilçelerinde Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremden zarar görmediğini beyan edenler hariç) ile bu illerde çalışan tüm ücretliler.

Mehmet Batuk	Ali Güner	Ali Oğuz
Kocaeli	Iğdır	İstanbul
Rıza Ulucak	Mustafa Niyazi Yanmaz	Ahmet Karavar
Ankara	Şanlıurfa	Şanlıurfa
Hüseyin Karagöz	Osman Pepe	
Çankırı	Kocaeli	

BAŞKAN – Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı tasarruun 3 üncü maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

a) 17/8/1999 tarihi itibarıyla; Sakarya, Kocaeli ve Yalova İllerinin merkez ve ilçeleri, Bolu İlinin Düzce, Güntüştova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli ilçelerinde Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremden zarar görmediğini beyan edenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler."

Mehmet Batuk	Ali Güner	Lütfi Yalman
Kocaeli	Iğdır	Konya
Hüseyin Arı	Ahmet Karavar	Mahfuz Güller
Konya	Şanlıurfa	Bingöl
Suat Pamukçu		
Bayburt		

BAŞKAN – Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 159 sıra sayılı kanun tasarruunun 3 üncü maddesinin (b) bendinin başlangıcına "12/11/1999 ve" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Suat Pamukçu	İsmail Özgün	M.Zeki Çelik
Bayburt	Balıkesir	Ankara
Musa Uzunkaya	İlyas Arslan	Osman Pepe
Samsun	Yozgat	Kocaeli

BAŞKAN – Şimdi en aykırı önergeden işleme başlıyorum ve okutuyorum efendim.

MURAT SÖKMENOĞLU (İstanbul) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum efendim.

BAŞKAN – Efendim, oylamaya geçmedik...

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görtlülmekte olan kanun tasarsının 3 üncü maddesinin aşğıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emrehan Halıcı

(Konya)

ve arkadaşları

Muafliklar

Madde 3- Aşğıda yazılı mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaftr.

a) 17/8/1999 veya 12/11/1999 tarihleri itibariyle; Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçeleri, Kocaeli ilinin Körfez, Göletük ve Karamürsel ilçeleri ile Bolu ilinin merkez, Düzce, Güntüfova, Gölyaka, Cumayeri, Çilimli, Yiğilca, Mudurnu, Göyntük ve Akçakoca ilçelerinde Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremde zarar görmediğini veya vergi ödemek istediğini beyan edenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler,

b) 17/8/1999 veya 12/11/1999 tarihlerinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) eşini veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybedenler.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkanım, çoğunluğumuz yok; uygun görüşle, takdire sunuyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet?..

ORMAN BAKANİ NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılıyorz efendim.

MURAT SÖKMENOĞLU (İstanbul) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum efendim.

BAŞKAN – Önerge sahibi, gerekçe mi okunsun?

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) – Gerekçe okunsun...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

12/11/1999 tarihinde meydana gelen deprem ve uygulama kolaylığı nedeniyle değişiklik öncelinedir.

BAŞKAN – Önergeyi...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Arayacağım efendim, arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MURAT SÖKMENOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Arayacağım diye söyledi...

BAŞKAN – Efendim, telaş buyurmayın; karar yetersayısını arayacağım. Oylama yapıyorum, ilk defa da oylama yapmıyoruz bu Mecliste.

Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

Grup başkanvekillerinin bir önerisi var mı efendim?

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Kısa bir ara verelim.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, 10 dakika ara verelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – 10 dakika ara verelim; uygundur Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 22.58

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 23.10

BAŞKAN : Başkanvekili Nejat ARSEVEN

KÂTİP ÜYELER : Cahit Savaş YAZICI (İstanbul), Hüseyin ÇELİK (Van)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 24 üncü Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

159 sıra sayılı kanun tasarısının müzakerelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

3. – 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (11525) (S. Sayısı : 159) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Değerli milletvekilleri, Komisyon Genel Kurul salonunda hazır bulunmadığı için, diğer işe de geçemiyoruz. Dolayısıyla, kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 25 Kasım 1999 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 23.12

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, ruhsatlı silah sayısına ve bununla ilgili toplanan bağışlara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/695)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasasının 98 inci maddesi ve T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 96 ve devamı maddeleri uyarınca, Sayın İçişleri Bakanı Sadettin Tantan tarafından yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

14.10.1999

Ali Arabacı

Bursa

Sorular :

1. Türkiye'de ruhsatlı silah sayısı nedir?
2. Son 5 yılda verilen ruhsat sayısı (taşıma ve bulundurma) ne kadardır?
3. Bursa'daki ruhsatlı silah sayısı nedir? Son 5 yılda verilen ruhsatların yıllara göre dağılımı nedir?
4. Bursa'da silah ruhsatıyla ilgili bağış toplandığı öne sürülüyor. Bu bağışlar toplanıyor mu?
5. Eski Bursa Valisi Orhan Taşanlar'ın silah ruhsatlarının geliri ile kendi adına okul yaptırdığı bilgileri gazetelerde yer aldı. Bu konuda İçişleri Bakanlığının onayı var mıdır? Orhan Taşanlar'ın görev yaptığı sürede silah ruhsatı verilenlerin ve silah ruhsatı yenilenenlerin isimleri nedir?
6. Son 5 yılda ruhsatlı silah ile suç işleyenlerin sayısı yıllara göre nedir?
7. 4 ilncü maddede değinilen bağışlar toplanıyorsa hangi fonda birikiyor, bu fon denetleniyor mu?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01.262718

24.11.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 1.11.1999 gün ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/695-2150/5764 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Ali Arabacı tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

1. Son beş yıl itibarıyla, (5909) yivli tüfek ruhsatı, (729541) av tezkeresi, (230384) adet av tüfeği sahiplik belgesi olmak üzere toplam (965834) adet ruhsatlı tüfeğin bulunduğu,
2. Son beş yılda, (264238) taşıma ruhsatlı ve (197565) bulundurma ruhsatlı tabanca bulunduğu anlaşılmıştır.
3. Bursa ilinde son beş yılda verilen silah ruhsatı (14014) olup, yıllara göre dağılımı sunulmuştur. (EK-1)
4. Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın 3.9.1998 ve 31.12.1998 tarihli onayları ile 91/1779 Karar Sayılı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin (a) bendine göre silah taşıma ruhsatı talep edenlerden durumları uygun olanlardan kendi nzası ile makbuz mukabilinde bağış alındığı anlaşılmıştır.

Ancak, bağışların toplanması vatandaşlarımızın şikayetlerine neden olduğundan Bakanlığımca 5.8.1999 tarih ve 132 sayılı genelge ile vatandaşların rızası olmaksızın hiçbir surette bağış toplanmaması ilgili birimlere ve valiliklere bildirilmiştir.

5. Bursa İli Yıldırım İlçesi, Değirmenönü Mahallesinde bulunan mülkiyeti maliye hazinesine ait olan H22d. 09b. Pafta ve 1247 no.lu parselde kayıtlı 31.400 m². Arsanın bir bölümüne Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar tarafından, Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü teknik elemanları denetiminde yapımına başlanılan İlköğretim Okulu ile ilgili belgeler gönderilmiştir. (EK-2)

Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar tarafından silah ruhsatı verilen ve yenilenenlere ait (450) kişilik liste sunulmuştur. (EK-3)

6. Ruhsatlı ve ruhsatsız silahlarla işlenen suçlara ait istatistiki bilgi sunulmuştur. (EK-4)

7. Yukarıda belirtilen bağışların İl Hizmetlerine Yardım Derneğinin T.C. Ziraat Bankası Merkez Şubesi ile Vakıflar Bankası Bursa Şubesine yatırılması için hesap açtırıldığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantın
İçişleri Bakanı

EK : 1

1.1.1995 ve 30.9.1999 Tarihleri Arası
Verilen Taşıma ve Bulundurma Ruhsat Sayısı

Ruhsat Cinsi	1996	1996	1997	1998	1999	Toplam
Harçlı Taşıma	1294	1382	618	760	526	4580
Kamu Taşıma	400	381	284	368	416	1849
Emekli Kamu Taşıma	215	298	209	155	129	1006
Toplam	1009	2061	1111	1283	1071	7435
Bulundurma	1474	1746	1257	972	1139	6579
Genel Toplam	3383	3807	2368	2255	2201	14014

EK : 2

T.C.

Bursa Valiliği

Emniyet Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.4.16.00.44.99/2673

9.11.1999

Konu : Bilgi talebi

İl Millî Eğitim Müdürlüğüne

İlgi : İçişleri Bakanlığı Em.Gen.Müdd. 8.11.1999 gün ve B.05.1. egm. 0.11.03.04.99/1413 yazısı,

İlgi yazı ile Bursa Eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın ilimizde okul yaptırıp yaptırmadığı ile yaptırmakta ise buna dair Bakanlık onayının olup olmadığının, varsa onaydan bir suretin tasdiklenerek gönderilmesini arz ederim.

H. Aydın Genç
1 inci Sınıf Emniyet Müdürü
İl Emniyet Müdürü

T.C.

Bursa Valiliği

İl Millî Eğitim Müdürlüğü

9.11.1999

Sayı : B.08.4.MEM.4.16.00.05.(YT)-1/50224

Konu : İlköğretim Okulu inşaatı

İl Emniyet Müdürlüğüne

BURSA

İlgi : 9.11.1999 tarih ve 2673 sayılı yazımız.

İlimiz, Yıldırım İlçesi, Değirmenönü Mahallesinde bulunan mülkiyeti maliye hazinesine ait olan H22d. 09b. Pafta ve 1247 no.lu parselde kayıtlı 31 400 m² arsanın bir bölümüne, Bursa Eski Valimiz Sayın M. Orhan Taşanlar tarafından, Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü teknik elemanları denetiminde yapımına başlatılan İlköğretim Okulu ile ilgili bilgi ve belgeler ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Engin Özbek

Millî Eğitim Müdürü

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı

21.10.1999

Sayı : B.08.0.YTD.0.29.09.00.715.1/8892

Konu : Ek yapım programı

Bursa Valiliğine

(Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgi : Bursa Valiliği, Millî Eğitim Müdürlüğünün 22.9.1999 gün ve 37926 sayılı yazısı.

İliniz 1999 Yılı İlköğretim Kurumları ek yapım programına ilişkin ilgi yazımız incelenmiştir.

İlgi yazı ekindeki ek yapım programında yeralan 345 000 000 000.-TL. keşif bedelli 32 derslikli Yıldırım İlçesi Vali M. Orhan Taşanlar İlköğretim Okulu inşaatı işi için tamamı Halk katkısı olarak belirtilmiş ancak İl Daimi Encümen Kararı ve protokolü olmadığı için ek yapım programınız Bakanlığımızca onaylanamamıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Kenan Turna

Bakan a.

Daire Başkanı

T.C.

Bursa Valiliği

İl Millî Eğitim Müdürlüğü

22.9.1999

Sayı : B.08.4.MEM.4.16.00.05.(YT)-01/37826

Konu : 1999 Yılı İlköğretim Yapım Ek Programı

Millî Eğitim Bakanlığına

(Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı)

Bakanlığımızca onaylanarak uygulamaya konulan İlimiz 1999 Yılı İlköğretim Yatırım Programına ek olarak hazırlanan Ek Yapım Programı Tablo 21 ve kereste tahsisleriyle ilgili tablo 12

ilişikte sunulmuştur.

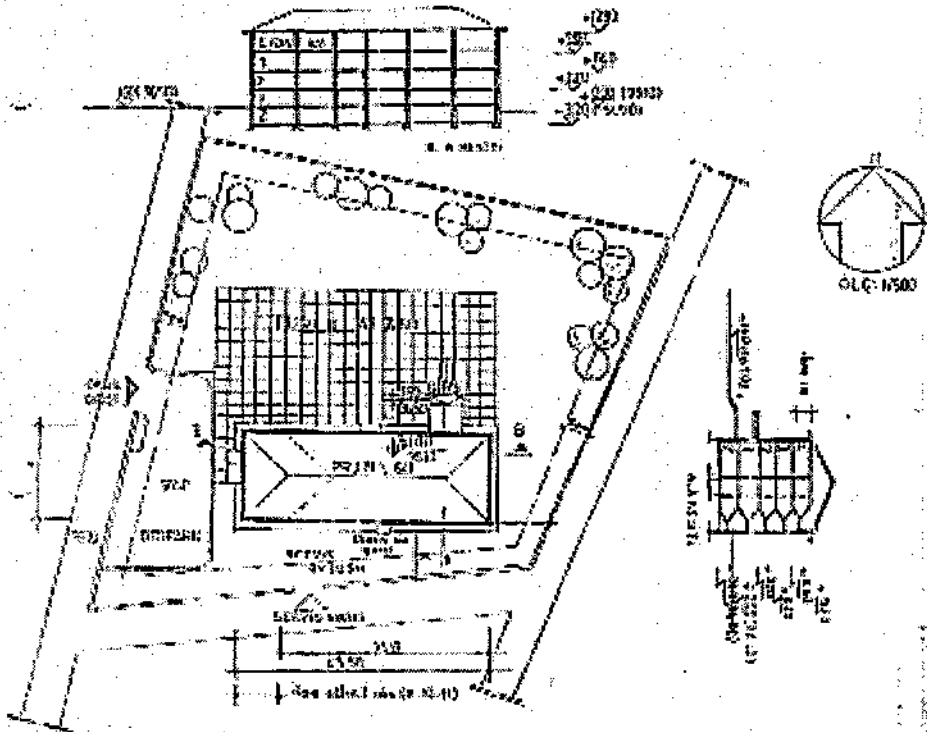
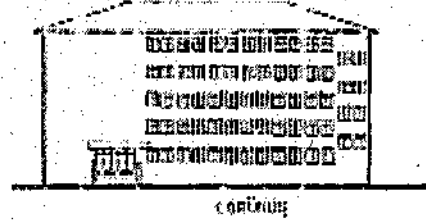
Tablo 21 Ek Yapım Programında yer alan İlimiz Yıldırım İlçesi, Vali M. Orhan Taşanlar İlköğretim Okulu binası inşaatı, tamamen tarafından yaratılan kaynak vasıtasıyla yaptırılmaktadır.

Söz konusu okul binası inşaatı 1999 yılı sonu itibariyle tamamlanarak hizmete hazır hale getirilecektir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, ilişikte sunulan Tablo 21 Ek Yapım Programının onaylanarak uygulamaya konulmak üzere ilimize gönderilmesine müsaadelerinizi arz ederim.

M. Orhan Taşanlar
Bursa Valisi

**VALİ
M. ORHAN TAŞANLAR
İLKÖĞRETİM
OKULU**

Vali M. Orhan Taşanlar İlköğretim Okulu İnşaatı İşine Ait Teknik Bilgiler

A) Sözleşme Bilgileri :

1. Proje Maliyeti : 300 000 000 000.-TL.
2. Yer Teslim Tarihi : 28.4.1999
3. İşe Başlama Tarihi : 28.4.1999
4. Proje Bitim Tarihi : 31.12.1999

B) Projenin Genel Tanımı :

- Proje No : 641/G
Taban Alanı : 796 m²
İnşaat Alanı : 3980 m²

a) Beden Eğitim Salonu, Soyunma Odaları : 527 m².

- b) Derslik 32 ad.
c) Danışma 1 ad.
d) Personel Odası 1 ad.
e) Ders Araç Odası 5 ad.
f) İdarî Odalar 12 ad.
g) Kütüphane 1 ad.

C) Genel Bilgi :

İlk aşamada kaba bütümlü 98 000 000 000.-TL.'ye ihale edilen okul inşaatının, 1999 yılı Birim Fiyatlarıyla maliyeti 300 000 000 000.-TL.'dir. 1999-2000 Öğretim Yılında hizmete verilmesi planlanmıştır.

Bursa Vafiliği
Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü

Karar Tarihi : 12.4.1999

Karar Sayısı : 49

KARAR

Derneğimizce Bursa-Yıldırım-Cumalıkızık-Değirmenönü mahallesinde; bir ilköğretim okulu yapılmasına;

Bahis konusu ilköğretim okulu ile ilgili proje dahil tüm teknik işlemlerin Bursa Bayındırlık ve İskân Müdürlüğüne yürütülmesine;

İhalenin en az 5 adet olmak üzere belirlenecek müteahhit ve taşaronlardan teklif almak suretiyle yapılmasına;

İnşaatın seyrine göre, Bayındırlık ve İskân Müdürlüğüne tahakkuk ettirilecek hakediş düzenlemelerine göre yükleniciye ödeme yapılmasına;

Dernek, kişi ve kuruluşlarca yapılabilecek her türlü inşaat malzeme yardımlarının inşaatla kullanılmak üzere yükleniciye tutanakla teslimine, malzeme bedellerinin imalata dönüşüm sonrası Bayındırlık ve İskân Bakanlığı fiyat analizleri esaslarına göre kesilip bakiye tutarının ödenmesine,

Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü tarafından yürütülen kontrollük hizmetleri ve bakediş düzenlemelerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığının birim fiyat esasları teknik şartname ve eklerine göre yapılmasına Dernek Tüzüğüümüzün 3 üncü maddesinin a. fıkrasına göre karar alınmış olup, kararın Bursa Valisinin onayına sunulmasına,

Oybirliği ile karar verilmiştir. 12.4.1999

Başkan
Emre Ayman
Üye
Sabiha Gümölcine

2 nci Başkan
Feride Kanat

Muhasip
Ahmet Atlı
Üye
Nurcan Arkon

Olur
M. Orhan Taşanlar
Bursa Valisi

T.C.

Bursa Valiliği

Emniyet Müdürlüğü

28.1.1999

Sayı : B.05.1.EG.4.16.00.12-99.Der.Br. (16.19.084)

Konu : Tüzük değişikliği ilanı.

Bursa İl Hizmetlerine Yardım Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığına

Merkezi ilimizde olmak üzere kurulu "Bursa İl Hizmetlerine Yardım Derneği"nin 11.1.1999 tarihinde yapılan olağan genel kurul toplantısında dernek tüzüğüünün 3 üncü maddesine (a-b-c-d-e) fıkralarının eklenmesine ve 20 nci maddesinin değiştirilmesine karar alınmıştır.

Adı geçen dernek tüzüğüünün değiştirilen ve eklenen maddeleri incelenerek, 2908 sayılı Dernekler Kanununa uygun olduğu görülmüş, yeni şekli ile tastik edilen tüzük EK'te gönderilmiştir.

2908 sayılı Dernekler Kanununun 13 üncü maddesi gereğince, yazımızın alınmasını müteakip 15 gün içerisinde dernek tüzüğüünün değiştirilen ve eklenen maddelerinin yeni şekli ile mahallî bir gazetede ilan ettirilerek, ilana ait beş adet gazetenin yayım tarihinden itibaren 15 gün içinde Valiliğimize gönderilmesini, bu zorunluluğa uyulmadığı takdirde, anılan Kanunun 78/1 inci maddesine göre işlem yapılacağına bilinmesini;

Rica ederim.

İlhan Uluköse
Vali a.
Vali Yardımcısı

2908 Sayılı Kanuna Göre Kurulan Dernek Ana Tüzüğü

Madde 1. Derneğin Adı : Bursa İl Hizmetlerine Yardım Derneği

Madde 2. Derneğin Merkezi : Bursa

Madde 3. Derneğin Amacı ve bu amacı gerçekleştirmek için ne surette faaliyette bulunacağı;

a) Bursa ilinde yapılacak her türlü sosyal, ekonomik, kültürel, eğitim, sportif yatırımları yapmak veya bu yatırımlara maddî manevî katkıda bulunmak.

- b) Bu amaca uygun faaliyetlerde üstün gayreti görülenleri Valinin onayı ile nakten ödüllendirmek.
- c) Hizmet binalarının donanımı ek hizmetlerde ve geçici görevlerde çalışan personelin hizmetin gerektirdiği ihtiyaçlarını karşılamaktadır.
- d) Yönetim Kurulunun alacağı yatırım kararları Valinin onayı ile yürürlüğe girer.
- e) Dernek bu amaca ulaşmak için; sosyal, kültürel, sportif faaliyetlerde bulunur, piyango düzenler, il hizmetlerine yönelik bağışları kabul eder, taşınmaz mal edinebilir.

Madde 4. Derneğin Kurucuları

<u>Adı Soyadı :</u>	<u>Doğum Yeri ve Yılı :</u>	<u>İşi ve Adresi :</u>
1. Türkân Aras	Göle - 1951	İl Yazı İşleri Müdürü
2. Vedat Atacan	Bursa - 1949	İl Plan. Koord. Müdürlüğü
3. Fazıl Varol	Bayburt - 1942	Bucak Müdürü
4. Şahinur Tunçakın	Bursa - 1949	İşlemler Şefi
5. Müjgan Batmaz	Adapazarı - 1953	Evrak Kalemi Şefi
6. Kemal Aykutoğlu	Keşap - 1949	Şef
7. Ahmet Atlı	Bayat - 1955	Tahrirat Kâtibi

Madde 5. Derneğe Üye Olmanın Şartları :

- a) Medenî hakları kullanma ehliyetine sahip 18 yaşını bitirmiş ve T.C. vatandaşı olan.
- b) Ağır hapis cezası ile hükümlü olmayan
- c) Taksirli suçlar hariç olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezasına ve yüz kızartıcı suçlardan mahkûm olmayan.
- ç) Derneğin amacını benimsemiş olan herkes derneğe üye olmak için müracaat eder, yönetim kurulu müracaat edenlerin durumunu, dernekler kanununun 16 ncı maddesine uygunluğunu inceleyerek 30 gün içinde üyeliğe kabul veya isteğin reddi şeklinde karara bağlayıp sonucu müracaat sahibine yazı ile duyurulur.

Madde 6. Dernek Üyeliğinden Çıkma ve Çıkarılma Hakkı :

Dernekler Kanununun 17 nci maddesindeki durumlarını kayıp eden veya bu maddedeki şartlara uymayan ve dernek tüzüğündeki maddeye aykırı davranışta bulunan üyelerin kayıtlı buldukları dernekteki üyelikleri sona erer.

Madde 7. Dernek Genel Kurulunun Teşekkül Tarzı :

Dernek Genel Kurulu, Derneğe kayıtlı üyelerin mevcudu ile teşekkül eder. En az 3 aylık aidat ödemeyenler genel kurula iştirak edemezler.

Derneğin Organları Şunlardır :

1. Genel Kurul
2. Yönetim Kurulu
3. Denetim Kurulu

Madde 8. Genel Kurulun Toplanma Zamanı :

Genel Kurul 2 yılda bir defa Mart ayı içinde olağan veya derneğin 1/5 inin yazılı isteği ile olağanüstü toplanır. Genel Kurul toplantıya Yönetim Kurulunca çağılır. Olağan Genel Kurul Toplantılarının en geç iki yılda bir yapılması zorunludur.

Madde 9. Dernek Genel Kurulunun Toplantısı

Dernek, Genel Kurulunu, Merkezin bulunduğu yerde yapar.

Madde 10. Çağrı Usulü :

Yönetim Kurulu, Dernek tüzüğüne göre Genel Kuruluna katılma hakkı bulunan üyelerin listesini düzenler. Genel kurula katılacak üyeler en az 15 gün önceden gündü, saati, yeri ve gündemi mahallî bir gazetede ilan edilmek suretiyle toplantıya çağırır. Bu çağrıda çoğunluk sağlanmaması sebebiyle toplantı yapılmaz. İkinci toplantının hangi gün yapılacağıda belirlenir. İlk toplantı saati ile ikinci toplantı gündü arasında bırakılacak zaman arası bir haftadan az olamaz.

Toplantının yapılacağı gün, saat ve yer ile toplantı gündemi toplantı gündünden en az 15 gün önce mahallîn en büyük Mülkî Amirliğince yazı ile bildirilir. Bu yazıya toplantıya katılacak üyeleri gösteren bir liste eklenir.

Toplantı başka bir sebeple geri bırakılırsa bu durum geri bırakma sebepleride belirtilerek toplantı ilanının yapıldığı gazeteye ikinci bir ilan verilerek üyelere duyurulur ikinci toplantının geri bırakma tarihinden itibaren en geç iki ay içinde yapılması zorunludur.

Üyeler ikinci toplantıya birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yeniden çağrılır. Toplantı ikinci fıkraya esaslarına göre mahallîn en büyük mülki idare amirliğine duyurulur. Genel Kurul toplantısı bir defadan fazla geri bırakılamaz.

Madde 11. Toplantı Yeter Sayısı :

Genel Kurul, dernek tüzüğüne göre genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır.

İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu ikinci toplantıya katılan üye sayısı dernek yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısı toplamın iki katından az olamaz.

Madde 12. Toplantının Yapılış Usulü :

Dernek Yönetim Kurulu toplantıları ilamda belirtilen ve mahallîn en büyük mülki idare amirine gönderilen gün, saat ve yerde yapılır. Genel Kurula katılacak üyeler kurulunca düzenlenen listede ki adları karşılığına imza koyarak toplantı yerine girerler. Yasadaki 23 üncü maddede belirtilen tamsayı sağlanmamışsa durum bir tutanakta tespit edilir ve toplantı yönetim kurulu başkanı veya görevlendireceği yönetim kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Hükümet Komiserlerinin toplantıya gelmemiş olması toplantının ertelenmesini gerektirmez.

Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir başkan ve yeteri kadar başkanvekilî ile kâtip seçilir. Toplantının yönetimi genel kurul başkanına aittir. Kâtipler toplantı tutanağını düzenler ve başkanla birlikte imzalar. Genel Kurulda her üyenin bir oy hakkı vardır. Üye oyunu bizzat kullanır.

Toplantı sonunda bütün tutanak ve belgeler yönetim kuruluna verilir.

Madde 13. Genel Kurulun Görev Yetkileri :

1. Kongre divanının seçilmesi,
2. Dernek organlarının seçilmesi,
3. Dernek Tüzüğü'nün değiştirilmesi,
4. Yönetim ve denetleme kurulları raporlarının görülmesi ve yönetim kurulunun ibra edilmesi,
5. Yönetim kurulunca hazırlanan raporun görüşülüp aynen veya değiştirilerek kabulü,

6. Dernek için gerekli taşınmaz malların satın alınması veya mevcut taşınmaz malların satılması hususunda yönetim kuruluna yetki verilmesi,
7. Derneğin faaliyetine kabılması veya ayrılması,
8. Derneğin uluslararası faaliyette bulunması, yurtdışındaki dernek ve kuruluşlara üye olarak katılması veya ayrılması,
9. Derneğin fesh edilmesi,
10. Mevzuatta ve dernek tüzüğünde genel kurulca yapılması belirtilen diğer görevlerin yerine getirilmesi.

Madde 14. Yönetim Kurulu :

Yönetim kurulu 5 asıl ve 5 yedek olmak üzere genel kurul tarafından gizli oyla seçilir. (Yönetim kurulu 5 asıl ve 5 yedek üyeden az olamaz)

Madde 15. Yönetim Kurulunun Görevleri

1. Derneği temsil etmek veya bu hususta kendi üyelerinin bir veya bir kaçına yetki vermek.
2. Dernek şubelerinin açılmasını kararlaştırmak ve şube kurucularına yetki vermek.
3. Derneğin gelir ve gider hesaplarına ilişkin işlemleri yapma ve gelecek döneme ait bütçeyi hazırlayarak genel kurula sunmak.
4. Türk vatandaşı olmayanların dernek üyeliğine kabulü halinde bunları 10 gün içinde mahal-fin en büyük Mülkî Amirliğine bildirmek.
5. Dernek tüzüğünün ve mevzuatının kendisine verdiği diğer işleri yapmak ve yetkilerini kullanmak.

Madde 16. Yönetim Kurulunun Yedek Üyelerle Tamamlanması

Yönetim Kurulu üye sayısı, boşalmalar sebebiyle yedeklerinden getirilmesinden sonra üye tam sayısının yarısından aşağı düşerse genel kurul mevcut yönetim kurulu üyeleri ve denetleme kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrının yapılması halinde dernek üyelerinden birinin baş vurması üzerine sulh hukuk hâkimi duruşma yaparak dernek üyeleri arasından sadece üç kişiyi bir ay içinde genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirilir.

Madde 17. Denetleme Kurulu

Denetleme Kurulu 3 asıl, 3 yedek üyeden az olmamak üzere genel kurulca seçilir. Bu kurul denetleme görevini dernek tüzüğünde tespit edilen esas usullere göre ve altı ayı geçmeyen aralıklarla yapar ve denetleme sonuçlarını bir rapor halinde yönetim kuruluna ve toplandığında genel kurula sunar.

Madde 18. Organlara Seçilenlerin İdareye Bildirilmesi

Genel Kurulca yapılan seçimi izleyen 7 gün içinde yönetim kurulu başkanı tarafından yönetim ve denetleme kurullarıyla derneğin diğer organlarına seçilen asıl ve yedek üyelerin ad ve soyadları, baba adları, doğum yeri ve tabiyetleri, meslekleri ve ikâmetgâhları dernek merkezinin bulunduğu yerin en büyük mülkî Amirliğine yazı ile bildirilir.

Madde 19. Şubelerin Kuruluşu

Derneğin şubesi yoktur. Dernekler tüzüklerinde belirttikleri takdirde dernekler kanununun 31 inci maddesindeki şartlara uymak zorundadır.

Madde 20. Derneğin Gelirleri

1. Üye aidatları yılda 1 200 000 TL.'dir.
2. Dernekçe yapılan yayınlar tertiplenen piyango, balo, eğlence, temsil, konser, sportif yarışmalar ve konferans gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler.
3. Derneğin mal varlığından elde edilen gelirler.
4. Bağışlar ve yardımlar.
5. Yardım toplama hakkındaki mevzuat hükümlerine uygun olarak toplanacak bağış ve yardımlardan ibarettir.

Derneklerin dış ülkelerdeki gerçek veya tüzel kişilerden veya diğer kuruluşlardan yardım alması İçişleri Bakanlığının izni ile olur.

Madde 21. Gelir ve Giderlerde Usul

Dernek gelirleri alındı belgesi ile toplanır ve giderler harcama belgesi ile yapılır. Bu belgelerin saklama süresi özel kanunlarla gösterilen daha uzun süreye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere 6 yıldır.

Dernek gelirlerinin alınmasında kullanılacak alındı belgesi Maliye Bakanlığınca bastırılır. Bu alındı belgelerinin biçimi, bastırılması, derneklere verilmesi, kullanılanların denetlenmesi ve alınacak ücret İçişleri ve Maliye Bakanlığınca düzenlenecek yönetmelikle belirlenir. Alındı belgesinde ödeme ve bağışta bulunanların açık kimliği ve imzası bulunur.

Maliye Bakanlığı yazılı istemden itibaren 30 gün içinde alındı belgesini sağlayamazsa ilgili dernek özel olarak bastıracağı alındı belgelerini mahalli en büyük mülki amirliğine onaylatarak bağış ve aidat kabul edebilir. Mahallin en büyük Mülki Amirliği bu alındı belgelerini liste halinde bir tutanağa bağlayarak onaylar.

Maliye Bakanlığınca resmî alındı belgesi sağlandıktan sonra özel alındı belgeleri kullanılmaz. Bağış ve aidat toplayacak kişi veya kişileri dernek yönetim kurulu huzurlu bir kararla belirtir ve bu karar o yerin en büyük Mülki Amirliğine tescil ettirilir. Dernek adına gazete, dergi ve öteki basılı eserler vererek bunlar karşısında para veya başka bir yardım toplamak yasaktır.

Madde 22. Derneklerin Yönetimi

- a) Dernekler Kanununun 45, 46 ve 47 nci maddelerinde gösterilen şekilde idare tarafından,
- b) Tüzüğün 17 nci maddesinde gösterildiği şekilde denetleme kurulu tarafından denetlenir.

Madde 23. Tüzük Değişikliği

Dernek tüzüğü genel kurula katılan üyelerin 2/3 ünün kabulü ile ancak genel kurul tarafından değiştirilir. Yönetim kurulu bu değişikliği Kanunun 13 üncü maddesinin son paragrafına göre aynı maddede yapılan açıklamaya göre mahallinde bir gazetede ilan edilir. Gazete çıkmayan yerlerde ise, il merkezinde çıkan bir gazetede yayınlanır. Bu gazetenin 6 nüshası yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde yönetim kurulu tarafından dernek merkezinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirliğine verilir.

Madde 24. Genel Kurul Kararıyla Derneğin Feshi

Dernek genel kurulu, her zaman derneğin feshine karar verebilir. Genel kurulun derneğin feshine karar verebilmesi için tüzüğe göre genel kurula katılma hakkına sahip bulunan dernek üyelerinin en az 2/3 ünün toplantıda hazır bulunması şarttır. İlk toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde üyeler Dernekler Kanununun 21 inci maddesine göre ikinci toplantıya çağırılır. İkinci top-

lantıya katılan üye sayısı ne olursa olsun fesih konusu görüşülebilir. Feshe ilişkin kararın toplantıda hazır bulunan 2/3 çoğunluğuyla verilmesi zorunludur.

Derneğin feshi yönetim kurulu tarafından beş gün içinde Mahallin en büyük Mülki İdare Amirliğine yazı ile bildirilir. Bir derneğin kapatılması için dava açıldıktan sonra derneğin genel kurul tarafından verilen feshi kararı açılmış bulunan davanın yürütülmesine ve kapatma kararı verilmesi halinde doğacak hukuki sonuçlara engel olamaz. Dernek ayrıca ilgili kanunla yazılı olduğu hallerde idarece feshi edilebilir. Fesh edilen dernek malları hayır kurumlarından birine (Kızılay vb.) devredilir.

Madde 25. Derneğin Tutmakla Yükümlü Olduğu Defterler

Dernek aşağıdaki yazılı defterleri tutar;

1. Üye Kayıt Defteri
2. Karar Defteri
3. Gelen ve Giden Evrak Defteri
4. Gelir ve Gider Defteri
5. Bütçe Kesin Hesap ve Bilanço Defteri
6. Demirbaş Defteri
7. Alındı Belgesi Kayıt Defteri

Bu maddede yazılı defterlerin noterden tasdikli olması zorunludur.

Madde 26. Derneklerin Tüzel Kişilik Kazanması ve Kuruluş Bildirgesi

Dernekler kuruluş bildirisini ve eklerini merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük Mülki Amirliğine vermek suretiyle tüzel kişilik kazanır. Kuruluş bildirgesinde kurulacak derneğin adı, ikâmetgâh adresi, kurucuların adı soyadı, doğum yeri ve tarihi, meslek veya sanatı ve tabiyeti ile ikâmetgâhlarının belirtilmesi ve bu bildirin bütünü kuruluşlar tarafından imzalanması ve bildiriye kurucuların nüfus cüzdan örneklerinin adli sicil belgelerinin ve kurucuların ayrı ayrı düzenledikleri dernek kurucusu olabilmek şartlarını taşıdıklarını belirten imzalı beyannameler ile kurucular tarafından imzalanmış dernek tüzüğüdürün dört adedinin eklenmesi zorunludur.

Dernek organlarının oluşmasına kadar dernek işlerini yürütmeye ve derneği temsil etmeye yetkili geçici yönetim kurulu üyelerinin adı soyadı ve ikâmetgâhları ile yapılacak yazışma tebligatı almaya yetkili kişi veya kişilerin adı soyadı ve adresleri de belirtilir. Bildiri ve belgelerin alındığı anda ilgili mülki amirlikçe bir alındı belgesi verilir.

Madde 27. İlk Genel Kurul Toplantısı

Dernekler tüzüklerini gazetede yayımlandıkları günü izleyen altı ay içinde ilk genel kurul toplantılarını yapmak ve organlarını oluşturmak zorundadırlar. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde mahallin en büyük Mülki Amiri derneklerin kendiliğinden dağılmış sayılmasına karar verir.

Madde 28. Tüzüklerin Gazete İlanı

Dernekler Kanununun 13 üncü maddesinde belirtildiği üzere dernek tüzüğü ve ikâmetgâhları kanunun 10 uncu maddesinin 4 fıkrası gereğince yapılan bildirimden itibaren 15 gün içinde mahalli bir gazetede yayınlanır. Bu gazetenin beş nüshası yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde geçici yönetim kurulu tarafından dernek merkezinin bulunduğu yerin Mülki Amirliğine verilir. Tüzüklerde ve dernek ikâmetgâhlarında yapılan değişikliklerde aynı usule tabidir.

Madde 29.

Tüzükte mevcut olmayan hususlarda İhtizumu halinde Dernekler Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Başkan	2 nci Başkan	Muhasip
Emre Ayman	Feride Kanat	Ahmet Atlı
Üye		Üye
Sabiha Gümülcine		Nurcan Arkon

(3/a-b-c-d-e) ve

Tüzüğün değişik (20 nci)

Maddeleri 2908 sayılı Dernekler Kanununa uygun
görüldüğünden Valiliğimizce onaylanmıştır.

28.1.1999

EK.3

İlgi : 8.11.1999 gün ve B.05.1.EGM.0.11.03.04.99/1413 sayılı yazının 2 nci maddesinde belirtilen silah ruhsatları ile bağış toplanıp toplanmadığı hakkında bilgi istenilmektedir.

Bursa Eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın 3.9.1998 tarihli olurları ile Bursa İlinde yapılacak olan her türlü Sosyal Ekonomik Dinlenme Tesisleri yatırımlarına, kültürel yatırımlar ve aktiviteler ile mesleki ve diğer hizmetlere maddi katkıda bulunmak üzere Valiliğimiz bünyesinde il hizmetlerine yardım derneği" kurulmuş bulunmakla; yukarıda bahsi geçen hizmetlere yardım amacıyla 6136 Sayılı Kanun uyarınca ruhsata bağlanan silahların kayıt ve tesciline ilişkin esas ve usulleri düzenleyen 91/1779 Karar Sayılı Yönetmeliğin 7/a maddesine göre Can Güvenliğinden bahisle Silah Taşıma Ruhsatı almak için müracaat ederek yapılan tabkikat neticesinde yasal bir engeli bulunmayanlardan, kendi hüs-n-û rızası ile makbuz mukabilinde 250 000 000 TL (ikiyüzelli milyon) bağış alınması, alınan bağışların T.C. Ziraat Bankasının merkez şubesinde açılan 304440-2190 no.lu hesaba yatırılmasının olurları ile il hizmetlerine yardım derneğine bağışta bulunmak suretiyle taşıma izni verilendirin adı soyadı-mesleği-onay-tarihi-makbuz numaraları liste şeklinde aşağıya çıkartılmıştır.

Adı Soyadı :	Mesleği :	Onay Tarihi :	Makbuz No. :	Bağış Miktarı :
01. Erullah Balcı	Mitteahhit	10.9.1998	0040053	250 000 000 TL
02. Hüseyin Birben	Ayakkabı Mağ. Sahibi	"	0040055	"
03. Ergun Bekçi	Servis Koç Oto Ser. Müd.	"	0040056	"
04. Ergun Bahadır	Ortaklar Tic. Ltd. Şti.	"	0040059	"
05. Yaşar Kılıç	Emekli Memur Tekstil	"	0040062	"
06. Mehmet Tekin	Oto Komisyoncusu	"	0040065	"
07. Ali Damlacı	Akkoyunlu A.Ş. İşl. Müd.	"	0040052	"
08. Ali Sami Evkuran	Evtaş Klima Ltd. Şti.	"	0040096	"
09. Hüseyin Sevinç	İnegöl Taş. Koop. Bşk.	"	0040063	"
10. Fahri Arık	Keresteci-Turizm işlt.	"	0040051	"

Adı Soyadı :	Mesleği :	Onay Tarihi :	Makbuz No. :	Bağış Miktarı :
11. Hüseyin Çakır	Mobilyacı	"	0040061	"
12. Ali Kemal Kaymaz	Makine İmalatı	"	0040054	"
13. Müzaffer Önadım	Öniş-Mak. Ltd. Şti.	"	0040058	"
14. Recep Özkan	Tilccar	"	0040064	"
15. Tevfik Şahinler	Deri Toptancısı	"	0040067	"
16. Hasan Kul	Konsan Mak. Ltd. Şti.	"	0040057	"
17. Mehmet Horoz	Müteahhit	"	0040060	"
18. Eren Veske	Yeminli Mali Müşavir	18.9.1998	0040066	"
19. İbrahim Ayaz	Sendika Şb. Bşk.	"	0040091	"
20. Hüsnü Bayar	DYP Yön. Kur. Üyesi			
	Oto Boy.	"	0040083	"
21. Mustafa Kaptan	Belediye Mec. Üye-Tekstil	"	0040079	"
22. Selahattin Uzun	Belediye Mec. Üye-Kasap	"	0040076	"
23. Celal Yılmaz	Otobüs İşletmecisi	"	0040072	250 000 000 TL
24. Mustafa Esen	Şirket Müdürü	"	0040074	"
25. Hüseyin Aslan	Bosh Bayi	"	0040078	"
26. Ömer Peksimet	Yemek Şirketi Sahibi	"	0040068	"
27. Mehmet Öztürk	Otel İşletmecisi	"	0040073	"
28. Mustafa Eker	Tekstil	"	0040081	"
29. Arif Celen	Şirket Yöneticisi	"	0040082	"
30. Cevdet Koçyiğit	Oto Yedek Parçacı	"	0040100	"
31. Mehmet Şirin Meriç	Oto Galerici	"	0040080	"
32. Mustafa Turan	Sendikacı	"	0040071	"
33. Halil Uğur	Sebze-Meyve İthalatçısı	"	0040077	"
34. İsmail Ermiş	Kasap	"	0040069	"
35. Ahmet Gedikoğlu	Müteahhit	"	0040075	"
36. Sadık Özdemir	Galerici	"	0040070	"
37. Seçim Gezegen	Çiftçi	30.9.1998	0040089	"
38. Mehmet Şentürk	Petrol Dağıtım Bayi	"	0040099	"
39. Fuat Karaca	Doktor	30.9.1998	0040097	"
40. Etem Şuha Göksoy	Diş Hekimi	"	0040088	"
41. Mustafa Ayaklı	SSK Emekli	"	0040086	"
42. İtker Yılce	Deri Ticareti	"	0040087	"
43. Mehmet Necati Çelik	Zeytin Ticareti	"	0040085	"
44. Muhsin Aydoğdu	Ortak Galeri-Emlakçı	"	0040090	"
45. Rasim Yılmaz Özkök	Gümrük Muayene Memuru	"	0040084	"

Adı Soyadı	Mesleği	Onay Tarihi	Makbuz No.	Bağış Miktarı
46. Aysel Kılıç	Müteahhit	"	0040092	"
47. Cemil Bayrak	Keresteci	"	0040095	"
48. Hüseyin Yılmaz	Tekstilci	"	0040098	"
49. Murat Uzun	Grda Ticareti	"	0040093	"
50. Necip Adıgüzel	Sebze-Meyve Komisyon.	"	0040094	"
51. Ayhan Aygül	Meşe Kanepe A.Ş. Bayi	10.9.1998	0040612	"
52. İrfan Kurubaş	Sendika Bşk.	18.9.1998	0040602	"
53. Osman Büyükvanlı	Mobilyacı	30.9.1998	0040601	"
54. Saffet Çakır	Keresteci	13.10.1998	0040611	"
55. Fatma İnce	Tekstil Müdürü	"	0040607	"
56. Sait Dinger	Uçaroğlu Tekst. Mut.	"	0040603	"
57. Ziya Ulusoy	İnş. Mülh. Kurular İnş.	"	0040608	"
58. Güngör Özkan	Beyaz Eşya Tic.	"	0040604	"
59. Bülent Şahin	Sanayici	"	0040605	250 000 000 TL
60. Muhsin Caner	Tekstil	"	0040606	"
61. Hüseyin Çakır	Şirket Müdürü	"	0040609	"
62. Serhan İrgat	Tekstil-Otomsan	"	0040610	"
63. Hacı Toraman	Nakliyecisi	"	0040625	"
64. Şükrül Hızlıtürk	Otomotiv Yan. Tic.	"	0040622	"
65. Cüneyt Öztürk	Banka 2 nci Müdürü	23.10.1998	0040613	"
66. Mehmet Ali Atalay	Hayvancılık	"	0040621	"
67. M. Salih Terzioğlu	Çiftlik Sahibi	"	0040615	"
68. Soner Kılıç	Resort Otel Müdürü	"	0040616	"
69. Mustafa Kahraman	Müteahhit	"	0040619	"
70. Ömer Sevinç	Nakliyecisi	"	0040618	"
71. Salih Kaptan	Sanayici	"	0040626	"
72. Fahrettin Kılıç	Taşeran-Müteahhit	"	0040624	"
73. Emin Birben	Ayakkabıcı	"	0040623	"
74. Ramis Bozbey	Şirket Satın Alma Müd.	"	0040614	"
75. İsmail Polat	Şirket Müdürü	"	0040620	"
76. Metin Alp	Şirket Sahibi	"	0040617	"
77. Necdet Homurca	Omaks Ltd. Şti. Sahibi	16.11.1998	0040629	"
78. Mualla Çiğdem	Yağ. Fab. Muhasebecisi	"	0040646	"
79. Bahri Ayhan Elçiler	Tıbbi Cihaz Şir. Sahibi	"	0040630	"
80. Veysel Özkarayurt	Beyaz Eşya Tic.	"	0040645	"
81. Veysi Özkarayurt	Beyaz Eşya Tic.	"	0040644	"

Adı Soyadı :	Mesleği :	Onay Tarihi :	Makbuz No. :	Bağış Miktarı :
82. Mehmet Melin Toplu	Balık Komisyoncusu	"	0040635	"
83. Sezgin Gezezen	Geniş Arazi Sahibi	"	0040648	"
84. Zeki Karabaş	Özel Bursa Sür. Kur. Sahibi	"	0040628	"
85. Fahrettin Baykan	Tekstil Tic.	"	0040637	"
86. Musa Koç	Kereste Tic.	"	0040633	"
87. Şerafettin Uğraşan	Ziraat İlaç Bayi	"	0040642	"
88. Osman Özütlük	İnegöl Taş. Koop. Muhasebe	"	0040647	"
89. Mustafa Turak	Elek. Teknisyeni	"	0040631	"
90. Ahmet Aydın	Orjan Ltd. Şti. Sahibi	"	0040636	"
91. Ahmet Yıldız	Arazi Sahibi	"	0040643	"
92. Ömer Öksüz	İş Teknisyeni	"	0040627	"
93. Osman Köseoğlu	Asped Sahibi	"	0040639	"
94. Cevdet Elveren	Şirket Sahibi	"	0040640	"
95. Mesut Yavuz	İhlas Motor Satış Müd.	"	0040641	250 000 000 TL
96. Halil İbrahim Gazi	Alfasos Genel Müd.	"	0040634	"
97. Hakan Çarker	Bursa Otomotiv Sahibi	"	0040631	"
98. Ali Yıldız	Tıbbi Malz. Şti. Sahibi	"	0040638	"
99. İ. Hakkı Coşkunhan	Tekstil	"	0040650	"
100. Murat Ünekçetin	Şirket Ortağı	3.12.1998	0040649	"
101. Oktay Atık	Muhasebeci	"	0040301	"
102. Ali Kama	Çiftçi	"	0040302	"
103. Mahmut Bilgin	Emlakçı	"	0040303	"
104. Özel Yıldız	Şirket Sahibi	"	0040304	"
105. Birol Taşkın	Harfiyatçı	"	0040305	"
106. İlhan Tatlıoğlu	Hayvancılık	"	0040306	"
107. Zeki Aytekin	Mali Müşavir	"	0040307	"
108. Necdet Şahin	Mobilyacı	"	0040308	"
109. Yücel Demir	Lastik Bayii	"	0040309	"
110. Yeşer Tekeroğlu	Av Bayii	"	0040310	"
111. Erol Kılıç	Doktor	"	0040311	"
112. Şaban Ayaydın	Tekstil	23.10.1998	0040312	"
113. Hürşit Parlak	Tekstil	3.12.1998	0040313	"
114. Halil Horoz	Müteahhit	"	0040314	"
115. Avni Tuğcu	Müteahhit	"	0040315	"
116. Adem Erdem	Tekstil	"	0040316	"
117. İsa Özikinci	Karadeniz Avize Sah.	"	0040317	"

Adı Soyadı	Mesleği	Onay Tarihi	Makbuz No.	Bağış Miktarı
118. Kıyam Topçuoğlu	Şirket Sahibi	"	0040318	"
119. Özkan İrman	Binteks Ortağı	"	0040319	"
120. Nedim Nallar	Binteks Ortağı	"	0040320	"
121. Cengiz Menteş	Sigortacı	23.10.1998	0040321	"
122. Osman Dora	Ticaret	22.12.1998	0040322	"
123. Ekrem Alfalı	Ticaret	"	0040323	"
124. Turgut Köroğlugil	Tekstil	"	0040324	"
125. Ayhan Akarsu	Müteahhit	"	0040325	"
126. Mehmet Şener	Sanayici	"	0040326	"
127. Mustafa Kitapçı	Marketçi	"	0040327	"
128. Kamil Korucu	Tekstil	"	0040328	"
129. Hüseyin Kavlak	Müteahhit	"	0040329	"
130. Abdullah Kavlak	Müteahhit	"	0040330	"
131. Süleyman Akın	Ekmek Fab. Sahibi	"	0040331	"
132. Adnan Özdemir	Ticaret	"	0040332	"
133. İlyas Kaya	Sütlücu Kur. Sahibi	"	0040333	"
134. Zafer Karalı	Mimar	"	0040334	"
135. G. Beşir Çelebisoy	Nakl. Şirketi Müdürü	"	0040335	"
136. Osman Boz	Mobilyacı	"	0040336	"
137. Efendi Çelik	Müteahhit	"	0040337	"
138. Tamer Metin	Çiftçi	"	0040338	"
139. Adem Yardımcı	Şirket Sahibi	"	0040339	"
140. Niyazi Narlı	Tekstil	28.12.1998	0040340	"
141. Alper Gürsoy	İplikçi	"	0040341	"
142. Mehmet Gümüş	Şirket Sahibi	"	0040342	"
143. Yaşar Kanberoğlu	Müteahhit	"	0040343	"
144. Ahmet Sönmez	Nakliyecisi	"	0040344	"
145. Ömer Fettullahoğlu	Şirket Müdürü	"	0040345	"
146. Eyyüp Yılmaz	Şahin Otomobil Müdürü	"	0040346	"
147. Mustafa Tümtürk	Mutemet	"	0040347	"
148. Nuri Kaplan	Şirket Sahibi	"	0040348	"
149. Selçuk Arıcan	Keresteci	"	0040349	250 000 000 TL
150. Şefik Kızıltepe	Müteahhit	"	0040350	"
151. M. Celal Hatipoğlu	Doktor	31.12.1998	0040451	"
152. Yalçın Altınsoy	Gümrük Memuru	"	0040352	"

Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın 3.9.1998 tarihli olurları ile İl Hizmetleri Yardım Derneğine 250 000 000 TL (İkiyüzellimilyon) bağış karşılığında 152 kişiye yönetmeliğin 7/a maddesi gereğince taşıma ruhsatı verilmiş olup bunlardan makbuz karşılığı olarak toplam 37 000 000 000 TL (Otuzyedimilyar) Ziraat Bankası Bursa Merkez Şubesinin 30440-2190 no.lu hesabına ve 1 000 000 000 TL (Birmilyar) da Vakıflar Bankası Bursa Şubesinin 010 304 430 no.lu hesabına olmak üzere toplam 38 000 000 000 TL (Otuzsekizmilyar) para yatırılmış olup makbuz örneği ilişikte sunulmuştur.

İlgi : 8.11.1999 gün ve B.05.1.EGM.0.11.03.04.99/1413 sayılı yazının 2 nci maddesinde belirtilen silah ruhsatları ile bağış toplanıp toplanmadığı hakkında bilgi istenilmektedir.

Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın 31.12.1998 tarihli olurları ile Bursa İlinde yapılacak olan her türlü sosyal ekonomik dinlenme tesisleri yatırımlarına, kültürel yatırımlar ve aktiviteler ile meslekî ve diğer hizmetlere maddî katkıda bulunmak üzere Valiliğimiz bünyesinde "il hizmetlerine yardım derneği" kurulmuş bulunmakla; yukarıda bahsi geçen hizmetlere yardım amacıyla 6136 Sayılı Kanun uyarınca ruhsata bağlanan silahların kayıt ve tesciline ilişkin esas ve usulleri düzenleyen 91/1779 Karar Sayılı Yönetmeliğin 7/a maddesine göre can güvenliğinden bahisle silah taşıma ruhsatı almak için müracaat ederek yapılan tahkikat neticesinde yasal bir engeli bulunmayanlardan, kendi hüs-n-ü rızası ile makbuz mukabilinde 500 000 000 TL (Beşyüzmilyon) bağış alınması, alınan bağışların T.C. Ziraat Bankasının merkez şubesinde açılan 30440-2190 no.lu hesaba yatırılmasının olurları ile il hizmetlerine yardım derneğine bağışta bulunmak suretiyle taşıma izni verilenlerin adı soyadı-mesleği-onay-tarihi-makbuz numaraları liste şeklinde aşağıya çıkartılmıştır.

Adı Soyadı :	Mesleği :	Onay Tarihi :	Makbuz No. :	Bağış Miktarı :
01. İsmet Şentürk	Ticaret	12.1.1999	0040453	500 000 000 TL
02. Yılmaz Kazma	Müteahhit	27.1.1999	0040454	"
03. Saffet Taşkın	Emlakçı	"	0040455	"
04. Kazım Elmas	Şirket Sahibi	"	0040456	"
05. Ali Kurumahmut	Şirket Sahibi	"	0040457	"
06. Selvet Şahin	Fırıncı	"	0040458	"
07. Halis Gönül	Şirket Sahibi	27.1.1999	0040459	"
08. Ahmet Şahin	Nakliyecisi	"	0040460	"
09. Veysel Şamdanlı	Müteahhit	11.2.1999	0040461	"
10. Metin Ceylan	Tekstil	"	0040462	"
11. İsmail Ertoksöz	İkrazatçı	"	0040463	"
12. Selahattin Seyis	Emlakçı	"	0040464	"
13. Muammer Güven	Çiftçi	"	0040465	"
14. Osman Ayaz	Çiftlik Sahibi	"	0040466	"
15. Mehmet Camcı	Tıbbî Cihazcı	"	0040467	"
16. Kemal Yavuz	Müteahhit	"	0040468	"
17. Mehmet Tekin	Emekli	"	0040469	"
18. Metin Aras	Arazi Sahibi	"	0040470	"
19. Bahri Ersoy	İnşaat Şirk. Sahibi	4.3.1999	0040471	"
20. Basri Yılmaz	Lokantacı	"	0040472	"

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Mesleği</u>	<u>Onay Tarihi</u>	<u>Makbuz No.</u>	<u>Bağış Miktarı</u>
21. Baki Kara	Tekstil	"	0040473	"
22. Nurettin Erçikti	Gramer Müdürü	"	0040474	"
23. Zülker Kavalcı	Gramer Müdürü	"	0040475	"
24. Mustafa Ersoy	Gramer Müdürü	"	0040476	"
25. Fahri Kaptanlar	Şirket Sahibi	"	0040477	"
26. Hakan Koyuncu	Şirket Sahibi	"	0040478	"
27. Ergün Türker	Tekstil	"	0040479	"
28. Hikmet Doğan	Şirket Müdürü	"	0040480	"
29. Tamer Dink	Dink Medikal	"	0040481	"
30. Emrullah Tuğcu	Müteahhit	3.12.1998	0040482	"
31. Halit Duman	Şirket Sahibi	17.3.1999	0040483	"
32. Şaban Muti	Müteahhit	"	0040484	"
33. Mustafa Çakar	Tekstil	17.3.1999	0040485	"
34. Duran Bıyık	Zeytin Ticareti	"	0040486	"
35. Osman Altınoğlu	Ticaret	"	0040487	"
36. Feriha Didem Arıç	Şirket Sahibi	"	0040488	"
37. Yaşar Sonay	Oto Elektrikçi	26.3.1999	0040489	500 000 000 TL
38. Recep Güven	Sülhaneci	26.3.1999	0040490	"
39. Murat Çoban	Tekstil	"	0040491	"
40. Metin Karataş	Dekorasyon	"	0040492	"
41. Hikmet Can	Mobilyacı	"	0040493	"
42. Recep Ağaca	Müteahhit	"	0040494	"
43. Hasan Gönül	Ticaret	12.4.1999	0040495	"
44. Burhan Atalay	Çiftçi	"	0040496	"
45. Osman Çakmak	Foto Osman	26.3.1999	0040497	"
46. Sebahattin Doksanbir	İşyeri Sahibi	26.4.1999	0040498	"
47. İbrahim Parmaksız	Baykoop Üyesi	"	0040499	"
48. Salih Sayın	Şirket Sahibi	"	0040500	"
49. Selçuk Sayın	Şirket Sahibi	"	0040751	"
50. Burhan Gürsoy	Şirket Sahibi	"	0040752	"
51. Veysel Eyüpoğlu	Fırıncı	"	0040753	"
52. H. Zühü Marangoz	Çiftçi	26.4.1999	0040754	"
53. Ömer Temel	Çiftçi	"	0040755	"
54. Cahit Akıncı	İşyeri Sahibi	"	0040756	"
55. Şevket Tamaç	Marmara Birf. Gn. Md.V.	"	0040757	"
56. Muammer Tekin	Yetkili Servis	10.5.1999	0040758	"

<u>Adı Soyadı :</u>	<u>Mesleği :</u>	<u>Onay Tarihi :</u>	<u>Makbuz No.:</u>	<u>Bağış Miktarı:</u>
57. Fırat Emiroğlu	Spiker	"	0040759	"
58. Sedat Çağlar	Şirket Sahibi	"	0040760	"
59. Fahrettin Çakır	Bozbey İnş. Sahibi	"	0040761	"
60. Vedat Evkuran	Hundai Acentası	"	0040762	"
61. Hüsnü Aydoğmuş	Zeytinci	"	0040763	"
62. M. Ali Dağtekin	Gözlükçü	10.5.1999	0040764	"
63. Saffet Geyik	Şirket Sahibi	2.6.1999	0040765	"
64. Muzaffer Asa	Vakko Mağaza Sahibi	"	0040766	"
65. Nazmi Ulaşan	Şirket Sahibi	"	0040767	"
66. Mehmet Ali Aydın	Emlakçı	"	0040768	"
67. Erol Karabağ	Ticaret Müdürlü	"	0040769	"
68. Yaşar Kat	CMO Bölge Bayii	"	0040770	"
69. Metin Erdem	Şirket Sahibi	"	0040771	"
70. M. Emir Gürsoy	Şirket Ortağı	"	0040772	"
71. Ertuğrul Baydan	Makam Şoförü	"	0040773	"
72. Naif Dağ	Şirket Ortağı	"	0040774	"
73. Mehmet Yemenci	Konfeksiyoncu	"	0040775	"
74. Fehmi Gülgeç	Şirket Sahibi	"	0040776	"
75. Feridun Gülgeç	Şirket Sahibi	"	0040777	"
76. Mehmet Algün	Market Sahibi	"	0040778	"
77. Burhan Akarsu	Müteahhit	"	0040779	"
78. Davut Kozdüz	Likitgaz Bayii	"	0040780	"
79. Mehmet Soydemir	Liman Kaptanı	"	0040781	"
80. İsmail Dalgıç	Şirket Sahibi	22.6.1999	0040782	"
81. Mustafa Güleç	Müteahhit	"	0040783	"
82. Gürol Çelik	Şirket Ortağı	"	0040784	"
83. Feyzi Fizan	Mobilyacı	"	0040785	"
84. Erhan Yıldırımkaçar	Şirket Ortağı	"	0040786	"
85. M. Sıddık Demir	Tekstil	"	0040787	"
86. Volkan Minimini	Şirket Sahibi	"	0040788	"
87. A. Atilla Ertekinler	Bankacı	1.7.1999	0040789	"
88. Şaban Düzdağ	Mobilyacı	"	0040790	"
89. Mustafa Bülke	Fabrika Sahibi	"	0040791	"
90. Mehmet Büyükvanlı	Mobilyacı	"	0040792	"
91. Hüseyin Çetinkaya	Sürü Sahibi	"	0040793	"
92. V. Karani Ofluoğlu	Zeytinci	1.7.1999	0040794	500 000 000 TL.

Adı Soyadı :	Mesleği :	Onay Tarihi :	Makbuz No. :	Bağış Miktarı :
93. N. Kemal Gedikoğlu	Şirket Ortağı	"	0040795	"
94. H. İlhan Uz	Şirket Ortağı	"	0040796	"
95. İbrahim Varoğlu	Şirket Sahibi	"	0040797	"
96. Turgay Peksimet	Yemek San. Ortağı	22.6.1999	0040798	"
97. Mustafa Öcal	Çiftçi	1.7.1999	0040799	"
98. Şaban Güney	Şirket Sahibi	"	0040800	"
99. M. Levent Kızıl	Uludağ-Erbak Koord.	19.7.1999	787701	"
100. Bedir Erdönmez	PeYZaycı	"	787702	"
101. Abdülkadir Cebeci	Şirket Ortağı	"	787703	"
102. Özcan Yavuz	Şirket Ortağı	"	787704	"
103. Ali Tonbaş	Şirket Ortağı	"	787705	"
104. Halil Nadir	Müteahhit	"	787706	"
105. Silahattin Yılmaz	Şirket Ortağı	"	787707	"
106. Mustafa Durmaz	Tekstil	19.7.1999	787708	"
107. Orhan Özyaman	Derici	"	787709	"
108. Turgut Yusufoğlu	Şirket Muhasebecisi	"	787710	"
109. Orhan Yıldırımçakar	Sanayici	"	787711	"
110. İlhan Toprak	Şirket Ortağı	"	787712	"
111. Fuat Altınok	Müteahhit	9.8.1999	787713	"
112. Muharrem Kıyıcı	Yılpaş Şirk. Ort.	"	787714	"
113. Osman Kara	Şirket Ortağı	"	787715	"
114. Kamil Yemenici	Çiftçi	"	787716	"
115. Mehmet Dengiz	Hayvan Ticareti	"	787717	"
116. Bülent Gönül	Şirket Müdürü	"	787718	"
117. Yalçın Öncü	Şirket Satış Md.	9.8.1999	787719	"
118. Ahmet Güzel	Şirket Sahibi	"	787720	"
119. Murat Koyun	Tekstil	"	787721	"
120. Faiz Şimşek	Şirket Ortağı	"	787722	"
121. Ferudun Kahraman	Şirket Ortağı	13.9.1999	787723	"
122. Şükri Doksanbir	Şirket Yetkilisi	"	787724	"
123. Abdülvahit Bayrak	Boyacı	"	787725	"
124. Şerafettin Demir	Müteahhit	"	787726	"
125. Selami Şahiner	Şirket Ortağı	"	787727	"
126. Hüseyin Kahraman	Muhasebeci	27.9.1999	787728	"
127. Şerafettin Çöl	Köy. Hiz. Makamı Şof.	"	787729	"
128. Kadir Şankaya	Şirket Ortağı	"	787730	"

Adı Soyadı :	Mesleği :	Onay Tarihi :	Makbuz No. :	Bağış Miktarı :
129. Kadri Taylan	Gıda Toptancısı	"	787731	"
130. E. Aslan Sarıbağ	Çiftçi	"	787732	"
131. Şemsettin Hacıoğlu	Belediye Mec. Üye.	"	787733	"
132. Adem Aksoy	Şirket Ortağı	"	787734	"
133. Saim Kaya	Şirket Ortağı	"	787735	"
134. Ahmet Ugurlu	Şirket Pazarlama Mtd.	"	787736	"
135. Abdullah Gedik	Şirket Ortağı	"	787737	"
136. T. Tufan Becit	Şirket Müdürlü	"	787738	"
137. Necmettin Yıldız	Zirai İlaç Bayi	"	787739	"
138. Ahmet Uzun	Pazarlama Müdürlü	"	787740	"
139. Bahattin Yont	Emlâkçı	"	787741	"
140. Nuri Genç	Pastahaneçi	"	787742	"

Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın 31.12.1998 tarihli olurları ile İl Hizmetleri Yardım Derneğine 500 000 000 TL. (Beşyüzmilyon) Bağış Karşılığında 140 kişiye yönetmeliğin 7/a maddesi gereğince taşıma ruhsatı verilmiş olup bunlardan makbuz karşılığı olarak toplam 70 000 000 000 TL. (Yetmişmilyar) Vakıflar Bankası Bursa Şubesinin 010 304 430 nolu hesabına para yatırılmış olup makbuz örneği ilişikte sunulmuştur.

6136 S.K.'nın 91/1779 Karar Sayılı Yönetmeliğin 7/a maddesi gereğince;

152 Kişiye 250 000 000 TL. makbuz karşılığı 38 000 000 000 TL. (Otuzsekiz milyar)

140 Kişiye 500 000 000 TL. makbuz karşılığı 70 000 000 000 TL. (Yetmiş milyar)

Olmak üzere,

Toplam 292 kişiden tahsil edilen: 108 000 000 000 TL (Yüzsekiz milyar)

Ziraat Bankası Bursa Merkez Şubesinin 30440-2190 nolu hesabı ile Vakıflar Bankası Bursa Şubesinin 010 304 430 nolu hesaplarına yatırılmıştır.

Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın 91/1779 Karar Sayılı Yönetmeliğin 7/a - 7/b maddesi gereğince Can Güvenliğinden bahisle Referanslı olarak Taşıma Ruhsatı vermiş olduğu şahısların adı soyadı - görevi - maddesi - veriliş tarihi liste halinde aşağıya çıkartılmış olup referans örneği ekte sunulmuştur.

Adı Soyadı	Görevi	Maddesi	Veriliş Tarihi	Referanslı
1. Şefik Alkan	Şehit Babası	7/b	1.4.1997	Referanslı
2. Ali Kural	Şehit Babası	7/b	1.9.1997	"
3. M. Ayhan Kızıl	Rektör	7/a	3.9.1997	"
4. Ali Görgülü	Tüccar	7/a	10.9.1997	"
5. Orhan Gülneş	İşl. Md.	7/a	10.9.1997	"
6. Salih Turhan Bilgütay	Otel İşl.	7/a	11.9.1997	"
7. Mehmet Nazif Ertunç	Sanayici	7/a	11.9.1997	"

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Görevi</u>	<u>Maddesi</u>	<u>Yeniliş Tarihi</u>	<u>Referanslı</u>
8. Ahmet Fehmi Ertunç	Sanayici	7/a	11.9.1997	"
9. Sıtkı Erdem	Şehit Babası	7/b	25.9.1997	"
10. Galip Tuna	Şehit Babası	7/b	29.9.1997	"
11. Mehmet Çakar	İnşaatçı	7/a	"	"
12. Halil Büyükkardeşler	Beyaz Eşya Tic.	7/a	"	"
13. Sabri Çakmak	Belediye Bşk. V.	7/a	"	"
14. Egemen Murat Ertürk	Ticaret	7/a	"	"
15. Cumali Abaklı	Mobilyacı	7/a	3.10.1997	"
16. Muammer Ümit Sipahi	Şirket Gnl. Md.	7/a	7.10.1997	"
17. Dursun Özmen	Müteahhit	7/a	9.10.1997	"
18. Ahmet Faruk Kasapoğlu	DTP İl Yön. Kur. Üye.	7/a	14.10.1997	"
19. Kani İleri	DTP İl Yön. Kur. Üye	7/a	"	"
20. Fevzi Türkmen	DTP İl Yön. Kur. Üye.	7/a	15.10.1997	"
21. Şevket Orhan	İnegöl Beld. Bşk. Yrd	7/a	"	"
22. Alibey Şentürk	Şehit Babası	7/a	"	"
23. Cevdet Günaydın	Emekli Öğretmen	7/a	14.10.1997	"
24. Mustafa Türköz	İl Millî Eğitim Müd.	7/a	31.10.1997	"
25. Murat Kahyaoğlu	Termos İmalatçısı	7/a	"	"
26. Zafer Millî	Sanayici	7/a	13.11.1997	"
27. İsmet Dizdar	Mühendis	7/a	"	"
28. Atabey Karatoprak	Şirket Yönetici	7/a	"	"
29. Güven Kurt	Makam Şoförü	7/a	"	"
30. M. Nizam Kağıtçıbaşı	Ticaret	7/a	18.11.1997	"
31. Fikri Özdemir	Ticaret	7/a	24.11.1997	"
32. Halil Mercan	Ganyan Bayii	7/a	"	"
33. Mehmet Temel	CHP Y. Şehir İlçe Bşk	7/a	"	"
34. Ahmet Selim	MHP İl Bşk. Yrd.	7/a	12.12.1997	"
35. Muhittin Çırak	Şehit Babası	7/a	"	"
36. Fevzi Zırhlıoğlu	MHP İl Ynt.	7/a	"	"
37. Eray Şahin	Ev Hanımı	7/a	"	"
38. Uğur Şahin	Şirket Sahibi	7/a	"	"
39. Mustafa Öner	Sanayici	7/a	"	"
40. Mehmet Emin Samur	Ticaret	7/a	26.12.1997	"
41. Fevzi Karadağ	İşletme Müdür	7/a	"	"
42. İdris Gerçekler	Makam Şoförü	7/a	"	"
43. Şerif Birinc	Doktor	7/a	"	"

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Görevi</u>	<u>Maddesi</u>	<u>Veriliş Tarihi</u>	<u>Referanslı</u>
44. Ramazan Haluk Manas	Sanayici	7/a	"	"
45. Aytekin Yılmaz	MHP İl Bşk. Yrd.	7/a	"	"
46. Ahmet Sayın	Tekstil	7/a	"	"
47. Faruk Mekik	Prof. Doktor	7/a	31.12.1997	"
48. Rıza Yılmaz	Makam Şoförü	7/a	"	"
49. Hüseyin Şirin	Keresteci	7/a	"	"
50. Yusuf Demirbağ	MHP İl Yön. Kur. Üy.	7/a	7.1.1998	"
51. Hüseyin Aras	MHP İl Yön. Kur. Üy.	7/a	"	"
52. Nuri Tike	İş Adamı	7/a	"	"
53. Mehmet Sahiller	Deri San. Tic.	7/a	"	"
54. Hasan Sarısaltık	Bldy. Meclis Üyesi	7/a	"	"
55. Sedat Aktay	Endüstri Mühendisi	7/a	16.1.1998	"
56. İzzet Şahin	Buski Dai. Bşk.	7/a	"	"
57. Kazım Aydın	RP İl Yön. Kur. Üye.	7/a	"	"
58. İmdat Kamberoğlu	Müteahhit	7/a	"	"
59. Şükrü Özçimen	Ticaret	7/a	11.2.1998	"
60. Ahmet Sarıaloğlu	Ticaret	7/a	10.2.1998	"
61. Sabahattin Gazioğlu	Tekstil	7/a	"	"
62. Fazlı Tekmen	Emekli Öğretmen	7/a	26.2.1998	"
63. Murat Akın	RP Yön. Kur. Üye.	7/a	"	"
64. Mehmet Metin	RP Yön. Kur. Üye.	7/a	"	"
65. S. Sabri Astarlıoğlu	Prof. Dr. Öğretim Üye	7/a	"	"
66. Cemal Çalısır	Kebabçı	7/a	3.3.1998	"
67. İsmail Kaya	İnşaatçı	7/a	"	"
68. Aziz Akbayır	MHP Yön. Kur. Üyesi	7/a	"	"
69. İbrahim Şahin	Ticaret	7/a	9.3.1998	"
70. Süleyman Genç	Pastacı	7/a	"	"
71. Mehmet Totrakan	Tekstil	7/a	11.3.1998	"
72. Himmet Coşkun Çakır	Emekli Millî Eğt. Md.	7/a	"	"
73. Orhan Demirkakan	Hayvan Yetiştiricisi	7/a	"	"
74. Metin Balarsı	Lunapark İşl.	7/a	"	"
75. Serdar Yazıcı	Otel İşl.	7/a	17.3.1998	"
76. Osman Çelik	Ticaret	7/a	"	"
77. Zekeriye Öztürk	Teknik Uzman	7/a	"	"
78. Kemal Durak	Prof. Dr.	7/a	25.3.1998	"
79. Öner Gedikoğlu	Prof. Dr.	7/a	"	"

<u>Açı Soyadı</u>	<u>Görevi</u>	<u>Maddesi</u>	<u>Veriliş Tarihi</u>	<u>Referanslı</u>
80. M. Abbas Yurtkuran	Prof. Dr.	7/a	"	"
81. Bilal Murat Özgüven	Doç. Dr.	7/a	"	"
82. Remzi Görmen	Tekstil	7/a	"	"
83. Mehmet Ferik	Emekli İşçi	7/a	"	"
84. Nurettin Demir	Oto Tamircisi	7/a	2.4.1998	"
85. Muammer Doygun	Doç. Dr.	7/a	"	"
86. Alparslan Arıman	Satış Memuru	7/a	"	"
87. Mehmet Okan Özdemir	Opert. Dr.	7/a	27.4.1998	"
88. Ekrem Pamuk	Belediye Mec. Üye.	7/a	"	"
89. Hüseyin Yağız	ANAP Yön. Kur. Üye.	7/a	"	"
90. Mülüm Korkmaz	DYP Gürsu İlçe Bşk.	7/a	"	"
91. Erdoğan Üstünsoylu	Kayak Fedr. Bşk.	7/a	4.5.1998	"
92. Rukiye Aras	CHP Es. Yn. Kr. Üye.	7/a	13.5.1998	"
93. Haldun Kaboğlu	Nakliyeci	7/a	"	"
94. Murat Şakir	Osm.Bel.İm.Kom.Bşk.	7/a	"	"
95. Abdullah Gençal	Ticaret	7/a	"	"
96. İ. Ayhan Özdemir	Prof. Dr.	7/a	22.5.1998	"
97. Metin Köse	Mülteahhit	7/a	"	"
98. Ömer Demiröz	Ticaret	7/a	"	"
99. Ziver Şenol	Tüccar	7/a	"	"
100. Turan Vatan	Tüccar	7/a	11.6.1998	"
101. Ümit Çirmene	Otel Genel Md.	7/a	13.7.1998	"
102. Cengiz Ayma	Tüccar	7/a	"	"
103. Engin Meydan	Fabrika Md.	7/a	11.6.1998	"
104. Mehmet Şeker	Şehit Babası	7/b	"	"
105. Türkan Şen	Şehit Eşi	7/b	13.7.1998	"
106. Hasan Kılıç	Ticaret	7/a	11.6.1998	"
107. İsmet Kılıç	Ticaret	7/a	"	"
108. Şükrül Doğanacı	Fab. Sahibi	7/a	"	"
109. Nacuh Deniz	Ticaret	7/a	"	"
110. Ahmet Sevinç	Ticaret	7/a	28.5.1998	"
111. Mehmet Annaç	Ticaret	7/a	"	"
112. Ali Erhan	Tur. İşl.	7/a	20.7.1998	"
113. Muhittin Saygılıer	Traktör Bayii	7/a	"	"
114. Mesut Yazıcıoğlu	Tekstil	7/a	"	"
115. Halil Parsaker	Ticaret	7/a	11.8.1998	"

Adı Soyadı	Görevi	Maddesi	Yerilis Tarihi	Referanslı
116. Yavuz Enginakin	Ticaret	7/a	1.9.1998	"
117. Mehmet Genç	Prof. Dr.	7/a	"	"
118. Şeref Yazıcı	Turizm İşl.	7/a	"	"
119. Necdet Kılınç	Sanayici	7/a	1.9.1998	"
120. Enver Özdemir	Memur	7/a	"	"
121. Ahmet Taran	Tekstil	7/a	"	"
122. Mehmet Çakar	Zeytinci	7/a	10.9.1999	"
123. Talha Temur Han	İlker San. A.Ş.	7/a	"	"
124. Engin Özbek	Millî Eğt. Md.	7/a	14.9.1998	"
125. Hakan Haşim Aydemir	Konfeksiyon	7/a	30.9.1998	"
126. Zahit Berrin Özcan	Prof. Dr.	7/a	"	"
127. Mendere Alperen	Spor Malz.	7/a	13.10.1998	"
128. Ufuk Birlik	Bozbey İnş. San. Şef.	7/a	"	"
129. Abdurrahman Ateş	İl Vakıf Müdürü	7/a	16.11.1998	"
130. Osman Barış Özkan	Otel Müdürü	7/a	3.12.1998	"
131. Mehmet Salih Yaşar	İl Nüf. Vat. Müdürü	7/a	22.12.1998	"
132. Ayşe Topçu	Ebe Hem. Pol. Eşi	7/a	"	"
133. Mehmet Ali Yıldırım	Makam Şoförü	7/a	"	"
134. İsmail Fedai	PTT Müdürü	7/a	"	"
135. Hasan Aydın	Ticaret	7/a	"	"
136. Hüsamettin Olgun	Doktor	7/a	28.12.1998	"
137. Ahmet Murat Ünal	İl Sağlık Müdürü	7/a	"	"
138. Nail Aksel	TSE Bölge Müdürü	7/a	"	"
139. Ali Özyurt	Bayındırlık İsk. Md.	7/a	"	"
140. Ahmet Beşparmak	Bayındırlık İsk. Md	7/a	12.1.1998	"
141. Ömerül Faruk Bilgen	Doç. Dr.	7/a	27.1.1999	"
142. Atilla Turakoğlu	Şoför	7/a	"	"
143. Hasan Eminsoy	İmam Hat. Lis. Md.	7/a	11.2.1999	"
144. İsmail Aydın	Şehit Babası	7/b	"	"
145. Bema Kormaz	Vefat Eden Pol. Eşi	7/a	5.2.1999	"
146. İsmail Aydın	Şehit Babası	7/b	4.3.1999	"
147. Kazım Fırat	Fırat Optik Mutemet	7/a	"	"
148. Aydeniz Yıldırım	Şehit Oğlu	7/b	17.3.1999	"
149. İsmet Yavaşcaoğlu	Prof. Dr.	7/a	26.3.1999	"
150. Murat Akgül	Şehit Babası	7/b	"	"
151. Mahmut Yavuz	Doç. Dr	7/a	12.4.1999	"

Adı Soyadı	Görevi	Maddesi	Veriliş Tarihi	Referanslı
152. Haşim Can	İşçi	7/a	"	"
153. Ertan Cinoğlu	Uçak Teknisyeni	7/a	"	"
154. Ümit Kaplan	Gazi	7/a	2.6.1999	"
155. Mehmet Emin Ünalın	İl Özel İd. Md.	7/a	1.1.1999	"
156. Erdem Baydaroğlu	DSP İl Başkanı	7/a	9.8.1999	"
157. E. Selçuk Selimoğlu	TSE Bölge Müdürü	7/a	"	"
158. M. Recai Özdemir	Yük. İhts. Hast. Dr.	7/a	13.9.1999	"

Bursa eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın Referanslı olarak 7/a-7/b maddeleri gereğince taşıma ruhsatı vermiş olduğu şahısların toplam sayısı aşağıya çıkartılmıştır.

Referanslı

7/a Mad. Gereğince: 146

7/b Mad. Gereğince: 12

Toplam : 158

Makbuz Karşılığı

250 000 000 TL : 152

500 000 000 TL : 140

Toplam : 292

Genel Toplam 450 kişiye 7/a-7/b maddesine göre ruhsat verilmiştir.

Not: Bursa Eski Valisi M. Orhan Taşanlar'ın ilimizden ayrılış tarihi olan 30.9.1999 tarihinden itibaren silâh ruhsatları ile ilgili bağış toplanmamaktadır.

2. - Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in;

- İstanbul Defterdarlığına ne zaman atama yapılacağına,

- Bakanlığın merkez ve taşra denetim elemanı sayısına,

İlişkin soruları ve Maliye Bakanı Sümer Oral'ın cevabı (7/805, 823)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 96 ncı maddesi uyarınca aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sn. Sümer Oral tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Zeki Ergezen

Bitlis

Ülkemiz mali kriz içinde bulunurken, vergi gelirlerinin yüzde 40 ının toplandığı İstanbul ilimize bir yıldır neden Defterdar atanamamıştır? Vekâleten çalışan insanlarla vergi gelirlerini nasıl artıracaksınız?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM İçtüzüğünün 96 ncı maddesi uyarınca aşağıdaki sorunun Maliye Bakanı Sn. Sümer Oral tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zeki Ergezen

Bitlis

Bakanlığınızda kaç tane merkez, kaç tane taşra denetim elemanı vardır? 1999 yılı içerisinde ne kadar rapor düzenlediler, ne kadar vergi farkı çıkardılar? Bu denetim elemanları % kaç kapasiteyle çalışmaktadırlar?

T.C.

19.11.1999

Maliye Bakanlığı

Personel Genel Müdürlüğü

Sayı: B.07.0.PER.0.16.KOOR/91363-7-52674

Konu: Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 5.11.1999 tarih ve 2562 sayılı yazısı.

Bitlis Milletvekili Sayın Zeki Ergezen'in 7/805ve 7/823 esas nolu soru önergelerine ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur.

1. 7/805 numaralı soru önergesine ilişkin;

Ülkemiz vergi gelirlerinin yüzde 40'ının toplandığı İstanbul İli, Bakanlığımız için önemli bir yerdir. İstanbul'daki Bakanlığımız Teşkilâtı üzerine düşen görevleri özveri ve başarı ile yerine getirmektedir. Bununla birlikte İstanbul Defterdarlığına asaleten atama yapılacaktır.

2. 7/823 numaralı soru önergesine ilişkin;

Bakanlığınızda 595 Merkez Denetim Elemanı, 2167 de Taşra Denetim Elemanı mevcuttur.

Merkez Denetim Elemanlarından vergi inceleme yetkisine haiz olanların fiili sayısı; Maliye Müfettişi 58, Hesap Uzmanı 238, Gelirler Kontrolörü 213 olmak üzere toplam 509'dur.

- Taşra Denetim Elemanı olup, vergi inceleme yetkisine haiz olan Vergi Denetmeni sayısı ise 1757'dir.

Merkez Denetim Elemanlarınca 1.1.1999 tarihinden itibaren 3 401 adet vergi inceleme raporu düzenlenmiştir. Bu streye ilişkin incelenen matrah toplamı: 308 482 467 011 049 TL, bulunan matrah farkı toplamı ise 422 431 055 004 650 TL.'dir.

Vergi Denetmenlerince 1.1.1999-31.8.1999 tarihleri arasında 28 815 adet vergi inceleme raporu düzenlenmiştir. Bu streye ilişkin incelenen matrah toplamı: 528 033 952 000 000 TL bulunan matrah farkı toplamı ise 140 952 370 000 000 TL.'dir.

Merkez ve Taşra Denetim Elemanları görevlerini başarılı bir şekilde sürdürmektedirler. Bilgilerinize arz ederim.

Sümer Oral
Maliye Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

24 ÜNCÜ BİRLEŞİM

24 . 11 . 1999 ÇARŞAMBA

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/5) (S. Sayısı : 207) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nin zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

2. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

3. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

4. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

5. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

6. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

7. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

8. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

9. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

10. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

11. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

12. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

13. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasadışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

14. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

15. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

16. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

17. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

18. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

20. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

21. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

22. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

23. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

24. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

25. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

26. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

27. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

28. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

29. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

31. — Amasya Milletvekili Akif Güllü ve 21 arkadaşının, Amasya İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

32. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

33. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

34. — Erzurum Milletvekili Lütfü Escengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu Projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

35. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

36. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sınıf, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

37. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken ted-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

birlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

38. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

39. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırlanmış iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

40. — Sivas Milletvekili Abdülatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

41. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

42. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

43. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

44. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otoyolunun Çamlıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

45. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

46. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

47. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

48. — Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

49. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

50. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve milli bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

51. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

52. — Şanhurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

53. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

54. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığı'nın tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

55. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek liselerinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunların değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

56. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale ilinin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sanai, tarımsal ve ekonomik alanlar-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

daki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

57. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

58. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 19 arkadaşının, Şanlıurfa ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

59. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Türkçenin korunması, kullanılması ve bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

60. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 26 arkadaşının, sınır ticaretinin ekonomik boyutları ile yerli üretime etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

61. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen deprem felaketi konusunda alınması gereken kalıcı önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

62. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yangınların zararlarını en aza indirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

63. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, pratisyen hekimlerin sorunlarının araştırılarak ülke sağlığı açısından alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

64. — Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey ve 28 arkadaşının, Dicle Nehrine petrol atığı bırakıldığı iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

65. — Erzincan Milletvekili Mihrali Aksu ve 55 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kıstasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

66. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 26 arkadaşının, cezaevlerinde meydana gelen olayların ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

67. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Anadolu basını'nın sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

68. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet verebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

69. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon İlinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

70. — Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

71. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

72. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 27 arkadaşının, Türkmenistan doğalgazının Türkiye içi dağıtımıyla ilgili Mavi Akıntı Projesi hakkında ileri sürülen iddiaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

73. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 23 arkadaşının, Ankara'nın ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak örnek bir başkent olmasını sağlamak için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

74. — Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol ve 20 arkadaşının, Adıyaman İlinin sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

75. — Bingöl Milletvekili Hüsaretin Korkutata ve 24 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğuda bazı illerde uygulanan olağüstü halin kaldırılarak ekonomik kalkınmayı sağlayacak kalıcı önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

76. — FP Grubu Adına Grup Başkanvekili ve Manisa Milletvekili Bülent Arınç'ın, Ahmet Taner Kışlalı cinayetinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/89)

77. — FP Grubu adına FP Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Çeçenistan ve Kuzey Kafkasya'ya yönelik izlenen dış politika konusunda Anayasanın 98 inci, İftüzünün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/6)

78. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve 29 arkadaşının, Siirt İlinin ekonomik ve sosyal yönden kalkınmasını engelleyen nedenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

79. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz ve 22 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin ekonomik kalkınmasını sağlayacak önlemlerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/93)

80. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 25 arkadaşının, Bayburt İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

81. — Edirne Milletvekili Şadan Şimşek ve 21 arkadaşının, Edirne İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

82. — Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 27 arkadaşının, sokak çocuklarının sorunlarının saptanarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

83. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 21 arkadaşının, tütün mamulünün insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik kamusal tedbirlerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İftüzünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

SÖZLÜ SORULAR

1. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, depremzedeler için İstanbul Valiliğince başlatılan yardım kampanyasında toplanan paraya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/193) (1)

2. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/195) (1)

3. — Balıkesir Milletvekili Tamer Kanber'in, Edremit'e zeytinyağı borsası kurulup kurulmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/196) (1)

4. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, şeker pancarı alımı ve satışına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/197) (1)

5. — Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, YAY-SAT A.Ş. ve Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.'nin dağıtım tekeli oluşturdukları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/198) (1)

6. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin kalkınmasını sağlamaya yönelik önlemlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/201) (1)

7. — Giresun Milletvekili Hasan Akgün'ün, fındık stoklarına ve alımlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/204) (1)

8. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, İstanbul'da yapılacak olan tüp geçi-
de ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/208) (1)

9. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Emlak Bankasının yapmış olduğu Sinanoba ve Mimaroba konutları girişine yapılacak üst geçide ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/209) (1)

10. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, İstanbul'da meydana gelen hamsi balığı zehirlenmesine ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/210) (1)

11. — Ordu Milletvekili Hasan Fehmi Konyalı'nın, Ordu İli ve Fatsa İlçesi Devlet hastanelerinin baştabiplerinin görevden alınış nedenlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/211) (1)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısının Rusya ziyaretine ve «Mavi Akım» Projesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/212) (1)

13. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, hayvancılığın canlandırılması için alınacak tedbirlere ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/213) (1)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

14. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Rusya'dan getirilecek doğalgazla ilgili «Mavi Akım Projesi»ne ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/214)

15. — Şanlıurfa Milletvekili Müzaffer Çakmaklı'nın, Şanlıurfa'da TEKEL tarafından yapılan üzüm destekleme almalarına sınırlama getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/215)

16. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, çay üreticilerinin alacaklarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/216)

17. — Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, afete maruz kalan belediyelerin İller Bankasından aldıkları paya ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/217)

18. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun SSK Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ve yeni hastane binasının ihalesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/218)

19. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, borsa şirketlerinden Kepez Elektrik'in yaptığı işlemlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/219)

20. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, borsada yasadışı işlemler yaptığı iddia edilen iki firmaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/220)

21. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 17 Ağustos depreminde İstanbul İlinde meydana gelen can ve mal kaybına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/221)

22. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, bazı illerdeki hayvan pazarlarının kapatıldığı iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/222)

23. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İline bağlı bazı köylerin telefon ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/223)

24. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İli Siverek İlçesinde bulunan tarihi eserlerin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/224)

25. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İline bağlı köy yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/225)

26. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/226)

27. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, buğday üreticilerinin TMO'dan alacaklarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/227)

SÖZLÜ SORULAR

28. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, pamuk üreticisine ödenen destekleme primine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/228)

29. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki din görevlisi açığına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/229)

30. — Antalya Milletvekili Mehmet Zeki Okudan'ın, Antalya - Çandır Beldesi ve civarında meydana gelen dolu efetinden mağdur olan çiftçilere yardım yapıp yapılmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/230)

31. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, bazı hâkim ve savcılarının görev yerlerinin değiştirilmesinin gerekçesine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/231)

32. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Emlak Bankasının deprem bölgesinde bulunan bina ve lojmanlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/232)

33. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan özelleştirmelere, devirlere ve özelleştirilecek kurumlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/233)

34. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Emlak Bankası Genel Müdürlüğü önce yayınlanan bir duyuruya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/234)

35. — Van Milletvekili Fetullah Gültepe'nin, «Erciş - Muradiye - Çaldıran» «Çatak - Bahçesaray» ve «Van - Kuskunkıran» yollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/235)

36. — Van Milletvekili Fetullah Gültepe'nin, Van - Erciş - Çelebidağ Beldesi afet konutlarının altyapı sorunlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/236)

37. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Konya İlinin sağlık personeli ve hastane ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/237)

38. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, Hatay İli Erzincan - Dörtöyöl ve İskenderun'daki birikmiş kamulaştırma bedellerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/239)

39. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, Kamulaştırma Kanunu uyarınca pazarlıkla satın alma yolunun uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/240)

40. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, demiryolu taşımacılığına ve bakanlık bünyesindeki atamalara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/241)

41. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, Adana - İskenderun hattına mavi tren konulmasıyla ilgili bir çalışma olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/242)

SÖZLÜ SORULAR

42. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'ya bağlı Viranşehir İlçesinin derslik ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/243)

43. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, gübre fiyatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/244)

44. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, sınır kapılarından yapılan mazot ticaretine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/245)

45. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, büyük marketlerin kuruluş yerlerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/246)

46. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, «Mavi - Akım» Prejesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/247)

47. — Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan Havaalanı inşaatının ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/248)

48. — Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/249)

49. — Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan Sevimli Barajı inşaatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/250)

50. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Rehabilitasyon Merkezi Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/251)

51. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Ladik Devlet Hastanesi projesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/252)

52. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İline bağlı ilçe ve köylerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/253)

53. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, Karabük Kültür Merkezi projesine ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/254)

54. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Vakıflar Genel Müdürlüğüne yapımı planlanan Samsun Öğrenci Yurdu projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/255)

55. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Vezirköprü ve Havza Meslek Yüksek Okulları inşaatlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/256)

56. — Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman'ın, «Bitki Besleme» adlı kitabın bir yabancı yayından isim verilmeksizin tercüme edildiği iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/257)

SÖZLÜ SORULAR

57. — Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, Yasemin Dalkılıç'ın, kırdığı Dünya rekoruna TRT'de yer verilmemesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/258)

58. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, iki basın mensubunun gözetilmesine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/259)

59. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa - Hilvan'da kamulaştırılan bir caddesinin bedelinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/260)

60. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, SHÇEK ile ilgili iddialara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/261)

61. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, pancar kotasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/262)

62. — Iğdır Milletvekili Ali Güner'in, Türk Telekom tarafından bastırılan telefon kartlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/263)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/432) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 9.11.1999)

× 2. — 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 3. — 4393 Sayılı 1999 Malî Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı (A) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/524) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 4. — Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ile Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/424) (S. Sayısı : 191) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye -İstanbul'daki Taşınmaz Mallara İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/498) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 8. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askerî Hava

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

10. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasî Ablak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Revizyonu ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

19. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

20. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 21. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 23. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 24. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 26. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

27. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

28. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

29. — Hazır Gıda İşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 31. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 32. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 33. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdarî Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 34. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 35. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 36. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 38. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 39. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışıklıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 47. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

52. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

53. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nisanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 55. — Çok Tarafli Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 56. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Tek-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

noloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 58. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

59. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 60. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

61. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

62. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

63. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

64. — Topyektin Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

65. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 67. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 68. — Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 69. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 70. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 71. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezâî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/291) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 72. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 73. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 74. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/313) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 75. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezâî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 76. — Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 77. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 78. — Avrupa Enerji Şartı Konferansı Nihai Senedi, Enerji Şartı Anlaşması ve Eki'ni Teşkil Eden Kararlar ile Enerji Verimliliğine ve İlgili Çevresel Hususlara İlişkin Enerji Şartı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

79. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy-İşleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

× 80. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcüstan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/489) (S. Sayısı : 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

× 81. — Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/499) (S. Sayısı : 175) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

82. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

× 83. — Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsis Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

× 84. — Türkiye Cumhuriyeti ve Romanya Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/518) (S. Sayısı : 178) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

× 85. — Türkiye'de İrtibat Ofisinin Kurulmasına İlişkin Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/520) (S. Sayısı : 180) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

× 86. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hirvatistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/519) (S. Sayısı : 179) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 87 — Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

× 88, — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

89. — Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/392) (S. Sayısı : 186) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

90. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

91. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

92. — Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

93. — Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

× 94. — Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile İlgili Avrupa Patent Sözleşmesi ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/512) (S. Sayısı : 190) (Dağıtma tarihi : 8.11.1999)

95. — Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/548) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 8.11.1999)

× 96. — EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

× 97. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık,

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/531) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

× 98. — Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/549) (S. Sayısı : 202) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

× 99. — Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma, İskân ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/535) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

× 100. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Mali Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

101. — Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tescil Edilecek Taşınmaz Mallar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/506) (S. Sayısı : 205) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

102. — Harp Araç ve Gereçleri ile Silahlı, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

× 103. — Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/539) (S. Sayısı : 199) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

104. — İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ve 3 Arkadaşının, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/87) (S. Sayısı : 206) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

× 105. — Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 207)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/5)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Hesaplarını İnceleme Komisyonu
Karar No. : 11
Sayı : A.O.1.1.HEK/47

11.11.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Temmuz 1999 ayı başında mevcut para : 256 988 771 000

Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarında

Ziraat Bankasının aldığı para : + 18 568 200 758 000

TOPLAM 18 825 189 529 000

Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarında

Ziraat Bankasının harcadığı para : - 18 812 936 486 000

Ekim 1999 başında bankada mevcut para : 12 253 043 000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarına ait hesapları incelendi;

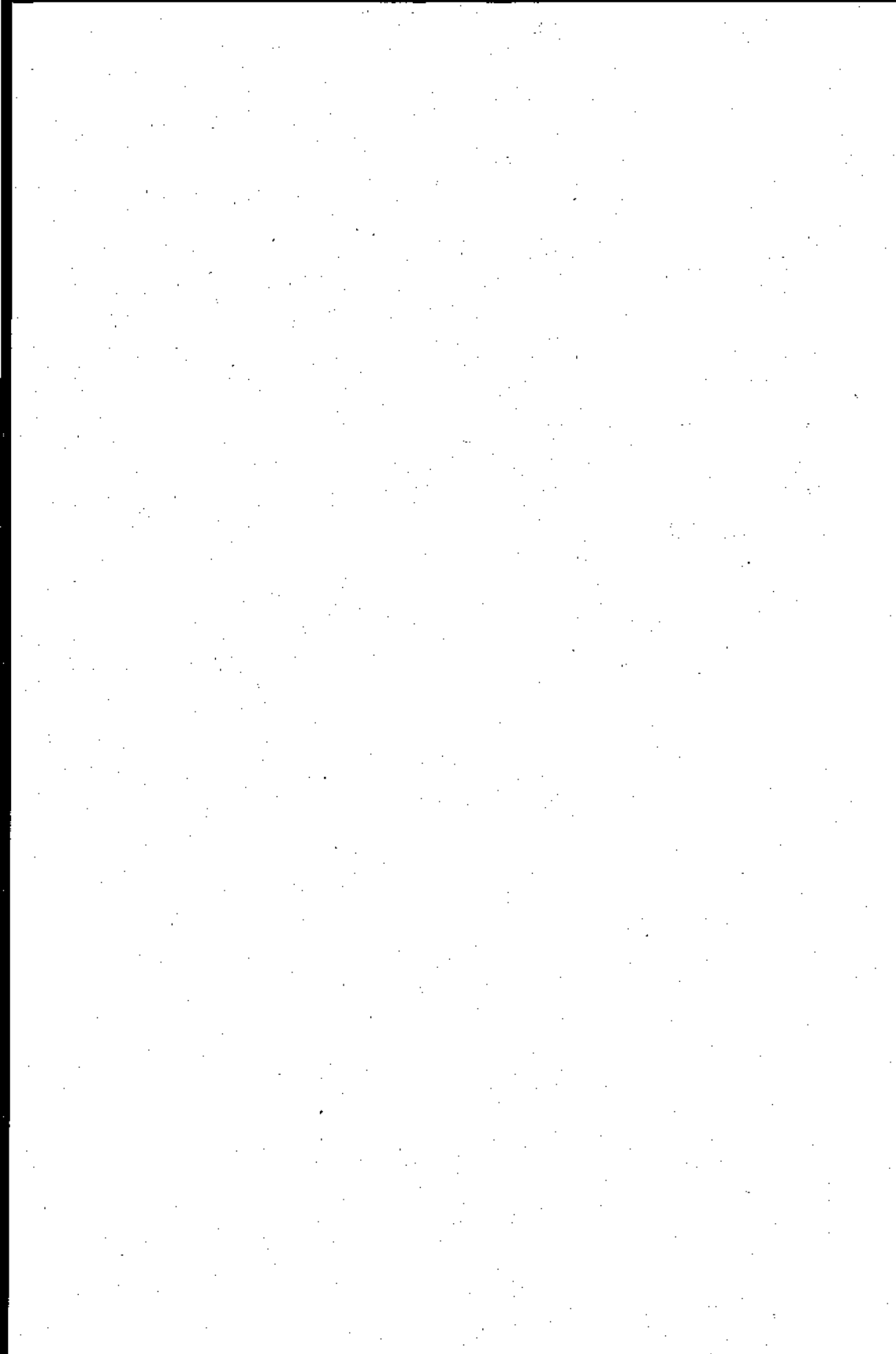
Temmuz 1999'da Ziraat Bankasındaki 256 988 771 000 TL. mevcudu ile Temmuz, Ağustos, Eylül 1999 aylarında hazineден 18 568 200 758 000 TL. alınarak bankadaki hesaba yatırılan meblağ cem'an 18 825 189 529 000 TL. olduğu, mevcuttan sarf olunan 18 812 936 486 000 TL. tenzil edildikten sonra Ekim 1999 başında kasa mevcudunun 12 253 043 000 TL.'den ibaret olduğu Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birbirine uygun bulunduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili
Ataullah Hamidi
Batman
Denetçi
Çetin Bilgir
Kars
Üye
Arslan Aydar
Kars
Üye
Faris Özdemir
Batman

Sözcü
Burhan Bıçakcıoğlu
İzmir
Üye
Fikret Tecer
Kırşehir
Üye
M. Ergün Dağcıoğlu
Tokat
Üye
Salih Sümer
Diyarbakır

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 159)

17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1512/4126

24.8.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.8.1999 tarihinde kararlaştırılan "17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz 17 Ağustos 1999 günü bir deprem felaketi yaşamıştır. Yaşanan bu felaket önemli boyutta can ve mal kaybına yol açmış, daha bir hafta önce yürürlüğe giren bir vergi kanununun ekonomik hayata yapması beklenen olumlu etkininin işaretleri görülmeden, yeni ve büyük bir kamu finansman ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bölgede meydana gelen ciddi boyutlardaki tahribatın ve zararın giderilerek hayatın mümkün olan en kısa sürede normale dönüştürülmesi, Hükümetin temel amacıdır. Depremın Devlet gelirlerinin yüzde onbeşine tekabül eden bir bölümünün tahsil edildiği bölgede meydana gelmiş olmasının gelir kaybına da neden olacağı gözönüne alındığında karşılaşılan yükün boyutu daha açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Karşı karşıya bulunan gelir ihtiyacının sağlıklı kaynağının vergi olduğu kuşkusuzdur. Bu amaçla hazırlanan Tasarıda depremde zarar gören yurttaşlarımızın, getirilen yükümlülüklerin kapsamı dışında bırakılması prensibi benimsenmiştir.

Bu Tasarıyla;

- 1998 yılında beyan edilen gelir veya kurumlar vergisi matrahları ile bu yılda elde edilen ve belli miktarın üzerindeki ücretler,

- Bina, arsa ve araziler,

- Motorlu taşıtlar,
- Cep telefonları,

üzerinden bir defalık ek vergi ödenmesi öngörülmektedir. Ayrıca bankalar tarafından verilen çekler Değerli Kâğıtlar Kanunu kapsamına alınmaktadır.

Bu düzenleme ile bir yandan depremde zarar gören yurttaşlarımızın yaraları sarılmaya çalışılacak diğer yandan ekonomide yeni yapısal sorunlar yaratılmadan bir süredir uygulanmakta olan ekonomik istikrar programının devamı sağlanacaktır. Tasarı ile aynı zamanda toplumsal dayanışmanın hakiki bir örneği gerçekleştirilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bu madde ile ek gelir ve ek kurumlar vergisinin mükellefleri tanımlanmaktadır.

Buna göre;

- 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri,
 - 1998 yılı ticarî ve meslekî kazançları götürülmesi usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri,
 - Kanunun yayımı tarihinde ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerin vergi matrahı toplamı 12 milyar lirayı aşan ücretliler,
- ek gelir ve ek kurumlar vergisinin mükellefidir.

Madde 2. - Bu madde ile ek gelir ve ek kurumlar vergisinin konusu, matrahı ve oranı düzenlenmektedir.

Ek gelir vergisinin matrahı 1998 yılına ait yıllık gelir vergisi beyannamesinde hesaplanan gelir vergisi matrahı, ek kurumlar vergisinin matrahı ise istisnalar düşülmeden önceki 1998 yılı kurum kazancıdır.

Bu vergi yukarıda belirtilen matrahlar üzerinden % 10 oranında hesaplanacaktır.

1998 yılında ticarî ve meslekî kazançları götürülmesi usulde tespit edilen mükelleflerin ödeyecekleri ek gelir vergisi, 1998 yılı götürülmesi matrahları üzerinden % 5 oranında tarh edilecektir.

Öte yandan Kanunun yayımlandığı tarihte ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücret gelirlerinin matrahı 12 milyar lirayı aşan ücretlilerin ek gelir vergisi matrahı, 1998 yılında elde ettikleri ücretlerin vergi matrahından 12 milyar liralık tutarın indirilmesinden sonra kalan tutar olacaktır. Bu vergi, matraha % 10 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır. Dolayısıyla vergi matrahı 12 milyar liraya kadar olan ücret gelirleri ek gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Daha önce ücretli olarak çalışmakta birlikte, bu Kanunun yayımı tarihinde ücretli olarak çalışmayanlar ücret gelirleri nedeniyle ek gelir vergisi ödemeyeceklerdir.

Madde 3. - Bu madde ile ek gelir ve ek kurumlar vergisinde muafıklar düzenlenmektedir.

a) 17.8.1999 tarihi itibarıyla Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Gümüşova, Gökçaya, Cumayeri ve Çilimli ilçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyet kaydı bulunanlar (Depremde zarar görmeyenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde anılan tarihte ücretli olarak fiilen çalışmakta olanlar ek gelir veya kurumlar vergisinden muaf olacaktır.

b) 17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremde varlıklarının en az yüzde onunu kaybettiğini tevsik edenler ek gelir veya kurumlar vergisinden veya birinci derece kan hısımlarından birini (eş dahil) kaybedenler ek gelir vergisinden muaf olacaklardır.

Bu muafığın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir.

Madde 4. — Bu madde ile ek gelir ve ek kurumlar vergisine getirilen istisnalar düzenlenmektedir.

1998 yılında elde edilen ve vergi matrahının tutarı 12 milyar liraya kadar olan ücret gelirleri ek gelir vergisinden istisna edilmektedir. Yıllık gelir vergisi beyannamesine, ücret dışında kalan kazanç ve iratların da dahil olması halinde, toplam matrah içindeki ücret gelirine isabet eden matrah hesaplanacak, bu tutarın 12 milyar lirayı aşması halinde aşan kısım ek gelir vergisine tabi olacaktır. Ücret gelirine isabet eden vergi matrahının 12 milyar lirası ise ek gelir vergisinden istisna edilecektir.

Portföyünün en az % 25'i hisse senetlerinden oluşan (A) tipi menkul kıymetler yatırım fonları ve aynı nitelikteki yatırım ortaklıklarının kazançları ile gayrimenkul ve risk sermayesi yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının kazançları da ek kurumlar vergisinden istisna edilecektir.

Madde 5. — Bu madde ile ek gelir vergisi ve ek kurumlar vergisinin beyanı ve ödeme zamanı düzenlenmektedir.

a) 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri ile beyan edilmesi gereken matrahlar ile bu matrahlar üzerinden hesaplanan ek gelir vergisi ve ek kurumlar vergisi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde bir beyanname ile beyan edilecektir. Bu vergiler ilki beyanname verme süresi içinde diğerleri de 1999 yılının Kasım ve 2000 yılının Ocak ayı içinde olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir. Özel hesap dönemine tabi olan kurumlar vergisi mükellefleri de bu vergiyi aynı süreler içinde ödeyeceklerdir.

b) 1998 yılı ticarî ve meslekî kazançları götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin ödeyecekleri ek gelir vergisi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde idarece tarh ve tahakkuk ettirilecektir. Bu vergi; ilki tarh süresi, diğerleri de 1999 yılı Kasım ve 2000 yılının Ocak ayı içinde olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir.

Götürü mükelleflerin ödeyecekleri vergi, vergi dairelerince idarece tarhiyat esaslarına göre tarh ve tahakkuk ettirilecektir.

c) 1998 yılı ücretlerinin vergi matrahı 12 milyar lirayı aşan ücretlilerin ek gelir vergilerinin ödenmesinde öncelikle bu Kanunun yayımı tarihinde kendilerine ücret ödemesinde bulunan işverene, 1998 yılında elde ettikleri ücretlerin gelir vergisi matrahını bildirmeleri gerekmektedir. Bu ücretlilerin ek gelir vergisi işverenlerce bu Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan ücret ödemelerinden olmak üzere, birincisi ilk aya ait ücretten, ikincisi üçüncü aya ait ücretten, üçüncüsü beşinci aya ait ücretten tevkif suretiyle üç eşit taksitte ödenecektir. Tevkif edilen bu ek gelir vergisi, işverence muhtasar beyanname verme süreleri içinde beyan edilip ödenecektir.

Bu verginin tarh süresi geçtikten sonra, mükellefler hakkında ikmalen, re'sen ve idarece bir tarhiyat yapılması halinde, bu tarhiyatlara konu olan matrahlar üzerinde de ek gelir veya ek kurumlar vergisi aynı usulle tarh edilecektir.

Madde 6. — Bu madde ile bir defaya mahsus olmak üzere, bina, arsa ve arazilerin 1999 yılı emlak vergisi matrahları üzerinden ek emlak vergisi alınması öngörülmektedir.

Bu vergi için, mükellefler ayrıca beyanname vermeyeceklerdir. Belediyeler, mükelleflerin 1999 yılı matrahları üzerinden bina ve arazi vergisi nispetinde ayrıca ek emlak vergisi tarh edeceklerdir. Hesaplanan vergi, başka bir işleme gerek olmaksızın tahakkuk etmiş sayılacaktır.

Sosyal adaletin sağlanması amacıyla tüm Türkiye sınırları içinde sahip olunan konutlardan vergi değeri ne olursa olsun bir tanesi için bu vergi hesaplanmayacak, vergiden istisna tutulacaktır. Sahip olunan konutlardan hangisinin ek emlak vergisinden istisna edileceği mükellefçe belirlenecektir. Ayrıca;

- Kocaeli, Sakarya, Yalova illerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Gümüşova, Göl-yaka, Cumayeri ve Çiflimli ilçelerinde bulunan bina, arsa ve araziler,

- 17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremde varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edil-mek kaydıyla) veya birinci derece kan hısımlarından birini (eş dahil) kaybedenlerin bina, arsa ve arazileri,

bu vergiden müstesna tutulacaktır. Yukarıda belirtilen bölgelerde yer alan arsa ve arazilerin de-ğerleri de depremde olumsuz etkilenmiş bulunduğuundan, bu bölgelerdeki arsa ve araziler bu vergi-nin dışında tutulmuştur.

Emlak Vergisi Kanununda yer alan daimi ve geçici muaflıklarla istisnalar, bu vergi bakımın-dan da geçerli bulunmaktadır.

Bu vergi, 1999 yılının Kasım ve Aralık ayı içinde ilgili belediyelere ödenecektir. Belediyeler ise tahsil ettikleri bu vergileri tahsilatı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar bağlı bulunduk-ları maliye vergi dairesine muhtasar beyanname ile beyan ederek ödeyeceklerdir.

Tahsil edilen bu vergilerin belediyelerce ilgili vergi dairesine zamanında ödenmemesi halinde, bu vergilerin gecikme zammı ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.

Madde 7. - Bu madde ile ek motorlu taşıtlar vergisi düzenlenmektedir.

Buna göre 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelere göre vergiye tabi olan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tariht-e ilgili olduğu sicilde kayıt ve tescilli bulunan taşıtlar üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere ek motorlu taşıtlar vergisi alınacaktır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra sicile kayıt ve tes-cil edilen taşıtların ise bu vergiye tabi tutulmaları söz konusu değildir.

Ek Motorlu Taşıtlar Vergisinin tutarı, 1999 yılı için tahakkuk ettirilen Motorlu Taşıtlar Vergi-sinin tutarı kadar olacaktır.

Bu Kanunun 3 üncü maddesiyle ek gelir vergisi ve ek kurumlar vergisinden muaf olanlar ile depremde birinci derece kan hısımlarından birini (eş dahil) kaybedenlere ait taşıtlar ve depremde hasar gördüğü tevsik edilen taşıtlar ek motorlu taşıtlar vergisine tabi olmayacaktır.

1999 yılı için tahakkuk ettirilen Motorlu Taşıtlar Vergisinin tutarı kadar ek motorlu taşıtlar ver-gisi tahakkuk ettirilecektir. Bu vergi, birincisi bu Kanunun yayımını izleyen ayın sonuna kadar, ikincisi ise 30 Kasım 1999 tarihine kadar olmak üzere taşıtların kayıt ve tescilin yapıldığı yerin vergi dairesine veya Maliye Bakanlığınca tahsil yetkisi verilen banka şubelerine iki eşit taksitte ödene-cektir.

Madde 8. - Bu madde ile Özel İletişim Vergisi düzenlenmektedir.

Bu Kanunun yürürlük tarihine kadar adlarına GSM aboneliği tesis ettirmiş olanlar ile 30.6.2000 tarihine kadar abonelik tesis ettirecek olanlardan bir defaya mahsus olmak üzere 50 mit-yon lira alınması öngörülmektedir.

Söz konusu vergi; GSM işletmecileri tarafından birincisi bu Kanunun yayımını izleyen ayda, ikincisi ise 1999 yılının Kasım ayında olmak üzere iki eşit taksitte, Kanunun yayımından sonra ad-larına abonelik tesis edileceklerden ise abonelik tesis sırasında tahsil edilecektir. Bu vergi, tahsil iz-leyen ayın 20 nci günü akşamına kadar işletmeci kuruluş tarafından muhtasar beyanname ile beyan edilip aynı süre içinde ödenecektir. Bu vergi katma değer vergisi matrahına dahil edilmeyecektir.

Madde 9. - Bu madde ile önceki maddelerde düzenlenen vergilerin uygulanmasında dikkate alınması gereken ortak hükümler düzenlenmektedir.

Buna göre:

— Bu Kanun gereğince tarh ve tahakkuk ettirilen vergiler hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ilgili hükümleri uygulanacaktır.

— Dar mükellefiyet esasına göre vergilendirilen mükelleflerin Türkiye’de birden fazla daimi temsilcisinin bulunması halinde, mükellefin tayin edeceği daimi temsilci, daimi temsilcinin olmaması halinde, kazanç ve iratları dar mükelleflere sağlayanlar, bu Kanunla getirilen vergiler ile ilgili ödevleri yerine getirmekle sorumlu olacaklardır.

— Bu Kanun gereğince ödenen vergiler, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider olarak dikkate alınmayacak ve bu vergiler hiçbir vergiden mahsup edilmeyecektir.

— Bu Kanunla düzenlenen vergiler ile ilgili olarak tarh dönemi geçtikten sonra bulunan matrah farkları üzerinden de ikmalen, re’sen veya idarece tarhiyat yapılacaktır.

— Bu Kanuna göre tahsil edilen vergiler üzerinden 2380 ve 3030 sayılı Kanuna göre Mahallî İdarelere pay verilmesi söz konusu değildir.

Madde 10. — Bu madde ile yöneticilerin sorumluluğu düzenlenmektedir.

Marmara Bölgesinde 17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla yeni vergiler ihdas edilmektedir. Bu vergilerin zamanında ve tam olarak ödenmesi Kanun ile öngörülen hedeflere ulaşılabilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Buradan hareketle 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname kapsamında bulunan iktisadî devlet teşekkülleri, kamu iktisadî kuruluşları, bunların mülheseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, belediyeler ile bunlara bağlı işletmelerin mükellef veya sorumlu sıfatıyla bu Kanun uyarınca tahsil ettikleri vergiler ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ayın başından itibaren 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 me maddesine göre tahsil ettikleri ek verginin ilgili tahsil dairesine zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla bu Kuruluşların yönetim kurulu veya yönetim komitesi başkan ve üyeleri ile belediye başkanları sorumlu tutulmaktadır. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen kişiler adına zamanında ödenmeyen vergi, pay ve fonların % 10’u tutarında ceza kesilmesi ve kesilen bu cezanın 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca müşterek ve müteselsilen sorumluluk esasına göre tahsil edilmesi öngörülmektedir.

Madde 11. — Bu madde ile 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununun üçüncü maddesinin sonuna ve 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununa Bağlı Değerli Kâğıtlar Tablosunun sonuna iki hüküm eklenmektedir. Eklenen hükümlerle; çeklerin ilgili bankalarca bastırılıp satılması ve satılan bu çeklerin değerli kâğıt bedellerinin bankalarca her ayın yedinci günü akşamına kadar ilgili mal sandıklarına ödenmesi, banka çeklerinin her bir yaprağının bedelinin 600 000 lira olarak uygulanması öngörülmektedir.

Madde 12. — Bu madde ile; Bakanlar Kuruluna akaryakat tüketim vergisi oranını % 500’e kadar artırma yetkisi verilmektedir.

Madde 13. — Yürürlük maddesidir.

Madde 14. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 11525

Karar No. : 54

26.8.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24.8.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen "17.8.1999 tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Danışma Kurulunun 25.8.1999 tarihli ve (2) numaralı Tavsiye Kararı üzerine, İçtüzüğüñ 36 ncı maddesindeki süre kaydına uyulmaksızın Komisyonumuz gündemine alınmış ve Komisyonumuzun 25.8.1999 tarihinde yapmış olduğu 31 inci birleşimde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Sümer ORAL ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi ülkemiz 17.8.1999 tarihinde merkezi Kocaeli ili olmak üzere çevre il ve ilçeleri de önemli ölçüde etkileyen ve büyük miktarlarda can ve mal kaybına neden olan bir deprem felaketi yaşamıştır. Bölgede meydana gelen tahribatın ve neden olduğu zararın bir an önce telafî edilebilmesi ve hayatın normale döndürülebilmesi için yeni finansman kaynaklarına ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer yandan felaketin, kamu gelirlerinin yüzde onbeşini sağlayan bir bölgede meydana gelmiş olması, ortaya çıkan finansman ihtiyacının büyüklüğünü göstermektedir. Kamu finansmanında vergilerin en önemli ve sağlam gelir kaynağı olmasından hareketle, deprem felaketi nedeniyle meydana gelen zararın ortaya çıkardığı finansman ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla belirli bir süre için vatandaşlara ilave yükümlülükler getiren bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile Kanunun yayımı tarihinde ücret geliri elde eden ve 1998 yılı ücret gelirleri matrahı 12 milyar lirayı aşan ücretlilerden, aşan kısmın %10 'u oranında ek vergi,

- 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin götürü matrahları üzerinden %5 oranında ek vergi,

- Bina, arsa ve arazilerin 1999 yılı emlak vergisi matrahları üzerinden emlak vergisi oranında bir defalık ek emlak vergisi,

- Motorlu taşıt sahiplerinden, 1999 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi tutarında bir defalık ek vergi,

- Adlarına GSM aboneliği tesis ettirmiş olanlarla 30.6.2000 tarihine kadar abone olacaklardan bir defaya mahsus olmak üzere 50 milyon lira özel iletişim vergisi,

alınmasının, bunun yanında;

- Depremde en çok zarar gören yerleşim yerlerinde yaşayan mükelleflerle, deprem nedeniyle varlıklarının en az yüzde onunu kaybettiklerini tevsik edenlerin veya birinci derece hısımlarından birini (eş dahil) kaybedenlerin ek vergiden muaf tutulmasının,

- Portföyünün en az %25'i hisse senetlerinden oluşan (A) tipi menkul kıymetler yatırım fonları ve aynı nitelikteki yatırım ortaklıklarının ek kurumlar vergisinden istisna edilmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde:

- Ekonominin durgunluk içinde bulunması nedeniyle mükelleflerin mevcut vergi borçlarını bile ödemekte güçlük çektikleri, bu nedenle Deprem felaketinin yol açtığı hasarların giderilebilmesi için yeni vergi yolluklulukları getirilmesi yerine vergi dışı gelir kaynaklarına başvurulmasının daha doğru olacağı,

- Tasarıda, hazine bonusu ve devlet tahvillerinden elde edilecek faiz gelirlerinden, stopaj yoluyla vergi alınmasına ilişkin düzenlemelere de yer verilmesi gerektiği,

- Vergilerin toplanması kadar harcanmasının da önemli olduğu, bir harcama disiplini oluşturulmasının toplanan vergilerin verimli bir şekilde kullanılmasına katkıda bulunacağı,

- Tasarı ile getirilmesi düşünülen ek vergilerin yardım ve bağışlar üzerinde olumsuz etkide bulunacağı, dolayısıyla, deprem felaketinin yol açtığı hasarların giderilmesinde sivil inisiyatifin zayıflayacağı, Tasarının bu bakımdan daha uygun bir zamanda getirilmesinin yerinde olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda :

- Bir başka Kanun Tasarısı ile bütçeye 500 trilyon liralık ilave ödenek konulduğu, Bütçe Kanunu ile öngörülen bütçe açığının daha fazla büyümemesi açısından sözkonusu ödeneğin finansmanının önem kazandığı,

- Hükümetin ekonomik programı doğrultusunda hazırladığı bütçenin açığının büyümesi halinde ekonomik hedeflere ulaşmanın mümkün olamayacağı, ekonomik istikrar programının başarıya ulaşabilmesi açısından bütçe açığının asgari düzeyde tutulması gerektiği, bu nedenle Tasarının yasallaşmasının hayati önem taşıdığı,

- Depremden zarar gören vatandaşların Tasarı ile getirilen ek mükellefiyetlerden muaf tutulacağı,

- Getirilen ek vergilerle Bütçeye konulan ek ödeneğin karşılanmasının hedeflendiği, böylece ulusal dayanışmanın da gerçekleştirilmiş olacağı,

İfade edilmiştir.

Tümü üzerindeki görüşmeleri müteakip Tasarı ve Gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi, aynen,

- 2 nci maddesi, ek gelir ve kurumlar vergisinin % 5 oranında alınmasını teminen değiştirilmek suretiyle,

- 3 üncü maddesi, (a) bendine, anlatıma açıklık kazandırılması amacıyla (depremde zarar görmediğini beyan edenler hariç) şeklindeki parantez içi hükmün ilave edilmesi suretiyle,

- 4 üncü maddesi, (b) bendinin metinden çıkarılması ve maddenin buna paralel olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- 5 inci maddesi, aynen,

- 6 ncı maddesi, brüt alanı 200 metrekareyi geçmeyen ve mükellefçe seçilen konutlardan birinin ek emlak vergisinden müstesna tutulmasına ilişkin bir hükmün eklenmesi suretiyle,

- 7 nci maddesi, aynen,

- 8 inci maddesi, verginin hizmet bedelleri üzerinden alınması ve vergilemede adalet ilkesinin gerçekleştirilmesi amacıyla; her nevi cep telefonu (öñ ödemeli kart satışları dahil) işletmecileri tarafından verilen tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri üzerinden istisnaya konu aboneler hariç olmak üzere %25 oranında özel iletişim vergisi alınmasını teminen yeniden düzenlenmek suretiyle,

- 9, 10, 11 ve 12 nci maddeleri, aynen,

- Bazı kurum ve kuruluşların bir kısım gelirlerinin genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmesine imkan tanınarak deprem felaketine uğrayan bölgelerdeki altyapı yatırımlarında kullanılmasına ilişkin bir düzenlemenin metne yeni 13 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 13 ve 14 üncü maddeler, yeni eklenen madde nedeniyle 14 ve 15 inci maddeler olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Metin Şahin
Antalya
Sözetçi
Nihat Gökbuluğ
Kırıkkale
Üye
Sait Açıba
Afyon
(İmzada bulunamadı)

Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Zeki Ergezen
Bilis
(Muhalefet Şerhim eklidir.)

Üye
Oğuz Tezmen
Bursa
(Muhalefet Şerhi eklidir.)

Üye
Hakkı Duran
Çankırı
Üye
Aslan Polat
Erzurum
(İtirazım ektedir.)

Üye
Ali Er
İçel

Başkanvekili
Mehmet Hanifi Tiryaki
Gaziantep
Kâtip
Cafer Tufan Yazıcıoğlu
Bartın
Üye
Abdülkadir Akcan
Afyon

Üye
Ali Uzunurmak
Aydın
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
(İtiraz şerhi ekli.)

Üye
Süleyman Coşkuner
Burdur

Üye
Mücahit Hınoğlu
Erzurum
Üye
Ramazan Güllü
Isparta
(Muhalefet Şerhim eklidir.)

Üye
Celal Adan
İstanbul

Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul

Üye
Yılmaz Karakoyunlu
İstanbul

Üye
Masum Türker
İstanbul

Üye
İlhami Yılmaz
Karabük

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
(Muhalefet Şerhim eklidir.)

Üye
Süleyman Çelebi
Mardin

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
(Muhalefet Şerhim eklidir.)

Üye
Kemal Kabataş
Samsun
(Muhalefet Şerhim eklidir.)

Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(İmzada bulunamadı.)

Üye
Nesrin Nas
İstanbul

Üye
Hasan Metin
İzmir

Üye
Zeki Ünal
Karaman
(Muhalefet Şerhim eklidir.)

Üye
Ali Gebeş
Konya

Üye
Almet Derin
Kütahya
(Muhalefet Şerhimiz eklidir.)

Üye
Veysi Şahin
Mardin
(İmzada bulunamadı.)

Üye
Tarık Cengiz
Samsun

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

İTİRAZ ŞERHİMİZ

Getirilmek istenen ek vergiler, 4393 sayılı 1999 Mali Yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertibine ilave edilen Beşyüz Trilyon liralık ek ödenekle ilgilidir. Bu ödenek karşılamak için milyonlarca mükellef araç ve telefon sahibinden alınacak beyan vs. işlerden, uygulamanın boyutlarının büyüklüğü anlaşılacaktır. Halbuki, gerek sosyal dengenin korunması, gerekse reel ekonomiye yük olmaması açısından menkul sermaye iratları sahiplerinin kaynağında yapılan % 12'lik tevkifatla vergilendirilen iratlarının % 18 olarak vergilendirilmesi, toplanması gereken vergiyi tek kalemden ve büyük bir kırtasyeden kurtararak tahsiline imkân tanıyacaktır.

Toplumumuzun çok sıkıntılı olduğu bu günlerde tekrar ve herkesi ilgilendiren bir vergi yükü getirmek ayrıca tartışmalara da zemin hazırlayacaktır. Akaryakıtta zammı gündeme getirecek olan vergi katsayısının % 300'den % 500'e çıkarılmasına da karşıyız.

Bu gerekçelerin itibara alınmamış olması sebebi ile yasaya itiraz şerhimizi koymuş bulunuyoruz.

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Zeki Ünal
Karaman

Cevat Ayhan
Sakarya

Zeki Ergezen
Bitlis

Ahmet Derin
Kütahya

Aslan Polar
Erzurum

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIğINA

Görtlülmekte olan tasarının 12 nci maddesine muhalifiz. Mevcut uygulamada % 300 olan oranın % 500'e çıkarılması son derece yanlıştır. Bu günlerde ekonomi durma noktasındadır. Çiftçi, nakliyecii, sanayeci kan ağlamaktadır. Bu doğrudan orta sınıfı menfi yönde etkileyeceğinden ve akaryakıt fiyatlarını daha da artıracadıından bu madde yeni bir deprem demektir. Bu nedenlerle muhalifiz.

M. Ali Yavuz
Konya

Ramazan Gül
Isparta

Kemal Kabataş
Samsun

Oğuz Tezmen
Bursa

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIğINA

Görtlülmekte olan tasarının 8 inci maddesine muhalifiz. Önergeyle her türlü cep telefonundan % 25, konuşma ücreti toplamına ilave edilir. İlavesi de telefon sahibi vatandaşlarımıza büyük ytlık getirmektedir. Örnek verecek olursak, her ay 40 Milyon TL. konuşan kişi her ay 10 Milyon TL. ilave ücret ödeyecektir. Ödeme stresi de 10 ay olduğuna göre 100 Milyon TL. fazla vergi verecektir. Ekonomik sıkıntılar içinde olan orta sınıfa bu ücret fazla gelecektir.

Bu vergi ödeme sisteminde, cep telefonu kullananlardan bu oranın % 10 olarak deprem vergisi alınması gerekirdi.

Yukarıda arzettiğimiz nedenlerle bu maddeye muhalifiz.

M. Ali Yavuz
Konya

Ramazan Gül
Isparta

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

17/8/1999 TARİHİNDE MARMARA BÖLGESİ VE CİVARINDA MEYDANA GELEN DEPREMİN YOL AÇTIĞI EKONOMİK KAYIPLARI GİDERMEK AMACIYLA 30/6/2000 TARİHİNE KADAR BAZI MÜKELLEFİYETLER İHDASI VE BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Ek Gelir ve Ek Kurumlar Vergisi

Verginin mükellefi

MADDE 1. - Aşağıda sayılan mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisine tabidir.

a) 1998 yılı kazanç ve iratlarını yıllık beyanname ile beyan eden gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri,

b) 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükellefleri,

c) Bu Kanunun yayımlandığı tarihte ücret geliri elde eden ve 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin vergi matrahı toplamı 12 milyar lirayı aşan ücretliler. (Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleri ile tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler dahil)

Verginin konusu, matrahı ve oranı

MADDE 2. - Ek gelir ve ek kurumlar vergisi:

a) Gelir vergisi mükelleflerinin 1998 yılı gelir vergisi matrahları, kurumlar vergisi mükelleflerinin istisnalar (yatırım indirimi dahil) düşülmeden önceki 1998 yılı kurum kazançları üzerinden % 10,

b) 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin; 1998 takvim yılına ilişkin götürü matrahları üzerinden % 5,

c) 1 inci maddenin (c) bendinde sayılan ücretlilerin; 1998 takvim yılında elde ettikleri ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamı üzerinden % 10,

Oranında alınır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

17/8/1999 TARİHİNDE MARMARA BÖLGESİ VE CİVARINDA MEYDANA GELEN DEPREMİN YOL AÇTIĞI EKONOMİK KAYIPLARI GİDERMEK AMACIYLA 30/6/2000 TARİHİNE KADAR BAZI MÜKELLEFİYETLER İHDASI VE BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Ek Gelir ve Ek Kurumlar Vergisi

Verginin mükellefi

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Verginin konusu, matrahı ve oranı

MADDE 2.- Ek gelir ve ek kurumlar vergisi:

a) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1998 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahları üzerinden %5,

b) 1998 yılı ticari ve mesleki kazançları götürü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin; 1998 yılına ilişkin götürü matrahları üzerinden %5,

c) 1 inci maddenin (c) bendinde sayılan ücretlilerin; 1998 yılında elde ettikleri ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamı üzerinden %5,

oranında alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Muafıklar

MADDE 3.— Aşağıda yazılı mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muafır.

a) 17.8.1999 tarihi itibarıyla; Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Güntüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli ilçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremde zarar görmeyenler hariç) ile bu illerdeki iş yerlerinde fiilen çalışan ücretliler,

b) 17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) veya birinci derece kan hı-sımlarından birini (eş dahil) kaybedenler.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İstisnalar

MADDE 4. — Aşağıda yazılı gelirler ek gelir ve ek kurumlar vergisine tabi değildir.

a) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen ücret gelirlerinin vergi matrahının 12 milyar lirası,

b) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendinin (a), (c) ve (d) alt bentlerinde belirtilen kazançlar.

Beyan ve ödeme

MADDE 5. — Ek gelir ve ek kurumlar vergisi, aşağıda belirtilen sürelerde beyan üzerine veya idarece tarh edilerek ödenir.

a) 1998 yılına ilişkin olarak verilmesi gereken yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri ile beyan edilmesi gereken matrahlar ve bu matrahlar üzerinden hesaplanan ek gelir ve ek kurumlar vergisi; bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde, ayrı bir beyanname ile beyan edilir. Ödenmesi gereken vergi; ilki beyanname verme süresi içinde, diğerleri 1999 yılının Kasım ve 2000 yılının Ocak ayında olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Muafıklar

MADDE 3.— Aşağıda yazılı mükellefler ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muafır.

a) 17/8/1999 tarihi itibarıyla; Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçeleri, Kocaeli İlinin Körfez, Gölcük ve Karamürşel ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Güntüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli ilçelerinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar (depremde zarar görmediğini beyan edenler hariç) ile bu illerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler,

b) 17/8/1999 tarihinde meydana gelen depremde; varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) veya birinci derece kan hı-sımlarından birini (eş dahil) kaybedenler.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İstisnalar

MADDE 4.— Bu Kanunun 1 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen ücret gelirlerinin vergi matrahının 12 milyar lirası ek gelir vergisine tabi değildir.

Beyan ve ödeme

MADDE 5.— Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) 1998 yılı ticari veya mesleki kazançları götürlü usulde tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin, götürlü matrahları üzerinden hesaplanan ek gelir vergisi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde idarece tarh edilir ve ilki tarh süresinde, diğerleri 1999 yılının Kasım ve 2000 yılının Ocak ayında olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

c) 1998 takvim yılı ücretlerinin vergi matrahı 12 milyar lirayı aşan ücretlilerin bu ücretleri için hesaplanıp ödenmesi gereken ek gelir vergisi, ücretlilerin bu Kanunun yayımı tarihinde kendilerine ücret ödemesinde bulunan işverene, 1998 yılında elde ettiği ücretlerinin gelir vergisi matrahını bildirmeleri üzerine, bu işverenlerce bu Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan ücret ödemelerinden; birincisi ilk aya ait ücretten, ikincisi üçüncü aya ait ücretten, üçüncüsü de beşinci aya ait ücretten tevkif edilmek suretiyle üç eşit taksitte ödenir. Tevkif edilen bu vergi muhtasar beyanname ile beyan edilir.

İKİNCİ BÖLÜM
Ek Emlak Vergisi

MADDE 6.— 29.7.1970 tarih ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 1 ve 12 nci maddelerinde yazılı bina, arsa ve araziler, 1999 yılı emlak vergisi matrahları üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere ek emlak vergisine tabidir.

Sahip olunan konutlardan mükellefçe seçilen bir tanesi ile;

— Kocaeli, Sakarya, Yalova illerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Gümüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli ilçelerinde bulunan bina, arsa ve araziler.

— 17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremde varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) veya birinci derece kanlı sınımlarından birini (eş dahil) kaybedenlerin bina, arsa ve arazileri,

bu vergiden müstesnadır. Emlak Vergisi Kanununda yer alan daimi ve geçici muafliklar ve istisnalar, bu vergi bakımından da geçerlidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM
Ek Emlak Vergisi

MADDE 6.— 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 1 ve 12 nci maddelerinde yazılı bina, arsa ve araziler, 1999 yılı emlak vergisi matrahları üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere ek emlak vergisine tabidir.

Sahip olunan konutlardan brüt alanı 200 m²'yi geçmeyen ve mükellefçe seçilen bir tanesi ile;

— Kocaeli, Sakarya, Yalova illerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Gümüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli ilçelerinde bulunan bina, arsa ve araziler,

— 17/8/1999 tarihinde meydana gelen depremde varlıklarının en az yüzde onunu (tevsik edilmek kaydıyla) veya birinci derece kanlı sınımlarından birini (eş dahil) kaybedenlerin bina, arsa ve arazileri,

bu vergiden müstesnadır. Emlak Vergisi Kanununda yer alan daimi ve geçici muafliklar ve istisnalar, bu vergi bakımından da geçerlidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

1999 yılında bina ve arazi vergisi mükellefi olanlar, bu verginin de mükellefidirler. 1998 yılı genel beyan döneminde veya 1998 yılında ortaya çıkan ve vergi değerini tadil eden nedenlerle verilen beyannameler bu vergi için de verilmiş sayılır. Bu vergi, 1999 yılı emlak vergisi matrahtan üzerinden, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren Emlak Vergisi Kanununda yer alan nispetlerde belediyelerce hesaplanır. Hesaplanan vergi, başkaca bir işleme gerek olmaksızın tahakkuk etmiş sayılır.

Bu Kanunun yayımı tarihine kadar emlak vergisi beyannamesi verilmemiş olması halinde vergi, Emlak Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre belirlenecek emlak vergisi matrahtan üzerinden tahakkuk ettirilir.

Tahakkuk eden bu vergi, mükelleflerce 1999 yılı Kasım ve Aralık aylarında olmak üzere 2 eşit taksitte ödenir. Belediyeler, bu madde uyarınca tahsil ettikleri vergileri, tahsilatı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bağlı buldukları vergi dairesine beyan ederek öderler.

Tahsil ettikleri vergiyi yukarıda belirtilen süre içinde vergi dairesine yatırmayan belediyelerden, yatırmaya mecbur oldukları vergiler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi

MADDE 7. - 18.2.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 5 ve 6 nci maddelerinde yer alan (I),(II), (III) ve (IV) sayılı tarifelere göre vergiye tabi olan ve bu Kanunun yayımlandığı tarihte ilgili sicilde kayıtlı bulunan taşıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, 1999 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar, ek motorlu taşıtlar vergisine tabidir.

Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesine göre ek gelir ve ek kurumlar vergisinden muaf olanlar ile 17.8.1999 tarihinde meydana gelen dep-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1999 yılında bina ve arazi vergisi mükellefi olanlar, bu verginin de mükellefidirler. 1998 yılı genel beyan döneminde veya 1998 yılında ortaya çıkan ve vergi değerini tadil eden nedenlerle verilen beyannameler bu vergi için de verilmiş sayılır. Bu vergi, 1999 yılı emlak vergisi matrahtan üzerinden, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren Emlak Vergisi Kanununda yer alan nispetlerde belediyelerce hesaplanır. Hesaplanan vergi, başkaca bir işleme gerek olmaksızın tahakkuk etmiş sayılır.

Bu Kanunun yayımı tarihine kadar emlak vergisi beyannamesi verilmemiş olması halinde vergi, Emlak Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre belirlenecek emlak vergisi matrahtan üzerinden tahakkuk ettirilir.

Tahakkuk eden bu vergi, mükelleflerce 1999 yılı Kasım ve Aralık aylarında olmak üzere 2 eşit taksitte ödenir. Belediyeler, bu madde uyarınca tahsil ettikleri vergileri, tahsilatı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bağlı buldukları vergi dairesine beyan ederek öderler.

Tahsil ettikleri vergiyi yukarıda belirtilen süre içinde vergi dairesine yatırmayan belediyelerden, yatırmaya mecbur oldukları vergiler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi

MADDE 7.- Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

remde birinci derece kan hısmılarından birini (eş dahil) kaybedenlere ait taşıtlar ve depremde hasar gördüğü tevsik edilecek taşıtlar, ek motorlu taşıtlar vergisine tabi değildir.

Ek motorlu taşıtlar vergisi, bu Kanunun yayımı tarihinde tahakkuk etmiş sayılır.

Kanunun yayımı tarihinde ilgili sicilde adlarına kayıtlı taşıt bulunan gerçek ve tüzel kişiler, bu taşıtları dolayısıyla 1999 yılı için tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisinin yıllık tutarını, ek motorlu taşıtlar vergisi olarak birinci taksidi, bu Kanunun yayımını izleyen ayın sonuna kadar, ikinci taksidi ise 1999 Kasım ayı sonuna kadar olmak üzere iki eşit taksitte taşıtın kayıtlı olduğu yerin vergi dairesine öderler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Özel İletişim Vergisi

MADDE 8. – Bu Kanunun yayımı tarihinde adlarına GSM aboneliği bulunanlar (Genel ve Katma Bütçeli İdareler, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Köy Tüzel Kişilikleri ile Kocaeli, Sakarya, Yalova illerinin merkez ve ilçeleri, Bolu İlinin Düzce, Gölyaka, Çilimli, Gümüşova, Cumayeri ilçelerinde abone kaydı bulunanlar ile 17.8.1999 tarihinde meydana gelen depremde birinci derece kan hısmılarından birini (eş dahil) kaybedenler hariç) ile 30.6.2000 tarihine kadar abonelik tesis ettirecek olanlardan bir defaya mahsus olmak üzere 50 milyon lira özel iletişim vergisi alınır.

Özel iletişim vergisi bu Kanunun yayımı tarihinde tahakkuk etmiş sayılır.

Bu vergi, GSM işletmecileri tarafından; adlarına GSM aboneliği tahsis edilmiş olanlardan, birinci taksidi bu Kanunun yayımını izleyen ayda, ikinci taksidi 1999 yılı Kasım ayında olmak üzere iki eşit taksitte, Kanunun yayımından sonra adlarına abonelik tesis edileceklerden ise abonelik tesisi esnasında bir defada tahsil edilir. Tahsil editen bu vergi, tahsilini izleyen ayın 20 nci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bağlı bulunulan vergi dairesine beyan edilir ve aynı süre içerisinde ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Özel İletişim Vergisi

MADDE 8. – 30/6/2000 tarihine kadar uygulanmak üzere her nevi cep telefonu işletmecileri tarafından verilen (ön ödemeli kart satışları dahil) tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri (Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin merkez ve ilçeleri ile Bolu İlinin Düzce, Gümüşova, Gölyaka, Cumayeri ve Çilimli ilçelerindeki abonelere verilecek hizmetler hariç) %25 oranında özel iletişim vergisine tabidir. Verginin mükellefi cep telefonu işletmecileridir. Bu verginin matrahı, katma değer vergisinin matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder. Özel iletişim vergisi, katma değer vergisi matrahına dahil edilmez. Bir aya ait özel iletişim vergisi takip eden ayın 15 inci günü mesai saati sonuna kadar katma değer vergisi beyannamesi ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri uygulanır. Her nevi cep telefonu işletmecileri tarafından imtiyaz sözleşmeleri uyarınca Hazineye ödenecek payın hesaplanmasında özel iletişim vergisi dikkate alınmaz. Her ay tahakkuk edecek %25 oranındaki özel iletişim vergisi faturalarda gösterilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Özel iletişim vergisinin belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde, işletmecii kuruluş ödenmeyen miktarlar için kendi alacaklarının tahsil edilmemesi halinde uygulayacağı esasları tatbik etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi nedeniyle tahsil edilemeyen vergiler işletmecii kuruluştan alınır.

Özel iletişim vergisi katma değer vergisi matrahına dahil edilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Kanunların uygulama alanı

MADDE 9. — Bu Kanunun uygulamasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Bu Kanun kapsamındaki vergilerin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1319 sayılı Emfak Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Âmmec Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

b) Dar mükellefiyette, mükellefin Türkiye'deki daimi temsilcisi, birden fazla daimi temsilcinin mevcut olması halinde mükellefin tayin edeceği, daimi temsilci tarhiyat tarihine kadar herhangi bir tayin yapılmamışsa daimi temsilcilerden herhangi birisi, daimi temsilcinin bulunmaması halinde, kazanç ve iratları dar mükellefe sağlayanlar, bu Kanunda yer alan vergilerle ilgili ödevlerin yerine getirilmesinden sorumludur. Maliye Bakanlığı, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla dar mükellefiyette vergi sorumlusu tayin etmeye yetkilidir.

c) Bu Kanuna göre ödenen vergiler, gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmez ve hiçbir vergiden mahsup edilmez.

d) Bu Kanuna göre ödenecek vergilere ilişkin usul ve esaslar ile verilmesi gereken beyannamelerin şekil, muhteva ve eklerini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Kanunların uygulama alanı

MADDE 9.— Tasarının 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

e) Bu Kanunda yer alan vergilerle ilgili olarak tarh dönemi geçtikten sonra bulunan matrah farkları üzerinden de ikmalen, re'sen ve idarece tarhiyat yapılır.

f) Bu Kanuna göre tahsil edilen ve vergiler üzerinden 2. 2.1981 tarihli ve 2380 sayılı Kanun ile 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Kanuna göre mahallî idarelere pay verilmez.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yöneticilerin sorumluluğu

MADDE 10. — 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname kapsamında bulunan iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları, bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, belediyeler ile bunlara bağlı işletmelerin yönetim kurulu veya yönetim komitesi başkan ve üyeleri ile belediye başkanları bu kuruluşların mükellef veya sorumlu sıfatıyla bu Kanun uyarınca tahsil ettikleri vergiler ile bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 60 ncı maddesine istinaden tahsil ettikleri ek verginin ilgili tahsil dairesine zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe uymayan kişiler adına, zamanında ödenmeyen vergi, pay ve fonların % 10'u tutarında ceza kesilir ve bu ceza 6183 sayılı Âme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca müsterek ve müteselsilen sorumluluk esasına göre tahsil edilir.

MADDE 11. — 21.2.1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununun 3 üncü maddesinin sonuna;

“Çekler ilgili bankalarca bastırılır ve satılır. Satılan çeklerin (genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyelere verilen çekler hariç) değerli kâğıt bedelleri, bankalarca her ayın yedinci günü akşamına kadar ilgili mal sandıklarına ödenir.”

Hükümü ile aynı Kanuna bağlı değerli kâğıtlar tablosunun sonuna;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yöneticilerin sorumluluğu

MADDE 10.— Tasarının 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11.— Tasarının 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"14 üncü banka çekleri (herbir çek yaprağı)
600 000"

ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12. — 7.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki "% 300 (yüzde üçyüz)" ibaresi, "% 500 (yüzde beşyüz)" olarak değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12.- Tasarımın 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13.- 13/04/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen ve Üst Kurulun gelirleri arasında yer alan reklam gelirlerinden alınacak paylar ile yayım izni ve lisans ücretlerinden elde edilen gelirlerin; 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gelirler ile 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesi gereğince Rekabet Kurumu adına elde edilen gelirlerin; İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında yapılan iş ve işlemler nedeniyle alınan menkul kıymet kotasyon ve tescil ücretleri ile kurtaj ücretlerinden ödenecek borsa paylarının, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan tescil ve kayıtlar nedeniyle alınan ücretlerin, bu Kanunun yayımı tarihine kadar birikmiş tutarları (faiz, repo, pay, alım-satım farkı ve benzeri adlarla elde edilen her türlü gelir dahil) ile bu Kanunun yayımını izleyen tarihten 30/6/2000 tarihine kadar her ay sonu itibarıyla birikecek tutarları üzerinden, Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile belirlenecek oranlara göre hesaplanacak kısmı, Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanı tarafından belirlenecek süre içinde Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırılır. Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşlar bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar birikmiş tutarlarını, Kanunun yayımını izleyen 10 gün içinde; bu Kanunun yayımını izleyen tarihten başlamak üzere her ayın gelir ve giderleri ile kasa ve banka mevcutlarını (ay sonu itibarıyla birikmiş tutarlarını) gösterir mali bilgileri ise izleyen ayın 7 nci günü sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirir. Bu maddede

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

belirtilen tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre (gecikme zammı da uygulanmak suretiyle) takip ve tahsil edilir.

Yürürlük

MADDE 14.— Tasarının 13 üncü maddesi 14 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 15.— Tasarının 14 üncü maddesi 15 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Bu Kanunun 11 inci maddesi yayımı tarihini izleyen ay başında, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalt

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. En. ve Tab.Kay.Bak. ve Başb. Yrd

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

M. C. Erstüner

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydah

Devlet Bakanı

M. A. İrtemçelik

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrikulu

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

